

Årsrapport

Statkraft SF

2019

INNHOLD

2 Årsberetning

14 Bærekraft

32 Foretaksstyring

37 Regnskap

37 Regnskap konsern

108 Regnskap Statkraft SF

116 Revisors beretning

121 Bærekraftsregnskap

136 Revisors uttalelse

138 Erklæring fra styret og
konsernsjefen

139 Alternative resultatmål

Årsberetning

Statkraft skal ta vare på folk og sikre at alle kommer trygt hjem etter arbeid for selskapet. Det var ingen dødsulykker i 2019, men det var en dødsulykke i India i januar 2020. Det var syv alvorlige skader i 2019. Statkraft er ikke fornøyd med dette. Styrking av sikkerheten - på tvers av organisasjonen og blant underleverandører - er høyt prioritert og får stor oppmerksomhet i hele organisasjonen.

Underliggende driftsresultat var 17,6 milliarder kroner i 2019, det høyeste i Statkrafts historie. Økningen var primært drevet av økt bidrag fra Markedsoperasjoner. Resultat før skatt endte på 19,1 milliarder kroner og resultat etter skatt ble 11,4 milliarder kroner.

Statkraft har et solid finansielt grunnlag for å levere på vekststrategien. Selskapets forpliktelse til å opptre på en trygg, etisk og sosialt ansvarlig måte ligger fortsatt til grunn for alle aktiviteter.

VERDIER

Verdiene skal styre Statkrafts handlinger som selskap og være retningslinjer for medarbeidernes adferd:

- **Kompetent.** Bruke kunnskap og erfaring til å oppnå ambisiøse mål og bli anerkjent som en ledende aktør.
- **Ansvarlig.** Skape verdier samtidig som vi viser omsorg for ansatte, kunder, miljøet og samfunnet.
- **Nyskapende.** Tenke kreativt, identifisere muligheter og utvikle effektive løsninger.

Disse kjerneverdiene gjelder alle ansatte og andre som representerer Statkraft.

BÆREKRAFT

Statkraft har forpliktet seg til å opptre ansvarlig og til å delta aktivt i kampen mot klimaendringer. Selskapets tilnærming til bærekraft er i stadig utvikling, i takt med selskapets forretningsstrategi og internasjonal utvikling på feltet.

Statkrafts leveregler beskriver selskapets grunnleggende prinsipper for ansvarlig adferd. Tilsvarende forventninger til leverandører er beskrevet i Statkrafts leveregler for leverandører.

I sitt arbeid med bærekraft veiledes Statkraft også av internasjonale rammeverk som omhandler antikorrupsjon, miljø, samt menneske- og arbeidstakerrettigheter. Statkraft mener at næringslivet har en viktig rolle for å realisere FN's bærekraftsmål, og selskapet er medlem av FN's Global Compact.

Statkraft anerkjenner at det er dilemmaer knyttet til bærekraft. Selskapet etterstreber å forstå og håndtere slike dilemmaer gjennom en risikobasert tilnærming. Ulike hensyn veies opp mot hverandre, og ved behov iverksettes avbøtende tiltak.

Viktige temaer knyttet til bærekraft i 2019 inkluderer:

- Installert produksjonskapasitet basert på fornybare kilder økte med 613 MW til 16 055 MW.
- Konsernets CO₂-utslipp er blant de laveste i den globale energisektoren. I 2019 var 93 prosent av Statkrafts kraftproduksjon basert på fornybare energikilder. Karbonintensiteten økte til 26 kg CO₂/MWh grunnet økt produksjon fra konsernets gasskraftverk. Dette reflekterer et skifte fra kull til gass i den europeiske energisektoren.
- Innen helse, miljø og sikkerhet (HMS) videreførte man fokuset på temaet gjennom 'Powered by care'-programmet.
- Fokuset innen forretningsetikk var spesielt rettet mot vekstaktiviteter, og det ble lansert et nytt verktøy for dilemmatrening, samt et nytt e-læringsprogram om konkurranselovgivning.
- Menneskerettighetsrisiko ble adressert gjennom en oppdatering av konsernets aktsomhetsvurdering, samt å videreføre opplæring for nøkkelpersonell.
- Ansvarlig styring av leverandørkjeden ble adressert gjennom et forbedringsprosjekt.

Styret følger opp selskapets bærekraftarbeid gjennom de regelmessige møtene. Mer informasjon om Statkrafts bærekraftarbeid finnes i bærekraftkapittelet.

STRATEGI

Markedsutvikling

Trendene som la grunnlaget for den nye strategien i 2018 har blitt bekreftet, og i noen tilfeller også forsterket. Volumet av fornybar kraftproduksjon, særlig solkraft, øker voldsomt. Denne veksten øker behovet for fleksibilitet i kraftsystemet.

Fallende kostnader for sol- og vindkraft leder kraftbransjen bort fra subsidier og mot et energisystem hvor kraften omsettes på nye måter og kundene har en langt større bevissthet rundt fornybar energi. Økt tilgang på rimelig og ren energi gjør elektrifisering til den mest effektive løsningen på klimautfordringene og bidrar til å bevege verden i retning av en lav-karbon økonomi.

Statkrafts strategi søker å bidra til denne utviklingen.

Statkrafts konkurranseevne

Statkraft har et solid grunnlag for videre vekst. Fra å være en tilbyder av vannkraft til norsk industri og det norske kraftmarkedet, har Statkraft utviklet seg til å bli Europas største produsent av fornybar energi med en økende tilstedeværelse i markeder utenfor Norden.

Unik og stor fleksibel portefølje

Statkrafts vannkraftportefølje i Norden inkluderer Europas største magasinkapasitet og en rekke fleksible kraftanlegg som kan optimalisere kraftproduksjonen basert på behov i markedet. Den sterke kompetansen innen optimalisering av kraftproduksjon, samt en prosess hvor energidisponering og drift- og vedlikehold er integrert, gjør Statkraft til en god eier av fleksibel vannkraft.

Sterke resultater innen vindkraft

Statkraft er største eier og operatør av landbaserte vindkraftanlegg i Norden og har omfattende erfaring innen utvikling, bygging og drift av vindkraftanlegg. Gjennom Fosen Vind i Norge realiserer Statkraft for tiden det største vindkraftprosjektet på land i Europa. I tillegg har Statkraft store vindkraftporteføljer under utvikling Brasil, Storbritannia og Irland.

Dyp markedsforståelse

Konsernet besitter en dyp markedsforståelse.

Markedsoperasjonene inkluderer inngåelse av langsiktige krafthandelsavtaler, tjenester innen markedstilgang, energidisponering og krafthandel (trading and origination). Kompetansen som er utviklet gjennom disponering av fleksible vannkraftverk danner i dag grunnlaget for den omfattende virksomheten innen markedstilgang for vind- og solkraft i mange land.

Finansiell soliditet

Statkraft har et solid økonomisk fundament og har demonstrert en evne til å skape solide verdier i markeder i endring. En betydelig portefølje av langsiktige krafthandelsavtaler har hatt en stabiliserende effekt på inntektene og resultatet. Statkraft vil ha fokus på kostnadseffektivitet i vekstfasen konsernet nå er inne i.

Kompetent og solid partner

Statkraft har en sterk kompetansebase og et engasjement for etisk og samfunnsansvarlig drift. Selskapet blir ansett som en solid og attraktiv partner.

En markedscentrisk tilnærming

Statkraft vil fortsatt ha en markedscentrisk tilnærming. Dette betyr at konsernets dype markedsforståelse vil brukes til å finne de beste mulighetene på tvers av teknologier innen fornybar energi i de enkelte markedene.

Statkraft vil bygge skala i markeder hvor konsernet allerede har tilstedeværelse, det vil si Norden, Europa, Sør Amerika og India. Statkraft vil eie, utvikle, kjøpe og drifte kraftverk innen fornybar energi. For å videre styrke posisjonen i de enkelte land vil Statkraft utvide markedsoperasjonene og tilby produkter og tjenester til andre kraftprodusenter og store forbrukere.

De hurtige endringene i energimarkedene medfører behov for noe fleksibilitet når det gjelder hvilke mål og forretningsmuligheter som forfølges. Statkraft overvåker markedene og den teknologiske utviklingen kontinuerlig for å identifisere nye forretningsmuligheter og -risiko som oppstår.

Strategiske prioriteter

Optimalisere vannkraft

Behovet for fleksibilitet øker og dette gir et unikt utgangspunkt for en fleksibel vannkraftprodusent med markedskompetanse. Statkraft vil optimalisere og utvide konsernets sterke vannkraftportefølje.

Den nordiske porteføljen er en unik og viktig kilde til fleksibel og stabil kraft. Gitt alderen på den nordiske vannkraftporteføljen, vil Statkraft fortsette å reinvestere for å ivareta konkurransekraften og optimere lønnsomheten. Det planlegges årlige reinvesteringer på om lag 2 milliarder kroner for norsk og svensk vannkraft de kommende årene. Statkraft vil også fokusere på å optimalisere og ivareta verdien av vannkraftanleggene utenfor Norden. Verdien av en betydelig andel av den nordiske vannkraftproduksjonen er sikret gjennom langsiktige industrikontrakter. Statkraft vil fortsette å inngå nye kontrakter.

Innen 2022 vil om lag 80 prosent av Statkrafts vannkraftportefølje få reviderte konsesjonsvilkår med mål om miljømessige forbedringer. Dette kan medføre redusert produksjon og fleksibilitet, redusert evne til flomkontrollerende tiltak og lavere lønnsomhet. Statkraft har tett kontakt med ulike interessenter for å finne løsninger som balanserer miljø- og samfunnsmessige behov med lønnsomhet.

Statkraft ønsker å oppnå lønnsom vekst innen vannkraft gjennom oppkjøp av anlegg som passer inn i den eksisterende porteføljen. Oppkjøpene av vannkraftanlegg i Brasil og et vannkraftprosjekt i India i 2018 er eksempler på dette. Fallende kostnader innen solkraft og vindkraft samt utvikling av batterier medfører at konkurranseevnen til ny vannkraft blir svekket. Det forventes derfor at relativt få nye vannkraftverk vil være lønnsomme. Statkraft vil bare forfølge prosjekter med spesielle konkurransefordeler i form av kostnader og/eller fleksibilitet.

I Europa vil gasskraft være viktig for å levere den fleksibiliteten som trengs. Statkraft vil derfor eie og drifte de eksisterende gasskraftanleggene men all ny vekst vil være innen fornybar energi.

Intensivere vind- og solkraftutvikling

Utvikling av sol- og vindkraft på land er, eller vil om kort tid bli, de billigste teknologiene for ny kraftproduksjon og en kraftig vekst innen disse teknologiene er ventet i alle markeder hvor Statkraft har tilstedeværelse. Statkraft har et godt utgangspunkt med en sterk posisjon innen vindkraft, erfaring fra solkraft og god kompetanse innen markedsaktiviteter. Det gjør det mulig å sikre ulike typer inntektsstrømmer.

Statkraft vil intensivere rollen som utvikler av vind- og solkraft med mål om å utvikle 6 GW landbasert vindkraft og 2 GW solkraft innen 2025. Etter ferdigstilling kan nye anlegg bli helt eller delvis solgt. Statkraft vil utforske både organisk vekst basert på eksisterende posisjoner og oppkjøp av nye prosjekter og porteføljer for å utvide virksomheten. De nylige oppkjøpene av vindkraftprosjekter i Brasil og Chile og en solkraftportefølje i Irland er eksempler på dette. Statkraft har også åpnet et kontor i Skottland etter oppkjøpet av Airvolution, et utviklingsselskap innen vindkraft. Statkraft har som mål å sikre inntektsstrømmer gjennom auksjoner og krafthandelsavtaler med kunder. Konsernet vil benytte markedskompetansen til å skape merverdi gjennom krafthandelsavtaler, finansiell sikring og energidisponering. Et eksempel på dette er en offentlig auksjon i Brasil i 2019 hvor Statkraft vant krafthandelsavtaler som vil sikre byggingen av nesten 400 MW vindkraft.

Utvide kundevirksomheten

Fornybarbransjen blir i større grad eksponert for markedskrefter og kundene har en økende bevissthet rundt fornybar energi. Statkrafts kundevirksomhet er basert på markedsledende energidisponering og sikring av inntekter fra egne anlegg.

Statkraft har som mål å øke volumene innen markedsoperasjoner betydelig, utvide tilbudet av produkter og øke aktiviteten også i markeder utenfor Europa innen 2025. Statkraft vil være en ledende tilbyder av tjenester innen markedstilgang, levere sikringstjenester til kraftverkseiere, samt tilby fornybar energi og sikringstjenester til både kraftintensiv industri og andre industrielle og kommersielle kunder. Fokus vil være på grønne investeringsprodukter i vind- og solkraftprosjekter for institusjonelle investorer og bedrifter. I 2019 signerte Statkraft en rekke langsiktige krafthandelsavtaler med store selskaper, blant annet de spanske strømleverandørene Fortia Energia og Audax Renovables samt the UK Universities Consortium og Daimler. Statkraft åpnet også et kontor i Madrid som et ledd i ekspansjonsplanene på den iberiske halvøy.

Fjernvarme basert på fornybar energi er sett på som en løsning for avkarboniseringen av varme og avkjøling i Europa innen 2050. Statkrafts fjernvarmevirksomhet utgjør om lag 1 TWh i årlig varmeproduksjon og har god lønnsomhet. Statkraft vil fortsette å forbedre og øke porteføljen, og har som mål å være blant de tre fremste aktørene i Norge og Sverige.

Det europeiske markedet for elbiler og relaterte tjenester som elbillading er forventet å vokse kraftig. Det norske markedet er i front av denne utviklingen. Gjennom eierskapet i Grønn Kontakt, det nest største elbilladeselskapet i Norge, er Statkraft godt posisjonert for å møte denne utviklingen. Statkraft vil utvide Grønn Kontakts virksomhet i Norden og søke internasjonal ekspansjon. Oppkjøpene av de tyske elbilladeselskapene E-Wald og eeMobility er eksempler på dette.

Utvikle nye forretninger

Norge og Europa er tidlig ute med det grønne skiftet, innen avkarbonisering generelt og elektrifisering spesielt. Dette gir Statkraft mulighet til å utvikle og skaffe seg erfaringer fra nye forretningsmuligheter i hjemmemarkeder. Dette gir fordeler ved ekspansjon i andre markeder og åpner for nye lønnsomme vekstmuligheter.

De viktigste initiativene i dag er:

- Utvikle attraktive områder for datasentre og annen kraftintensiv industri i Norge og tilby dem bredere service innen energidisponering.
- Utvikle produksjon av biodrivstoff fra skogsråvare i samarbeid med Södra. Biodrivstoff kan bli brukt i transport og i land hvor forbrenningsmotorer vil være i bruk de neste tiårene.
- Produsere hydrogen ved elektrolyse både for å erstatte kull og gass i industrielle prosesser og til bruk i tungtransport som erstatning for diesel.

Et område som er tilrettelagt for etablering av et datasenter i Skien ble nylig solgt til Google. Statkraft vil utvikle den grunnleggende infrastrukturen videre sammen dette selskapet.

Statkraft søker kontinuerlig etter nye muligheter hvor eksisterende kompetanse og portefølje kan gi et konkurransefortrinn.

Statkrafts ambisjon for 2025

Statkraft vil være et ledende fornybarselskap i 2025 med en bærekraftig, etisk og sikker drift. Ambisjonene er å være:

- Det største vannkraftselskapet i Europa og en betydelig aktør i Sør-Amerika og India
- En betydelig vind- og solutvikler med 8 GW installert effekt
- Ledende tilbyder av markedsløsninger for fornybar energi
- Blant de tre fremste aktørene innen fjernvarme i Norge og Sverige
- Utvikler av 1-2 nye kommersielle og grønne forretningsområder

Investeringer

Statkraft har en ambisiøs vekststrategi. I årene frem mot 2025 planlegger konsernet investeringer på totalt 60-80 milliarder kroner i fornybar energi samtidig som dagens kredittrating opprettholdes. Det totale investeringsbeløpet og hvor raskt investeringene skjer avhenger av markedsmulighet og -utvikling, og vil bli tilpasset Statkrafts finansielle kapasitet og mål for kredittrating. Investeringsplanene har stor grad av fleksibilitet og

Statkraft vil fortsette å være åpne og kommunisere både investeringsplanene og oppfyllelse av de strategiske målene. Om lag to tredjedeler av investeringene frem mot 2025 er planlagt i Europa, og mer enn en tredjedel av de europeiske investeringene forventes i Norge. Det vil også være betydelig vekst i Sør-Amerika og India, markeder hvor Statkraft allerede har en tilstedeværelse.

Investeringsplanen vil bli finansiert gjennom tilbakeholdt overskudd fra eksisterende drift, ekstern finansiering og salg av enten hele eller deler av ferdigstilte sol- og vindkraftanlegg.

KRAFTPRISER OG -PRODUKSJON

Den gjennomsnittlige systemprisen i Norden var 39 EUR/MWh, en nedgang på 11 prosent fra 2018. Den gjennomsnittlige tyske spotprisen (base) var 37,7 EUR/MWh, en nedgang på 15 prosent.

Konsernets samlede kraftproduksjon var 61,1 TWh, en nedgang på 1 prosent. En nedgang i norsk vannkraftproduksjon ble motvirket av økt vindkraftproduksjon i Norge og gasskraftproduksjon i Tyskland.

ØKONOMISKE RESULTATER¹

Konsernets underliggende driftsresultat var 17 619 millioner kroner, en forbedring på 18 prosent. Dette skyldtes i hovedsak et ekstraordinært godt resultat fra segmentet Markedsoperasjoner. Den positive effekten ble delvis motvirket av lavere kraftpriser.

Resultat før skatt ble 19 071 millioner kroner og resultat etter skatt ble 11 429 millioner kroner. Ved utgangen av 2019 var konsernets egenkapital 98 177 millioner kroner, tilsvarende 56 prosent av totalkapitalen. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var solide 11 777 millioner kroner i 2019.

I det etterfølgende er det resultatet fra den underliggende driften for poster til og med driftsresultatet som presenteres. Alle underliggende poster er alternative resultatmål, se kapitlet "Alternative resultatmål" for formål, definisjon og oppstilling av alle poster. Resultatelementer etter driftsresultat analyseres slik det er presentert i konsernets resultatregnskap.

Netto driftsinntekter, underliggende

Statkrafts inntekter kommer fra salg i spotmarkedet, kontraktsalg til industrien, markedsaktiviteter, nettvirksomhet og fjernvarme. I tillegg leverer konsernet konsesjonskraft. Hovedgrunnlaget for Statkrafts inntekter er kraftpris, energi-optimalisering og kraftproduksjon. Produksjonsinntektene optimaliseres gjennom finansiell handel med kraft og konsernet driver også annen energirelatert handelsvirksomhet.

Underliggende netto driftsinntekter var 30 161 millioner kroner, 12 prosent høyere enn i 2018.

Markedsoperasjoner var segmentet som bidro mest til økningen, og de fleste av segmentets aktiviteter viste en forbedring fra 2018. Trading, dynamisk forvaltningsportefølje,

markedsadgangstjenester og origination hadde en spesielt stor forbedring i netto driftsinntekter.

Segmentet Internasjonal kraft økte netto driftsinntekter som følge av ny kapasitet i Brasil og en engangseffekt relatert til et vannkraftverk i Tyrkia.

Netto driftsinntekter for konsernets største segment, Europeisk fleksibel kraftproduksjon, var 4 prosent lavere enn i 2018, primært som følge av lavere nordisk kraftproduksjon og -priser. Bildet var det samme for segmentet Industrielt eierskap.

For de andre segmentene var det mindre endringer sammenlignet med 2018.

Driftskostnader, underliggende

Konsernets underliggende driftskostnader var 12 541 millioner kroner, 5 prosent høyere enn i 2018. Økningen var primært relatert til ny virksomhet og kostnader knyttet til forretningsutvikling i segmentene Internasjonal kraft og Europeisk vind- og solkraft, samt flere ansatte og høyere prestasjonsrelaterte avsetninger knyttet til det ekstraordinært gode resultatet i segmentet Markedsoperasjoner. Økningen ble delvis motvirket av dekonsolideringen av Fjordkraft i mars 2018 i segmentet Industrielt eierskap og lavere svensk eiendomsskatt som spesielt påvirket segmentet Europeisk fleksibel kraftproduksjon. I tillegg hadde endringer i den norske pensjonsordningen en positiv effekt på kostnadene i alle segmentene.

Poster holdt utenfor underliggende driftsresultat

Urealiserte verdiendringer fra energiderivater som ikke er del av det underliggende driftsresultatet utgjorde -801 millioner kroner, og var drevet av endringer i råvarepriser knyttet til langsiktige industrikontrakter samt en sterkere norsk krone mot euro.

Gevinster/tap i forbindelse med salg av forretningsvirksomhet holdt utenfor underliggende resultat var 55 millioner kroner, og var relatert til salg av et vindprosjekt i Sverige.

Nedskrivninger og reversering av tidligere års nedskrivninger holdt utenfor underliggende resultat hadde en positiv effekt på 136 millioner kroner. Dette relaterte seg til reversering av tidligere års nedskrivninger knyttet til gasskraftverk i Tyskland, delvis motvirket av nedskrivninger knyttet til vannkraftverk i Chile og Nepal samt vindkraftverk i Sverige.

Finansposter

Netto finansposter var 812 millioner kroner (4439 millioner kroner).

Rentekostnadene var lavere, hovedsakelig som følge av lavere renter og tilbakebetaling av rentebærende gjeld.

Netto valutaeffekter var relativt små i 2019. Den positive effekten var hovedsakelig relatert til en sterkere norsk krone mot euro.

Andre finansposter relaterte seg primært til gevinst i forbindelse med salg av aksjer i BKK, en positiv endring i verdien av aksjeposten i Fjordkraft og effekt av oppkjøpet i Grønn Kontakt.

¹ Tall i parentes viser sammenlignbare tall for 2018.

Skatt

Skattekostnaden var 7642 millioner kroner (7255 millioner kroner). Økningen i skattekostnad skyldtes hovedsakelig høyere skattbart resultat før skatt. Resultat før skatt i 2018 inkluderte betydelig skattefrie gevinster. Størstedelen av skattekostnaden relaterte seg til Norge.

Betalbar resultatskatt utgjorde 3249 millioner kroner (3181 millioner kroner). Betalbar grunnrenteskatt utgjorde 3407 millioner kroner (3678 millioner kroner). Nedgangen i grunnrenteskatt skyldtes hovedsakelig lavere nordiske kraftpriser, delvis motvirket av høyere skattesats.

Kontantstrøm

Konsernets operasjonelle virksomhet ga en kontantstrøm på 11 777 millioner kroner (15 337 millioner kroner). Nedgangen skyldtes hovedsakelig høyere betalt skatt. Forskjellen mellom underliggende driftsresultat og kontantstrøm fra den operasjonelle virksomheten knyttet seg hovedsakelig til betalt skatt og urealiserte effekter inkludert i driftsresultatet, delvis motvirket av avskrivninger og amortiseringer.

Likviditetsendring fra investeringer utgjorde -4821 millioner kroner (5301 millioner kroner), og relaterte seg hovedsakelig til investeringer i varige driftsmidler og kjøp av aksjer, delvis motvirket av salg av virksomhet. Betydelige beløp knyttet til salg av virksomhet og innbetaling av lån fra tilknyttede selskaper var inkludert i kontantstrøm fra investeringer i 2018.

Likviditetsendring fra finansiering utgjorde -14 932 millioner kroner (-11 662 millioner kroner). Dette relaterte seg primært til utbetaling av utbytte samt tilbakekjøp og nedbetaling av rentebærende gjeld.

Ved utgangen av året utgjorde bankinnskudd, kontanter og lignende 15 213 millioner kroner (23 261 millioner kroner).

Avkastning på investeringer

Statkraft oppnådde en avkastning på gjennomsnittlig sysselsatt kapital (ROACE) på 16,7 prosent i 2019. Dette var 1,6 prosentpoeng høyere enn i 2018 og godt over Statkraft sitt mål om en avkastning på minimum 7 prosent. Forbedringen skyldtes primært bedre driftsresultat, hovedsakelig på grunn av høyere bidrag fra Markedsoperasjoner. Gjennomsnittlig sysselsatt kapital var 7 prosent høyere enn i 2018.

Avkastning på gjennomsnittlig verdi av investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden (ROAE) var 9,5 prosent (5,9 prosent), hvilket var over målet om en avkastning på minimum 7 prosent. Forbedringen var primært knyttet til høyere resultatandeler fra BKK og Agder Energi.

Netto rentebærende gjeld

Hovedmålet for konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og investeringsevne samt å opprettholde en sterk kredittrating. Når nye låneopptak vurderes, søker Statkraft å sikre en jevn forfallsprofil.

Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating.

Ved utgangen av 2019 utgjorde netto rentebærende gjeld 15 776 millioner kroner (12 617 millioner kroner). Dette tilsvarer en netto rentebærende gjeld/egenkapital på 13,8 prosent.

Ved utgangen av året hadde Statkraft en egenkapital på 98 177 millioner kroner mot 95 251 millioner kroner ved inngangen til året. Dette tilsvarer 56 prosent av totalkapitalen (53 prosent).

Investeringer

Statkraft investerte 7421 millioner kroner i 2019 (6981 millioner kroner), hvorav 3738 millioner kroner var i ny produksjonskapasitet. De største investeringene i ny kapasitet var knyttet til vindparker i Fosen-porteføljen i Norge samt vannkraftprosjektene Moglice i Albania og Tidong i India. Investeringene i eierandeler på 972 millioner kroner knyttet seg hovedsakelig til kjøp av en vindkraftportefølje i Brasil, elbilladeselskaper og selskaper innen sol- og vindkraft. Vedlikeholdsinvesteringer og andre investeringer på 2712 millioner kroner var primært knyttet til vannkraft i Norden.

SEGMENTER

Statkraft er organisert i fire forretningsområder og to konsernområder. Forretningsområdene er Produksjon, Internasjonal kraft, Europeisk vind- og solkraft samt Marked og IT. Konsernområdene er Konsernstaber og industrielt eierskap samt Økonomi og finans. Alle områdene har en ansvarlig konserndirektør. Konsernsjefen og konserndirektørene utgjør konsernledelsen. Se note 4 i konsernregnskapet for ytterligere beskrivelse av forretningsområdene og konsernstabene.

Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernsjefen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene er identifisert på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og er beslutningsgrunnlag for ressursallokering og måloppnåelse.

Segmentene er:

Europeisk fleksibel kraftproduksjon omfatter det meste av konsernets vannkraft i Norge, Sverige, Tyskland og Storbritannia. I tillegg inngår gasskraftverk i Tyskland, den undersjøiske kabelen Baltic Cable og biobaserte kraftverk i Tyskland i segmentet.

Europeisk fleksibel kraftproduksjon er det absolutt største segmentet målt etter installert kapasitet, eiendeler, netto driftsinntekter og resultat. Segmentets anlegg har stor grad av fleksibilitet og majoriteten av kapasiteten er relatert til vannkraft i Norge og Sverige.

Segmentets inntekter genereres primært i spotmarkedet samt fra langsiktige kontrakter som i hovedsak er inngått med kraftintensiv industri i Norge. I tillegg leveres det konsesjonskraft.

Flerårsmagasiner i Norge og fleksibiliteten i kraftverkene gjør det mulig å optimalisere kraftproduksjonen i forhold til den hydrologiske situasjonen og kraftprisene. Norsk vannkraft optimaliseres derfor over en lengre tidsperiode enn ett år. For å redusere risikoen i forbindelse med usikkerhet om fremtidige priser og produksjonsvolumer, sikrer Statkraft produksjonsinntektene gjennom fysiske bilaterale kontrakter og

finansiell krafthandel. Den sikrede andelen av produksjonen varierer i takt med forventningene om markedsutviklingen og produksjonsvolumene.

Volumet som blir omsatt i spotmarkedet kan variere betydelig fra år til år, og er avhengig av den hydrologiske situasjonen, som blant annet tilsig og magasinifilling, samt beslutninger om produksjonsoptimalisering. Disponeringen av flerårsmagasiner og fleksible kraftverk medfører at konsernet normalt oppnår en høyere gjennomsnittspris på produsert kraft enn øvrige kraftselskaper i Norden. Hvor effektivt Statkraft drifter den nordiske vannkraftporteføljen er et viktig nøkkeltall, og i 2019 var Statkrafts realisererte pris 4,5 prosent høyere enn gjennomsnittlig markedspris i Norden. Driften av de nordiske vannkraftverkene vurderes også mot mål for tilgjengelighet og kostnader.

Tilgjengelighet er en viktig faktor for å optimalisere inntektene fra vannkraft. Et av Statkrafts nøkkeltall (KPI) måler om selskapets kraftverk er tilgjengelige når det er mest lønnsomt å produsere. Den viktigste påvirkbare faktoren som har innvirkning på denne KPIen er hvor effektivt det planlegges og gjennomføres vedlikehold og oppgradering av anlegg. Tilsig og markedspriser er viktige eksterne faktorer som påvirker resultatene.

Produksjonskostnadene knyttet til de nordiske vannkraftverkene er relativt lave sammenlignet med andre typer kraftproduksjonsanlegg. For å sikre at Statkraft er konkurransedyktig på lang sikt, har Statkraft en ambisjon om å balansere kostnadene med å sikre tilgjengelighet, gjennomføring av nødvendige reinvesteringer og kontinuerlig forbedre kostnadseffektiviteten. I 2019 var kostnaden per kWh 9,1 øre.

Markedsoperasjoner omfatter trading, origination, markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi, samt inntekts-optimalisering og mitigering av risiko knyttet til både den kontinentale og den nordiske produksjonsvirksomheten.

Markedsoperasjoner er Statkrafts grensesnitt mot markeder hvor det handles med energi og energirelaterte produkter. Segmentet er også ansvarlig for å utvikle nye kundeorienterte forretningsmodeller i Europa og andre utvalgte land hvor Statkraft har kraftverk. Segmentets hovedaktiviteter er:

- Handel med finansielle standardkontrakter og strukturerte produkter (trading)
- Skreddersydde avtaler med industri og næringsliv (origination)
- Dynamisk forvaltningsportefølje som inneholder en varierende andel aktiva-sikrede posisjoner for fortjeneste
- Markedsadgangstjenester både for Statkrafts egne anlegg og for eksterne produsenter av fornybar energi
- Utforske og utvikle nye forretningsmodeller innen kundeløsninger i markedet for distribuert energi

I løpet av de siste årene har forretningsvirksomheten vokst og ført til en betydelig geografisk ekspansjon. Segmentet har nå virksomhet i en rekke europeiske land samt Brasil, Chile, Peru, USA (California) og India. Statkraft har en ambisjon om å bli en ledende tilbyder av markedsløsninger for fornybar energi. For å nå denne ambisjonen, har Statkraft satt seg som mål å øke volumet for markedsadgangstjenester for

tredjepartsprodusenter og forbrukere og å øke markedsadgang for fleksibel produksjons- og batterikapasitet innen 2025. Videre er ambisjonen å øke kundevirksomheten gjennom en betydelig vekst i volumet for fornybare kraftsalgsavtaler, opprinnelsesgarantier og grønne kraftleveranser innen 2025. Opptrappingen av disse aktivitetene går etter planen.

Internasjonal kraft omfatter utvikling, eierskap og drift av aktiva innen fornybar energi utenfor Vest-Europa.

Internasjonal kraft har virksomhet i markeder med et økende behov for energi. Statkraft satser i utvalgte markeder hvor selskapet kan skape verdier gjennom en tydelig industriell rolle. Statkraft søker å utvide porteføljen til å inkludere mer vind- og solkraft, i tillegg til vannkraft. Noen av segmentets investeringer foretas sammen med lokale partnere eller internasjonale investorer.

Segmentet har virksomhet i Brasil, Peru, Chile, India, Nepal, Tyrkia og Albania.

Inntektene kommer fra kraftsalg, hovedsakelig gjennom langsiktige kontrakter.

Europeisk vind- og solkraft omfatter utvikling, eierskap og drift av vind- og solkraft i Europa. Segmentet har virksomhet i Norge, Sverige, Irland og Storbritannia. I tillegg har segmentet utviklingsaktiviteter i flere land i Europa.

Segmentets inntekter kommer fra kraftsalg og støtteordninger.

Viktige nøkkeltall (KPIer) knyttet til de finansielle resultatene er kostnad per kWh og markedsjustert tilgjengelighet.

Fjernvarme omfatter utvikling og drift av fjernvarmeanlegg i Norge og Sverige.

Segmentets inntekter kommer hovedsakelig fra salg av varme og kjøling til kunder samt avfallshåndtering. Inntektene er generelt sett påvirket av kraftpriser, avfallspriser, nettleie og avgifter. Avfall, biomasse, bioolje, elektrisitet og gass er de viktigste innsatsfaktorene i produksjonen.

Industrielt eierskap omfatter forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner innenfor konsernets kjernevirksomhet og inkluderer Skagerak Energi, BKK og Agder Energi. Skagerak er inkludert i det konsoliderte regnskapet, mens de øvrige selskapene blir innregnet etter egenkapitalmetoden.

Skageraks inntekter kommer hovedsakelig fra kraftsalg, nettvirksomhet og fjernvarme.

I tillegg rapporterer konsernet:

Annen virksomhet omfatter konsernfunksjoner, ny virksomhet innen biomasse og elbillading samt venture-investeringer. Ikke-allokerte eiendeler er også rapportert som Annen virksomhet.

Konsernposter omfatter eliminerings.

Europeisk fleksibel kraftproduksjon

Segmentets samlede kraftproduksjon var 48,7 TWh, noe lavere enn i 2018. 43,6 TWh av produksjonen var de nordiske vannkraftverkene (46.8 TWh). 28,5 TWh, 59 prosent av den

totale produksjonen ble solgt i spotmarkedet, mens kontraktvolumet var 17,3 TWh. Det resterende volumet var konsesjonskraft. Gasskraftproduksjonen økte betydelig i 2019 og endte på 4,5 TWh (1,5 TWh).

Viktige hendelser i 2019

- Statkraft inngikk nye langsiktige kraftsalgskontrakter i Norge med Alcoa Norway, Borregaard og Wacker Chemicals Norway.
- Forbedrede utsikter for marginer i forholdet mellom gasspris og kraftpris førte til en reversering av tidligere års nedskrivninger av gasskraftverk i Tyskland på 1035 millioner kroner.

Økonomiske resultater

Netto driftsinntekter var 18 028 millioner kroner (18 765 millioner kroner). Nedgangen relaterte seg hovedsakelig til lavere nordiske kraftpriser og redusert vannkraftproduksjon i Norden. Dette ble delvis motvirket av høyere inntekter fra gasskraftverkene.

Driftskostnadene var 5780 millioner kroner (5822 millioner kroner). Nedgangen var primært en følge av endringer i pensjonsordninger i Norge og lavere eiendomsskatt i Sverige som følge lavere skattesats.

Underliggende driftsresultat var 12 279 millioner kroner (12 977 millioner kroner).

Lavere driftsresultat ble gjenspeilet i en lavere avkastning på sysselsatt kapital (ROACE), som endte på 22,9 prosent (24,8 prosent). Den gjennomsnittlige sysselsatte kapitalen var på nivå med utgangen av 2018.

Segmentets totale investeringer var 1726 millioner kroner og var primært relatert til vedlikehold av nordiske vannkraftverk.

Markedsoperasjoner

Viktige hendelser i 2019

- Ekstraordinært godt resultat fra trading.
- Åpnet kontor i Madrid og betydelig vekst i porteføljen av krafthandelsavtaler i Spania.
- 1000 MW virtuelt kraftverk i Storbritannia som integrerer fornybar energi, lagring og fleksible kraftverk og leverer balansekraft til det britiske kraftnettet.
- Første krafthandelsavtale med et subsidiefritt solkraftverk i Tyskland. Den 12-årige avtalen har et totalt volum på om lag 600 GWh (installert kapasitet er 52 MWp).
- Første 100 prosent døgnkontinuerlige grønne kraftleveranseavtale fra vind-, sol- og vannkraft i industriell skala til Daimler i Tyskland.
- Første 10-årige finansielle krafthandelsavtale med et polsk datterselskap av en ledende global aktør innen stål.

Økonomiske resultater

Brutto driftsinntekter var 19 713 millioner kroner (27 007 millioner kroner). Den betydelige nedgangen i relaterte seg til overgangen til IFRS 16 fra 1. januar 2019, da visse kontrakter

som tidligere ble presentert brutto som salgsinntekter og energikjøp ble endret til netto presentasjon som salgsinntekter. I 2018 bokførte Statkraft salgsinntekter på om lag 9 milliarder kroner fra disse kraftkjøpsavtalene. Disse tallene har ikke blitt omarbeidet.

De fleste av segmentets aktiviteter hadde et bedre resultat enn i 2018. De største bidragsyterne til det underliggende driftsresultatet var trading, dynamisk forvaltningsportefølje og markedsadgangstjenester. Origination, som hadde et negativt resultat i 2018, viste også en betydelig forbedring.

Driftskostnadene var 1428 millioner kroner (1155 millioner kroner). Økningen relaterte seg primært til flere ansatte og høyere prestasjonsrelaterte avsetninger knyttet til ekstraordinært gode resultater.

Underliggende driftsresultat var 3027 millioner kroner (-321 millioner kroner).

Avkastningen på gjennomsnittlig sysselsatt kapital (ROACE) for segmentet svinger som en følge av store variasjoner i underliggende driftsresultat og beholdninger, og endte på 62,6 prosent (-6,9 prosent). Gjennomsnittlig sysselsatt kapital var på nivå med utgangen av 2018.

Internasjonal kraft

Segmentets totale kraftproduksjon var 4,9 TWh, på nivå med 2018. Volumet solgt på kontrakter var 3,9 TWh, tilsvarende 79 prosent av det totale produksjonsvolumet. Det resterende volumet ble solgt i spotmarkedet. Ny kapasitet i Brasil ga 0,2 TWh høyere produksjon i det markedet. Denne økningen ble motvirket av lavere kraftproduksjon i Albania og Chile som følge av lite nedbør.

Viktige hendelser i 2019

- Endelig investeringsbeslutning for Los Lagos-prosjektet i Chile. Forventet kostnad er 1,6 milliarder kroner.
- Kjøp av vindkraftprosjekter i Chile (102 MW) og Brasil (664 MW). I etterkant av oppkjøpene vant Statkraft en auksjon for langsiktige kraftsalgskontrakter i Brasil på 376 MW i hovedsak fra de oppkjøpte prosjektene.
- Reduserte langsiktige prisforventninger førte til nedskrivninger for vannkraftverk i Chile på 209 millioner kroner.
- Reviderte forutsetninger relatert til kontroll over datterselskapet Himal Power Ltd i Nepal indikerer at selskapet ikke vil kvalifisere til fortsatt konsolidering. Dette medførte en nedskrivning på 254 millioner kroner.
- En nedskrivning på 115 millioner kroner (Statkrafts andel) ble regnskapsført i et selskap regnskapsført som felles virksomhet i India. Nedskrivningen var relatert til vannkraftverk og var et resultat av reduserte langsiktige prisforventninger.

Økonomiske resultatet

Netto driftsinntekter var 2702 millioner kroner (2244 millioner kroner). Økte var relatert til ny kapasitet i Brasil og et

forsikringsoppgjør relatert til en tunnelkollaps ved vannkraftverket Kargi i Tyrkia.

Driftskostnadene var 1946 millioner kroner (1613 millioner kroner). Økningen var primært en følge av ny virksomhet i Brasil og India samt høyere forretningsutviklingskostnader knyttet til vekststrategien.

Underliggende driftsresultat var 756 millioner kroner (631 millioner kroner).

Resultatandeler i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden utgjorde -86 millioner kroner (143 millioner kroner). Nedgangen var hovedsakelig et resultat av nedskrivning i India og negative effekter i et selskap regnskapsført som felleskontrollert virksomhet i Chile.

Avkastningen på gjennomsnittlig sysselsatt kapital (ROACE) var 3,1 prosent (2,9 prosent). Økningen skyldtes primært høyere underliggende driftsresultat. Sysselsatt kapital er relativt høy, hovedsakelig som følge av at nylig bygde kraftverk og oppkjøpte eiendeler fører til høye bokførte verdier.

Avkastningen på gjennomsnittlig verdi av investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden (ROAE) var -3,2 prosent (7,8 prosent). Den negative avkastningen skyldtes negative resultatandeler på grunn av nedskrivninger.

Segmentets totale investeringer var 1371 millioner kroner. Størstedelen av dette var i ny kapasitet, hovedsakelig relatert til byggingen av vannkraftverkene Moglice i Albania og Tidong i India.

Europeisk vind- og solkraft

Segmentets samlede i kraftproduksjon var 2,6 TWh (2,2 TWh). Økningen var primært relatert til ny kapasitet i Norge. 44 prosent av kraftproduksjonen var fra norske vindparker og 52 prosent fra vindparker i Sverige. Den øvrig produksjon var fra vindparker i Storbritannia.

Viktige hendelser i 2019

- Vindparkene Storheia og Hitra 2 i Norge ble satt i full produksjon. Total installert kapasitet for de to vindparkene er 382 MW. De to vindparkene er en del av Fosen-porteføljen som nå er om lag 60 prosent ferdigstilt.
- Ferdigstilte Kilathmoy vindpark (23 MW) og et batteriprojekt i Irland.
- Oppkjøp av en 326 MW-portefølje med solprosjekter i Irland.
- Oppkjøp av et prosjektutviklingselskap innen vindkraft i Storbritannia.
- Inngikk en put and call opsjonsavtale for salg av 100 prosent av vindparkene Windy Rig og Twentyshilling når de er i kommersiell drift.
- Vindparker i Sverige ble nedskrevet med 333 millioner kroner.

Økonomiske resultater

Netto driftsinntekter var 1330 millioner kroner (1320 millioner kroner). Høyere kraftproduksjon ble motvirket av lavere kraft- og

el-sertifikatpriser.

Driftskostnadene var 1103 millioner kroner (891 millioner kroner). Økningen var en følge av flere ansatte og høyere forretningsutviklingskostnader knyttet til vekststrategien.

Underliggende driftsresultat var 227 millioner kroner (429 millioner kroner).

Avkastningen på gjennomsnittlig sysselsatt kapital (ROACE) var 2,6 prosent (6,3 prosent). Nedgangen skyldtes både lavere driftsresultat og høyere gjennomsnittlig sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital er relativt høy, hovedsakelig som en følge av at nylig bygde vindparker og oppkjøpte eiendeler som fører til høye bokførte verdier. Økningen i gjennomsnittlig sysselsatt kapital var primært knyttet til vindkraftinvesteringer i Norge.

Avkastningen på gjennomsnittlig verdi av investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden (ROAE) var 1,4 prosent (3,2 prosent). Nedgangen skyldtes lavere resultatandeler som følge av lavere vindkraftproduksjon og kraftpriser. I 2018 var den solgte havvindparken Dudgeon inkludert i resultatet for deler av året.

Segmentets totalt investeringer var 2634 millioner kroner. Størstedelen var knyttet til ny kapasitet, primært relatert til Fosen-utbyggingene i Norge.

Fjernvarme

Lvert volum var 1,0 TWh, på nivå med 2018. 81 prosent av volumet ble levert i Norge, det resterende i Sverige.

Økonomiske resultater

Netto driftsinntekter var 653 millioner kroner (650 millioner kroner).

Driftskostnadene var 437 millioner kroner (444 millioner kroner). Nedgangen var hovedsakelig en følge av mindre kjøp av eksterne tjenester.

Underliggende driftsresultat var 216 millioner kroner (206 millioner kroner).

Det stabile driftsresultatet ble gjenspeilet i avkastningen på gjennomsnittlig sysselsatt kapital (ROACE), som endte på 6,2 prosent (5,9 prosent). Avkastningen var hovedsakelig drevet av god avkastning fra fjernvarmeaktivitetene i Trondheim. Gjennomsnittlig sysselsatt kapital var stabil sammenlignet med 2018.

Segmentets totalt investeringen var 174 millioner kroner, og var primært knyttet til rørledninger i Norge.

Industrielt eierskap

Den samlede vannkraftproduksjonen fra konsolidert virksomhet var 4,9 TWh (5,7 TWh). 91 prosent av volumet ble solgt i spotmarkedet. Det resterende volumet var konsesjonskraft.

Viktige hendelser i 2019

- Skagerak Energi og BKK solgte deler av aksjebeholdningen i Fjordkraft.

- Skagerak Energi kjøpte aksjene i Hjarvdal Elverk.
- BKK kjøpte 4,41 prosent av sine egne aksjer fra Statkraft. Etter nedsalget eier Statkraft 43,44 prosent av aksjene i selskapet.
- BKK og Sunnfjord Energi fusjonerte.
- BKK ferdigstilte og satte i drift en ny kraftlinje på 420 kV mellom Modalen og Mongstad. Kraftlinjen ble deretter solgt til Statnett.

Økonomiske resultater

Netto driftsinntekter var 3159 millioner kroner (3284 millioner kroner). Nedgangen var primært en følge av lavere kraftpriser og -produksjon.

Driftskostnadene var 1506 millioner kroner (1817 millioner kroner). Nedgangen skyldtes hovedsakelig endringer i pensjonsordninger i Norge og dekonsolideringen av Fjordkraft i mars 2018.

Underliggende driftsresultat var 1653 millioner kroner (1467 millioner kroner).

Resultatandeler i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden var 1396 millioner kroner (635 millioner kroner).

Resultatandelene fra både BKK og Agder Energi økte sammenlignet med 2018. Økningen fra BKK ble drevet av flere betydelige engangseffekter, mens økningen fra Agder Energi ble drevet av positive effekter fra urealiserte verdiendringer knyttet til energi- og rentekontrakter.

Avkastning på gjennomsnittlig sysselsatt kapital (ROACE) var 10,8 prosent (10,1 prosent). Økningen skyldtes høyere driftsresultat. Gjennomsnittlig sysselsatt kapital gikk noe opp sammenlignet med 2018.

Avkastning på gjennomsnittlig verdi av investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden (ROAE) var 14,7 prosent (6,1 prosent). Økningen var en følge av den betydelige økningen i resultatandeler fra BKK og Agder Energi.

Segmentets totale investeringer var 1007 millioner kroner, og var primært relatert til vedlikehold og ny kapasitet innen nettvirksomheten i Skagerak Energi.

Annen virksomhet

Viktige hendelser i 2019

- Kjøpte 47,5 prosent av aksjene i elbilladeselskapet Grønn Kontakt fra Agder Energi. Ved årsslutt var Statkrafts eierandel i selskapet 95,72 prosent.
- Kjøpte aksjer i de tyske elbilladeselskapene E-WALD og eeMobility.
- Solgte et datasenterprosjekt i Norge.

Økonomiske resultater

Konsernets økte aktivitetsnivå er i tråd med vekststrategien, og dette reflekteres i de finansielle tallene for Annen virksomhet.

Underliggende driftsresultat var -526 millioner kroner (-545 millioner kroner).

RESULTATDISPONERING

Morselskapet Statkraft SF hadde et resultat etter skatt på 6503 millioner kroner i 2019.

Styret i Statkraft SF foreslår at det utbetales et utbytte på 6454 millioner kroner. Det foreslåtte utbyttet er vurdert som forsvarlig ut fra Statkraft SF' egenkapital og likviditet.

Resultatdisponering

Mill. kroner	
Årsresultat i selskapsregnskapet til Statkraft SF	6 503
Disponering av årets resultat:	
Avsatt utbytte	6 454
Overføring til opptjent egenkapital	49

Eiers utbyttepolitikk

Utbytte skal, så fremt det er forsvarlig ut fra egenkapital og likviditet, beregnes som:

- 85 prosent av realisert overskudd fra Norsk vann
- 25 prosent av realisert overskudd fra øvrig virksomhet

Realisert overskudd defineres som Statkrafts andel av resultat etter skatt justert for:

- Urealiserte effekter før skatt (note 4 og 21).
- Gevinster/tap uten kontanteffekt (note 5).
- Forskjell mellom resultatandel og utbytte fra selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden.
- Utsatt skatt (note 4 og 22).

Definisjonen av Norsk vann fremgår av note 4.

Eventuelle gevinster i annen virksomhet som knytter seg til Norsk vann vil beregnes med 85 prosent utbyttegrad.

Utbytteberegning

Mill. kroner	Konsern	Annen	
		Norsk vann	virk-somhet
Resultat etter skatt - majoritetens andel	11 012	6 418	4 594
Urealiserte effekter	-2 227	413	-2 640
Realiserte effekter uten kontantinnhold	142	0	142
Resultatandel i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	-1 249	-1 360	111
Utbytte fra selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	736	638	98
Reklassifiseringer	0	438	-438
Utsatt skatt kostnad	987	292	695
Grunnlag for utbytte	9 402	6 840	2 562
Utbyttegrad		85 %	25 %
Beregnet utbytte	6 454	5 814	640

FORTSATT DRIFT

I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og at denne forutsetningen er tilstede.

FORSKNING OG UTVIKLING (FOU)

Ambisjonen for Statkrafts FoU-innsats er å styrke selskapets konkurransefortrinn.

Revidert FoU-strategi 2019-2025

I 2019 ble FoU-strategien revidert og utvidet i samsvar med konsernets vekststrategi. Strategien ble da utvidet fra et nordisk vannkraftfokus til å dekke Statkrafts vekst- og forretningsmuligheter globalt. Dette inkluderer organisk vekst innen vindkraft og markedsoperasjoner samt nye vekstområder som sol, kundeorientert virksomhet og nye forretningsmuligheter.

FoU-aktivitetene gir kunnskap og løsninger knyttet til løpende drift og ny forretningsutvikling. Innen vannkraft vil FoU-aktiviteten bidra til optimalisert drift- og vedlikehold samt økt fleksibilitet. Viktig i denne sammenheng er også faktabasert kunnskap til bruk innen regulatoriske rammebetingelser. I tillegg utforsker Statkraft nye markedsmodeller med målsetning om å utvikle mer robuste, fleksible og skalerbare modeller. I Norden er Statkraft en ledende aktør innen vannkraft FoU, spesielt gjennom vårt sterke engasjement og bidrag til det norske forskningssenteret HydroCen.

For at Statkraft skal forbli en konkurransedyktig utvikler innen vind og sol, er kontinuerlig FoU nødvendig for å bidra til reduserte energikostnader. Videre har selskapet som mål å være en innovatør innen nye forretningsmodeller. FoU vil videre bidra til å øke den kundeorienterte virksomheten, blant annet ved å ta i bruk nye og automatiserte løsninger innen trading og origination. FoU vil også spille en viktig rolle for å forstå et fremtidig energilandskap, inkludert hvordan klimaeffekter vil påvirke drift og markeder på tvers av teknologier. I dette landskapet blir samfunnsvitenskapelig forskning viktigere, blant annet for å oppnå bedret forståelse av kunde- og samfunnsinteresser.

Gjennom arbeidet med ny FoU-strategi er det identifisert flere områder hvor FoU kan bidra tungt til utvikling av nye forretningsinitiativ og regulatorisk utforming. Batteri- og hydrogenhybrider for tyngre transport innen land og sjø, e-ammoniakk for havtransport og mobile energiløsninger (brenselceller) for bruk innenfor nullutslipps anleggsplasser er alle områder med stort forretningspotensiale og uløste tekniske- og samfunnsmessige problemstillinger.

FoU i Statkraft

Ved å delta i FoU-prosjekter både på den norske, europeiske og internasjonale arenaen, ønsker Statkraft å være en retningsgivende aktør innen fornybar energi.

FoU-aktiviteten støtter opp om forretningsmuligheter eid av linjen, fortrinnsvis gjennom prosjekter med andre industrielle aktører eller forskningsinstitusjoner. Statkraft ønsker åpne diskusjoner og samarbeid når det gjelder teknologi knyttet til kjernevirksomheten og deretter søke optimal utnyttelse av denne kunnskapen. Statkraft ønsker normalt en ledende rolle i disse samarbeidsprosjektene. Brorparten av aktiviteten koordineres og

finansieres gjennom konsernets FoU-program. Per i dag består porteføljen av om lag 40 prosjekter.

Merverdi av FoU-aktiviteten

En evaluering av tidligere FoU-portefølje indikerer en gjennomsnittlig verdiskapning på fem ganger forskningsinnsatsen.

I 2019 gikk Statkraft blant annet inn i EU-prosjektet Vannkraft Europa med mål om å definere veikart for teknologi og FoU innen vannkraft i Europa. Innen vindkraft har digitale løsninger for datainnsamling og overføring blitt utviklet det siste året, og testene har vært vellykket. Statkrafts modulære og fleksible verktøy for hydrologiske prognoser, SHyFT (Statkraft's Hydrologic Forecasting Toolbox), har blitt testet i driftsmiljø. Testene har vært vellykkede og leverer nå prognoser tre ganger daglig for det nordiske markedet. SHyFT er nå satt opp for fire områder i Peru og 150 områder i Brasil. Estimert nettoverdi av SHyFT er 10-30 millioner kroner per år for nordisk energidisponering og 10-50 millioner kroner per år for Sør-Amerika.

RISIKOSTYRING

Statkraft er eksponert for risiko gjennom hele verdikjeden. De viktigste risikoene er knyttet til HMS, markedspriser, finansiell risiko, utbyggingsprosjekter og driftsaktiviteter samt rammebetingelser. Vekst og økt tilstedeværelse internasjonalt, i tillegg til grunnleggende endringer i energisektoren understreker viktigheten av risikostyring.

Risikostyringen er en integrert del av Statkrafts styringsmodell. Konsernet har en risikobasert tilnærming for å sette mål, prioriteringer samt å følge opp forretningsområdene og stabene. Den daglige risikostyringen er et linjeansvar. Konsernets samlede risikoer blir gjennomgått og fulgt opp av konsernledelsen og rapporteres til styret. Statkraft utfører en uavhengig kvalitetssikring i forkant av investeringer, salg og oppkjøp.

Operasjonell risiko

Alle prosesser i hele verdikjeden er eksponert for operasjonell risiko. Den operasjonelle risikoen er størst innenfor gjennomføringen av investeringsprosjekter, driftsaktiviteter og markedsoperasjoner. Dette kan medføre:

- Skader på konsernets ansatte, kontraktører eller tredjepart
- Skader på miljøet
- Brudd på etterlevelse av lover og regler og svekket omdømme
- Skader og tap på egne og tredjeparts produksjonsanlegg og øvrige eiendeler
- Dårligere omdømme
- Økonomisk tap

Å handle på en bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte og å overholde alle gjeldende lovkrav uansett hvor selskapet har virksomhet har høyeste prioritet. Statkraft har høy oppmerksomhet på å utføre utviklingsaktiviteter og operasjoner på en ansvarlig måte og for å forhindre tap. Forretningskulturen gir et godt

grunnlag for kontinuerlig forbedring av et robust system for forebygging og kontroll. Å sørge for at forretnings-utviklingsaktiviteter er i samsvar med internasjonale standarder er også høyt prioritert.

Operasjonell risiko styres gjennom prosedyrer og kontroll av alle aktiviteter og prosesser, ved utforming av tekniske løsninger, kompetanseutvikling og i ulike typer beredskapsplaner. Videre har Statkraft et omfattende system for registrering og rapportering av risiko, farlige forhold, uønskede hendelser og skader. Slike tilfeller analyseres kontinuerlig for å forhindre og begrense eventuelle negative konsekvenser, og for å sikre at årsaker kan bli fulgt opp og nødvendige tiltak gjennomført.

Cyberrisikoen øker over hele verden, og Statkrafts infrastruktur og applikasjoner er også utsatt for eksterne angrep. Prosedyrer, kompetanse og systemer forbedres kontinuerlig for å stå imot slike angrep.

Alle prosjekter i Statkraft gjennomfører systematiske risiko-vurderinger. Større investeringer får tildelt en risikobasert avsetning og reserve. Implementering av risikostyring i de tidlige stadiene av forretnings- og prosjektutvikling er en viktig suksessfaktor.

De mulige økonomiske konsekvensene av den totale operasjonelle risikoen, samt betydelige individuelle risikoer, er sentrale drivere for konsernets samlede risikoprofil. Statkraft har forsikringsdekning for alle vesentlige typer operasjonelle skader, dels gjennom konsernets eget forsikringselskap Statkraft Forsikring AS.

Mer informasjon om risiko knyttet til HMS presenteres i kapitlet om bærekraft senere i rapporten.

Markedsrisiko

Statkraft er eksponert for betydelig markedsrisiko i forbindelse med kraftproduksjon og handel med kraft:

- Både kraftpriser og produksjonsvolum påvirkes av værforhold, forbruk og overføringsforholdene i kraftmarkedene.
- Kraftprisene påvirkes også av gass-, kull- og oljepriser, priser på CO₂-kvoter, støtteregimer, etterspørselsvekst og innføring av ny teknologi.

Statkraft håndterer markedsrisiko i energimarkedene ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder, i tillegg til å inngå langsiktige, bilaterale kraftavtaler. Økt integrering av energimarkedene har stor betydning for forretningsmodeller og håndtering av risiko. Statkraft legger derfor vekt på å identifisere samspillet mellom de ulike markedene. Konsernets sikringsstrategier er regulert av rammer for posisjonenes volum og verdi, og kriterier for å vurdere nye kontrakter mot forventede inntekter og nedsiderisiko. Porteføljen justeres kontinuerlig i henhold til gjeldende oppfatning av fremtidige priser og egen produksjons-evne.

Statkrafts virksomhet innen energihandel og -tjenester består av både handel med standardprodukter på kraftbørser og salg av tjenester eller produkter tilpasset den enkelte kunde. Risiko håndteres gjennom mandater som dekker energiprodukter,

geografiske områder og varighet. En uavhengig risikostyrings-funksjon sikrer objektivitet i vurdering og håndtering av risiko.

Finansiell risiko

Den sentrale finansfunksjonen samordner og styrer den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter, likviditet og finansiering.

Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater og styres ved bruk av sikringsinstrumenter som terminkontrakter, rente- og valutabytteavtaler samt gjeld i utenlandsk valuta.

Målet med Statkrafts valutasikring er å sikre verdien av norske kroner for fremtidige kontantstrømmer eksponert for valutarisiko. Sikring av valutarisiko blir først og fremst gjort ved å fordele gjeld i utenlandsk valuta og derivater i henhold til kontantstrømmer. Valutarisikoen er gjenstand for kontinuerlig vurdering og behandles i samsvar med konsernets finansstrategi. Konsernet er eksponert for valutarisiko gjennom kontantstrøm fra driften i utenlandsk valuta, investeringer og nedsalg i utenlandske valutaer.

Statkrafts renteksponeering er relatert til gjeldsporteføljen og forvaltes basert på en balanse mellom å holde rentekostnader lave over tid og bidra til å stabilisere konsernets kontantstrømmer.

Likviditetsrisikoen i Statkraft er relatert til at det ikke er nok midler til å møte konsernets finansielle forpliktelser i tide.

Likviditetsrisikoen styres gjennom kontantstrømsprognoser, kommitterte kredittlinjer, tilgang til flere finansieringskilder/ markeder, å sikre jevnt fordelt forfallsprofil for gjelden og opprettholde en tilstrekkelig likviditetsbuffer.

Statkraft er eksponert for kreditt- og motpartsrisiko gjennom krafthandel, langsiktige kontrakter og plassering av overskudds-likviditet. Kredittverdigheten til alle motparter vurderes før kontraktingåelse og eksponeringen mot enkeltmotpartene begrenses av mandater basert på deres kredittverdighet. Markedsrisikoen i energimarkedene og den øvrige finansielle risikoen, samt eksponering i forhold til mandatene, følges opp av uavhengige middle office-funksjoner og rapporteres jevnlig til forretningsområdenes ledelse. Et sammendrag rapporteres årlig til konsernledelsen og styret.

Se note 9 i finansregnskapet for ytterligere informasjon om kreditt- og likviditetsrisiko.

Risiko knyttet til rammebetingelser og land

Statkrafts virksomhet i Norge påvirkes av rammebetingelser som skatter, avgifter, konsesjoner, nettreguleringer og krav fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Statkraft legger stor vekt på forståelsen av miljøreguleringer og klimaendringer. Risikoen for fleksibilitetstap på grunn av strengere forskrifter for vannkraftproduksjon, den samlede effekten for det norske samfunnet og verdien av flomdempende evner analyseres. I tillegg er det generelle betingelser og krav for kraftbransjen som må følges. Disse rammebetingelsene kan påvirke Statkrafts kraftproduksjon, kostnader og inntekter.

Rammebetingelsene i de enkelte land i Europa er et resultat av internasjonale prosesser som vil være viktige for norske og

europiske kraftverk. Statkraft er også med sitt internasjonale engasjement direkte eksponert for nasjonale rammebetingelser, skattnivå, konsesjonsbetingelser og offentlig regulering i de land man har virksomhet. Statkraft vektlegger derfor usikkerheten knyttet til fremtidig utvikling i disse rammebetingelsene ved investeringsbeslutninger. Mulige endringer i det politiske bildet evalueres løpende og en åpen dialog med beslutningstakere på relevante arenaer har høy prioritert.

Statkraft er eksponert for betydelig landrisiko, særlig i fremvoksende økonomier. En felles risikovurderingsprosess er implementert på tvers av forretningsområdene for å sikre en omfattende og proaktiv styring av forretningsrisiko i disse landene. Risikovurderingen av aktiviteten i hvert land dekker politiske og regulatoriske forhold, sosial utvikling, sikkerhet, etterlevelse, skattesystem og bedriftslovgivning. Eksponeringen for korrupsjonsrisiko er høy i flere av disse landene. Statkraft har utviklet standarder og implementert et system for å sikre overholdelse av lover og regler i alle aktiviteter og har nulltoleranse for korrupsjon.

FORETAKSSTYRING

Statkraft benytter Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES) innenfor rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. Statkraft følger statens prinsipper for god eierstyring som beskrevet i Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping, og er underlagt rapporteringskrav om foretaksstyring etter regnskapsloven § 3-3b.

Mer detaljert informasjon om foretaksstyring, inkludert konsernrevisjon, internkontroll over finansiell rapportering og styrets arbeid, er presentert i kapitlet «Foretaksstyring» i denne rapporten.

FREMTIDSUTSIKTER

Kraftoverskuddet i Norden forventes å øke de kommende årene. Etterspørselsvekst fra transportsektoren, industri og datasentre vil bli mer enn oppveid av en enda større vekst i kraftproduksjon fra ny vindkraft.

Statkraft har Europas største portefølje av fleksible vannkraftverk og magasinkapasitet. Kraftverkene optimaliseres i forhold til hydrologisk situasjon og forventede kraftpriser. Statkraft har også en stor andel langsiktige kraftkontrakter innen segmentene Europeisk fleksibel kraftproduksjon og Internasjonal kraft. Disse kontraktene har en stabiliserende effekt på inntekter og resultat. I 2019 har Statkraft erstattet noen av de langsiktige industrikontraktene som utløper de neste par årene, og vil fortsette å jobbe med nye kontrakter for å beholde posisjonen som en stor leverandør til norsk industri.

Sterk underliggende drift og gevinster fra salg av virksomhet de siste årene har gitt Statkraft et solid finansielt grunnlag for å levere på vekststrategien.

Statkrafts ambisjon er å opprettholde posisjonen som den største produsenten av fornybar energi i Europa samt å vokse betydelig i Sør-Amerika og India. Målet er å optimalisere og øke vannkraftporteføljen samt å utvikle en portefølje på 8000 MW landbasert vindkraft og solkraft. Videre har Statkraft et mål om å utvide markedsaktivitetene, vokse innen fjernvarme samt å utvikle nye virksomheter med internasjonalt potensiale. For å nå disse målene planlegger Statkraft å investere 60-80 milliarder kroner innen fornybar energi frem mot 2025. Investeringene vil bli finansiert gjennom tilbakeholdt overskudd fra eksisterende virksomhet, ekstern finansiering og nedsalg. Investeringsprogrammet har stor grad av fleksibilitet, og vil bli tilpasset selskapets finansielle kapasitet og forpliktelse til kredittratingmål.

Statkrafts forpliktelse til å opptre på en sikker, etisk og sosialt ansvarlig måte ligger fortsatt til grunn for alle aktiviteter.

Bærekraft

BÆREKRAFTSTYRING

Vår tilnærming til bærekraft

Statkraft har forpliktet seg til å opptre ansvarlig og delta aktivt i kampen mot klimaendringer. Vi driver virksomhet i mange land og har som mål å levere ren energi. Mesteparten av kraften vi produserer kommer fra vann, vind eller sol. Statkrafts forretningsstrategi bygger på sikker, etisk og ansvarlig drift.

Vår tilnærming til bærekraft er i stadig utvikling, i takt med vår forretningsstrategi og internasjonal utvikling på feltet. Statkraft veiledes av internasjonale rammeverk, herunder OECDs retningslinjer for flernasjonale selskap og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. For nye forretningsaktiviteter ser vi hen til IFC Performance Standards on Environmental and Social Sustainability.

Statkraft er medlem av FNs Global Compact og følger initiativets ti prinsipper for menneskerettigheter, arbeidsrettigheter, miljø og antikorrupsjon. Dette kapittelet utgjør Statkrafts status-rapport for 2019.

Næringslivet har en viktig rolle i å realisere FNs bærekraftsmål og selskapet har spesielt fokus på bærekraftsmål nr. 7: Ren energi til alle og mål 13: Stoppe klimaendringene. Vi evaluerer nå alle målene på nytt med formål om å ytterligere styrke selskapets ambisjoner i 2020.

Selskapets virksomhet har generelt sett en positiv innvirkning, men kan også til tider ha en negativ innvirkning på mennesker, lokalsamfunn og naturen. Fornybar energi er avgjørende for å redusere globale CO₂-utslipp. Samtidig kan selskapets virksomhet påvirke biodiversitet, bruk av landområder og friluftsinnteresser. Vi forsøker å forstå og håndtere slike dilemmaer gjennom en risikobasert tilnærming som veier ulike hensyn opp mot hverandre, og ved å iverksette avbøtende tiltak.

Styring og ledelse

Grunnleggende prinsipper for ansvarlig adferd er beskrevet i Statkrafts leveregler, som er vedtatt av styret. Levereglene gjelder for alle selskapene i konsernet og for alle enkeltpersoner som arbeider for Statkraft. Det forventes at våre samarbeidspartnere opptre i tråd med Statkrafts leveregler for leverandører.

Statkrafts styringssystem beskriver ambisjoner, retning og mer detaljerte krav. Systemet blir jevnlig revidert for å tilpasse det til nye forventninger og utfordringer. Bærekrafts krav og -veiledning er en del av selskapets nøkkelprosesser inkludert for oppkjøps- og byggeprosjekter.

Vi har også et system for registrering og oppfølging av avvik fra interne og eksterne krav. Systemet legger til rette for håndtering av hendelser, analyse av hendelser og forbedringer, samt læring på tvers av organisasjonen.

Statkrafts nøkkelindikatorer for resultatoppnåelse (KPIer) omfatter bærekraftsasperter som helse, miljø og sikkerhet samt forretningsetikk. Konsernets KPIer gjennomgås jevnlig av konsernledelsen og styret. Bærekraftemner er også tatt med i konsernrevisjonens årsplan og i revisjonsarbeidet.

Bærekraftsrapportering

Statkrafts bærekraftsrapportering gjennomføres i henhold til prinsippene i Global Reporting Initiative Standards (GRI core). Gjennom en materialitetsanalyse identifiserer vi selskapets viktigste bærekraftemaer. Disse er nærmere beskrevet i denne rapporten:

- Sikkerhet og sikring av mennesker
- Menneskerettigheter
- Forvaltning av vannressurser
- Biodiversitet
- Skadebegrensning, tilpasning og beredskap knyttet til klimaendringer
- Forretningsetikk og antikorrupsjon

Data om bærekraft blir innhentet fra alle selskaper der Statkraft er majoritetseier, og er tatt med i bærekraftsregnskapet.

Statkraft har engasjert Deloitte AS for å gjennomgå selskapets rapportering om bærekraft.

Dialog med interessenter

Statkraft legger vekt på åpen kommunikasjon rundt bærekraftsspørsmål med de som berøres av virksomheten vår. Viktige interessenter i denne dialogen er offentlige tjenestemenn, myndigheter på regionalt og lokalt nivå, lokalsamfunn, medarbeidere, kunder, leverandører, forskningsinstitusjoner, ikke-statlige organisasjoner, frivillige organisasjoner og media.

Dialog med interessenter er en del av vår daglige drift. Det innebærer alt fra regelmessig samhandling med våre interessenter på prosjektanleggene til deltakelse i bærekraftsfora som lokalnettverkene til FNs Global Compact.

Ansvarlig styring av leverandørkjeden

Utgangspunktet for vår styring av leverandørkjeden er beskrevet i Statkrafts leveregler for leverandører, som omfatter helse, miljø

og sikkerhet, klima, menneskerettigheter, arbeidsrettigheter og forretningsetikk. Det forventes at alle leverandører følger disse levereglene i all samhandling med Statkraft. Leverandører blir informert om levereglene i innkjøpsprosessen og de er inkludert i alle kontrakter.

Statkraft har en rekke forskjellige leverandører fra store internasjonale selskaper til mindre, lokale leverandører i ulike industrikategorier. For å håndtere de viktigste risikoene i leverandørkjeden benytter Statkraft en risikobasert tilnærming til prekvalifisering av og kontraktinngåelse med leverandører. Selskapet har innført kriterier både lokalt og globalt for å rette innsatsen mot de risikoene i leverandørkjeden som er høyest. Hovedmålet er å sikre at kun selskaper som oppfyller Statkrafts standarder, blir leverandører. I løpet av 2019 ble rundt 500 mulige leverandører risikovurdert, og cirka 330 av disse ble fulgt opp individuelt.

I samarbeid med andre bransjeaktører, utfører selskapet revisjon av 60-70 leverandører hvert år, for å bekrefte opplysningene fra leverandørene og sammen sørge for bedre etterlevelse blant leverandørene. I 2019 omfattet 30 av disse revisjonene Statkrafts direkte leverandører. I tillegg ble det gjennomført prosjektspesifikke revisjoner og integritetsundersøkelser.

I 2019 gjennomførte Statkraft et prosjekt for å forbedre selskapets bærekraftsarbeid i leverandørkjeden. Prosjektet så nærmere på hvordan Statkraft generelt sikrer konsistens i arbeidet i alle geografiske områder og funksjoner, samtidig som vi jobber med kontinuerlig forbedring. Dette arbeidet vil fortsette gjennom 2020.

Varslingsaker

Varsling kan gjøres gjennom ulike varslingskanaler, for eksempel på epost eller telefon, eller via selskapets egen varslingskanal, der en innebygget funksjon sikrer at varsleren forblir anonym. Varslingskanalen er også tilgjengelig for eksterne via Statkrafts nettsider. I 2019 ble det rapportert totalt 60 bekymringer, og 26 av disse ble rapportert gjennom varslingskanalen. Bekymringene omhandlet primært personalspørsmål, interessekonflikter, korrupsjon og andre forretningsetiske områder.

De rapporterte sakene vurderes på grunnlag av sakens karakter og alvorlighetsgrad og følges opp i samsvar med konsernets etablerte prosedyrer. Noen saker blir avsluttet etter en innledende vurdering av konsernrevisjonen, noen saker blir gjenstand for videre oppfølging av linjeorganisasjonen og/eller konsernrevisjonen, mens enkelte saker krever intern granskning for å klarlegge fakta og igangsette mulige tiltak.

Konsernrevisjonen er ansvarlig for å utføre slike granskinger på en effektiv og objektiv måte, i samsvar med konsernets interne prosedyrer. Konsernrevisjonen iverksatte tre granskinger i 2019. Granskingene som ble avsluttet i 2019, avdekket ikke vesentlige lovbrudd.

Statkraft kjøpte en kontrollerende andel av det brasilianske selskapet Desenvix Energias Renováveis S.A. i 2015, og gjennomførte en intern granskning av selskapet. Statkraft tok deretter kontakt med myndighetene i Brasil basert på granskingen. Det er ikke mulig på det nåværende tidspunkt å forutse det endelige utfallet av denne prosessen.

STATKRAFTS BIDRAG

Hovedkilden til klimagass-utslipp globalt er fra energiproduksjon. Derfor er økning i fornybar produksjon avgjørende for å kunne nå de globale utslippsmålene. Videre er elektrifisering basert på fornybare energikilder avgjørende for å bekjempe klimaendringene. Statkraft er en del av løsningen og en verden basert på ren energi. All vekst i Statkraft kommer innen fornybar energi.

Statkrafts aktiviteter bidrar på forskjellige måter til globale, nasjonale og lokale økonomier gjennom utbytte til vår aksjonær, betaling av skatt til myndigheter, direkte sysselsetting, globale og lokale innkjøpsaktiviteter, forskning og utvikling samt sosiale investeringer. Vår tilnærming til ansvarlig næringsliv bidrar til å fremme god forretningspraksis. Vi søker også å dele kunnskap om fornybar energi, energisystemer, klimaendringer og miljøspørsmål.

Statkrafts virksomhet

Hovedandelen av Statkrafts produksjon stammer fra fornybare kilder: vann, vind og sol. I tillegg generer vi varme og energi fra biomasse og naturgass.

Vannkraft har mange fordeler, blant annet høy virkningsgrad, lave driftskostnader, lang levetid, høy fleksibilitet og lav karbonintensitet. De store norske vannmagasinene muliggjør lagring og produksjon av elektrisitet også i perioder med redusert og lavt tilsig. Dette bidrar til fleksibilitet i energi-produksjonen. Denne fleksibiliteten er spesielt viktig for å balansere de økte mengdene med periodisk kraftproduksjon fra vind- og solkraft.

Utvikling og drift av vannkraftanlegg muliggjør flerbruk av vassdragets vannveier og infrastruktur, til for eksempel vanning, drikkevannsforsyning, transport og friluftsliv. Magasiner brukes også til flomdemping noe som vil bli enda viktigere i fremtiden når klima endrer seg.

Investeringer i vind- og solkraft er en viktig del av Statkrafts strategi. Begge teknologiene er i flere markeder i ferd med å bli lønnsomme uten subsidier. Statkraft fortsetter å utvikle og drifte landbaserte vindparker i de nordiske landene, så vel som i Storbritannia, Irland, Chile og Brasil.

En vedvarende kraftig reduksjon i prisene på solcelleparker har gjort solkraft til den raskest voksende energikilden i verden. Statkraft øker derfor aktiviteten i hele porteføljen.

I land hvor Statkraft har virksomhet, bidrar selskapet også til gunstigere utnyttelse av energiressursene gjennom tjenester relatert til markedsadgang, fjernstyring av fornybare ressurser, samt virtuelle kraftverk.

Statkrafts CO₂-utslipp er blant de laveste i den globale energisektoren. I 2019 var 92,6 % av Statkrafts kraftproduksjon basert på fornybare energikilder, og 87,3 % eller 53,4 TWh kom fra vannkraft. Den gjennomsnittlige karbonintensiteten i Statkrafts kraftproduksjon økte til 26 kg CO₂/MWh i 2019 på grunn av mer produksjon av gasskraft.

Statkrafts ikke-fornybare kraftproduksjon inkluderer gasskraftverk og den fossilbaserte reservekapasiteten til fjernvarme. I 2019 har det vært en nedgang i produksjonsandelen fra kuldrevne kraftverk i de europeiske markedene mens produksjon fra gasskraftverk har økt. Statkrafts økte karbonintensitet reflekterer dette. Overgangen fra kull til gass har ført til en signifikant nedgang i totale utslipp fra kraftbransjen ettersom gasskraftverk har en lavere CO₂ intensitet.

Statkraft og FNs bærekraftsmål

Statkraft søker å bidra til FNs bærekraftsmål utvikling på de måter som er mest relevante for selskapets aktiviteter. Vår nøkkelvirkosomhet er å levere ren energi og bærekraftsmålene Ren energi til alle (FNs bærekraftsmål 7) og Stoppe klimaendringene (FNs bærekraftsmål 13) er derfor i fokus. De 17 bærekraftsmålene henger sammen, og Statkrafts aktiviteter innvirker også på mange av de andre målene. Statkraft ønsker å skape positive synergier og samtidig redusere negative virkninger.

For å nå klimamålene for 2030 er en overgang til et mer bærekraftig energisystem en kritisk suksess faktor. Vi ønsker å være en viktig bidragsyter i denne overgangen ved å generere energi gjennom eksisterende portefølje, benytte vår spisskompetanse innen vannkraft, samt utvikle ny fornybar kapasitet fra vind og sol. I tillegg kan vi gjennom vår kjennskap til energimarkedene bidra til å integrere mer fornybar energi i markedet.

POSITIV INNVIKKNING

Ren energi til alle (FNs bærekraftsmål 7)

Statkraft bidrar til å øke andelen fornybar energi i energimiksen (FNs bærekraftsmål 7.2) i 16 land. I 2019 var 92,6 % av Statkrafts kraftproduksjon basert på fornybare energikilder, og 87,3 % eller 53,4 TWh av vår totale produksjon kom fra vannkraft. Resten kom fra sol-, vind, gass, fjernvarme og biomasse.

Synergier: Gjennom satsing på fornybar energi skaper Statkraft også muligheter for grønn sysselsetting (FNs bærekraftsmål 8.5, 9.2, 9.4). Ved å erstatte forurensende kraftproduksjonskilder kan vi også bidra til å forbedre luftkvaliteten og redusere sykdommer forbundet med dette (FNs bærekraftsmål 3.9). I tillegg bidrar vi til rimeligere energi gjennom utbygging av ny kapasitet, vår omfattende erfaring og ekspertise, og vår rolle som markedsintegrator.

Avveininger: Ren energi kan ha negative innvirkninger for livet i vann og på land. For eksempel kan vindturbiner være skadelige for fuglebestander (FNs bærekraftsmål 15.5) og vannkraft kan ha store negative innvirkninger på økosystemet i elver (FNs bærekraftsmål 15.1). Les mer om hvordan Statkraft reduserer disse risikoene i avsnittet om Biodiversitet.

Stoppe klimaendringene (FNs bærekraftsmål 13)

Statkraft drifter vann-, vind- og solkraft i tillegg til fjernvarmeanlegg med en høy andel av fornybar brensel. Statkraft har i tillegg høye vekstambisjoner innen sol, vind og vann. Denne nye kapasiteten vil erstatte fossilbasert energiproduksjon, som igjen vil bidra til å redusere klimagassutslipp. Vannkraftmagasiner kan også bidra til å redusere flom og tørke i regulerte vassdrag (FNs bærekraftsmål 11.5 og 13.1). Les mer om dette i avsnittet Forvaltning av vannressurser. Magasinene gir videre mulighet til irrigasjon, kan redusere flom- og tørkeskader i landbruket (FNs bærekraftsmål 2.4), og kan å øke tilgjengeligheten av ferskvann (FNs bærekraftsmål 6.1 og 6.4). Statkraft har forpliktet seg til klimanøytralitet gjennom Climate Neutral Now. Utslipp fra våre gasskraftverk er kompensert for gjennom ETS. Se avsnittet om Klima for mer informasjon om Statkrafts utslipp.

Synergier: En forventer at avbøtende klimaendringstiltak vil få fordeler for de resterende 16 målene. Dersom verden ikke når bærekraftsmål 13, vil dette få konsekvenser for de andre målene og gjøre det vanskelig å nå dem. I tillegg til å bidra gjennom våre kjerneaktiviteter jobber vi for å redusere egne utslipp. Statkraft bruker også forskning og utvikling til å finne nye løsninger.

Avveininger (trade-offs): Det er antatt at fornybar energi etterhvert vil bli den billigste energikilden. Innføring av klimatiltak kan likevel bli en byrde for land som ikke har ressurser, teknologi, og/eller kunnskap som trengs. Statkraft styrker det internasjonale samarbeidet for å gi tilgang til forskning på og teknologi for ren energi (FNs bærekraftsmål 7.A). For at alle skal få tilgang til moderne og bærekraftige kraftleveranser bygger vi ut infrastrukturen og oppgraderer kraftteknologien i flere utviklingsland (FNs bærekraftsmål 7.A)

RISIKOER OG UTFORDRINGER

Selv om majoriteten av våre aktiviteter bidrar positivt til FNs bærekraftsmål finnes det også risikoer og utfordringer. Noen eksempler er:

Anstendig arbeid og økonomisk vekst (FNs bærekraftsmål 8)

En av Statkrafts største risikoer er skader på konsernets ansatte, kontraktører eller tredjeparter (FNs bærekraftsmål 8.8). Det var ingen dødsulykker i 2019, men syv ansatte hos leverandører ble alvorlig skadd. Les mer i avsnittet om Helse og sikkerhet.

Liv på land (FNs bærekraftsmål 15)

Selv om ren energi er en viktig del av en bærekraftig fremtid, vil imidlertid alle typer energiproduksjon sette spor. Særlig Statkrafts vind- og vannkraft operasjoner har innvirkning på livet på land (FNs bærekraftsmål 15.1 og 15.5), men tiltak er innført for å redusere negative innvirkninger. Les mer i avsnittet om Biodiversitet.

SAMFUNNSMESSIG INFORMASJON

Helse og sikkerhet

AMBISJON	MÅL		STATUS
Forhindre hendelser og forplikte seg til å være en arbeidsplass uten skader	Ingen alvorlige skader	7	●
Beskytte ansattes helse og velvære	Sykefravær < 3,5 %	2,7 %	●
Kommentarer til resultater			
<ul style="list-style-type: none"> • Det var ingen fatale ulykker i 2019. Likefullt nådde ikke Statkraft målet om null alvorlige skader og statusen er derfor gul. Syv kontraktøransatte ble alvorlig skadd i arbeidsrelaterte ulykker og alvorlig skaderaten ble 0,33. • Statkraft vil fortsatt ha høyt fokus på Powered by Care-programmet og arbeidet med stadig forbedring i selskapets helse- og sikkerhetskultur. Viktige temaer inkluderer ledelse innen HMS (helse, miljø og sikkerhet), livreddende regler for høyrisikoaktiviteter, forbedret rammeverk for HMS-styring, forsterket HMS i prosjekter og klare, effektive HMS-krav. 			
Nøkkeltiltak			
<ul style="list-style-type: none"> • Sikre lederskap og være pådrivere for kulturendring på alle nivå. • Oppmuntre og måle engasjement blant ledere og medarbeidere. • Styrke fokus på høyrisikoaktiviteter og forebyggende tiltak. • Gi opplæring for å bygge opp nødvendig kompetanse. • Sikre læring og erfaringsoverføring fra hendelser med høyt risikopotensiale. 			

Vår tilnærming

En viktig del av Statkrafts kultur er å ta vare på mennesker, og det arbeides kontinuerlig mot målet om null skader. Statkraft har lansert et forbedringsprogram for helse og sikkerhet i hele organisasjonen, kalt «Powered by Care». Konsernledelsen har forpliktet seg til at Statkraft skal være en arbeidsplass uten skader og dette kommuniseres gjennom en «Powered by Care»-erklæring signert av konsernledelsen.

Hovedrisikoer

Det finnes helse- og sikkerhetsrisikoer i Statkrafts aktiviteter i byggeprosjekter, drift og vedlikehold av kraftanlegg og andre fasiliteter, tilstedeværelse i forskjellige geografiske områder, samt reiser og andre forretningsaktiviteter. De største risikoene relaterer seg til personskader knyttet til arbeidsulykker. Aktiviteter i forbindelse med kjøring, arbeid i høyden, løfteoperasjoner, strømførende systemer, tungt mobilt utstyr, grunnarbeid og arbeid i lukkede rom anses som de mest risikofylte arbeidsoppgavene.

Status 2019

Ulykker

Den 6. januar 2020 mistet en av våre kontraktøransatte livet etter en fallulykke på vannkraftanlegget Tidong i India. Ulykken er under gransking. Det var ingen dødsulykker i 2019, men 7 ansatte hos leverandører ble alvorlig skadd. Totalt ble 53 ulykker og observasjoner klassifisert med et høyt risikopotensial. De fleste av disse ulykkene og nestenulykkene var knyttet til kjøring, strømførende systemer, bakkearbeid, skogsarbeid, tungt mobilt utstyr og arbeid i høyden. Ulykkene har blitt gransket og avbøtende tiltak er iverksatt både på prosjektnivå og i hele konsernet for å sikre læring og forhindre gjentakelse.

Fraværsskaderaten (LTI-raten) var 2,1 blant Statkrafts medarbeidere, mens LTI-raten blant Statkrafts kontraktører var 3,1. Tilsvarende var den totale skaderaten (TRI-rate) blant Statkrafts medarbeidere 3,8 og 5,9 blant Statkrafts kontraktører. Totalt 101 skader ble registrert blant Statkrafts medarbeidere og kontraktører, og 54 av disse var skader med fravær.

Sykefravær

Sykefraværet i Statkraft ligger på et stabilt lavt nivå, 2,7 % i 2019. Det er under målet på 3,5 %.

Forbedringsprogram for helse og sikkerhet

I 2019 hadde «Powered by Care»-programmet fokus på følgende temaer:

Ledelse og ansvar

I 2019 har ledere i alle deler av Statkraft deltatt aktivt i lokale aktiviteter og i «Powered by Care»-programmet. Statkraft arrangerte workshops innen helse- og sikkerhetsledelse samt -kultur, og det ble utviklet et nytt rammeverk for effektiv HMS-ledelse. Rammeverket definerer forventninger innen følgende områder:

- Ledelse
- Roller og kompetanse
- Risikostyring
- Integrering i prosesser
- Styring av kontraktører
- Kontinuerlig forbedring

Unngå alvorlige skader

Alvorlige hendelser, dvs. de som får alvorlige konsekvenser eller har høyt potensial for alvorlige skader, blir gransket for å forstå årsakene samt finne tiltak for å hindre gjentakelse. Erfaringene fra

slike hendelser deles i hele organisasjonen. De livreddende reglene («Life Saving Rules») som tar sikte på å unngå alvorlige skader og dødsulykker, er utarbeidet og innført.

KPIer for engasjement

Vi har indikatorer for å oppmuntre og måle medarbeideres og lederes engasjement gjennom blant annet risikoobservasjoner, forbedringsforslag, positive observasjoner og sikker jobb-analyse. Det har vært en positiv utvikling i disse KPIene siden innføringen i 2016.

Konsernsjefens HMS-pris

Det er opprettet en HMS-pris for å promotere aktiviteter som bidrar til bedre bevissthet, resultater og engasjement innen HMS i hele organisasjonen. Konsernsjefens HMS-pris for 2019 ble tildelt Fjernvarme for deres målrettede innsats som har ført til betydelig bedre resultater i løpet av fjoråret.

Deling og læring

Det foregår et samarbeid innenfor og på tvers av forretningsområdene for å dele og lære av hendelser, helse- og sikkerhetsprogrammer og beste praksis. Det arrangeres jevnlig

nettverksmøter samt en årlig konferanse for å legge til rette for dette. En egen intranettportal gir tilgang til HMS-dokumenter, materiell og verktøy.

Helse- og sikkerhetsopplæring

Riktig kompetanse er en forutsetning for god helse- og sikkerhetskultur. Statkrafts medarbeidere får opplæring etter hver enkelts behov og arbeidssituasjon. Modulbasert e-opplæring brukes for å tilby hensiktsmessig opplæring til ulike målgrupper. Dette omfatter blant annet en «Powered by Care»-modul som gir grunnopplæring til alle og moduler som støtter selskapets livreddende regler.

Sikring av tredjepart

Statkrafts virksomhet kan påvirke tredjeparter og vi fokuserer på trygge deres sikkerhet. Damsikkerhet er her et viktig område. Statkrafts tiltak gjennomføres i overensstemmelse med lover og forskrifter. Statkraft utfører vedlikehold på dammer og tilhørende installasjoner etter strenge og kontrollerte rammer. Selskapet har utarbeidet detaljerte prosedyrer og planer for å sikre at disse konstruksjonene ikke utgjør en trussel mot liv, eiendom eller miljø.

Sikring (security)

AMBISJON	MÅL	STATUS
Aktivt hindre skade på mennesker og eiendeler ved hjelp av en systematisk tilnærming.	Implementering av oppfølgingstiltak	●
Kommentarer til resultater <ul style="list-style-type: none"> Statkraft har etablert en mer strategisk tilnærming til sikring som en forutsetning for forretningsvirksomhet, proaktiv håndtering av sikringshendelser og økt bevissthet rundt informasjonssikkerhet. Statkraft er godt i gang med å innføre nye sikringsregelverk. Av viktige resultater i 2019 kan nevnes bedre operasjonell evne til å beskytte mot IT-sikkerhetshendelser, positive trender innen bevissthet om informasjonssikkerhet og forbedret beredskap. 		
Nøkkeltiltak <ul style="list-style-type: none"> Forbedre prosesser og evne til styring av sikring. Nøkkeltiltak som er planlagt for 2020 er fortsatt innføring av nye nasjonale sikkerhetsforskrifter, innføring av nytt globalt krav til bakgrunnsjekking før ansettelse og videre styrking av konsernets IT-/cybersikkerhet. 		

Vår tilnærming

Statkraft har en helhetlig tilnærming til sikringsspørsmål og følger god internasjonal praksis. Sikring omfatter evnen til å sikre mennesker, virksomhet, informasjon og systemer mot tilsiktet skade. Statkraft behandler sikringsspørsmål med en risikobasert tilnærming. Statkraft har et veletablert forhold til både lokale og globale sikringsselskaper og deltar i nasjonale og internasjonale nettverk for å sørge for en oppdatert forståelse av sikringsrisikoene.

Informasjonssikkerhet har høy prioritet og Statkraft følger internasjonal god praksis for styring av informasjonssikkerhet. Målet er å bygge opp og kontinuerlig forbedre en sterk kultur for informasjonssikkerhet som sikrer konfidensialiteten, integriteten og tilgangen til Statkrafts informasjon. I løpet av 2019 hadde

Statkraft en positiv utvikling med hensyn til bevissthet rundt informasjonssikkerhet.

Hovedrisikoer

Statkraft vurderer sikringsrisiko ved å analysere trusler, sårbarheter og konsekvenser i overensstemmelse med Norsk Standard NS-5832. Gjennomføringen av risikovurderinger er et linjeansvar som støttes av enhetene Corporate Security & Emergency Response og Corporate Information Security. Statkraft jobber med å styrke risikovurderingene knyttet til sikring i konsernet.

Statkraft har en rekke virkemidler for å redusere sikringsrisiko. Uventede endringer i en sikringssituasjon vil utløse umiddelbare tiltak.

Statkraft benytter hovedsakelig ubevæpnede vakter for lokal sikring, men i enkelte land der nasjonale forskrifter eller sikkerhetssituasjonen tilsier det, benyttes væpnet sikring. Statkrafts arbeid med sikring påvirkes av endringer i nasjonale forskrifter i flere land, og Statkraft samarbeider for tiden med ulike nasjonale energimyndigheter om dette.

Beredskap

Statkrafts evne til å håndtere alvorlige og uønskede beredskapshendelser har alltid høy prioritet. I 2017 ble det innført et konsernkrav om beredskapsstyring for å sikre felles tilnærming på temaet i hele selskapet.

Statkrafts beredskap bygger på bruken av dedikerte og midlertidige team. Denne tilnærmingen sikrer god og sammenfallende håndtering av en nødsituasjon på lokalt, regionalt, nasjonalt og strategisk nivå.

Statkraft samarbeider også med andre selskaper, frivillige organisasjoner, lokal politimyndighet og brannvesen for å sikre best mulig beredskap i håndteringen av nødsituasjoner.

Status 2019

For tiden jobber Statkraft med å forbedre evalueringen av sikkerhetsrisiko i hele organisasjonen. I 2019 implementerte eller igangsatte Statkraft arbeid med nye forskrifter i Norge, Sverige og Tyskland.

Kontinuerlig opplæring for å øke bevisstheten og styrke beredskapen er gjennomført. Mer omfattende beredskapsøvelser ble innført med fokus på samarbeid mellom forretningsenhetene og komplekse cyber-relaterte hendelser.

For å øke bevisstheten og redusere risiko knyttet til adferd gis alle enheter i Statkraft opplæring og dilemmatruening om informasjonssikkerhet.

Statkraft reviderte i 2019 sine IT-/cybersikkerhetsoperasjoner og styrket arbeidet med å bedre sikkerheten.

I 2019 ble det rapportert 191 hendelser knyttet til sikring, og 5 av disse ble vurdert som alvorlige. 155 av disse ble håndtert av gruppen for cybersikkerhet, inkludert 36 hendelser med høyt alvorlighetspotensiale som ble oppdaget og stanset på et tidlig stadium. De aller fleste alvorlige hendelsene knyttet til IT-sikkerhet gjaldt målrettede phishing-e-poster.

Menneskerettigheter

AMBISJON	MÅL	STATUS
Handle i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter	Implementering av nøkkeltiltak	●
Kommentar til resultater		
<ul style="list-style-type: none"> Viktige resultater i 2019 omfattet styrket fokus på menneskerettigheter i nøkkelprosesser, spesielt relatert til nye kapitalinvesteringer og oppkjøp. Bevisstgjøring rundt fremtredende menneskerettigheter for utvalgte team i hele organisasjonen ble gjennomført. 		
Nøkkeltiltak		
<ul style="list-style-type: none"> Oppdatere og kontinuerlig forbedre krav knyttet til menneskerettigheter i samråd med internasjonal utvikling på feltet og integrere dette i egne nøkkelprosesser. Oppdatere aktsomhetsvurderingen på konsernnivå. Nøkkeltiltak planlagt for 2020 inkluderer implementering av aktsomhetsvurderinger i utvalgte geografier. 		

Vår tilnærming

Statkrafts arbeid med menneskerettigheter bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. Statkrafts forpliktelse til menneskerettigheter gjenspeiles i selskapets leveregler. Denne forpliktelsen er offentlig tilgjengelig, og er kommunisert internt og eksternt til personell, forretningspartnere og andre relevante parter. Vår tilnærming er kontinuerlig forbedring og bedre integrering av menneskerettigheter i nøkkelprosesser som oppkjøp og nye kapitalinvesteringer.

Hovedrisikoer

Vår aktsomhetsvurdering på konsernnivå pekte på aksept i lokalmiljøene (inkludert fra urfolk), arbeidsrettigheter, helse og sikkerhet og sikringsaktiviteter, som viktige menneskerett-anliggender. På bakgrunn av utviklingen internasjonalt og Statkrafts forretningsstrategi fra 2018, ser vi nå nærmere på selskapets innvirkning på menneskerettighetene. Avhengig av utfallet vil vi justere selskapets tilnærming til nøkkelerisikoer der det er behov for det. De viktigste menneskerettighetsrisikoene i leverandørkjeden vil også bli vurdert.

Status 2019

Menneskerettighets-initiativer

I 2019 fortsatte arbeidet med å integrere respekt for menneskerettigheter som en del av nøkkelprosesser. Aktiviteter knyttet til de mest fremtredende menneskerettighetsutfordringene ble prioritert. Ett fokusområde har vært å ta menneskerettighetsvurderinger inn i prosjektledelse og oppkjøpsprosesser.

Opplæring i menneskerettigheter fortsatte for nøkkelfunksjoner og -områder. Dette omfatter typisk en presentasjon av eksterne og interne forventninger, en innføring i de mest fremtredende menneskerettighetsutfordringene for Statkraft, og deling av erfaringer. Det ble gjennomført flere bevisstgjøringsøkter i 2019, bl.a. med nøkkelpersonell på utvalgte lokasjoner. For eksempel ble det arrangert en innføring for prosjektteamet i Los Lagos, Chile.

Videre ble vurderinger knyttet til menneskerettigheter inkludert i arbeidet med ansvarlig leverandørkjede (se kapittel om Håndtering av bærekraft)

Nettverk

Statkraft er med i «Nordic Business Network for Human Rights» og andre relevante fora på konsernnivå. Landorganisasjonene deltar også i lokale nettverk. I Peru er Statkraft for eksempel et aktivt medlem i menneskerettighetskomiteen «Human Rights Committee of the National Mining, Oil and Energy Society».

Konsultasjoner

I 2019 fortsatte konsultasjoner og engasjement med et bredt spekter av lokale interessenter, inkludert urfolk.

Det er inngått avtaler med reindriftsgrupper i Fosen Vindprosjektene om avbøtende tiltak og kompensasjon for ekstra kostnader i byggefasen. Dessverre har det ikke vært mulig å komme til enighet om tiltak og kompensasjon i driftfasen. I desember 2019 ble det i Frostating lagmannsrett gjennomført høringer for å fastsette kompensasjon for reindriftsgruppene som påvirkes av driftsfasen av vindparkene. Høringen omfattet også

konsesjonene for Storheia og Roan vindparker. Kjennelse i saken er ikke avsagt.

Som en del av prosessen «Information, Consultation and Participation» (informasjon, konsultasjon og deltakelse) i Los Lagos-prosjektet, Chile, besøkte representanter fra ursamfunnene Pochoco og Maihue Pilmaiquen i februar vannkraftanlegget Rucatayo. Besøket var en god anledning til å observere vannkraftdriften i «sanntid». Det ga et realistisk bilde av driften ved det planlagte vannkraftanlegget, samtidig som de besøkende fikk anledning til å stille spørsmål og luften bekymringer rundt bygge- og driftsfasen. Vi har også opplevd demonstrasjoner fra urfolksgrupper som motsetter seg utvikling av nye prosjekter i Pilmaiquen-vassdraget og da særlig i tilknytning til Osorno vannkraftprosjektet. Prosjektet er midlertidig stoppet mens Statkraft viderefører dialog med lokalsamfunn og myndigheter.

Statkraft har flere vedlikeholds-prosjekter for vannkraftanlegg i tilknytning til samiske lokalsamfunn. Disse prosjektene er lokalisert i Helgeland, Ofoten, Øst-Finnmark, og Neadalen i Norge, Jamtland i Sverige. Selskapet opprettholder regelmessig dialog med samfunnenes representanter for disse prosjektene samt årlige kontaktmøter.

I Sverige har Statkraft vindparker i nærheten av de samiske lokalsamfunnene Ohredahke og Jijnjevaerie, og selskapet er i jevnlig dialog med representanter for disse lokalsamfunnene.

I India opprettet Statkraft et offentlig informasjonscenter for Tidong-prosjektet som skal ta seg av klager og anliggender som tas opp av lokalbefolkningen.

Kunnskapsdeling

Statkraft fortsetter å tilby ekspertise til «International Centre for Hydropower» (ICH) som holder kurs for representanter for myndigheter, investorer, energiselskaper og andre interessenter fra fremvoksende markeder. I 2019 bisto Statkraft med foredragsholdere på kurs og workshops som ble holdt i Trondheim og Oslo. Statkraft delte også sine erfaringer med studenter på Executive Master-studiet Næringsliv og menneskerettigheter ved Universitetet i Bergen.

Medarbeidere og organisasjon

AMBISJON	MÅL	STATUS
Økt mangfold når det gjelder bakgrunn, kompetanse og kjønn i hele selskapet	Langsiktig mål om 40 % kvinner i topplederstillinger	27,5 % ●
Kommentarer til resultater <ul style="list-style-type: none"> I 2019 fortsatte Statkraft å øke innsatsen for å forbedre selskapets kjønnsbalanse. Vi økte andelen av kvinner i lederstillinger fra 21 % til 23 %. Ved utgangen av 2019 var 26 % av konsernets ansatte kvinner. 30 % av medarbeiderne som deltok i lederutviklingsprogrammer i 2019 var kvinner. 		
Nøkkeltiltak <ul style="list-style-type: none"> Fortsatt innføring av utviklingsprosesser for ansatte inkludert målrettede aktiviteter for lederutvikling. Opplæring av alle ledere i Statkraft om ubevisst forutinntatthet og innføring av bedre mekanismer for å unngå forutinntatthet i Statkrafts medarbeiderprosesser. Økt mobilitet og rotasjon. Nøkkelaktiviteter planlagt for 2020 inkluderer aktivt arbeid for å øke antall kvinner i lederposisjoner. 		

Vår tilnærming

Statkraft støtter og respekterer internasjonalt anerkjente arbeidstakerrettigheter, inkludert organisasjonsrett og kollektiv forhandlingsrett, eliminering av alle typer tvangsarbeid eller obligatorisk arbeid, effektiv avskaffelse av barnearbeid og eliminering av diskriminering når det gjelder ansettelse eller arbeid. Statkraft arbeider også for å realisere slike rettigheter som del av oppfølgingen av leverandørkjeden.

I Statkraft ønsker vi å skape et arbeidsmiljø med muligheter for læring og vekst, både for nye og eksisterende medarbeidere. Vi vet at det er mange ulike karriereveier. For Statkraft er det viktig å dele kunnskap og lære av hverandre. Vi oppmuntrer derfor til mobilitet på tvers av geografiske og organisasjonsmessige grenser.

En forutsetning for utvikling er et trygt arbeidsmiljø og støtte fra våre medarbeidere.

Hovedrisikoer

For Statkraft er det svært viktig å tiltrekke seg, utvikle og beholde dyktige medarbeidere/talenter og kompetanse slik at vi kan oppfylle selskapets mål og strategi. Det er imidlertid utfordringer forbundet med å oppnå dette på en tilfredsstillende måte. Statkraft konkurrerer i et globalt arbeidsmarked og vi trenger å sikre selskapet som en attraktiv arbeidsgiver i alle våre lokasjoner og mot alle spesialistgrupper. Det er også kritisk at vi videreutvikler våre ansatte og ledere til å møte fremtidens kompetansekrav i tillegg til å ivareta våre talenter. Initiativer for ytterligere å styrke vårt omdømme som arbeidsgiver, samt utvikle nye ferdigheter og kompetanser vil bli prioritert i 2020.

Status 2019

Statkrafts undersøkelse av medarbeiderengasjement ble gjennomført i september 2019 med en deltakelse på 92 %. Undersøkelsen viste høy og stabil motivasjon og tilfredshet. Det

totale resultatet for medarbeiderengasjement var 84 %, sammenlignet med 78 % året før.

Utviklingsprosesser for ansatte

I 2019 har vi fortsatt å innføre tiltak for å opprettholde medarbeiderengasjementet og styrke medarbeiderutviklingen i Statkraft. Det har vi gjort ved blant annet å fortsette styrking av ledernes kompetanse i å motivere, utvikle og forbedre resultatene i sine team. Vi innførte flere ulike lederutviklingsprogrammer i 2019, rettet mot ulike grupper og læremål. Vi vil fortsette innsatsen for å bygge opp og utvide lederutviklingen i 2020.

I tillegg til initiativer rettet mot ledere, har Statkraft kontinuerlig søkelys på læringsaktiviteter som er tilpasset for å dekke utviklingsbehovene til ansatte i hele konsernet. Statkraft tilbyr en rekke interne kurs, nettseminarer og andre seminarer. I 2019 fortsatte vi å lære fra nye fleksible prosjektmetoder og utvikle læringstilbud for alle ansatte.

Mangfold og inkludering

Statkraft ønsker å øke mangfoldet og oppmuntre til inkludering. Vi mener dette gir nye perspektiver og ideer som bidrar til innovasjon som treffer behovene til våre kunder og samfunnet. Selskapets forpliktelse til mangfold og inkludering gjelder alle sider dvs. kjønn, nasjonalitet, utdanning, alder og tenkemåte. Statkraft har en klar forpliktelse til å sikre like muligheter for alle ansatte. Nulltoleranse for diskriminering, mobbing og trakassering er kjerneprinsipper i Statkrafts personalpolitikk.

Ved utgangen av 2019 hadde Statkraft rundt 4000 ansatte, hvorav 45 % arbeider utenfor Norge. Statkraft har medarbeidere i 16 land, og disse representerer 61 nasjonaliteter. 26 % av konsernets ansatte var kvinner og prosentandelen av kvinner i lederstillinger var 23 %. Andelen kvinner i Statkrafts styre er 44 %. Gjennomsnittlig ansettelsestid i Statkraft var 10,5 år, og turnover i 2019 var 4,3 %.

Statkraft fortsatte arbeidet med å øke mangfold i selskapet i 2019 gjennom målrettede tiltak, blant annet for å bedre kjønnsbalansen. Målet for kvinnedeltakelse i lederutviklings-programmer er økt fra 30 % til 40 %. Vi har også innført opplæring i ubevisst forutinntatthet for ledere, inkludert for konsernledelsen og deres lederteam. Statkraft vil i 2020 fortsatt ha fokus på å forankre mangfold i utviklingsprosessene for ansatte.

Fagforeninger og samarbeidsutvalg

Statkraft har et strukturert og tett samarbeid med lokale ansatterepresentanter og fagforeninger. I tillegg til samarbeid på nasjonalt nivå, har Statkraft opprettet «Statkraft European Works

Council» (SEWC), med ansatterepresentanter fra Norge, Sverige, Tyskland og Storbritannia.

Uansett hvor Statkraft har virksomhet, støtter og overholder selskapet internasjonalt anerkjente arbeiderrettigheter. Relevante ILO-konvensjoner og EU-direktiver er inkludert i SEWC-avtalen med EPSU (European Federation of Public Service Unions), føderasjonen for europeiske fagforeninger innen energisektoren. I land som ikke er med i SEWC, anerkjenner Statkraft de ansattes organisasjonsrett og samarbeider med fagforeningsrepresentanter i samsvar med kollektive forhandlingsavtaler, lovpålagte krav, internasjonale standarder og gjeldende beste praksis innen bransjen i hvert land.

MILJØINFORMASJON

Biodiversitet

AMBISJON	MÅL	STATUS
Levere klimavennlig, fornybar energi og iverksette ansvarlige miljøtiltak	Null alvorlige miljøhendelser på biodiversitet	●
Kommentarer til resultat <ul style="list-style-type: none"> • Det var ingen alvorlige miljøhendelser i Statkraft i 2019. For å bevare artsmangfoldet har Statkraft iverksatt et bredt spekter av tiltak, enten pålagt av energi- eller klimamyndighetene eller på frivillig basis. • Viktige resultater i 2019 omfattet kartlegging og forbedring av habitater for arter som er av spesiell interesse og som berøres av Statkrafts aktiviteter. I prosjektområder har vi oversikt over rødlistede arter av fauna og flora. Det tas initiativ for å øke bevisstheten om biodiversitet i selskapet. I vilkårsrevisjonene i Norge ble det gjennomført flere studier for å evaluere miljøforbedringstiltak, der de første tiltakene allerede er innført. 		
Nøkkeltiltak <ul style="list-style-type: none"> • Bedre sporing og kommunikasjon av resultatene knyttet til systematisk håndtering av biodiversitet, for eksempel rødlistede arter, kritiske habitater og aktiviteter i verneområder. • Økt forståelse av vår innvirkning på biodiversitet og adekvat håndtering i prosjektutvikling og drift. • Viktige tiltak planlagt i 2020 er overvåking av biodiversitet og arter av spesiell interesse i prosjektområder, og hvorvidt avbøtende tiltak er tilfredsstillende og overvåkingen er god nok. 		

Vår tilnærming

Statkraft er forpliktet til å håndtere konsernets innvirkning på biodiversitet på en ansvarlig måte. Vi har særlig fokus på rødlistede, sårbare og ansvarsarter, som for eksempel ål, villaks, sjøørret, ørn og villrein.

Hovedrisikoer

Den største risikoen for biodiversitet globalt er fragmentering og nedbryting av artshabitater. FN utga i 2019 en global rapport om verdens naturtilstand («Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services»). Rapporten hevder at dette utgjør en større risiko for biodiversitet enn klimaendringene.

All kraftproduksjon har innvirkning på biodiversitet og miljøet. Statkrafts påvirkning på biodiversitet er knyttet til våre hovedteknologier vann og vind. Utbygging av vindkraft krever store naturområder og kan påvirke sårbar natur og dyreliv. Vannkraft påvirker levetilstandene for vannlevende arter og kan utgjøre en risiko for blant annet vandrende fisk. Vannmagasiner, høyspentledninger og veier påvirker kvaliteten på habitatene for både villrein og tamrein. Å håndtere risiko knyttet til biodiversitet er en del av Statkrafts risikosystem, risikoprosedyrer og praksis.

Status 2019

Miljøforbedringer for akvatiske arter

Statkraft ønsker kontinuerlig å forbedre forholdene for fisk i regulerte vassdrag. For å oppnå gode økologiske fiskeforvaltningsresultater er det viktig at alle interessenter i reguleringsområdet har en helhetlig tilnærming. Det innebærer miljøforbedrende tiltak samt god håndtering av parasitter, rovdyr, overfiske, genetisk innblanding med arter fra fiskeoppdrett samt vannkvalitet.

Historisk sett var utsetting av fisk et viktig tiltak for å opprettholde en levedyktig fiskebestand i Norge, helt til det ble oppdaget at overlevelsesraten er høyere når fisken vokser opp i elver i stedet for i oppdrettsanlegg. Statkraft setter derfor ut mer rogn og ungfisk. I tillegg bidrar Statkraft til å forbedre fiskehabitater og gyteområder. I Norge er det langsiktige målet å oppnå selvrekrutterende fiskebestander der det er mulig. I samarbeid med regionale myndigheter gjennomfører Statkraft årlige overvåkningsstudier. Dersom naturlig rekruttering av fiskebestander ikke er mulig, setter Statkraft ut fisk fra sine seks oppdrettsanlegg. Sammen med Miljødirektoratet forvalter Statkraft en genbank i Bjerka (i Nord-Norge) for å bevare det unike genetiske materialet fra fem forskjellige villaksstammer.

Dette har gjort det mulig for Statkraft å reetablere den opprinnelige villaksbestanden i Vefsna (Nord-Norge) etter at den ble utryddet som følge av en parasittinfeksjon (*Gyrodactylus salaris*). Statkraft har også bidratt til byggingen av en ny fisketrapp for å utvide leveområdet for anadrom fisk.

I Brasil er utsetting av fisk i Santa Rosa-magasinet en del av fiskeforvaltnings- og overvåkningsprogrammet i landet. I henhold til driftskonsesjonen setter Statkraft ut fisk fire ganger i året.

Ål er en svært truet art i Europa, og Statkraft har et spesielt forvaltningsprogram som lar ålen vandre gjennom selskapets vannkraftanlegg. Langs Lagan-elven i Vest-Sverige driver Statkraft en slags «taxitjeneste» for ål, der helt unge ål, kalt glassål, fraktes oppover i elven, mens voksne ål transporteres nedover.

I Tyskland er det igangsatt et FoU-prosjekt for å sikre migrasjon av ål. Som en del av programmet inngår også et varslingsystem

som signaliserer starten på ålemigrasjonen. Overvåkningsstudier er også omfattet av prosjektet.

Andre eksempler på biodiversitetstiltak

I 2019 måtte Statkraft skifte ut en kraftlinje i Wales for å sikre pålitelig forbindelse fra vannkraftanlegget Rheidol til strømmettet. For å beskytte et vernet skogområde og et område med særskilt geologisk betydning, ble det boret en 320 m lang tunnel gjennom Rheidol-dalen for å installere jordkabler.

I Peru gjennomfører Statkraft biologisk overvåkning av dyr- og planteliv og vannlevende arter i prosjektområdet to ganger i året, i regn- og i tørketiden. Tiltaket er en del av miljøkravene for vannkraftverket Cheves. Overvåkningen dokumenter eventuell miljøpåvirkning av prosjektet og vurderer behovet for avbøtende tiltak i driftsfasen.

Som en del av Statkrafts Los Lagos-prosjekt i Chile, ble det i 2019 innført et utdanningsprogram i lokale skoler («Intercultural education support programme for environmental and natural sciences»). Programmet skal fremme læring og bevissthet om miljøvern, naturvitenskap og energispørsmål.

Ved vannkraftanleggene Devoll og Moglice i Albania pågår det undersøkelser av vannkvalitet og akvatiske arter. Prøvene blir sendt til ekstern analyse (Se kapittelet Forvaltning av vannressurser for mer informasjon).

Papir, plast og annet avfall som risikerer å komme inn i vanninntaket fra vannmagasinet, utgjør en vedvarende utfordring og har negativ innvirkning på driften av anlegget. I Tyrkia er det til felles beste samlet inn flere tonn med avfall, med god hjelp fra

skoler i nærområdet. Prosjektet startet som en innsats fra personell ved Statkrafts vannkraftanlegg Kargi ved elva Kizilirmak i Nord-Tyrkia for å håndtere de enorme avfallsmengdene som samlet seg i magasinet. Tiltaket har vært til felles nytte og gitt fordeler for både kraftanlegget, lokalsamfunnet og ikke minst nærmiljøet.

Vindkraft og biodiversitet

Støy, landskapsestetikk og mulig innvirkning på friluftsliv, er det som får mest oppmerksomhet ved etablering av nye vindparker. Vindparker og tilhørende infrastruktur kan også påvirke leveforholdene for sjeldne planter og dyr, og kan endre forholdene for beitedyr. Selv om den faktiske arealbruken for byggefasen, veier, kranfotter og vindturbiner kun utgjør 2-3 % av det totale vindparkområdet, kan økt menneskelig aktivitet og forstyrrelser når vindturbinene er i gang påvirke de biologiske forholdene i hele vindparkområdet. Statkraft samarbeider nært med eksterne eksperter, nasjonale og lokale myndigheter, grunneiere og andre interessenter for å finne løsninger som tar hensyn til alle disse aspektene. Noen negative virkninger kan unngås eller minskes ved hjelp av god planlegging, og andre kan reduseres eller kompenseres ved at erstatningsområder blir gjort tilgjengelig.

Statkraft tilstreber å redusere negative miljøkonsekvenser i alle faser av et prosjekt. Dette omfatter kartlegging av biodiversitet og vernede og sensitive områder tidlig i planleggingsfasen, innføring av avbøtende tiltak i byggefasen og valg av miljøvennlige metoder i driftsfasen. Avbøtende tiltak forbundet med forvaltning av vannressurser og forebygging av forurensing, er også viktige satsingsområder. I enkelte byggeprosjekter er det opprettet fredede soner i nærheten av «aktive territorier» for bestemte fuglearter i hekkesesongen.

Klima

AMBISJON	MÅL	STATUS
Bidra til overgang til et mer bærekraftig energisystem, der klimagassutslippene reduseres til et nivå på linje med målene i Parisavtalen.	100 % av veksten i fornybar energi	●
	Utslipp fra strømforbruk 100 % nøytralisert med opprinnelsesgarantier fra fornybar energi	●
	100 % av uunngåelige klimagassutslipp kompenseres med sertifiserte utslippsreduksjoner Certified Emission Reductions (CERs)	●
	Reduksjon av uunngåelige klimagassutslipp i henhold til fastsatte ambisjoner	●
Kommentarer til resultat		
<ul style="list-style-type: none"> Den installerte produksjonskapasiteten basert på fornybare kilder økte med 613 MW, til totalt 16 055 MW i tråd med vekststrategien. Reinvesteringer i eksisterende vannkraft og vekst innen sol-, vind- og vannkraft var et satsningsområde i 2019. 		
Nøkkeltiltak		
<ul style="list-style-type: none"> Følge nasjonal og internasjonal klimapolitikk nøye. Fortsette å utvikle Statkrafts markedsmessige og strategiske analyse for å kunne ta robuste kommersielle avgjørelser og vurdere hvordan klimaendringer og klimapolitikken innvirker på Statkrafts portefølje og strategi. Fremme ambisiøse mål for utslippsreduksjon og formidle Statkrafts syn på hvordan energibransjen kan avkarboniseres på en effektiv måte, til relevante interessenter. 		

Vår tilnærming

Gjennom våre kjerneaktiviteter bidrar Statkraft til å øke generering av energi og varme fra fornybare energikilder. Dette er essensielt for å nå målene i Parisavtalen. Statkraft er forpliktet til klimanøytralitet og har undertegnet FNs Climate Neutrality Now initiativ. Statkrafts viktigste bidrag til et mer bærekraftig energisystem er selskapets drift og nye investeringer i fornybar energi og tilhørende markedsaktiviteter.

Konsernet går aktivt inn for mer ambisiøse mål for utslippsreduksjon og klimapolicyer som støtter avkarbonisering. Statkrafts egne utslipp er svært lave sammenlignet med andre store energiselskaper i Europa.

Hovedrisikoer

Statkraft er godt posisjonert i et marked med strengere restriksjoner på CO₂-utslipp. Selskapets lønnsomhet er likevel nært knyttet til klimapolitikken.

Endringer i værforhold vil også få direkte innvirkning på verdien av Statkrafts eiendeler, da slike endringer vil påvirke den årlige produksjonen fra kraftverkene og verdien av den fleksibiliteten som anleggene kan levere. Vannkraftanlegg er særlig eksponert for klimaendringer. Mer ekstremvær kan også påvirke funksjonsgraden til vår infrastruktur. Levetiden på viktige komponenter som dammer, vannveier og turbiner er lang, men endring i værforhold gjør at disse komponentene må vurderes særskilt i nye investeringer så vel som i opprustnings- og

vedlikeholdsprosjekter. Kommerisielt vil endringer i nedbørsforhold påvirke produksjonen i hvert enkelt anlegg, og utviklingen mot mer ekstreme værmønstre kan øke verdien av fleksibilitet og lagringskapasitet.

Status 2019

Statkrafts utslipp av klimagasser

Statkraft eier og drifter gasskraftverk i Tyskland. Gasskraftverkene utgjør den største kilden til Statkrafts egne utslipp. I 2019 sto de for 96,7 % av selskapets CO₂-utslipp. Utslippene fra gasskraftverkene er regulert i henhold til det europeiske kvotesystemet «European Emissions Trading System» (ETS), som er en ordning for utslippsgrenser og handel med klimakvoter for energibransjen og andre større industrisektorer i EU og EØS. Reformen av klimakvotesystemet har de siste årene bidratt til et strengere marked for utslippskvoter, og kostnadene forbundet med utslipp har økt betraktelig. Det har ført til mindre bruk av kulldrivne kraftverk i Europa, mens bruk av gass i kraftsektoren har økt. Statkrafts CO₂-utslipp økte betraktelig i 2019 som følge av høyere produksjon fra selskapets gasskraftverk. Dette bør imidlertid sees i en større sammenheng, og som et resultat av en mer ambisiøs europeisk klimapolitikk, der bruk av mer forurensende fossilt brensel som kull gradvis skyves ut av elektrisitetssektoren og de samlede utslippene reduseres.

Statkraft forventer at den europeiske klimapolitikken vil bli enda strengere. Det vil gjøre investeringer i fornybar energi enda mer attraktivt. På kort sikt kan dette også føre til forbedringer i gasskraftverkene evne til å konkurrere med kullkraftverk og

dermed føre til betydelige utslipp fra gasskraftverkene. På lang sikt vil en gradvis strengere europeisk klimapolitikk og fortsatt vekst i fornybar energi også redusere bruken av gasskraftverk, og man kan da forvente en nedgang i Statkrafts utslipp.

Fossilt brensel brukes i en viss grad til å dekke topplast i Statkrafts fjernvarmeanlegg i Norge. Dette utgjør 1,9 % av selskapets utslipp. Bruk av fossile brennstoff er på et lavt nivå og har blitt systematisk redusert over tid. Statkraft skal fortsette å redusere bruken av fossilt brensel til fjernvarmeanlegg. Det mest brukte brennstoffet til selskapets fjernvarmeanlegg er biomasse og avfall med en høy andel biomasse.

Anaerob nedbryting av organisk materiale i vannkraftmagasiner kan føre til klimagassutslipp. I samarbeid med International Hydropower Association (IHA) har Statkraft utviklet en metode for å beregne slike utslipp. Metoden har vist at det er betydelige klimagassutslipp fra enkelte magasiner primært med lokasjon i varmere klimasoner, mens for andre kan de være negative dersom karbon er lagret i sedimentene eller dersom myrområder erstattes av ferskvannmagasiner.

Statkraft genererer også utslipp av klimagasser i forbindelse med reise- og byggevirksomhet. Disse er lave sammenlignet med Statkrafts totale utslipp. Både reise- og byggesektoren har betydelig potensial for utslippsreduksjon og Statkraft vil arbeide aktivt for å identifisere slike reduksjonstiltak i tiden fremover.

Klimanøytralitet

I 2019 var Statkrafts totale utslipp på 1 493 100 millioner tonn CO₂, der mesteparten av utslippene kommer fra gasskraftverk i Tyskland. Utslippsintensiteten for selskapets totale elektrisitetsproduksjon var 26 kg CO₂/MWh.

Statkrafts viktigste bidrag til å redusere klimagassutslippene på verdensbasis er å rette selskapets investeringskapasitet mot fornybar energi.

Mesteparten av Statkrafts klimagassutslipp er regulert i henhold det europeiske kvotesystemet. Det betyr at en økning i Statkrafts utslipp av klimagasser kompenseres med lavere utslipp andre steder. Den gradvise nedgangen i tilgjengelige utslippskvoter vil redusere de samlede utslippene i Europa i tråd med EUs klimamål. Små fjernvarmeanlegg ilegges en CO₂-skatt, noe som motiverer til utslippsreduksjoner. Statkraft har systematisk redusert utslippene fra bruk av fossilt brensel i fjernvarmeanlegg.

Statkraft har undertegnet «Climate Neutral Now Pledge», et initiativ lansert av UN Climate Change. Uunngåelige utslipp

komponeres med FNs sertifiserte utslippsreduksjoner (Certified Emission Reduction Units - CERs). Statkrafts ambisjoner for utslippsreduksjon vil bli systematisk oppdatert i tråd med nye muligheter.

Statkraft bruker opprinnelsesgarantier for å dokumentere at selskapets strømbruk kommer fra fornybare energikilder.

Statkraft går aktivt inn for å støtte og fremme en klimapolitikk som vil redusere utslippene i alle markeder der vi har virksomhet. Det omfatter både generelle forskrifter for regulering av energimarkedet som vil gjøre energimarkedene mer effektive og dermed lette integrering av store mengder fornybar energi, samt fremming av politisk økte mål for utslippsreduksjon. Statkraft går inn for å styrke det europeiske kvotesystemet som er og bør være det viktigste virkemiddelet for regulering av utslipp fra kraftsektoren i Europa.

Klimaendringer og markedsoperasjoner

En betydelig del av Statkrafts vannkraftportefølje består av store magasiner som kan lagre vann gjennom sesonger og år. En viktig del av den daglige energidisponeringsprosessen består av å utarbeide prognoser for fremtidig tilsig og eventuelle usikkerheter knyttet til disse. Slike estimater er basert på historiske observasjoner over flere tiår. For å få et godt grunnlag for utarbeiding av tilsig i fremtiden, er det imidlertid viktig å justere tidsseriene for klimaendringer. For Statkraft er det å forstå hvordan klimaet endrer seg en viktig del av selskapets daglige oppgaver.

For at vi skal få bedre forståelse av hvordan klimaendringene påvirker vannressursene, tar Statkraft del i flere nasjonale og internasjonale prosjekter.

Rammevilkår og potensial for utslippsreduksjon

Klimapolitikken har stor innvirkning for Statkraft. Klima- og energipolitikk henger i økende grad sammen. Statkraft følger nøye med på utviklingen i nasjonal, europeisk og global klimapolitikk for å vurdere hvordan dette vil påvirke virksomheten. Det er også svært viktig å forstå utviklingen innen fornybar energi og tilhørende teknologier. Det vil få innvirkning på hvor raskt overgangen til nye energikilder kan finne sted og på Statkrafts kommersielle posisjon. Statkraft investerer derfor betydelig ressurser i markedsanalyser for å sikre at selskapet har et godt grunnlag for investerings- og driftsbeslutninger. Deler av denne innsikten deler vi gjennom vår årlige utgivelse «Low Emissions Scenario». Rapporten viser hvordan vekst i fornybare energikilder kan bidra til betydelig lavere klimagassutslipp i samsvar med Parisavtalen.

ØKONOMISK INFORMASJON

Forvaltning av vannressurser

AMBISJON	MÅL	STATUS
Statkraft er anerkjent som et selskap med en ansvarlig vannforvaltningspraksis	Implementering av oppfølgingstiltak	●
Kommentarer til resultat <ul style="list-style-type: none"> Mer enn hundre års erfaring innen energi- og vannforvaltning gjør det mulig for Statkraft å optimalisere vannbruken og samtidig forbedre miljømessige og økonomiske resultater. Når det gjelder klimatilpasning, bidrar lagringskapasiteten i vannmagasinene til å redusere flom og tørke i regulerte vassdrag. Magasinene kan også legge til rette for annen bruk av vann, som for eksempel økt tilgjengelighet av ferskvann til irrigasjon eller transport. Viktige resultater i 2019 omfattet ansvarlig drift hver dag, også i ekstreme situasjoner. Det medførte at omfanget av alvorlige flomepisoder i Norge ble mer enn halvert. Statkrafts kunnskap og effektivitet innen integrert vannressursforvaltning blir stadig bedre. 		
Nøkkeltiltak <ul style="list-style-type: none"> Sikre proaktiv, adekvat håndtering og systematisk oppfølging av vannivåer, vannføringsverdier og krav til effektkjøring i våre konsesjoner. Vise ansvarlig vannforvaltning basert på økt forståelse av hvordan klimaendringer påvirker vannressursene (for eksempel håndtering av vannknapphet, tørke og oversvømmelser) innen alle områder av virksomheten. Nøkkeltiltak for 2020 er å bevare kapasiteten i Norges vannkraftsystem slik at vi kan møte endrede behov, samtidig som vi opprettholder systemets verdiskapning i samfunnet. Bedre modellering og FoU spiller en viktig rolle for mer nøyaktig varsling av værmønstre og ekstremværhendelser. For eksempel vil historiske værår fra 1931 til 2018 erstattes av syntetisk genererte værscenarier utviklet ved hjelp av den europeiske værvarslingsmodellen. 		

Vår tilnærming

Ved å benytte vann til fornybar kraftproduksjon spiller Statkraft en viktig rolle i forvaltningen av felles ressurser. Selskapet utvikler og drifter vannkraft i ulike klimasoner og under forskjellige nasjonale rammeverk. Vannforvaltningen styres gjennom lover og konsesjoner som tar hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige behov.

Statkraft gjør en ekstra innsats for å forbedre virksomheten gjennom FoU og frivillige tiltak. Vannmagasiner gir viktige bidrag til kraftsystemet, for eksempel gjennom forsyningseffektivitet samt balansering av tjenester til strømmettet. Disse menneskeskapte innsjøene reduserer også sårbarheten overfor ekstreme værforhold som flom og tørke.

Statkraft arbeider kontinuerlig for å bedre driftseffektiviteten slik at vannressurser kan utnyttes på best mulig måte. Et bredt spekter av eksperter fra hydrologer til infrastrukturteknikere arbeider for å maksimere verdien av vannet som lagres i Statkrafts magasiner. Takket være simuleringsmodeller og infrastruktur kan det lagrede vannet slippes når det har høyest samfunnsverdi, ofte når etterspørselen er høy og andre teknologier ikke kan produsere strøm.

Hovedrisikoer

En hovedrisiko er faren for å miste fleksibel produksjon av fornybar kraft i flere vassdrag på grunn av mulige, nye reviderte vilkår. I 2019 utførte Statkraft simuleringer av den samlede virkningen av mulige restriksjoner for hvert vassdrag i hele

kraftsystemet i Norge. Resultatene viste at robustheten i kraftsystemet vil bli redusert. En annen risiko er færre flomdempsmuligheter som følge av driftsrestriksjoner for vannmagasinene, noe som vil redusere evnen til å absorbere store regnmengder.

Status 2019

Optimal bruk av vannressursene

Ved å modernisere anleggene kan Statkraft få mer kraft ut av de samme vannmengdene. Det kan i enkelte tilfeller øke kraftverkens produksjonskapasitet med mellom 1 og 5 % uten økte miljøvirkninger.

Virksomhet i Norge

Statkraft forvalter 261 dammer og 161 vannmagasiner i Norge. Dette tilsvarer omtrent halvparten av Norges, og nær 25 % av Europas, totale magasin kapasitet. Det var perioder med mye nedbør i Norge i 2019, særlig på Vestlandet. Takket være magasinene og selskapets ekspertise innen forvaltning av komplekse vannsystemer, bidro Statkraft til å redusere denne alvorlige flomhendelsen til under halvparten. Flexibilitet i forvaltningen av vannmengder som lagres i vannmagasiner, er viktig for at Statkraft skal kunne oppfylle endrede behov innen både kraftsystemet og offentlig sikkerhet.

Konsesjonsprosessen

I Norge har Statkraft vannkraftkonsesjoner der vilkårene blir gjennomgått og oppdatert av myndighetene hvert 30. år.

Hovedhensikten med denne revisjonsprosessen er å forbedre miljøpåvirkningen. De neste årene vil 70 % av Norges vannkraft og rundt 80 % av Statkrafts vannkraft portefølje i Norge få nye driftsvilkår som en del av denne prosessen. I dag har Statkraft 13 pågående vilkårsrevisjoner i Norge. Statkraft støtter miljøforbedringer som bygger på en kost-nytteanalyse av:

- fornybar og klimavennlig kraftproduksjon
- fleksibilitet som er nødvendig for å balansere kraftsystemet
- muligheter for flomdemping.

Statkraft mener at lokale miljøforhold kan forbedres uten at det går på bekostning av robustheten i det norske kraftforsyningsystemet eller kapasiteten for flomdemping. Statkraft ønsker derfor å medvirke i revisjonsprosessen med kompetanse og erfaring. Vårt mål er å viderebringe denne kunnskapen til energi- og miljømyndighetene når de fastsetter oppdaterte driftsvilkår.

I 2019 ble det også utarbeidet en plan for oppdatering av konsesjonene for svensk vannkraft.

Mer kunnskap

Statkraft ønsker å være en pådriver for FoU innen vannkraft. Bedre planlegging og optimaliseringsverktøy utviklet i FoU-prosjekter gjør Statkraft bedre i stand til å håndtere langsiktige endringer i værmønstre og ekstreme værforhold.

Statkraft samarbeider med nasjonale forskningsinstitusjoner som HydroCen i Norge der målet er å finne innovative metoder for å generere mer strøm fra den samme vannmengden, samt å styrke miljøtilnærmingen i de regulerte vassdragene.

I nært samarbeid med fagmyndighetene gjennomførte Statkraft i 2019 flere undersøkelser knyttet til forvaltning av vannressurser. En av undersøkelsene ble iverksatt i Skjoma-vassdraget i Nord-Norge. Hensikten med studien er å dokumentere konsekvensene ved ulik minstevannføring og mengden vann som fryser som følge av lave temperaturer.

Statkraft har også iverksatt en studie ved Rana kraftverk i Nord-Norge. Undersøkelsen vil se nærmere på effekten av naturlig tilsig, tidevannsvariasjoner og hvordan driftsmønstre ved kraftverket vil innvirke på vannføringen nedstrøms og biologiske virkninger forbundet med dette. Resultatene fra studien vil bidra til

at Statkraft kan optimalisere driftsreglene for vannkraftanlegget og dermed forbedre levetidene for anadrom fisk i elvestrekningen nedstrøms for anlegget.

I Sverige har Statkraft lansert et FoU-prosjekt som har sett nærmere på de ulike vannføringsscenarioene kombinert med de ulike klimaendringsscenarioene for elvene Ljungan, Lagan og Ume. Samtidig vil simuleringer av vannkraftproduksjonen i de ulike scenarioene gi bedre forståelse av hvordan miljøresultatene kan forbedres, samt hvordan kraftproduksjonen kan optimaliseres. I 2019 utførte Statkraft feltstudier for å kvantifisere miljøfordelene ved de ulike økologiske vannføringsregimene.

Eksempler på forvaltning av vannressurser

Vannkraftverket Banja ligger i nærheten av Gramsh i Albania. Byen, som ligger like ved Devoll-elvas innløp til reservoaret, har omtrent 14 000 innbyggere. Før Banja-dammen ble bygget, hadde ikke Gramsh noen god løsning for behandling av spillvann og kloakk. Hvis ikke avbøtende tiltak hadde blitt innført, ville det samlet seg kloakk og spillvann i magasinet, i stedet for at dette ble transportert på elva og videre til sjøen. Det ville fått store miljøkonsekvenser. Som del av et omfattende program for miljø- og sosiale utbedringstiltak har Statkraft bidratt med økonomisk støtte til et anlegg for behandling av spillvann og kloakk. Statkraft inngikk en offentlig-privat avtale og overleverte deretter anlegget til Gramsh kommune for drift og vedlikehold. Det pågår for tiden et miljøovervåkningsprogram i samarbeid med universitetene i Tirana og Thessaloniki.

Driften av det 102 MW store Kargi vannkraftanlegget som ligger midt i den nordlige delen av Tyrkia, har ført til redusert vannføring mellom dammen og kraftstasjonen, i elva Kizilirmak. Vannet i elven brukes også til vanningsanlegg til risproduksjon. Statkraft har derfor økt vannføringen i vekstsesongen for å sikre at det er nok irrigasjonsvann til rismarkene. I 2017 gjennomførte Statkraft en undersøkelse for å se hvordan forvaltningen av vannet i elva Kizilirmak kunne forbedres til fordel for alle brukere. Som en del av studien ble det lagt frem forslag om hvordan en kan forbedre det eksisterende vanningsanlegget. Resultatene fra studien ble presentert for de aktuelle myndighetene, og i oktober 2019 godkjente staten nye utslippskrav for irrigasjonsvann for Kargi. Det vil fra 2020 gi årlige besparelser på opp til 6,6 GWh og 0,5 million USD.

Forretningsetikk

AMBISJON	MÅL	STATUS
Forhindre korrupsjon og uetisk praksis i alle aktiviteter	Null alvorlige compliance-hendelser	●
	Implementering av compliance-tiltakene innenfor planlagt tidsramme	●
Kommentarer til resultat <ul style="list-style-type: none"> Utrullingen av compliance-programmet går som planlagt, inkludert implementering av planlagte tiltak forbundet med opplæring, kulturbygging og reduksjon av risiko i kritiske forretningsprosesser. Viktige resultater i 2019 var utrulling av et nytt etikkverktøy for ledelsesengasjement og kulturbygging, et nytt kurs i konkurranselovgivning og ferdigstilling av selskapets personvernprosjekt. 		
Nøkkeltiltak <ul style="list-style-type: none"> Regelmessige kommunikasjons- og kulturbyggingsaktiviteter og opplæring i forretningsetikk til alle medarbeidere. Regelmessig gjennomgang av interne kontrolltiltak i selskapets viktigste forretningsprosesser for å sikre at risiko forbundet med forretningsetikk håndteres på en god måte. Compliance-program innført for alle enheter i konsernet. Nøkkeltiltak planlagt i 2020 inkluderer videre forbedringer av risikovurderingsprosessen, prosedyrer for integritetsundersøkelser av våre forretningspartnere og en ny opplærings- og kommunikasjonsplan for forretningsetikk. 		

Vår tilnærming

Statkraft er forpliktet til å holde en høy standard på forretningsetikk. Statkrafts leveregler setter føringer for alle ansatte, og våre interne krav er i samsvar med internasjonal praksis. Forretningsetikk er et linjeansvar som støttes av en sentral compliance-funksjon. Vi har innført et omfattende compliance-program som dekker områdene korrupsjon, bedrageri, hvitvasking, sanksjoner og eksportkontroll, samt personvern og konkurranselovgivning. Compliance-programmet ble revidert i 2019. Det ble vurdert som tilfredsstillende, tilpasset selskapets risikoer og i tråd med relevant utvikling i eksternt lovgivning og standarder.

Styret er involvert i compliance-arbeidet gjennom jevnlig diskusjoner vedrørende utviklingen av programmet. Dette omfatter gjennomgang av revisjoner og oppfølgingsplaner for å håndtere forbedringsområder.

Hovedrisikoer

Statkraft gjennomfører jevnlig risikovurderinger av antikorrupsjon for hele selskapet, og årlig for alle forretningsområder. Risikostyringsprosessen er mer omfattende for høyrisikoområder og -prosjekter, og omfatter alltid en kombinasjon av lokal kompetanse og sentrale complianceressurser. Selskapets metodikk for risikovurdering gjennomgås jevnlig, og ytterligere forbedringer vil bli innført i 2020.

De viktigste korrupsjonsrisikoene som er identifisert for selskapet relaterer seg til prosesser for transaksjoner, innkjøps- og betalingsprosesser, bruk av agenter og mellommenn, prosesser i forbindelse med offentlige tillatelser og lokal interessentstyring. Slike risikoer varierer ofte ut ifra geografisk beliggenhet, teknologi og type forretningsaktivitet. Slike nyanser gjenspeiles i risikokartene til de forskjellige forretningsenhetene.

Konsernets compliance-program oppdateres jevnlig slik at det gjenspeiler de risikoene som blir identifisert og læring fra konkrete saker og granskninger.

Status 2019

Opplæring og kommunikasjon

Statkraft sikrer at alle ansatte er kjent med de prinsipper som er beskrevet i selskapets leveregler og interne regler for forretningsetikk. I 2019 ble det gjennomført klasseromsopplæring på alle større lokasjoner, og alle nyansatte gjennomførte e-læring. I tillegg ble det organisert skreddersydde opplæringskurs for styret, konsernledelsen, ledere på høyt nivå og medarbeidere i forskjellige funksjoner. Tema innen forretningsetikk har vært en del av arrangementer for ledere og medarbeidere i konsernet det siste året.

Statkraft har utarbeidet en hurtigveileder for forretningsetikk med fokus på åtte kjerneregler for forretningsetikk for å sikre at de mest grunnleggende interne reglene er godt kjent. I 2019 fikk alle medarbeidere en trykt kopi av hurtigveilederen.

Forretningspartnere og tilbørlig aktsomhet (Due Diligence)

Statkraft har tydelige og detaljerte prosedyrer for håndtering av tredjepartsrisiko. Dette omfatter regler for bakgrunnssjekking, kontraktsklausuler og hvordan overvåking skal gjennomføres for høyrisikokontrakter. Compliance-enheten sjekker uavhengig alle høyrisikopartnere (inkludert alle agenter). Denne gjennomgangen omfatter en vurdering av eierstruktur (inkludert reelle eiere), en vurdering av koblinger til politisk eksponerte personer, samt en vurdering av omdømmerisiko forbundet med motparten.

I løpet av året ble compliance-bekymringer identifisert i forbindelse med noen oppkjøpsprosesser. Der disse ikke ble løst valgte Statkraft å avslutte prosessen.

I 2019 ble det foretatt en uavhengig undersøkelse av selskapets oppfyllelse av tilbørlig aktsomhet (Due Diligence) i sammenslåinger og oppkjøp. Gjennomgangen bekreftet at Statkrafts tilnærming er i tråd med markedspraksis og relevante standarder.

Internkontroll

Statkraft lanserte flere initiativ i 2019 for å forbedre interne prosedyrer og kontrolltiltak forbundet med etterlevelse (compliance). Disse omfatter videreutvikling av selskapets mislighetsforebyggende system som inneholder kontrolltiltak for økonomiske prosesser som skal forhindre og oppdage misligheter. Flere nye kontrolltiltak ble innført i hele konsernet i 2019.

Statkraft har også gjennomført betydelige investeringer i nye kontrolltiltak for beskyttelse av personopplysninger. Det er en del av selskapets prosjekt for å implementere EUs nye personvernforordning (GDPR).

Verktøy for forretningsetikk

I 2019 lanserte Statkraft et nytt verktøy for forretningsetikk (Business Ethics Toolkit). Formålet med verktøyet er bl.a. å styrke ledelsesengasjementet og kulturbygging. Dette inneholder verktøy som dilemma diskusjoner, suksess-historier og videoer. Verktøyet er gjort tilgjengelig for alle ledere, og mål er satt for hvor ofte dilemmadiskusjoner og lignende aktiviteter skal gjennomføres.

Opplæring i konkurranselovgivning

I 2019 utviklet Statkraft et nytt opplæringsprogram på konkurranselovgivning. Det ble også foretatt spesifikke gjennomganger av konkurranselovgivning i jurisdiksjoner utenfor EU. I den forbindelse ble det utviklet et e-læringsprogram for å øke medarbeidernes kunnskap om konkurranselovgivning.

Skatt

På bakgrunn av økt globalt fokus på skattestyring og åpenhet rundt skatt, besluttet styret i 2017 å frivillig fremlegge en global skattestrategi som presenterer intern tilnærming, samt praksis og prosedyrer som ligger i Statkrafts styringssystem.

Statkraft har en skattestrategi som bygger på etablerte prinsipper, er transparent og bærekraftig og i samsvar med Statkrafts etiske retningslinjer. Statkraft er forpliktet til å operere i samsvar med alle lovbestemte forpliktelser og full åpenhet til skattemyndighetene. Statkraft handler etter armlengdeprinsippet, involverer seg ikke i kunstige skatteordninger og vurderer aktivt alle sider av skatteplanlegging. Videre er all skatteplanlegging underlagt omfattende revisjons- og godkjenningprosesser og skal:

- støtte reell kommersiell aktivitet
- bygge på full fremlegging av fakta og forhold til relevant skattemyndighet
- ikke bruke skatteregimer som anses som «skadelige» av OECD eller EU

Statkraft har en etablert prosedyre for styring av skatterisiko som legger til rette for identifisering, måling, styring og rapportering av skatterisikoer.

Foretaksstyring

Redegjørelsen for foretaksstyring klargjør rolledelingen mellom staten som eier, styret og konsernledelsen.

God og transparent styring og kontroll med virksomheten skal legge grunnlaget for å skape langsiktige verdier for eier, ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig, og skal derigjennom bidra til en bærekraftig og varig verdiskaping. Rolledelingen skal bygge tillit hos interessentene gjennom forutsigbarhet og troverdighet. Åpen og tilgjengelig kommunikasjon fra selskapets side skal sikre at konsernet har gode relasjoner til samfunnet i sin alminnelighet og spesielt til de interessenter som berøres av virksomheten.

REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Statkraft er organisert gjennom et statsforetak, Statkraft SF. Virksomheten i Statkraft SF er i all hovedsak begrenset til å eie alle aksjene i Statkraft AS. Statkraft SF og Statkraft AS har identisk styre og ledelse. Statkraft AS er morselskap for en underliggende konsernstruktur. Statkraft følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES) innenfor rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. Statkraft følger statens prinsipper for godt eierskap som blant annet er beskrevet i Meld. St. 8 (2019-2020) «Statens direkte eierskap i selskaper – bærekraftig verdiskapning» («Eierskapsmeldingen»), og er underlagt rapporteringskrav om foretaksstyring etter regnskapsloven § 3-3b.

Selskapets verdigrunnlag er beskrevet i Statkrafts leveregler, og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar er utformet på bakgrunn av disse. Selskapet omtaler samfunnsansvar i årsrapporten.

VIRKSOMHET

Statkraft SF' formål er, selv eller gjennom deltakelse i eller samarbeid med andre selskaper, å planlegge, prosjektere, oppføre og drive energianlegg, forestå fysisk og finansiell energihandel, samt drive virksomhet som står i naturlig sammenheng med dette. Statkraft SF er registrert i Norge og styringsstrukturen bygger på norsk selskapslovgivning. Videre er Statkraft underlagt verdipapirlovgivning og børsregler knyttet til selskapets gjeldsforpliktelser. Mål og rammer for virksomheten i Statkraft fremgår av stortingsdokumenter og vedtak i Stortinget, se www.regjeringen.no og www.stortinget.no.

SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Statkraft SFs innskuddskapital er på kroner 48 250 000 000.

Kapitalforhøyelse behandles gjennom foretaksmøte i Statkraft SF og generalforsamling i Statkraft AS.

Staten som eier står fritt til å bestemme utbyttene i sine heleide selskaper.

I 2017 vedtok Stortinget ny utbyttepolitikk for Statkraft som en del av revidert nasjonalbudsjett. Eierens forventning er at Statkraft betaler et utbytte på 85 % av realisert overskudd fra den norske vannkraftvirksomheten og 25 % utbytte av realisert overskudd fra annen aktivitet. Realisert overskudd er resultatet før skatt, minus betalbar skatt og justert for urealiserte effekter og minoritetsinteresser. Utbytte fra selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden inkluderes i realisert overskudd. Norsk vannkraftvirksomhet er definert i notene til årsrapporten. Styret arbeider kontinuerlig med å tilpasse selskapets mål, strategi og risikoprofil til selskapets kapitalforhold. Statkrafts investeringer finansieres gjennom en kombinasjon av opptjent egenkapital, lån og eventuell ny egenkapital fra eieren. Se note 6 i årsrapporten for nærmere informasjon om selskapets styring av kapitalstruktur.

LIKEBEHANDLING AV AKSJEIERE OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Statkraft gjør transaksjoner med selskaper som er nærstående til Statkrafts aksjonær, staten. Alle transaksjoner baseres på vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Styreinstruksen i Statkraft slår fast at et styremedlem eller konsernsjefen ikke må delta i behandling eller avgjørelser av spørsmål som har fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse for vedkommende selv eller nærstående.

Vedkommende skal på eget initiativ opplyse om enhver interesse han eller hun selv eller andre nærstående kan ha i avgjørelsen av en sak. Det samme følger av konsernets etiske regler.

FORETAKSMØTE OG GENERALFORSAMLING

Staten utøver sin myndighet som eier i foretaksmøte i Statkraft SF. I henhold til vedtektene i Statkraft SF, kan ikke Statkraft SF møte og avgi stemme i generalforsamlingen i Statkraft AS uten forutgående beslutning i foretaksmøtet.

Foretaksmøtet og påfølgende generalforsamling holdes innen utgangen av juni hvert år. Revisor er til stede i begge.

Før styret treffer vedtak i saker som antas å være av vesentlig betydning for foretakets/selskapets formål, eller som i vesentlig grad vil endre virksomhetens karakter, skal saken legges frem for eierdepartementet i henhold til statsforetaksloven.

VALGKOMITÉ

Statkraft SF og Statkraft AS har ingen valgkomité. Valg av eieroppnevnte styremedlemmer i Statkraft SF skjer i foretaksmøte. Statkraft SF og Statkraft AS har identiske styrever.

BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Statsforetaksloven fastsetter at statsforetak ledes av styre og konsernsjef. Med hjemmel i aksjeloven har Statkraft AS inngått avtale med de ansattes fagforeninger om at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling. Tre av styrets ni medlemmer velges av de ansatte med grunnlag i avtalen om at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling.

Staten legger vekt på kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets egenart når staten velger personer i selskapenes styrever. Målet er at styret i det enkelte selskap samlet sett representerer den ønskede kompetansen ut fra selskapets formål, virksomhetsområde, utfordringer og statens mål med eierskapet. Det legges blant annet vekt på å velge representanter med bred erfaring fra næringsliv og industriselskaper med forretningsmessige mål.

Stortinget har bestemt at stortingsrepresentanter ikke bør velges til verv i selskaper som er underlagt Stortingets kontroll. Det legges også til grunn at nye stortingsmedlemmer frasier seg slike verv og heller ikke velges til slike nye verv. Tilsvarende gjelder for statssekretærer.

Det er forskrifter som sier at embets- og tjenestemenn ansatt i et departement eller i sentraladministrasjonen for øvrig, som har saker vedrørende virksomheten som sitt saksområde, eller som er ansatt i et departement eller annet sentraladministrativt organ som regelmessig behandler saker av betydning for selskapet eller for vedkommende bransje, ikke er valgbar til styret i selskapet, se Meld. St. 8 (2019-2020). Konsernsjef og ledende ansatte i Statkraft er ikke medlem av styret i Statkraft.

Styremedlemmer velges normalt for en periode på to år og kan gjenvelges.

STYRETS ARBEID

Styret møtes vanligvis mellom åtte og ti ganger i året. Styrets leder sørger for at styret møtes så ofte som nødvendig. Styret har fastsatt en styreinstruks med retningslinjer for styrets arbeid og saksbehandling, som også inneholder en instruks for konsernsjefen. Instruksene definerer også konsernsjefens ansvar. Instruksjonene definerer konsernsjefens arbeidsområde, plikter og fullmakter mer konkret enn det som følger av loven.

Styret utarbeider en årlig plan for sitt arbeid med særlig vekt på mål, strategi, styring samt tilsyn av selskapets daglige drift og øvrige aktiviteter. Styret har en årlig strategisamling. Konsernsjefen utarbeider bakgrunns materialet til slike samlinger i form av strategiske, økonomiske og finansielle planer.

Styret underretter styret i datterselskaper om forhold som kan ha vesentlig betydning for vedkommende datterselskap. Styret evaluerer årlig sitt eget arbeid og sin egen kompetanse. Styret oppnevner et kompensasjonsutvalg bestående av styrets leder og to av styrets øvrige medlemmer. Utvalget forbereder styrets vurdering av konsernsjefens lønn og vilkår – i tillegg til prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, incentivordninger, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for ledende ansatte. Lønn til leder av konsernrevisjonen fastsettes av styret.

Styrets revisjonsutvalg består av fire av styrets medlemmer. Utvalget virker som forberedende organ i forhold til styrets forvaltnings- og tilsynsoppgaver, og minst ett av medlemmene i revisjonsutvalget skal ha erfaring fra utøvelse av regnskapsledelse, økonomiledelse eller revisjon.

Oversikt over medlemmenes deltakelse på styremøter er vist i note 37 i årsrapporten.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Helhetlig systematikk for internkontroll inkluderer blant annet etterlevelse av selskapets verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar. Viktige funksjoner for å sikre at risikostyring og internkontroll er en integrert del av aktivitetene i Statkraft, er konsernets internrevisjon, Compliance-funksjonen, konsernrisikofunksjonen, konsernets «Investment Review Unit» (IRU) og internkontroll knyttet til finansiell rapportering. IRU skal sikre en uavhengig risikovurdering av enkeltinvesteringer på tvers av prosjektporteføljen.

Risikostyring er en integrert del av alle aktiviteter i organisasjonen og i beslutningsprosessene. Den hjelper beslutningstakerne til å prioritere egne handlinger. Ledere på alle nivåer i organisasjonen er ansvarlige for hensiktsmessig risikostyring. Risikostyringen er regulert gjennom mandater, kravdokumenter og retningslinjer. Oppfølging av risiko og risikohåndtering gjennomføres som en integrert del av daglig forretningsdrift.

Risikostyring og internkontroll er integrerte deler av styrets arbeid. Styret har det overordnede ansvaret for at Statkraft har hensiktsmessige og effektive systemer for risikostyring og internkontroll. For å sikre dette skal styret:

- Gjennomgå konsernets viktigste risikofaktorer minst én gang i året
- Sørge for at systemene blir tilfredsstillende etablert, gjennomført og fulgt opp, blant annet gjennom behandling av rapporter oversendt styret av konsernsjef og internrevisjonen
- Påse at risikostyring og internkontroll integreres i konsernets strategi- og forretningsplaner

Videre skal styret sikre at konsernsjefen har:

- Fastsatt instruksjer og retningslinjer for hvordan konsernets risikostyring og internkontroll skal gjennomføres i praksis
- Etablert hensiktsmessige kontrollprosesser og -funksjoner
- Sørgt for at Statkrafts risikostyring og internkontroll blir gjennomført, dokumentert, overvåket og fulgt opp på en forsvarlig måte

Statkrafts overordnede styringssystem, «The Statkraft Way», definerer konsernets «kjøreregler» og sikrer et godt kontrollmiljø for å oppfylle ledelsens mål og intensjoner. The Statkraft Way er basert på ISO-prinsipper for ledelsessystemer for kvalitet og miljø.

Statkrafts styringsmodell har en risikobasert tilnærming til målsettinger, prioriteringer og oppfølginger på forretnings- og stabsområdet. Konsernets risikofunksjon er prosesseier for de overordnede rammene for risikostyring og overvåker Statkrafts samlede risiko på konsernnivå. Konsernets samlede risikoprofil konkluderes av konsernledelsen og rapporteres til styret. Konsernriskofunksjonen rapporterer til finansdirektøren.

Konsernrevisjon

Konsernrevisjonen er en uavhengig funksjon som bistår styret og ledelsen med evalueringer av hvorvidt konsernets mest vesentlige risiki er tilstrekkelig håndtert og kontrollert. Formålet med konsernrevisjonen er å beskytte og fremme organisasjonens verdier ved å gi risikobaserte og objektive bekreftelser, råd og innsikt knyttet til organisasjonens prosesser for governance, risikostyring og internkontroll.

Internrevisjonene gjennomføres basert på en årlig plan. Revisjonsarbeidet gjennomføres i henhold til Internasjonale Standarder for Internrevisjon (IIA). Styret blir forelagt årsrapport fra konsernrevisjonen og vedtar en revisjonsplan for kommende år. Konsernrevisjonen presenterer også en halvårlig rapport til styrets revisjonsutvalg. Revisjonsutvalget og konsernrevisor har minst ett møte i året uten at noen fra konsernets administrasjon er til stede. Implementering av anbefalingene fra konsernrevisjonen følges opp jevnlig.

Lederen av konsernrevisjonen er ansvarlig for Statkrafts system for varsling av uetiske eller ulovlige forhold. I tilfeller der en granskning er nødvendig, er dette lederen av konsernrevisjonen sitt ansvar.

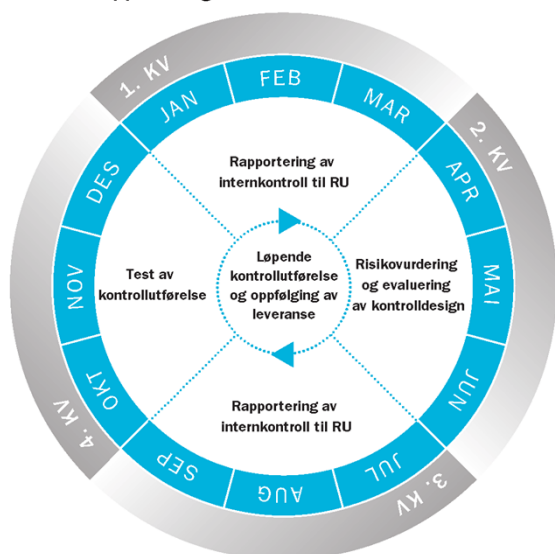
INTERNKONTROLL OVER FINANSIELL RAPPORTERING

Konsernets finansdirektør har ansvar for prosessen knyttet til internkontroll av finansiell rapportering (ICFR) i Statkraft. ICFR-arbeidet er basert på COSO-rammeverket for internkontroll, publisert av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

ICFR sikrer pålitelig og punktlig finansiell informasjon i måneds-, kvartals- og årsrapportene. Alle datterselskaper er pålagt å etterleve ICFR-kravene. Tilsvarende gjelder for tilknyttede selskap, felleskontrollerte driftsordninger og felleskontrollerte virksomheter hvor Statkraft er ansvarlig for bokføringen og den finansielle rapporteringen. Dersom en tredjepart er ansvarlig for bokføringen og den finansielle rapporteringen av det deleide selskapet, skal det ansvarlige segmentet foreta kompenserende kontroller.

Aktivitetene knyttet til internkontroll utføres i Statkrafts Governance, Risk and Compliance (GRC) system, BWISE. Ved bruk av BWISE er Statkraft til enhver tid i stand til effektivt å overvåke kontrollutførelse i hele konsernet.

Årlig prosess for internkontroll for finansiell rapportering

Hovedelementene i internkontrollsystemet er:

- **Risikovurdering og evaluering av kontrolldesign**
Selskapets ICFR-nettverk foretar årlig en vurdering av konsernets risiko for feil i den finansielle rapporteringen. Resultatet av risikovurderingen dokumenteres i et risikokart som viser sannsynligheten for at risikoen finner sted og konsekvensene av dette. Formålet er å verifisere hvorvidt Statkraft har de nødvendige kontrollrutinene for å redusere risikoen tilstrekkelig.
- **Rapportering av internkontroll til revisjonsutvalget**
To ganger i året rapporteres hovedelementene fra ICFR-systemet til revisjonsutvalget. Resultatet fra den årlige egnevalueringen knyttet til kontrolldesign og

operasjonell effektivitet rapporteres i februar. Konklusjonen av den finansielle risikoevalueringen rapporteres i september. Svikt i ICFR-vilkårene blir rapportert til revisjonskomiteén.

- **Kontinuerlig kontrollutførelse og oppfølging**
For hver kontroll blir det definert hvor ofte kontrollen skal utføres og hvem som er ansvarlig for utførelse og etterkontroll i BWISE. Lederne er ansvarlige for overholdelse av kontrollbeskrivelsene og ICFR-vilkårene. Ansvarlige ledere utfører årlig en evaluering av design og operasjonell effektivitet av alle kontroller.
- **Test av kontrollutførelse**
Kvaliteten på kontrollutførelsen og etterlevelsen av denne blir testet både kvartalsvis og på stikkprøvebasis. Resultatet av denne gjennomgangen presenteres til kontrollutførere og – ansvarlige, og blir så rapportert til ledelsen.

Prinsippdokumenter for finansiell rapportering samt rapporteringsinstruksene gir klare krav til ansvarsfordeling med hensyn på utarbeidelse og kvalitetssikring av informasjon. I tillegg er det etablert tiltak på risikovurdering- og kontroll på flere nivåer i forbindelse med hver enkelt regnskapsavleggelse. Regnskapene er avlagt i samsvar med lovbestemte vilkår og presenteres på grunnlag av gjeldende prinsipper og innenfor tidsfrister gitt av styret.

Utkast til de offentlige regnskapene gjennomgås i konsernledelsen for å kvalitetssikre at informasjonen reflekterer den underliggende driften. Videre foretar styrets revisjonsutvalg en forberedende gjennomgang av kvartals- og årsregnskapet. Eksternrevisor deltar i alle møter i styrets revisjonsutvalg.

SYSTEM FOR Å FOREBYGGE MISLIGHETER

Statkraft har et mislighetsforebyggende system for å forhindre og oppdage misligheter i forbindelse med innkjøp, regnskap, skatt og finansiering. Systemet er under kontinuerlig utvikling, har en risikobasert tilnærming og benytter metodikk som allerede er på plass i ICFR-systemet.

GODTGJØRELSE TIL STYRET

Eier fastsetter godtgjørelse til styret. Godtgjørelsen er ikke resultatavhengig.

Aksjonærvalgte styremedlemmer har normalt ikke tilleggsoppgaver for selskapet. I den grad styrets medlemmer tar på seg oppgaver for selskapet, skal dette avklares med de øvrige styremedlemmene i forkant. Det er redegjort for godtgjørelser til styret i note 37 i årsrapporten.

GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Statkraft følger statens retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper.

Styret vil bidra til en moderat, men konkurransedyktig utvikling av ledergodtgjørelsene i Statkraft. Styrets kompensasjonsutvalg forbereder styrets behandling av lønn til konsernsjef og konserndirektører i selskapet. Konsernsjefen og konserndirektørene godtgjøres med fastlønn og variabel lønn. Variabellønnsordningen har en maksimal utbetaling innenfor eiers retningslinjer av 13.02 2015. Inngåelse av pensjonsavtaler følger de til enhver tid gjeldende retningslinjer fra eier.

Styrets erklæring om lederlønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte er vist i note 36 i årsrapporten.

INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Styret har fastsatt retningslinjer for rapportering av finansiell og annen informasjon. Statkraft SF offentliggjør årsregnskap. Statkraft AS offentliggjør årlig fire kvartalsregnskap og ett årsregnskap.

Finansiell kalender, presse- og børsmeldinger, investorpresentasjoner, kvartals- og årsrapporter og annen relevant informasjon er gjort tilgjengelig på Statkrafts nettsider.

Statkraft legger vekt på å ha en åpen kommunikasjon med alle interessenter. Selskapets informasjon til eier, långivere og finansmarkedene skal gi tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere underliggende verdier og risiko i selskapet. Eier og

finansmarkedene skal likebehandles og informasjon skal kommuniseres til rett tid.

SELSKAPSOVERTAKELSE

Vedtektene i Statkraft AS fastsetter at aksjene i selskapet kun kan eies av Statkraft SF.

REVISOR

Foretaksrådet oppnevner revisor, etter forslag fra styret, og fastsetter revisors honorar. Statkraft SF og Statkraft AS bruker samme revisor. Revisor tjenestegjør inntil ny revisor oppnevnes.

Styret og revisor har minst ett møte i året uten at konsernsjef eller andre fra konsernets administrasjon er til stede. Revisjonsutvalget vurderer eksterntrevisors uavhengighet og har overordnet tilsyn av bruk av eksterntrevisor til rådgivning.

Som en del av den ordinære revisjonen presenterer revisor for sin revisjonsplan for revisjonsutvalget. Planen inkludert et sammendrag fra forrige år. Revisor rapporterer skriftlig til Statkrafts revisjonsutvalg om selskapets interne kontroll, anvendte regnskapsprinsipper, vesentlige estimater i regnskapet og eventuelle uenigheter mellom revisor og administrasjonen. Styret orienteres om hovedpunktene i rapporteringen fra revisor. Ved revisjonens slutt foretar revisor et oppsummeringsmøte med revisjonskomitéen.

Regnskap konsern

Totalresultat

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Resultatregnskap			
Salgsinntekter	4, 12, 21	43 450	56 888
Gevinster/tap fra markedsaktiviteter	13, 21	3 716	-1 696
Andre driftsinntekter	14	766	2 092
Brutto driftsinntekter	4	47 933	57 283
Energikjøp	12, 21	-16 483	-27 858
Overføringskostnader		-2 035	-1 840
Netto driftsinntekter	4	29 415	27 585
Lønnskostnader	16, 17	-3 971	-3 615
Avskrivninger	23, 24, 25	-3 793	-3 535
Nedskrivninger/reversering av nedskrivninger	15, 23, 24	136	-167
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	18	-1 138	-1 361
Andre driftskostnader	19	-3 639	-3 427
Driftskostnader		-12 405	-12 105
Driftsresultat (EBIT)		17 010	15 480
Resultatandel i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	15, 26	1 249	790
Renteinntekter		440	404
Rentekostnader	20	-667	-878
Netto valutaeffekter	21	132	-464
Andre finansposter	5, 20, 21	907	5 377
Netto finansposter		812	4 439
Resultat før skatt		19 071	20 709
Skattekostnad	22	-7 642	-7 255
Resultat etter skatt		11 429	13 454

Herav ikke-kontrollerende interessers andel	417	680
Herav aksjonærer i morselskapets andel	11 012	12 775

UTVIDET RESULTAT

Poster i utvidet resultat som vil reverseres over resultatet:

Endring i virkelig verdi på finansielle instrumenter, etter skatt	-16	8
Føringer mot utvidet resultat i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	16	-131
Resirkulering av finansielle instrumenter knyttet til kontantstrømssikringer, etter skatt	-6	-
Resirkulering av valutaomregningseffekter knyttet til utenlandsk virksomhet avhendet i løpet av året	-	-54
Valutaomregningseffekter	-476	-316

Poster i utvidet resultat som ikke vil reverseres over resultatet:

Endring i virkelig verdi på egenkapitalinstrumenter, etter skatt	17	-27
Estimatavvik pensjoner, etter skatt	88	-153
Sum utvidet resultat	-377	-673

Totalresultat	11 053	12 781
----------------------	---------------	---------------

Herav ikke-kontrollerende interessers andel	474	642
Herav aksjonærer i morselskapets andel	10 579	12 139

Balanse

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
Utsatt skatt	22	614	676
Immaterielle eiendeler	23	4 083	3 359
Varige driftsmidler	24	107 828	103 611
Investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	4, 26	12 917	13 105
Øvrige finansielle anleggsmidler	17, 27	3 597	3 986
Derivater	10	2 694	2 926
Anleggsmidler		131 733	127 662
Beholdninger	28	4 468	6 316
Fordringer	29	13 348	12 778
Finansielle plasseringer	10	1 470	604
Derivater	10	8 752	9 118
Bankinnskudd, kontanter og lignende (inkl bundne midler)	30	15 214	23 261
Omløpsmidler		43 252	52 077
Eiendeler		174 985	179 739
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital		48 250	48 250
Opptjent egenkapital		45 546	43 032
Ikke-kontrollerende interesser		4 382	3 970
Egenkapital		98 177	95 251
Utsatt skatt	22	10 994	10 016
Pensjonsforpliktelser	17	2 685	2 655
Avsetning for forpliktelser	31	3 033	3 189
Rentebærende gjeld	25, 32	28 160	30 354
Derivater	10	983	1 253
Langsiktig gjeld		45 855	47 468
Rentebærende gjeld	25, 32	4 300	6 128
Betalbar skatt	22	7 109	7 513
Annen rentefri gjeld	33	10 049	10 255
Derivater	10	9 496	13 124
Kortsiktig gjeld		30 952	37 020
Egenkapital og gjeld		174 985	179 739

Kontantstrømoppstilling

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
LIKVIDITETSEDRING FRA DRIFT			
Driftsresultat (EBIT)		17 010	15 480
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger	23,24,25	3 657	3 702
Gevinst/tap fra salg og fraregning av eiendeler		-50	-1 399
Urealiserte effekter inkludert i driftsresultat (EBIT)	21	-1 250	4 557
Utbytte fra selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	26	736	606
Endringer i arbeidskapital		465	-2 151
Kontantsikkerhet, marginkrav og opsjonspremier		-1 238	-1 226
Kontanteffekter fra driftsrelaterte valutaderivater		30	-451
Betalt skatt		-7 021	-3 606
Andre endringer		-562	-175
Likviditetsendring fra drift (A)		11 777	15 337
LIKVIDITETSEDRING FRA INVESTERINGER			
Investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler ¹⁾		-5 786	-4 713
Salg av virksomhet, netto likviditetstilførsel	5	1 578	7 316
Kjøp av aksjer i datterselskap, netto likviditetsavgang	5	-841	-1 587
Utlån til selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden		-25	-3
Tilbakebetaling av lån til selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden		137	3 894
Renter på lån til selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden		11	102
Andre investeringer		105	292
Likviditetsendring fra investeringer (B)		-4 821	5 301
LIKVIDITETSEDRING FRA FINANSIERING			
Opptak av ny gjeld	32	261	759
Nedbetaling av gjeld	32	-5 924	-5 535
Betalte renter		-956	-1 077
Rentederivater realisert før forfall		-220	-
Mottatte renter fra bankinnskudd og andre eiendeler		434	284
Betalt utbytte til eier		-8 444	-6 040
Transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser		-83	-53
Likviditetsendring fra finansiering (C)		-14 932	-11 662
Netto endring i likvider gjennom året (A)+(B)+(C)		-7 976	8 976
Valutakurseffekter på bankinnskudd, kontanter og lignende		-71	59
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01	30	23 261	14 226
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12 ²⁾	30	15 213	23 261
Ubenyttede kommitterte kredittlinjer		9 189	9 189
Ubenyttet kassekreditt		1 225	1 202
Bundne midler	30	36	61

¹⁾ Investeringer i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler presentert i kontantstrømoppstillingen for 2019 er 664 millioner kroner lavere enn investeringer (ekskludert investeringer i eierandeler) som vist i note 4. Dette knytter seg til balanseførte lånerenter på -123 millioner kroner, balanseførte fjerningsforpliktelsener på -54 millioner kroner, tilganger uten kontanteffekt fra bruksretteeiendeler på -146 millioner kroner og tidsforskjeller mellom balanseførings- og betalingstidspunkt på -341 millioner kroner.

²⁾ Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer ved årsslutt 328 millioner kroner som knytter seg til selskaper rapportert som felles drift (357 millioner kroner i 2018).

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden.

Drift Endringer i arbeidskapital knytter seg til beholdninger, kortsiktige rentefrie fordringer og kortsiktig rentefri gjeld. Urealiserte verdiendringer og reklassifiseringer er ikke inkludert i endringer i arbeidskapital. Det samme gjelder forskuddsbetalinger eller påløpte kostnader som på et tidspunkt blir balanseført som varig driftsmiddel.

Investeringer Kjøp/salg av virksomhet inkluderer beholdningen av bankinnskudd, kontanter og lignende i investeringsobjektet som innregnes/fraregnes. Denne effekten vises således netto sammen med kontantvederlaget i transaksjonen.

Finansiering Rentebetalinger fra rentederivater, som benyttes for å styre konsernets gjeldsportefølje, presenteres som betalte renter. Kontanteffekter fra valutaderivater, som er definert som en del av gjeldsporteføljen, presenteres som nedbetaling av gjeld. Etter implementeringen av IFRS 16 er betalingene på både leieforpliktelsens hovedstol og rentedel inkludert i finansieringsaktiviteter, som henholdsvis nedbetaling av gjeld og betalte renter.

Oppstilling over endringer i egenkapital

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Innskutt kapital	Annen reserve ¹⁾	Annen egenkapital	Valutaomregnings-effekter	Opptjent egenkapital	Sum majoritet	Ikke-kontrollerte interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2018	48 250	-873	33 152	4 655	36 934	85 184	3 567	88 750
Resultat etter skatt	-	-	12 775	-	12 775	12 775	680	13 454
Poster i utvidet resultat som reverserer over resultatet:								
Endring i virkelig verdi på finansielle instrumenter, etter skatt ²⁾	-	8	-	-	8	8	-	8
Føringer mot utvidet resultat i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	-	-131	-	-	-131	-131	-	-131
Resirkulering av valutaomregningseffekter knyttet til utenlandsk virksomhet avhendet i løpet av året	-	-	-	-54	-54	-54	-	-54
Valutaomregningseffekter	-	-	-	-306	-306	-306	-10	-316
Poster i utvidet resultat som ikke reverserer over resultatet:								
Endring i virkelig verdi på egenkapitalinstrumenter, etter skatt	-	-23	-	-	-23	-23	-4	-27
Estimatavvik pensjoner, etter skatt	-	-	-129	-	-129	-129	-24	-153
Totalresultat for perioden	-	-146	12 646	-360	12 139	12 139	642	12 781
Utbytte	-	-	-6 040	-	-6 040	-6 040	-204	-6 244
Kapitalforhøyelser fra ikke-kontrollerende interesser	-	-	-	-	-	-	176	176
Virksomhetssammenslutninger/avhendelser	-	-	-	-	-	-	-212	-212
Egenkapital 31.12.2018	48 250	-1 020	39 758	4 295	43 032	91 282	3 970	95 251
Implementering av IFRS 16 - se note 13 og 25	-	-	380	-	380	380	-	380
Egenkapital 01.01.2019	48 250	-1 020	40 138	4 295	43 412	91 662	3 970	95 631
Resultat etter skatt	-	-	11 012	-	11 012	11 012	417	11 429
Poster i utvidet resultat som reverserer over resultatet:								
Endring i virkelig verdi på finansielle instrumenter, etter skatt ²⁾	-	-16	-	-	-16	-16	-	-16
Føringer mot utvidet resultat i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	-	16	-	-	16	16	-	16
Resirkulering av finansielle instrumenter relatert til kontantstrømssikringer, etter skatt ²⁾	-	-6	-	-	-6	-6	-	-6
Valutaomregningseffekter	-	-	-	-462	-462	-462	-14	-476
Poster i utvidet resultat som ikke reverserer over resultatet:								
Endring i virkelig verdi på egenkapitalinstrumenter, etter skatt	-	14	-	-	14	14	3	17
Estimatavvik pensjoner, etter skatt	-	-	20	-	20	20	68	88
Totalresultat for perioden	-	9	11 032	-462	10 578	10 578	474	11 053
Utbytte	-	-	-8 444	-	-8 444	-8 444	-83	-8 527
Virksomhetssammenslutninger/avhendelser	-	-	-	-	-	-	20	20
Egenkapital 31.12.2019	48 250	-1 011	42 726	3 832	45 546	93 796	4 382	98 177

¹⁾ Annen reserve er i all hovedsak relatert til nettoinvesteringssikringer.

²⁾ Finansielle instrumenter er relatert til rente- og valutaderivater.

GENERELL INFORMASJON

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og fiskeridepartementet.

Statkrafts generalforsamling besluttet 27. juni 2019 å betale utbytte til eier på 8444 millioner kroner. For inneværende år har styret foreslått å betale ut utbytte på 6454 millioner kroner.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Foreslått utbytte ved avleggelsen av regnskapet er klassifisert som egenkapital. Utbytte reklassifiseres til kortsiktig gjeld når det blir vedtatt av generalforsamlingen.

Noter

Statkraft SF Konsern

Oversikt over noter til konsernregnskapet

Generelt		Side	Balanse		Side
Note 1	Generell informasjon og sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper	42	Note 23	Immaterielle eiendeler	82
Note 2	Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger	44	Note 24	Varige driftsmidler	83
Note 3	Hendelser etter balansedagen	45	Note 25	Leieavtaler	86
Note 4	Segmentinformasjon	45	Note 26	Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger	90
Note 5	Transaksjoner	51	Note 27	Øvrige finansielle anleggsmidler	93
Finansielle risiko og instrumenter			Note 28	Beholdninger	94
Note 6	Styring av kapitalstruktur	55	Note 29	Fordringer	95
Note 7	Markedsrisiko i konsernet	56	Note 30	Bankinnskudd, kontanter og lignende	95
Note 8	Analyse av markedsrisiko	58	Note 31	Avsetning for forpliktelse	96
Note 9	Kreditrisiko og likviditetsrisiko	59	Note 32	Rentebærende gjeld	97
Note 10	Finansielle instrumenter	61	Note 33	Annen rentefri gjeld	97
Note 11	Regnskapsmessig sikring	66	Andre opplysninger		
Resultatregnskap			Note 34	Tvistesaker, betingede utfall og usikre skatteposisjoner	98
Note 12	Salgsinntekter og energikjøp	69	Note 35	Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser	99
Note 13	Gevinster/tap fra markedsaktiviteter	72	Note 36	Honorar til ekstern revisor	100
Note 14	Andre driftsinntekter	72	Note 37	Ytelser til ledende ansatte og styret	101
Note 15	Nedskrivninger	73	Note 38	Nærstående parter	104
Note 16	Lønnskostnader og antall årsverk	75	Note 39	Konsoliderte selskaper	105
Note 17	Pensjoner	76			
Note 18	Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	78			
Note 19	Andre driftskostnader	78			
Note 20	Finansposter	78			
Note 21	Urealiserte effekter presentert i resultatet	79			
Note 22	Resultatskatter	80			

Note 1 Generell informasjon og sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og fiskeridepartementet. Hovedkontoret ligger i Oslo og selskapet har gjeldsinstrumenter notert på Oslo Børs og London Stock Exchange.

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og tolkninger utgitt av IFRS Interpretations Committee (IFRIC) som er godkjent av EU og videre krav i Regnskapsloven.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost-prinsippet med unntak av noen finansielle instrumenter, derivater og enkelte elementer i netto pensjonsmidler som er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Historisk kost er generelt basert på virkelig verdi av vederlaget som er gitt ved anskaffelsen av eiendeler og tjenester.

Virkelig verdi er definert som den prisen som ville blitt mottatt for å selge en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet. Målingen av virkelig verdi er betinget av hvorvidt det er tilgjengelige markedspriser eller om andre verddivurderingsteknikker er lagt til grunn. Ved fastsettelsen av virkelig verdi skal ledelsen bruke antakelser som markedsaktører ville ha brukt i en tilsvarende vurdering. Måling og presentasjon av eiendeler og gjeld vurdert til virkelig verdi ved avleggelsen av konsernregnskapet er basert på disse prinsippene med unntak av måling av netto realisasjonsverdi etter IAS 2 Beholdninger og ved beregning av bruksverdi etter IAS 36 Verdifall på eiendeler.

Regnskapsprinsipper som er gjennomgående for hele konsernregnskapet er beskrevet i denne noten mens de resterende regnskapsprinsippene er beskrevet i de relaterte notene. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår.

Beskrivelse av regnskapsprinsipper ellers i konsernregnskapet utgjør, sammen med beskrivelsen av prinsipper i denne noten, helheten av regnskapsprinsipper for konsernregnskapet:

• Kontantstrømpoppstilling	
• Oppstilling over endringer i egenkapital	
• Segmentinformasjon	Note 4
• Transaksjoner	Note 5
• Finansielle instrumenter	Note 10
• Regnskapsmessig sikring	Note 11
• Salgsinntekter og energikjøp	Note 12
• Gevinster/tap på markedsaktiviteter	Note 13
• Nedskrivninger	Note 15
• Pensjoner	Note 17
• Resultatskatter	Note 22
• Immaterielle eiendeler	Note 23
• Varige driftsmidler	Note 24
• Leieavtaler	Note 25
• Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger	Note 26
• Øvrige finansielle anleggsmidler	Note 27
• Beholdninger	Note 28
• Bankinnskudd, kontanter og lignende	Note 30
• Avsetning for forpliktelser	Note 31

KONSOLIDERINGSPRINSIPP

Konsernregnskapet består av regnskapet til morselskapet Statkraft SF og dets datterselskaper. Et datterselskap er en investering der Statkraft har makt til å styre både finansielt og operativt (kontroll). Kontroll oppnås normalt gjennom eierskap, direkte eller indirekte, når man har mer enn 50 prosent av stemmeretten. For tiden har Statkraft mer enn 50 prosent av stemmeretten i alle datterselskaper. Datterselskaper blir inkludert fra og med det tidspunkt kontroll oppnås og tas ut fra konsolidering når kontroll opphører.

Dersom det er nødvendig, justeres datterselskapenes regnskaper slik at de er i tråd med konsernets regnskapsprinsipper. Selskapenes interne omsetning og mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert.

Investeringer i felleskontrollerte ordninger og tilknyttede selskaper

Statkraft klassifiserer sine investeringer basert på en analyse av graden av kontroll og de underliggende fakta. Dette inkluderer en vurdering av stemmeandel, eierstruktur og relative styrkeforhold, kjøps- og salgsrettigheter kontrollert av Statkraft og andre aksjonærer. Vurderingen gjøres per investering. Ved endringer av underliggende fakta og omstendigheter må det vurderes hvordan investeringen skal klassifiseres.

Felles drift er en ordning der deltakerne som har felles kontroll over en enhet har kontraktsmessige rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene knyttet til enheten. Ved felles drift krever beslutninger knyttet til relevante aktiviteter enstemmig samtykke fra deltakerne som deler kontroll.

Felles drift er innregnet i konsernregnskapet i samsvar med Statkrafts eierandeler i ordningens eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Den forholdsmessige andelen av gevinster og tap som oppstår fra konserninterne transaksjoner mellom enheter og enheter i felles drift elimineres.

Felles virksomheter er selskaper eller enheter hvor Statkraft har felles kontroll med en eller flere andre investorer. Ved felles virksomhet krever beslutninger knyttet til relevante aktiviteter enstemmig samtykke fra deltakerne som deler kontroll. Andeler i felles virksomheter innregnes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og presenteres som investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden under anleggsmidler. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korrigert for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, presenteres som resultatandel i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden.

Note 1 fortsettelse

Tilknyttede selskaper er selskaper eller enheter hvor Statkraft har betydelig innflytelse. Andeler i tilknyttede selskaper innregnes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og presenteres som investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden under anleggsmidler. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korrigert for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, presenteres som resultatandel i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden.

SAMMENLIGNINGSTALL OG REKLASSIFISERINGER

Alle beløpsmessige størrelser i resultatet, balansen, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling og noter vises med fjorårets sammenligningstall. Unntak er implementeringseffekten fra IFRS 16 som er vist i note 13 og 25.

UTENLANDSK VALUTA

Datterselskapene avlegger sine regnskaper i det enkelte selskapets funksjonelle valuta, normalt den lokale valuta i landet der selskapet driver sin virksomhet.

Statkraft SF har norske kroner som sin funksjonelle valuta som også er den valuta konsernregnskapet er presentert i. Ved utarbeidelsen av konsernregnskapet omregnes utenlandske datterselskaper, tilknyttede selskaper og felles virksomheter til norske kroner etter dagskursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31. desember, og resultatregnskapet er omregnet ved bruk av månedlige gjennomsnittskurser gjennom året. Omregningseffekter som oppstår føres mot utvidet resultat og innregnes først i resultatet ved salg av eierandeler i utenlandske selskaper.

Omregningseffektene som er resirkulert til resultatregnskapet presenteres som en del av gevinsten eller tapet ved salg / avhendelse. Den delen av omregningseffektene som er knyttet til minoritetsinteresser, blir ikke resirkulert til resultatregnskapet.

Løpende transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen ved bruk av valutakursene på transaksjonstidspunktet. Valutaeffekter føres under finansposter. Valutagevinster og -tap som følge av oppgjør av slike transaksjoner og fra omregning til balansedagens valutakurser av monetære eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta, regnskapsføres i resultatregnskapet.

KLASSIFISERING SOM KORTSIKTIG/LANGSIKTIG

En post i balansen klassifiseres som kortsiktig når den forventes realisert innen 12 måneder etter balansedagen. Andre poster klassifiseres som langsiktig med de unntak som er nevnt nedenfor. Enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i et sikringsforhold presenteres sammen med sikringsobjektet. Første års avdrag på langsiktig gjeld presenteres som kortsiktig gjeld.

INNFØRING AV NYE OG ENDREDE REGSKAPSSTANDARDER

I 2019 er følgende nye og endrede regnskapsstandarder blitt innført. Dette gjelder følgende standarder:

IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet

Med virkning fra 1. januar 2019 er IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet endret. Endringen tydeliggjør at IFRS 9 Finansielle instrumenter, inkludert dets nedskrivningskrav, gjelder langsiktige interesser i tilknyttede foretak eller felleskontrollert virksomhet som i vesentlig grad utgjør en del av nettoinvestering i tilknyttede foretak eller felleskontrollert virksomhet, som egenkapitalmetoden ikke anvendes på.

Implementeringen av denne endringen fra 1. januar hadde begrenset effekt på resultatregnskapet og egenkapitalen. En omklassifisering fra Øvrige finansielle anleggsmidler til Investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden, har medført en reduksjon i balanseført verdi av Øvrige finansielle anleggsmidler og en økning i Investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden. Se note 26.

IFRIC 23 (ny fortolkning) Usikkerhet omkring behandling av inntektsskatt

Fortolkningen skal brukes til fastsettelse av skattepliktig inntekt (skattemessig underskudd), skattegrunnlag, utnyttede skattemessige underskudd, utnyttede skattefradrag og skattesatser, når det foreligger usikkerhet omkring behandlingen av inntektsskatt i IAS 12. Se note 34 for mer informasjon.

«IBOR reformen» (Endring av IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7).

EU godkjente i januar 2020 en endring «IBOR reformen» (Endring av IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7). Statkraft har valgt å tidlig implementere endringen med virkning fra 2019. Endringen er relevant for Statkraft gjennom sikringsbokføring hvor sikringsinstrumenter påvirkes av endringer i rentereferansene. Tidlig implementering tillater Statkraft å fortsette sikringsbokføring med disse sikringsinstrumentene.

I tillegg er følgende nye og reviderte standarder blitt vedtatt:

- IFRS 16 Leieavtaler
- IFRS 9 (endringer) Førtidig tilbakebetaling med negativ kompensasjon
- IAS 19 (endringer) Planendring, avkortning og oppgjør

Implementeringseffekten fra IFRS 16 Leieavtaler er beskrevet i note 25.

Implementeringseffekten av de øvrige regnskapsstandardene har ikke hatt vesentlig effekt på konsernregnskapet.

FØLGENDE REVIDERTE IFRS-STANDARDER HAR BLITT VEDTATT MEN ENNÅ IKKE TRÅDT I KRAFT, OG I NOEN TILFELLER IKKE VEDTATT AV EU

- IFRS 3 Virksomhetssammenslutninger (endringer) Definisjon av virksomhet
- IAS 1 og IAS 8 (endringer) Definisjon av vesentlig
- Konseptuelt rammeverk (endringer) Endrede referanser i flere IFRS-standarder
- Årlige forbedringer av IFRS-standarder 2015-2017

Statkraft forventer ikke at implementering av disse endringene vil innebære vesentlige effekter for konsernregnskapet for fremtidige perioder.

Note 2 Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

INTRODUKSJON

Bruk av rimelige estimater og utøvelse av skjønnsmessige vurderinger er et kritisk element ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. På grunn av den iboende usikkerheten som kjennetegner energiselskapenes virksomhet påvirkes anvendelsen av regnskapsprinsipper, driftsresultat, kontantstrøm og balansestørrelser i årsregnskapene av ledelsens bruk av skjønn.

Ledelsen baserer sine estimater på historiske hendelser samt ulike andre forutsetninger som, omstendighetene tatt i betraktning, synes å være rimelige.

OMRÅDER MED BETYDELIG SKJØNNMESSIG VURDERING

FORVENTET LANGSIKTIG KRAFTPRIS

En av de viktigste forutsetningene som legges til grunn når ledelsen skal fatte forretningsmessige avgjørelser er forventning om den langsiktige kraftprisen samt forventningen til utviklingen i markedet. I tillegg er disse forutsetningene kritisk input for ledelsen relatert til prosesser knyttet til deler av årsregnskapet som for eksempel:

- Allokering av virkelig verdi ved oppkjøp Note 5
- Vurdering av nedskrivning av varige driftsmidler Note 15, 24
- Vurdering av nedskrivning av immaterielle eiendeler Note 15, 23
- Vurdering av nedskrivning av selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden Note 15, 26

Statkraft oppdaterer årlig forventningen til utviklingen i langsiktige kraftpriser samt markedsutviklingen i de geografiske områdene hvor Statkraft har virksomhet. Oppdateringen gir grunnlag for både strategiske beslutninger i tillegg til forventninger til fremtidige priser og inntektsstrømmer som genereres i perioden etter 2025. Den årlige oppdateringen er et resultat av en kontinuerlig prosess som omfatter overvåkning, tolkning og analyse av globale og lokale trender, markedsflyktuasjoner og drivere som vil kunne påvirke fremtidige markeder og inntektsstrømmer.

En fundamental tilnærming legges til grunn for å analysere markedet. Slike analyser inkluderer blant annet:

- Kostnadsnivå til konkurrerende teknologier og brensel
- Fremtidig energibalanse
- Politiske reguleringer
- Teknologisk utvikling for å redusere utslipp av klimagasser

Prosesen er ledet og drevet av en gruppe eksperter på tvers av organisasjonen. Hovedresultatene blir sammenlignet med eksterne referanser og større avvik blir forklart. Prosessen søker å sikre konsistens og komme frem til et balansert syn både på markedet og fremtidig kraftpris.

Konsernledelsen danner sitt syn ved å være involvert i prosessen og inviteres i tillegg til både å bidra med input, men også å utfordre input og scenarier som legges til grunn i analysen som siden vil benyttes ved verddivurdering av eiendeler og i andre strategiske vurderinger. Basert på den årlige prosessen og ekspertmiljøenes anbefalinger godkjenner konsernledelsen de langsiktige prisforventningene og tilhørende syn på markedsutviklingen.

Ulike sensitivitetsanalyser er beskrevet i:

- Analyse av markedsrisiko Note 8
- Finansielle instrumenter Note 10
- Nedskrivning Note 15

VIKELIG VERDI – LANGSIKTIGE KRAFTKONTRAKTER

I tillegg til det som er nevnt over utøves det betydelig skjønn ved verdsettelse av konsernets langsiktige kraftkjøps- og kraftsalgskontrakter som er kategorisert på nivå 3 i virkelig verdi-hierarkiet. Estimert virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser er basert på vederlaget som oppnås på rapporteringstidspunktet. Når verdsettelsen av virkelig verdi ikke kan understøttes av observerbare markedsdata, benyttes ulike modeller og verdsettelsesmetoder. Forutsetninger og data som legges til grunn er verifisert mot observerbar markedsinformasjon når slik informasjon er tilgjengelig. Slik informasjon vil alltid være forbundet med usikkerhet. Når sammenlignbare markedsbaserte transaksjoner ikke foreligger vil ledelsen gjøre markedsbaserte forutsetninger, se note 10.

ANDRE OMRÅDER

I tillegg til dette utøves det betydelig skjønn ved vurdering av regnskapsførte verdier på følgende områder:

- Pensjoner Note 17
- Utsatt skattefordel Note 22

ANVENDELSE AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Statkrafts virksomhet kjennetegnes ved at det er behov for ledelsens utøvelse av skjønn ved vurderingen av hvilke regnskapsprinsipper som skal anvendes på betydelige regnskapsposter. Ledelsens bruk av skjønn har betydelig innflytelse på Statkrafts konsernregnskap. Aktuelle områder er:

- Klassifisering av energikontrakter Note 10
- Klassifisering av energiinntekter Note 12
- Klassifisering av investeringer i fellesskap med tredjepart Note 26

Note 3 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært noen betydelige hendelser etter balansedagen.

Note 4 Segmentinformasjon

GENERELL INFORMASJON

Statkraft er organisert i fire forretningsområder og to stabsområder. Forretningsområdene er Produksjon (P), Internasjonal handel (I), Europeisk vind- og solkraft (E) og Markedsoperasjoner og IT (M). Stabsområdene er Konsernstaber og Industrielt eierskap (S) og Økonomidirektør (CFO).

Forretningsområdene skal, innenfor sine respektive ansvarsområder, jobbe mot Statkrafts strategiske, finansielle og øvrige mål, som blir rapportert gjennom segmentstrukturen. Målene er definert via nøkkeltall.

Følgende forretningsområder er ansvarlige for leveranser innenfor sitt kompetanseområde på tvers av segmentene:

- M er ansvarlig for markedsaktiviteter og optimalisering av inntekter fra produksjonsanleggene, og er i tillegg ansvarlig for IT.
- P er ansvarlig for drift og vedlikehold av produksjonsanleggene
- E er ansvarlig for utvikling av nye teknologier og bygging av nye anlegg.

Aktivitetene i forretningsområdene er allokert og presentert i de respektive segmentene.

Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og er beslutningsgrunnlag for ressursallokering og måloppnåelse.

I 2019 endret segmentet Vindkraft navn til Europeisk vind- og solkraft.

Segmentrapporteringen er basert på underliggende tall. Tabellen på neste side viser en avstemming mellom IFRS og underliggende tall for konsernet. Nærmere omtale av underliggende tall er beskrevet i Alternative resultatmål.

Se note 12 for informasjon om inntekter per kategori og geografi.

Segmentene er:

Europeisk fleksibel kraftproduksjon inkluderer eierskap og drift av det meste av konsernets vannkraft i Norge, Sverige, Tyskland og Storbritannia, i tillegg til gasskraft og biomassebaserte kraftverk i Tyskland samt den undersjøiske kabelen mellom Sverige og Tyskland.

Markedsoperasjoner omfatter all trading, origination, markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi, samt inntektoptimalisering og risikoreducerende aktiviteter knyttet til den kontinentale og den nordiske produksjonsvirksomheten. Segmentet har aktiviteter i flere land i Europa, i tillegg er de aktive i Brasil, India og USA.

Internasjonal kraft omfatter utvikling, eierskap og drift av fornybare energikilder i fremvoksende markeder. Segmentet har virksomhet i Brasil, Peru, Chile, India, Nepal, Tyrkia og Albania.

Europeisk vind- og solkraft omfatter utvikling og drift av landbasert vindkraft og solkraft. Segmentet har virksomhet i Norge, Sverige, Irland og Storbritannia. I tillegg har segmentet utviklingsaktiviteter i flere land i Europa.

Fjernvarme omfatter utvikling og drift av fjernvarmeanlegg i Norge og Sverige.

Industrielt eierskap omfatter forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner innenfor konsernets kjernevirksomhet. I segmentet inngår Skagerak Energi, BKK og Agder Energi. Skagerak er konsolidert og øvrige selskaper er innregnet etter egenkapitalmetoden.

I tillegg:

Annen virksomhet omfatter kostnader relatert til styring av konsernet, ny virksomhet innenfor biomasse, lading av elektriske kjøretøy samt venture-investeringer. Annen virksomhet omfatter også ikke-allokerte eiendeler.

Konsernposter omfatter eliminerings.

Avstemming av IFRS mot underliggende

Millioner kroner	2019	Justeringer	2019	2018	Justeringer	2018
	IFRS		Underliggende	IFRS		Underliggende
Resultatregnskap						
Salgsinntekter ^{1), 2)}	43 450	-	43 450	56 888	-676	56 212
Gevinster/tap fra markedsaktiviteter	3 716	801	4 517	-1 696	1 464	-232
Andre driftsinntekter ²⁾	766	-55	711	2 092	-1 449	643
Brutto driftsinntekter	47 933	745	48 679	57 283	-660	56 623
Energikjøp ¹⁾	-16 483	-	-16 483	-27 858	-	-27 858
Overføringskostnader	-2 035	-	-2 035	-1 840	-	-1 840
Netto driftsinntekter	29 415	745	30 161	27 585	-660	26 925
Lønnskostnader	-3 971	-	-3 971	-3 615	-	-3 615
Avskrivninger	-3 793	-	-3 793	-3 535	-	-3 535
Nedskrivninger/reversering av nedskrivninger	136	-136	-	-167	167	-
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	-1 138	-	-1 138	-1 361	-	-1 361
Andre driftskostnader	-3 639	-	-3 639	-3 427	-	-3 427
Driftskostnader	-12 405	-136	-12 541	-12 105	167	-11 938
Driftsresultat (EBIT)	17 010	610	17 620	15 480	-493	14 987

¹⁾ Salgsinntekter og energikjøp ble rapportert 1 050 millioner kroner for lavt i 2018 og har blitt omarbeidet. Dette var relatert til markedsadgangsaktiviteter i Tyskland.

²⁾ 488 millioner kroner i inntekter fra utleide verk i Norge har blitt reklassifisert fra Andre driftsinntekter til Salgsinntekter for 2018.

Følgende justeringer for 2019 foretas i underliggende tall:

- Gevinster/tap fra markedsaktiviteter: urealiserte verdiendringer i innebygde derivater fra kraftkontrakter er ikke inkludert i underliggende tall.
- Andre driftsinntekter: gevinster fra salg av datterselskaper og felles drift er ikke inkludert i underliggende tall.
- Nedskrivninger/reversering av nedskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler er ikke inkludert i underliggende tall.

Note 4 fortsettelse

Regnskapsspesifikasjon per segment

Segmenter	Statkraft SF Konsern	Europeisk fleksibel kraft- produksjon	Markeds- operasjoner	Inter- nasjonal kraft	Europeisk vind- og solkraft	Fjernvarme	Industrielt eierskap	Annen virksomhet	Konsern- posteringer
Beløp i mill. kroner									
2019									
Driftsinntekter, eksterne	48 679	21 076	19 629	3 145	469	918	3 360	216	-134
Driftsinntekter, interne	-	291	84	70	919	1	48	1 036	-2 449
Brutto driftsinntekter, underliggende	48 679	21 367	19 713	3 215	1 388	919	3 408	1 252	-2 583
Netto driftsinntekter, underliggende	30 161	18 027	4 455	2 702	1 330	653	3 159	1 252	-1 418
Driftsresultat (EBIT), underliggende	17 619	12 279	3 027	756	227	216	1 653	-526	-13
Urealiserte verdiendringer fra energiderivater	-801	-801	-	-	-	-	-	-	-
Gevinster/tap fra salg av selskaper	55	-	-	-	55	-	-	-	-
Nedskrivninger/reversering av nedskrivninger	136	1 035	-	-564	-333	-3	-	-	-
Driftsresultat (EBIT), IFRS	17 010	12 514	3 027	192	-50	213	1 653	-526	-13
Resultatandel i investeringer etter egenkapitalmetoden	1 249	-	3	-86	12	-	1 396	-50	-26
Eiendeler og sysselsatt kapital 31.12.19									
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	111 911	55 437	179	24 889	10 004	3 478	16 247	1 677	-
Investeringer etter egenkapitalmetoden	12 917	-	8	2 631	871	-	9 375	32	-
Lån til investeringer etter egenkapitalmetoden	1 518	-	-	969	522	-	27	-	-
Øvrige eiendeler	48 640	2 546	9 795	1 429	421	300	1 414	32 904	-169
Totale eiendeler	174 985	57 983	9 982	29 918	11 818	3 778	27 062	34 613	-169
Eiendeler ekskludert fra sysselsatt kapital	-48 004	-35	-8	-3 909	-1 398	-	-10 288	-32 366	-
Forpliktelser inkludert i sysselsatt kapital	-19 137	-2 702	-5 598	-1 228	-652	-215	-1 277	-7 634	169
Sysselsatt kapital	107 822	55 246	4 376	24 781	9 768	3 563	15 497	-5 409	-
Avkastning på gjennomsnittlig sysselsatt kapital	16,7 %	22,9 %	62,6 %	3,1 %	2,6 %	6,2 %	10,8 %	na	na
Avkastning på gjennomsnittlig investering etter egenkapitalmetoden	9,5 %	na	na	-3,2 %	1,4 %	na	14,7 %	na	na
Av- og nedskrivninger	-3 657	-647	-31	-1 448	-687	-178	-509	-156	-
Vedlikeholdsinvesteringer og andre investeringer	2 712	1 532	73	214	231	6	603	54	-
Investering i økt kapasitet	3 738	194	2	808	2 215	168	351	-	-
Investering i eierandeler	972	-	-	349	188	-	53	381	1

Note 4 fortsettelse

Regnskapsspesifikasjon per segment

Segmenter	Statkraft SF Konsern	Europeisk fleksibel kraft- produksjon	Markeds- operasjoner	Inter- nasjonal kraft	Europeisk vind- og solkraft	Fjernvarme	Industrielt eierskap	Annen virksomhet	Konsern- posteringer
Beløp i mill. kroner									
2018									
Driftsinntekter, eksterne	56 623	21 158	27 057	2 502	399	907	4 537	134	-71
Driftsinntekter, interne	-	444	-50	139	968	1	94	877	-2 473
Brutto driftsinntekter, underliggende	56 623	21 602	27 007	2 641	1 367	908	4 631	1 011	-2 544
Netto driftsinntekter, underliggende	26 925	18 765	834	2 244	1 320	650	3 284	1 011	-1 183
Driftsresultat (EBIT), underliggende	14 987	12 977	-321	631	429	206	1 467	-545	142
Urealiserte verdiendringer fra energiderivater	-789	-333	-456	-	-	-	-	-	-
Gevinster/tap fra salg av selskaper	1 449	-	15	-	1	-	1 432	-	-
Nedskrivninger/reversering av nedskrivninger	-167	-	-	-160	-	-7	-	-	-
Driftsresultat (EBIT), IFRS	15 480	12 644	-761	471	431	199	2 899	-545	142
Resultatandel i investeringer etter egenkapitalmetoden	790	-	2	143	30	-	635	-20	-
Eiendeler og sysselsatt kapital 31.12.18									
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	106 970	54 567	85	24 976	8 018	3 461	15 494	369	-
Investeringer etter egenkapitalmetoden	13 105	-	25	1 977	879	-	10 116	108	-
Lån til investeringer etter egenkapitalmetoden	2 319	-	-	1 737	568	-	15	-	-
Øvrige eiendeler	57 345	2 221	11 655	1 447	533	281	988	40 352	-132
Totale eiendeler	179 739	56 789	11 765	30 137	9 998	3 741	26 613	40 829	-132
Eiendeler ekskludert fra sysselsatt kapital	-56 323	-35	-203	-4 011	-1 461	-	-10 609	-40 003	-
Forpliktelse inkludert i sysselsatt kapital	-19 685	-2 848	-5 856	-1 481	-293	-212	-1 275	-7 853	132
Sysselsatt kapital	103 731	53 906	5 706	24 645	8 243	3 529	14 728	-7 027	-
Avkastning på gjennomsnittlig sysselsatt kapital	15,2	24,8	-6,9%	2,9%	6,3%	5,9%	10,1%	na	na
Avkastning på gjennomsnittlig investering etter egenkapitalmetoden	5,9%	na	na	7,8%	3,2%	na	6,1%	na	na
Av- og nedskrivninger	-3 702	-1 660	-17	-910	-309	-172	-574	-59	-
Vedlikeholdsinvesteringer og andre investeringer	2 067	1 185	10	155	4	9	663	40	-
Investering i økt kapasitet	3 053	67	24	894	1 623	134	309	-	-
Investering i eierandeler	1 862	-	39	1 345	381	-	-	97	-

Utvalt finansiell informasjon fra «Norsk vannkraft og relatert virksomhet»

I Prop. 40 S (2014-2015), som relaterer seg til revidert nasjonalbudsjett, ble det uttalt at Statkraft skal presentere tall fra norsk vannkraft.

Tabellen på neste side viser tall fra «Norsk vannkraft», som er hentet fra forskjellige operasjonelle segmenter.

«Norsk vannkraft» er definert som resultatene fra alle aktivitetene knyttet til vannkraftverk i datterselskapene Statkraft Energi AS og Skagerak Kraft konsern. Aktiviteter som er knyttet til vannkraftverk omfatter vannkraftproduksjon, samt andel av kontraktsporteføljer tilknyttet vannkraftproduksjon (nordisk forvaltningsportefølje og porteføljer som skal redusere markedsrisiko).

«Relatert virksomhet» er alle aktiviteter i BKK AS og Agder Energi AS som er investeringer ført etter egenkapitalmetoden.

Kolonnen «sum norsk vannkraft eksklusive relatert virksomhet» viser konsoliderte tall for disse to selskapene hvor konserninterne transaksjoner er eliminert. Tallene for Statkraft Energi AS er en del av Europeisk fleksibel kraftproduksjon og Markedsoperasjoner og tallene for Skagerak Kraft konsern er presentert som en del av Industrielt eierskap. Linjen «Resultat etter skatt (majoritetens andel)» er beregnet basert på Statkrafts eierandel på 66,62 %.

Linjene netto finansposter og skattekostnad viser finansiell informasjon fra aktiviteter fra det som er definert som «norsk vannkraft».

Videre presenteres tall fra investeringer etter egenkapitalmetoden i selskapene BKK AS og Agder Energi AS som er en del av segmentet Industrielt eierskap. Se note 26.

Note 4 fortsettelse

Tilleggsopplysninger

"Norsk vannkraft"

NOK million	Statkraft SF konsern	"Norsk vannkraft" fra:		Sum "Norsk vannkraft, eksklusiv relatert virksomhet"	Relatert virksomhet	Sum "Norsk vannkraft og relatert virksomhet"
		Statkraft Energi AS	Skagerak Kraft konsern			
2019						
Brutto driftsinntekter	47 933	15 491	2 045	17 516		17 516
Netto driftsinntekter	29 415	14 350	1 953	16 298		16 298
Driftsresultat (EBIT)	17 010	10 585	1 319	11 903		11 903
Resultatandel i investeringer etter egenkapitalmetoden	1 249				1 360 ¹⁾	1 360
Netto finansposter	812	-246	-65	-310		-310
Skattekostnad	-7 642	-5 707	-613	-6 320		-6 320 ⁴⁾
Resultat etter skatt	11 429	4 632	642	5 274	1 360	6 634 ⁵⁾
Resultat etter skatt (majoritetens andel)	11 012	4 632	426	5 058	1 360	6 418
Avgitt utbytte og konsernbidrag til Statkraft		6 000 ²⁾	151 ³⁾	6 151	638 ³⁾	6 789
Balanse 31.12.19						
Investeringer etter egenkapitalmetoden	12 917	2	2	5	9 259 ¹⁾	9 264
Øvrige eiendeler	162 069	35 232	5 401	40 633		40 633
Totale eiendeler	174 985	35 234	5 403	40 638	9 259	49 897
EBITDA	20 667	11 628	1 495	13 123		13 123
Av- og nedskrivninger	-3 657	-1 043	-177	-1 220		-1 220
Vedlikeholdsinvesteringer og andre investeringer	2 712	991	185	1 175		1 175
Investeringer i økt kapasitet	3 738	194	27	221		221
Investeringer i eierandeler	972	-	-	-		-

¹⁾ Statkrafts andel.

²⁾ Utbytte og konsernbidrag etter skatt betalt fra Statkraft Energi AS.

³⁾ Utbytte betalt til Statkraft.

⁴⁾ Herav utsatt skattekostnad på 292 millioner kroner.

⁵⁾ Herav urealiserte negative effekter på 413 millioner kroner.

Note 4 fortsettelse

Tilleggsopplysninger

"Norsk vannkraft"	"Norsk vannkraft" fra:			Sum "Norsk vannkraft, eksklusiv relatert virksomhet"	Relatert virksomhet	Sum "Norsk vannkraft og relatert virksomhet"
	Statkraft SF konsern	Statkraft Energi AS	Skagerak Kraft konsern			
NOK million						
2018						
Brutto driftsinntekter	57 283	17 499	2 118	19 587		19 587
Netto driftsinntekter	27 585	16 185	2 009	18 184		18 184
Driftsresultat (EBIT)	15 480	12 080	1 375	13 455		13 455
Resultatandel i investeringer etter egenkapitalmetoden	790				596 ¹⁾	596
Netto finansposter	4 439	-171	-64	-235		-235
Skattekostnad	-7 255	-6 295	-853	-7 148		-7 148
Resultat etter skatt	13 454	5 614	458	6 072	596	6 668
Resultat etter skatt (majoritetens andel)	12 775	5 614	303	5 918	596	6 513
Avgitt utbytte og konsernbidrag til Statkraft		4 499 ²⁾	119 ³⁾	4 618	541 ³⁾	5 159
Eiendeler 31.12.18						
Investeringer etter egenkapitalmetoden	13 105	-	2	2	9 030 ¹⁾	9 032
Øvrige eiendeler ⁴⁾	166 635	35 071	5 306	40 377		40 377
Totale eiendeler	179 739	35 071	5 307	40 378	9 030	49 408
EBITDA	19 182	13 147	1 567	14 714		14 714
Av- og nedskrivninger	-3 702	-1 067	-192	-1 259		-1 259
Vedlikeholdsinvesteringer og andre investeringer	2 067	864	105	969		969
Investeringer i økt kapasitet	3 053	62	25	87		87
Investeringer i eierandeler	1 862	-	-	-		-

¹⁾ Statkrafts andel.

²⁾ Utbytte og konsernbidrag etter skatt betalt fra Statkraft Energi AS.

³⁾ Utbytte betalt til Statkraft.

⁴⁾ Øvrige eiendeler er omarbeidet med en negativ effekt på 550 millioner kroner, dette er relatert til at Intangible assets ble rapportert for høyt for Statkraft Energi AS.

Note 5 Transaksjoner

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Oppkjøpsmetoden anvendes ved virksomhetssammenslutninger. Oppkjøpstidspunktet er tidspunktet hvor den overtakende part får kontroll over den overtatte part, og normalt når vederlaget overføres til selger. Normalt sammenfaller oppkjøpsdato med gjennomføringsdato på oppkjøpet. Ervervede identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Dersom regnskapsføringen for en virksomhetssammenslutning ikke er fullstendig ved slutten av rapporteringsperioden der transaksjonen er gjennomført, rapporteres foreløpige verdier for de aktuelle eiendelene og gjelden. Midlertidige verdier justeres løpende i måleperioden på maksimum 12 måneder for å reflektere ny informasjon som er innhentet om forhold som eksisterte på oppkjøpsdatoen og som ville ha påvirket verddivurderingen om de var kjent. Dersom forholdene tilsier det kan nye eiendeler og gjeld bli regnskapsført.

Ikke-kontrollerende interesser vurderes til den forholdsmessige andelen av identifiserte netto eiendeler og gjeld.

En eventuell forskjell mellom kostpris på aksjer og identifiserbare netto eiendeler og virkelig verdi på overtatte eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser føres som goodwill eller inntektsføres dersom kostpris er lavest. Det avsettes ikke for utsatt skatt på goodwill.

Transaksjonskostnader resultatføres når de påløper.

Dersom sammenslutningene skjer stegvis må det også beregnes virkelig verdi av nåværende eierandel når faktisk kontroll overføres til Statkraft. Endring i virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet.

For oppkjøp av en investering i tilknyttet selskap eller felles virksomhet blir forskjellen mellom kostprisen på aksjene og Statkraft sin andel av virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler og gjeld regnskapsført som goodwill og merverdier. Goodwill kan oppstå som overskytende av kostprisen på de investerte aksjene og Statkraft sin andel av virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler og gjeld i det tilknyttede selskapet eller den felles virksomheten. Slik goodwill regnskapsføres sammen med den tilhørende investeringen og presenteres som Investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden.

For kjøp av eiendeler eller en gruppe eiendeler som vurderes å være utenfor virkeområdet til virksomhetssammenslutninger må alle individuelle eiendeler og forpliktelser identifiseres. Identifiserte eiendeler og forpliktelser tilordnes en bokført verdi basert på deres relative virkelige verdi på oppkjøpstidspunktet. Direkte henførbare kostnader blir balanseført som en del av kostnaden til eiendelene. Det regnskapsføres ingen goodwill eller utsatt skatt for slike eiendelskjøp.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Kjøpesum for oppkjøpte selskaper må allokere til overtatte eiendeler og forpliktelser og betingede forpliktelser basert på deres estimerte virkelige verdi. Avhengig av størrelse og kompleksitet på oppkjøpet bruker Statkraft både eksterne rådgivere og interne eksperter for å bistå med fastsettelse av virkelig verdi for overtatte eiendeler og forpliktelser. Denne type verdsettelse krever at ledelsen foretar vurderinger for å fastsette verdsettelsesmetode, estimater og forutsetninger. Ledelsens estimater av virkelig verdi og levetid er basert på forutsetninger som er underbygget av konsernets kompetansemiljø, og omfatter iboende usikkerhet. Som beskrevet i note 2 så er Statkrafts langsiktige prisbaner for kraft en kritisk forutsetning som er lagt til grunn for å estimere virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser.

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER OG EIENDELSKJØP I 2019

Ventos Den 8. oktober ervervet Statkraft 100 % av aksjene i Ventos de Santa Eugênia Energias Renováveis S.A. og Ventos de São Vitorino Energias Renováveis S.A., bestående av to prosjekter på totalt 664 MW fra utviklingsprosjekter innenfor landbasert vindkraft i Brasil. Ett av prosjektene er ferdig forberedt til å delta i auksjon (ready-to-auction) og det andre er et tidlig fase utviklingsprosjekt. Aksjene ble ervervet fra Fundo de Investimento em Participações Multiestratégia, og kjøpsprisen var 296 millioner kroner. Oppkjøpet er vurdert å ikke være kjøp av virksomhet, og er regnskapsført som et eiendelskjøp.

I tillegg har Statkraft ervervet flere andre selskaper, hovedsakelig innenfor lading av elektriske kjøretøy og utviklingsprosjekter innenfor landbasert vind - og solkraft.

SALG OG RESTRUKTURERING AV VIRKSOMHET I 2019

Fjordkraft Den 28. mars solgte Statkrafts datterselskap, Skagerak Energi, 15,5 millioner aksjer, tilsvarende 14,86 % av den totale aksjekapitalen i Fjordkraft Holding ASA. Salgsprisen var 35,70 kroner per aksje. Netto kontanttilførsel fra salget var 550 millioner kroner og resulterte i en gevinst på 43 millioner kroner, regnskapsført som Andre finansposter. Etter transaksjonen eier Skagerak Energi AS 14,86 % av aksjene i Fjordkraft.

Etter generalforsamlingen i Fjordkraft 14. mai, har ikke lenger Skagerak Energi representanter i styret, noe som medførte tap av betydelig innflytelse. Statkraft gikk deretter fra å innregne selskapet som et tilknyttet selskap etter egenkapitalmetoden til å klassifisere investeringen som en finansiell eiendel regnskapsført til virkelig verdi. Som et resultat av endringen av kontroll ble en gevinst på 143 millioner kroner regnskapsført som Andre finansposter.

Fjordkraft Den 3. juni solgte Statkrafts tilknyttede selskap, BKK, 15,67 millioner aksjer i Fjordkraft Holding ASA. Dette tilsvarer 15 % av den totale aksjekapitalen i selskapet. Salgsprisen var 42,50 kroner per aksje og Statkrafts andel av gevinsten som ble regnskapsført i BKK var 242 millioner kroner, og ble regnskapsført som Resultatandeler i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden. Etter salget eier BKK aksjer tilsvarende 15,25 % av den totale aksjekapitalen i Fjordkraft.

BKK Den 9. oktober inngikk Statkraft to avtaler hvor BKK kjøper 6517 av sine egne C-aksjer fra Statkraft, tilsvarende 4,4 % av den totale aksjekapitalen i selskapet. De solgte aksjene ble benyttet av BKK som vederlag til fusjonen med Sunnfjord Energi og oppkjøpet av Kvinnherad Energi. Den totale kjøpsprisen var totalt 966 millioner kroner, og gevinster på totalt 438 millioner kroner ble regnskapsført som Andre finansposter.

Öråsa Vind Den 5. juni fullførte Statkraft en avtale om å selge 100 % av aksjene i Öråsa Vind AB, bestående av fire svenske vindkraftprosjekter. Aksjene ble solgt til Stena Renewable AB, og kjøpsprisen bestod av 1 million kroner på kjøpstidspunktet, i tillegg til betingede vederlag på totalt opp til 71 millioner kroner. 55 millioner kroner av de betingede vederlagene ble mottatt og inntektsført i 2019, presentert som Andre driftsinntekter.

Note 5 fortsettelse

Allokering av kostpris ved oppkjøp i 2019 ¹⁾	Ventos	Andre ²⁾	Sum
Transaksjonstidspunkt	08.10.2019		
Stemmerett/eierandel anskaffet gjennom oppkjøpet	100%		
Total stemmerett/eierandel etter oppkjøp	100%		
Måling av ikke-kontrollerende interesser	n/a		
Vederlag			
Beløp i mill. kroner			
Kontanter	296	402	698
Betingede vederlag	-	130	130
Annet	-	139	139
Total anskaffelseskost	296	671	967
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler (se tabell under)	1	100	101
Identifisering av merverdier, fordelt på:			
Immaterielle eiendeler	-	173	173
Varige driftsmidler	295	-	295
Brutto merverdier	295	173	468
Utsatt skatt på merverdier	-	-15	-15
Netto merverdier	295	158	453
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, eksklusiv goodwill	296	258	554
Herav:			
Majoritetens andel	296	248	544
Ikke-kontrollerende interesser	-	11	11
Total	296	259	555
Total anskaffelseskost	296	671	967
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler anskaffet, ekskludert goodwill (majoritetens andel)	296	248	544
Goodwill	-	423	423

¹⁾ Alle kostprisallokeringer på oppkjøp er basert på foreløpige vurderinger og vil kunne være gjenstand for endringer innen 12 måneder etter hver transaksjon.

²⁾ Inkluderer JBM Solar, eeMobility, Torsa, Airvolution, E-WALD, Hjørdal og Grønn Kontakt, samt 31 millioner i ytterligere betaling for aksjene i Tamar 2019, som ble ervervet i 2018.

Beløp i mill. kroner	Ventos	Andre ¹⁾	Sum
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler i 2019			
Immaterielle eiendeler	-	45	45
Varige driftsmidler	-	227	227
Utsatt skatt	-	21	21
Øvrige anleggsmidler	1	10	11
Sum anleggsmidler	1	303	304
Bankinnskudd, kontanter og lignende	-	32	32
Beholdninger	-	5	5
Fordringer	-	51	51
Sum omløpsmidler	-	88	88
Oppkjøpte eiendeler	1	391	392
Rentebærende gjeld, langsiktig	-	178	178
Rentebærende gjeld, kortsiktig	-	9	9
Annen rentefri gjeld, kortsiktig	-	101	101
Annen rentefri gjeld, langsiktig	-	2	2
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	1	100	101
Total anskaffelseskost	296	671	967
Ikke kontantelementer av anskaffelseskost	-	269	269
Vederlag og kostnader i kontanter og kontantekvivalenter	296	402	698
Kontanter og kontantekvivalenter i ervervede selskaper	-	32	32
Netto kontantutbetalinger ved oppkjøpene	296	370	666
Tilføring til brutto driftsinntekter siden oppkjøpstidspunktet	-	34	34
Tilføring til resultat siden oppkjøpstidspunktet	-6	-32	-38

¹⁾ Inkluderer JBM Solar, eeMobility, Torsa, Airvolution, E-WALD, Hjørdal og Grønn Kontakt.

Note 5 fortsettelse

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER I 2018

Tidong Den 4. september ervervet Statkraft 100 % av aksjene i NSL Tidong Power Generation Private Ltd. Aksjene ble ervervet fra NSL Renewable Power Private Ltd for en kjøpspris tilnærmet null. Tidong er et vannkraftprosjekt i India med planlagt kapasitet på 100 MW.

Element Den 2. oktober ervervet Statkraft 100 % av aksjene i den irske og britiske delen av vindkraftutviklingen til Element Power Group. Aksjene ble ervervet fra Hudson Clean Energy Partners AIV LP for 372 millioner kroner. I tillegg ble lån til tidligere aksjonærer på totalt 40 millioner kroner tilbakebetalt i tilknytning til transaksjonen.

Tamar Den 21. desember ervervet Statkraft 100 % av aksjene i de to selskapene Santa Fé Energia S.A. og Tamar Pequenas Centrais Hidroelectricas S.A., bestående av åtte vannkraftverk i staten Espírito Santo i Brasil. Aksjene ble ervervet fra EDP Energias do Brazil for 1344 millioner kroner. Porteføljen har en totalt installert kapasitet på 132 MW og vil utvide Statkraft sin virksomhet i Brasil.

SALG OG RESTRUKTURERING AV VIRKSOMHET I 2018

Dudgeon Offshore Wind Den 7. mars fullførte Statkraft en avtale om salg av sitt 30 % eierskap i Dudgeon Offshore Ltd, klassifisert som felles virksomhet. Motparten var et konsortium ledet av China Resource Company Limited. Den totale innbetalingen fra transaksjonen var 5945 millioner kroner og resulterte i en gevinst på 5106 millioner kroner regnskapsført som Andre finansposter. Et aksjonærlån på 317 millioner kroner gitt fra Statkraft UK Ltd til Dudgeon ble tilbakebetalt av selskapet i første kvartal. Statkraft UK Ltd har gitt et lån til Dudgeon på 3534 millioner kroner. Dette lånet er ikke en del av transaksjonen og ble tilbakebetalt i fjerde kvartal.

Fjordkraft Den 21. mars fullførte Fjordkraft en suksessfull børsnotering på Oslo Børs til en pris på 31 kroner per aksje. Statkraft har regnskapsført en total gevinst på 1659 millioner kroner fra børsnoteringen, hvorav 1432 millioner kroner ble regnskapsført som Andre driftsinntekter. BKK, et tilknyttet selskap av Statkraft, solgte også deler av sin eierandel i Fjordkraft gjennom børsnoteringen, og regnskapsførte en gevinst på 227 millioner kroner. Denne gevinsten er regnskapsført som Resultatandeler i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden. Totale innbetalinger fra transaksjonen var 673 millioner kroner. Etter børsnoteringen var Statkraft sin eierandel 29,72 % og investeringen ble innregnet etter egenkapitalmetoden, se note 25.

Av totale gevinster som er regnskapsført er 869 millioner en justering til virkelig verdi av Statkraft sin gjenværende eierandel. Merverdier har blitt analysert og allokert til identifiserbare immaterielle eierandeler. 255 millioner kroner (før skatt) er allokert til kundeporteføljer og vil bli avskrevet over seks år. Avskrivningene vil påvirke resultatandelen fra investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden. De resterende merverdiene har blitt allokert til merkenavn og goodwill som begge har ubestemt levetid. Merverdiene er presentert netto som en del av investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden i balansen.

BKK Den 11. juni fullførte Statkraft en avtale hvor BKK kjøper sine egne B-aksjer fra Statkraft, tilsvarende 1,7 % av selskapets totale aksjekapital. Totale innbetaling fra transaksjonen var 350 millioner kroner. Salget resulterte i en gevinst på 141 millioner kroner, regnskapsført som Andre finansposter.

Istad Den 3. september fullførte Statkraft en avtale om å selge sin 49 % eierandel i Istad AS. Total innbetaling fra salget var 380 millioner kroner. Salget resulterte i en gevinst på 168 millioner kroner, regnskapsført som Andre finansposter.

Lange Runde Den 7. september solgte Statkraft 90 % av aksjene i solkraftparken Lange Runde i Nederland. Total innbetaling fra transaksjonen var 130 millioner kroner, som inkluderer tilbakebetaling av et lån. Salget resulterte i en gevinst på 15 millioner kroner, regnskapsført som Andre driftsinntekter.

BKK Den 14. september fullførte Statkraft en avtale hvor BKK kjøpte sine egne B-aksjer fra Statkraft, tilsvarende 0,35 % av selskapets totale aksjekapital. BKK benyttet de ervervede aksjene som vederlag til oppkjøpet av Etne Elektrisitetslag. Total innbetaling fra transaksjonen var 72 millioner kroner. Salget resulterte i en gevinst på 34 millioner kroner, regnskapsført som Andre finansposter.

Note 5 fortsettelse

Allokering av kostpris ved oppkjøp 2018	Tidong	Element Power	Tamar	Sum
Transaksjonstidspunkt	04.09.2018	02.10.2018	21.12.2018	
Stemmerett/eierandel anskaffet gjennom oppkjøpet	100%	100%	100%	
Total stemmerett/eierandel etter oppkjøp	100%	100%	100%	
Måling av ikke-kontrollerende interesser	n/a	n/a	n/a	

Vederlag

Beløp i mill. kroner	Tidong	Element Power	Tamar	Sum
Kontanter	-	372	1 344	1 716
Total anskaffelseskost	-	372	1 344	1 716
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler (se tabell under)	-4	252	566	814
Identifisering av merverdier, fordelt på:				
Immaterielle eiendeler	-	-99	334	235
Varige driftsmidler	4	-	449	453
Beholdninger	-	-	-4	-4
Brutto merverdier	4	-99	779	684
Utsatt skatt på merverdier	-1	-	-119	-120
Netto merverdier	3	-99	659	563
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, eksklusiv goodwill	-1	153	1 225	1 377
Herav:				
Majoritetens andel	-1	153	1 225	1 377
Total	-1	153	1 225	1 377
Total anskaffelseskost	-	372	1 344	1 716
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler anskaffet, ekskludert goodwill (majoritetens andel)	-1	153	1 225	1 377
Goodwill	1	219	119	339

Beløp i mill. kroner	Tidong	Element Power	Tamar	Sum
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler				
Immaterielle eiendeler	-	371	6	378
Varige driftsmidler	392	1	727	1 120
Utsatt skatt	-	-	2	2
Øvrige anleggsmidler	34	-	11	45
Sum anleggsmidler	426	372	746	1 545
Bankinnskudd, kontanter og lignende	-	15	150	165
Beholdninger	-	-	12	12
Fordringer	1	-	48	49
Sum omløpsmidler	1	15	210	226
Oppkjøpte eiendeler	427	387	957	1 771
Utsatt skatt	1	-	-	1
Rentebærende gjeld, langsiktig	342	38	337	717
Rentebærende gjeld, kortsiktig	2	-	19	21
Betalbar skatt	-	-	24	24
Annen rentefri gjeld	87	97	10	194
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	-4	252	566	814
Total anskaffelseskost	-	372	1 344	1 716
Ikke kontantelementer av anskaffelseskost	-	-	-	-
Vederlag og kostnader i kontanter og kontantekvivalenter	-	372	1 344	1 716
Kontanter og kontantekvivalenter i ervervede selskaper	-	15	150	165
Netto kontantutbetalinger ved oppkjøpene	-	357	1 194	1 551
Tilføring til brutto driftsinntekter siden oppkjøpstidspunktet	-	7	-	7
Tilføring til resultat siden oppkjøpstidspunktet	-8	-15	-	-23

Note 6 Styring av kapitalstruktur

Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er relatert til langsiktig kredittrating. Statkraft AS har en langsiktig kredittrating på A- (stable outlook) fra Standard & Poor's og BBB+ (stable outlook) fra Fitch Ratings. Statkrafts mål er å opprettholde dagens rating.

Virkemidler ved styring av langsiktig kapitalstruktur er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra/til eier. I tillegg kan konsernet ved behov justere investeringsnivået for å styre kapitalstrukturen. Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike lånemarkeder. Konsernet er ikke pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers forventninger til utbytte.

Det har ikke skjedd endringer i målsettinger og retningslinjer innenfor styring av kapitalstruktur i konsernet i løpet av 2019.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Rentebærende gjeld, langsiktig	32	28 160	30 354
Rentebærende gjeld, kortsiktig	32	4 300	6 128
Finansielle plasseringer, kortsiktig		-1 470	-604
Bankinnskudd eksklusiv bundne midler	30	-15 178	-23 200
Netto rentebærende gjeld		15 812	12 678

Note 7 Markedsrisiko i konsernet

GENERELT OM RISIKO OG RISIKOSTYRING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Statkraft driver virksomhet som innebærer risiko på mange områder, og har en helhetlig tilnærming til konsernets markedsrisiko. Formålet med risikostyring er å ta riktig risiko ut fra konsernets risikovilje og -evne, kompetanse, soliditet og utviklingsplaner. Risikostyringen skal identifisere trusler og muligheter for konsernet, og styre risiko mot et akseptabelt nivå slik at det gis rimelig sikkerhet for at konsernets målsettinger oppnås.

I Statkraft vil markedsrisikoen i hovedsak være knyttet til priser på energi og råvarer, samt renter og valuta. I det følgende vil det redegjøres nærmere for ulike typer av markedsrisiko og hvordan disse styres.

MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL PRISER PÅ ENERGI OG RÅVARER

Statkraft er eksponert mot markedsrisiko knyttet til kraftproduksjon og krafthandel. Inntekter fra kraftproduksjon er eksponert mot volum- og prisrisiko. Konsernet har en avansert prosess for energidisponering som tar sikte på å ha tilgjengelig produksjonskapasitet når etterspørselen i markedet er høy. Statkraft håndterer markedsrisikoen i energimarkedet ved å handle både fysiske kontrakter og finansielle instrumenter i flere markeder. Kraftinntektene er optimalisert gjennom handel av finansielle instrumenter.

Risikostyringen innen energihandel i Statkraft gjennomføres på hele porteføljer og ikke enkeltvis kontrakter. Det er for alle porteføljer etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig. Konsernet har handelskontorer i Oslo, Trondheim, Stockholm, London, Amsterdam, Düsseldorf, Istanbul, Tirana, Rio de Janeiro, San Francisco, New Delhi, Lima, Madrid, Santiago og Lyon.

En videre beskrivelse av risikoene innenfor de relevante regnskapslinjene i resultatregnskapet følger under.

Salgsinntekter

Produksjon Statkraft har inngått fysiske kraftsalgsavtaler med industrikunder, hvor det største volumet er i Norge. Disse kontraktene bidrar til å stabilisere Statkrafts inntekter ved at de normalt har fast pris og volum. Kontraktene har ulik varighet. En vesentlig del av kontraktsvolumet gjøres opp i euro, hvilket innebærer en valutarisiko. Enkelte kontrakter er indeksert mot råvarepriser.

Kunder Denne kategorien består hovedsakelig av markedsadgangsaktiviteter. Statkraft kjøper kraft fra små kraftleverandører og selger kraften på kraftbørser, hvilket innebærer å håndtere både volum- og ubalanseringsrisiko.

Gevinster og tap fra markedsaktiviteter

Risikoreduserende aktiviteter I tillegg til fysiske bilaterale kontrakter har Statkraft porteføljer av finansielle kontrakter, normalt forwards og futures, som har som formål å prissikre et gitt volum av fremtidige spotinntekter. Statkraft har en nordisk og en kontinental forvaltningsportefølje som forvaltes henholdsvis i Oslo og i Düsseldorf. Porteføljeforvaltning er en markedsaktivitet hvor målsetningen er å optimere salgsinntektene og samtidig redusere risikoen for Statkraft som helhet. Statkraft foretar finansielle handler for å skape verdier i futures- og forwardmarkedet i tillegg til fysisk produksjon og handel. Fullmakter til å inngå finansielle kontrakter er basert på volumgrenser i forhold til tilgjengelig produksjon. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarioer for relevante risikofaktorer. De nordiske og kontinentale forvaltningsporteføljene består hovedsakelig av finansielle kontrakter for kraft, CO₂, kull, gass og oljeprodukter. Kontraktene handles både over kraftbørser og i form av bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år.

I tillegg til risikoreduserende aktiviteter har Statkraft ulike porteføljer for både trading og origination som forvaltes uavhengig av konsernets forventede kraftproduksjon. Statkraft har allokert risikokapital for disse aktivitetene. Det er etablert klare retningslinjer for hvilke produkter det kan handles med. Fullmaktene følges ved fastsatte grenser for value-at-risk og profit-at-risk. Begge metodene beregner det maksimale tap en portefølje vil kunne bli påført med en gitt sannsynlighet over en gitt periode. Kredittisiko og operasjonell risiko er også kvantifisert mot den allokerte risikokapitalen.

Tradingaktiviteter Tradingaktivitetene innebærer kjøp og salg standardiserte og likvide produkter. Det handles med CO₂-, kraft-, gass- og oljeprodukter, samt energirelaterte metaller. Aktivitetene inkluderer i tillegg handler med transportkapasitet over grenser. Kontraktene i tradingporteføljene har løpetider fra null til fem år. Målet er å oppnå gevinster fra endringer i markedsverdier for energi- og energirelaterte produkter. Markedsrisikoen i disse kontraktene er hovedsakelig knyttet til fremtidige råvarepriser.

Originationaktiviteter Originationaktivitetene inkluderer kjøp og salg både av standardiserte og strukturerte produkter. Strukturerte produkter kan være miljøsertifikater eller kraftkontrakter med en spesiell timeprofil inngått i forskjellige valutaer. Videre inngår Statkraft langsiktig kraftkjøps- og kraftsalgsavtaler med sikte på å tilby markedsadgang for produsenter av fornybar energi og forsyning av langsiktig fornybar energi til bedriftsmarkedet. Avhengig av prismeansikningene i kraftkjøps- og salgsavtalen kan Statkraft være utsatt for en prisrisiko. Prisrisikoen reduseres ved å inngå finansielle kontrakter, hovedsakelig terminer og futures, med tredjeparter. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter på systempris, områdepriser og valuta til å redusere risikoen som handel med strukturerte produkter og kontrakter medfører. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opp til fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2035.

BESKRIVELSE AV VALUTA- OG RENTERISIKO

Statkraft er eksponert for valutarisiko og renterisiko. Statkraft bruker rente- og valutaderivater, i tillegg til gjeld i utenlandsk valuta, for å redusere disse risikoene. Finansiering, valutaterminkontrakter og valutabytteavtaler i utenlandsk valuta sammen med rentebytteavtaler, brukes til å oppnå ønsket valuta- og rentestruktur i selskapets gjeldsportefølje

I det følgende beskrives hvordan Statkraft håndterer hver av disse risikoene.

Note 7 fortsettelse

Valutarisiko Statkraft har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter, investeringer og utbytter i utenlandsk valuta. Valutarisiko fra omregningseffekter knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskaper. Det er også valutarisiko fra omregningseffekter knyttet til eierandeler i enkelte tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet.

Statkrafts oppgjørsv valuta på den nordiske kraftbørsen Nord Pool er euro, og alle kraftkontrakter som handles på den nordiske kraftbørsen Nasdaq er nominert i euro. I tillegg er de fleste av Statkrafts bilaterale kraftkjøpsavtaler i Norge, og all kraftkjøp og salg i utlandet, nominert i utenlandsk valuta. Formålet med Konsernets valutastrategi er å sikre verdier i norske kroner av fremtidige kontantstrømmer utsatt for endringer i valutakurser. Økonomisk sikring av valutarisiko utføres først og fremst ved å allokere riktig mengde valutagjeld til den respektive valutaens kontantstrøm. Valutarisikoen i Konsernet er gjenstand for kontinuerlig vurdering og blir behandlet i samsvar med Konsernets finansstrategi. Det er få av sikringsrelasjonene som oppfyller kravene til regnskapsmessig sikring.

Renterisiko Statkrafts renterisikoeksponering knyttes mot Konsernets gjeldsportefølje. Konsernets gjeldsportefølje består av alle eksterne lån og obligasjoner, sertifikater, og rentederivater i Statkraft AS og datterselskaper eiet mer enn 50 %, i henhold til sin pro-rata andel. Styring av renterisiko er basert på en balanse mellom å holde rentekostnadene lave over tid og bidra til å stabilisere konsernets kontantstrømmer med hensyn til renteendringer. Renterisikoen blir overvåket ved bruk av durasjonsmål. Statkraft skal til enhver tid holde den gjennomsnittlige durasjonen på gjeldsporteføljen innenfor området to til fem år.

Etterlevelse av rammen for valuta- og renterisiko følges opp løpende av middle office-funksjonen. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter.

Statkraft har etablert et prosjekt for å vurdere potensielle økonomiske og regnskapsmessige konsekvenser ved overgang fra bruk av IBOR til ARR som referanserate. Det forventes at overgangen vil skje i 2021. På det nåværende tidspunkt er det for tidlig å trekke noen konklusjoner om mulige konsekvenser.

Note 8 Analyse av markedsrisiko

GENERELL INFORMASJON

Statkraft følger opp markedsrisiko innenfor energidisponeringen, porteføljer for trading og origination, valuta- og renteposisjoner, nettinntekter og fjernvarme.

Konsernet kvantifiserer risiko som avvik fra forventet resultat etter skatt med et gitt konfidensnivå (value-at-risk). Markedsrisiko inngår i disse beregningene, og beregningene benyttes både i oppfølgingen av virksomhetsområdene/porteføljene og på konsernnivå som del av rapporteringen til konsernledelsen og styret. Risikomålet for markedsrisiko skal normalt med 95 % sannsynlighet dekke alle potensielle tap, det vil si avvik fra forventning, knyttet til markedsrisiko på balansedagens posisjoner i løpet av et år. Statistiske metoder er lagt til grunn for beregningene av usikkerheten i de underliggende instrumentene/prisene og sammenhengen mellom disse.

For kontrakter innen energidisponeringen med eksponering utover et år, er det bare usikkerheten i dette året som gjenspeiles i beregningene. Markedsrisikoen i porteføljen for Trading og Origination er basert på allokert risikokapital, som er designet for å dekke risiko på større enn 95 % konfidensnivå og eksponering utover et år.

Analysen tar videre hensyn til samvariasjon, både innen de enkelte områdene og mellom områdene.

Diversifiseringseffekten fremkommer som forskjellen mellom sum markedsrisiko innen de spesifiserte områdene og total markedsrisiko der man tar hensyn til samvariasjonen mellom for eksempel kraftpriser, renter og valutakurser.

Spesifikasjon av markedsrisiko

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Markedsrisiko i energidisponeringen (volumrisiko, prisrisiko spot og sikring)	2 915	2 749
Markedsrisiko i porteføljer for trading og origination	1 100	1 659
Markedsrisiko innen valuta- og renteposisjoner	37	35
Markedsrisiko i nettinntekter	30	30
Markedsrisiko i sluttbrukervirksomhet og fjernvarme	30	30
Sum markedsrisiko før diversifiseringseffekter	4 112	4 503
Diversifiseringseffekter	-420	-534
Total markedsrisiko	3 692	3 969
Diversifiseringseffekt i prosent	10%	12%

Spesifikasjon av valutafordeling for lån ^{1) 2)}

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Lån i norske kroner ³⁾	-1 903	4 447
Lån i euro	24 100	23 790
Lån i amerikanske dollar	4 184	3 561
Lån i britiske pund	556	423
Lån i brasilianske real	1 199	1 737
Lån i indiske rupi	664	437
Sum	28 801	34 394

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld (eksklusiv leieforpliktelser), første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikatgjeld, valutaeffekter av allokerte valutaterminkontrakter og valutaeffekter av rente- og valutabytteavtaler. Spesifikasjonen av valutafordeling på lån inkluderer effektene av at Statkraft inngår valutaterminkontrakter og rente- og valutabytteavtaler for å styre valutastruktur på låneporteføljen.

²⁾ Styring av valuta- og renterisiko beskrives nærmere i note 7.

³⁾ Det negative tallet i norske kroner reflekterer effektene fra bruk av allokerte valutaterminkontrakter og valutaeffekter av rente- og valutabytteavtaler.

Spesifikasjon av renter per valuta ^{1) 2)}

	2019	2018
Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner ³⁾	n.a	3,30%
Nominell gjennomsnittlig rente, euro	1,10%	2,10%
Nominell gjennomsnittlig rente, amerikanske dollar	3,40%	4,10%
Nominell gjennomsnittlig rente, britiske pund	1,60%	0,70%
Nominell gjennomsnittlig rente, brasilianske real	7,30%	7,80%
Nominell gjennomsnittlig rente, indiske rupi	8,80%	8,80%

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld (eksklusiv leieforpliktelser), første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikatgjeld, rentebytteavtaler, allokerte valutaterminkontrakter og rente- og valutabytteavtaler.

²⁾ Styring av valuta- og renterisiko beskrives nærmere i note 7.

³⁾ Det er ikke relevant å oppgi nominell gjennomsnittlig rente i norske kroner fordi tallet er negativt i tabellen Spesifikasjon av valutafordeling for lån. Se over.

Note 9 Kreditrisiko og likviditetsrisiko

GENERELL INFORMASJON OM KREDITTRISIKO

Kreditrisiko er risikoen for at Statkraft lider tap som følge av at motparten ikke innfrir sine økonomiske forpliktelser. Statkraft står overfor kreditrisiko ved inngåelse av transaksjoner med finansinstitusjoner og leverandører av clearing tjenester. Kreditrisiko mot finansinstitusjoner stammer fra bankinnskudd, investeringer i rentebærende verdipapirer, derivattransaksjoner og innkommende garantier. Kreditrisiko mot leverandører av clearingtjenester stammer fra marginkrav som avregnes som kontantbetalinger. Statkraft påtar seg også kreditrisiko når det ytes lån til tilknyttede selskaper og selskaper klassifisert som felles virksomhet. Statkraft påtar seg i tillegg kreditrisiko i forbindelse med finansiell og fysisk krafthandel. Historisk har Statkrafts kredittap vært lave.

Statkraft har inngått avtaler med motparter hvor sikkerhet (kontantsikkerhet) overføres eller mottas basert på markedsværdien av rente- og valutaderivater. Sikkerhet overføres eller mottas på ukentlig basis. Kreditrisiko reduseres vesentlig med sikkerhet i henhold til disse avtalene. Lignende avtaler er også etablert for individuelle motparter for finansielle energikontrakter.

For finansielle energikontrakter som gjøres opp mot energibørs, vurderes kreditrisikoen å være svært lav. For alle andre inngåtte bilaterale energikontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kredittvurdering. Motpartene blir her gruppert i ulike klasser.

Statkraft har motregningsavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandelen. Ved mislighold av forpliktelsen gir avtalene en rett til sluttoppgjør hvor alle fremtidige kontraktsposisjoner motregnes og gjøres opp. Se note 10 for mer informasjon.

Overskuddslikviditeten styres på en konservativ måte med tanke på kreditrisiko, diversifisering og durasjon. Styring av overskuddslikviditet er håndtert sentralt. Statkrafts overskuddslikviditet er hovedsakelig plassert i norske kroner og investert i ulike kortsiktige finansielle instrumenter som sertifikater, tidsinnskudd og bankinnskudd. I tillegg har Konsernet plassert overskuddslikviditet i miljøsertifikater. Kredit- og durasjonsrammene er stipulert for hver motpart basert på rating og eiendeler i balansen. Per 31. desember 2019 var om lag 16 % av konsernets overskuddslikviditet plassert i tidsinnskudd, om lag 24 % plassert i sertifikater og om lag 60 % plassert i bankinnskudd.

For å redusere kreditrisikoen i forbindelse med finansiell og fysisk krafthandel, benyttes i noen tilfeller bankgarantier eller morselskapsgarantier ved inngåelsen av slike kontrakter. Banken som utsteder garantien må være en internasjonal forretningsbank med krav til minimumsrating. Når morselskapsgarantier mottas kategoriseres morselskapet på ordinær måte i den interne kredittvurderingen.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig til konserndirektør for Finans. En samlet motpartseksponering rapporteres for alle relevante legale enheter, i tillegg til at den konsolideres på konsernnivå og inngår i konsernriskostyringen.

I samsvar med forventet kredittapsmodell, introdusert av IFRS 9, bokfører Statkraft forventede kredittap på fordringer. Tapsavsetningen er basert på konsernets vurdering av forventede kredittap, og Statkraft forventer ikke å bli påført vesentlige tap på kundefordringene.

Statkrafts brutto kreditteksponering tilsvarer innregnede verdier av finansielle eiendeler. I den grad det er stilt relevant sikkerhet av vesentlig betydning er dette gjengitt nedenfor.

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Brutto eksponering kreditrisiko:			
Øvrige finansielle anleggsmidler	27	3 597	3 986
Derivater	10	11 446	12 044
Fordringer	29	13 348	12 778
Finansielle plasseringer, kortsiktige		1 470	604
Bankinnskudd, kontanter og lignende	30	15 214	23 261
Sum		45 075	52 673
Eksponering avdempet av sikkerheter (garantier, kontantsikkerhet mv):			
Kontantsikkerhet for derivater	32	-1 383	-1 510
Netto eksponering kreditrisiko		43 692	51 164

Note 9 fortsettelse

GENERELL INFORMASJON OM LIKVIDITETSRISIKO

Statkrafts likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke har likviditet til å dekke sine løpende betalingsforpliktelser. Formålet med Statkrafts likviditetsstyring er å sikre at konsernet oppfylder sine betalingsforpliktelser til enhver tid. Statkraft har innarbeidet et separat måltall for kortsiktig likviditet for å sikre at konsernet har et tilfredsstillende nivå av likviditetsreserver, bestående av kontantbeholdning, kortsiktige finansielle plasseringer og forpliktende ubenyttede trekkfasiliteter.

Likviditetsrisikoen reduseres ytterligere ved bruk av likviditetsprognoser samt tilgang til ulike lånekilder og markeder. Statkraft har også en plan for å sikre en jevn forfallsprofil på eksternt gjeld for å holde refinansieringsrisikoen lav.

Statkraft utsteder hovedsakelig gjeld under sitt «Euro Medium Term Note Programme» (6,0 milliarder euro), hvor programmet er notert på børsen i London og den irske børsen. I tillegg har Statkraft en ubrukt kredittfasilitet på 9,2 milliarder norske kroner som konsernets kjernebanker står bak. Den ubrukte kredittfasiliteten løper til 2023.

De største kontantutbetalingene er i tillegg til planlagte investeringer, knyttet til årlige utbetalinger av utbytte og skatter.

Forfallsplan eksterne langsiktige forpliktelser

Beløp i mill. kroner	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5 år og senere
Avdrag på obligasjonslån i det norske markedet	2 445	800	1 500	-	-	750
Avdrag på eksterne lån i døtre og andre lån	130	1 127	7 176	5 170	86	10 094
Rentebetalinger	518	493	477	225	151	537
Sum 2019	3 093	2 421	9 153	5 395	237	11 381
Sum 2018	5 429	3 848	2 399	9 355	5 554	12 136

Fordeling av derivater med negativ markedsverdi

Konsernet har en stor beholdning av finansielle instrumenter, vist som derivater i balansen. I tabellen under er derivater med negativ markedsverdi inkludert. De udiskonterte verdiene er fordelt på tidsintervaller basert på kontraktens oppgjørsdato. Kontraktens oppgjørsdato styrer forfall og kontantstrøms-tidspunktet for derivatene.

Beløp i mill. kroner	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5 år og senere
Energiderivater	6 504	1 190	601	340	305	690
Rente- og valutaderivater	124	9	90	30	30	56
Sum 2019	6 628	1 199	691	370	336	746
Sum 2018	9 362	2 508	961	550	475	1 444

Note 10 Finansielle instrumenter

GENERELL INFORMASJON

Finansielle instrumenter utgjør en stor del av Statkrafts totale balanse og har vesentlig betydning for konsernets resultat. Det største omfanget av finansielle instrumenter finnes i hovedkategoriene energihandel, sikring av fremtidig produksjon og finansaktiviteter. I tillegg har konsernet finansielle instrumenter i form av kundefordringer, leverandørgjeld, kontanter, kortsiktige likviditetsplasseringer og egenkapitalinvesteringer.

Finansielle instrumenter i energihandel Finansielle instrumenter benyttes innen trading- og origination-aktivitetene. Trading- og origination-aktivitetene forvaltes uavhengig av konsernets kraftproduksjon. Formålet er å oppnå gevinster på endringer i markedsverdier for energi- og energirelaterte produkter samt gevinster på ikke-standardiserte produkter. Finansielle instrumenter innenfor energihandel består hovedsakelig av finansielle og fysiske avtaler om kjøp og salg av kraft, gass, olje, kull, CO₂-kvoter og miljøsertifikater.

Finansielle instrumenter i sikring av fremtidig produksjon Finansielle instrumenter benyttes for å oppnå løpende optimalisering av fremtidige inntekter av forventet produksjonsvolum. Balansførte derivater er vist på egne linjer i balansen og vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Som følge av at konsernets fremtidige egenproduksjon av kraft ikke kvalifiserer for balanseføring, vil effekten av verdiendringer på finansielle energiderivater kunne gi store resultateffekter uten at dette nødvendigvis gjenspeiler underliggende virksomhet.

Finansielle instrumenter i finansaktiviteter Finansielle instrumenter innenfor finansaktiviteter består hovedsakelig av obligasjoner, sertifikater, lån, rentebytteavtaler, rente- og valutabytteavtaler og valutaterminer. Finansielle derivater benyttes som sikringsinstrumenter i henhold til konsernets økonomiske sikringsstrategi for å redusere valuta- og renterisiko. Sikringsobjektene er eiendeler i fremmed valuta, fremtidige kontantstrømmer eller finansielle låneforhold vurdert til amortisert kost. Utvalgte låneforhold hvor det er byttet fra fast til flytende rente (virkelig verdisikring), samt sikring av enkelte nettoinvesteringer i utenlandske enheter, er vist som regnskapsmessig sikringsforhold. Verdiendringer på finansielle instrumenter som ikke er en del av et regnskapsmessig sikringsforhold, vil medføre volatilitet i resultatet uten at dette nødvendigvis gjenspeiler underliggende virksomhet.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Finansielle instrumenter regnskapsføres når konsernet blir part i kontraktsmessige betingelser knyttet til instrumentet. Finansielle eiendeler og finansiell gjeld klassifiseres på grunnlag av art og formål med instrumentene til kategoriene «finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultatet», «finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat» og «finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost». Første gangs innregning er til virkelig verdi for alle kategorier. Kategoriene er beskrevet nedenfor.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultatet

- Fysiske energikontrakter, som lett kan omgjøres i kontanter og som ikke anses som «eget bruk»-kontrakt.
- Finansielle kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter er klassifisert som derivater.
- Energiderivater består av både frittstående derivater, samt innebygde derivater som er skilt ut fra vertskontrakten.
- Valuta- og rentederivater.
- Langsiktige aksjeposter, hvor Statkraft ikke har kontroll eller betydelig innflytelse. Dette med mindre Statkraft har anvendt muligheten for å føre verdiendringene i utvidet resultat.
- Andre finansielle instrumenter holdt for handelsformål.

Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat

- Langsiktige aksjeposter, hvor Statkraft ikke har kontroll eller betydelig innflytelse, og hvor Statkraft har valgt at disse måles til virkelig verdi over utvidet resultat. Gevinster og tap vil ikke reklassifiseres til resultatet. Mottatte utbytter inngår i resultatet som en del av andre finansposter.

Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Eiendeler (gjeldsinstrumenter) klassifiseres i denne kategorien dersom kontantstrømmene fra instrumentet i hovedsak gjelder renter og hovedstol, samt at Statkraft har som intensjon å holde instrumentet til forfall. Forpliktelser (gjeldsinstrumenter) klassifiseres i denne kategorien med mindre instrumentet er holdt for handelsformål. For både eiendeler og forpliktelser måles instrumentene i etterfølgende perioder til amortisert kost ved å bruke effektiv rentes metode. Effektiv rente blir lik over hele instrumentets levetid. Finansielle eiendeler til amortisert kost justeres for verdifall i samsvar med modellen for forventet kredittap. Kredittap trekkes fra den bokførte verdien og innregnes i resultatet.

SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Statkraft har et betydelig volum av energikontrakter. Et kjennetegn med energikontrakter er at de kan bli regnskapsført som, finansielle instrumenter eller som kontrakter med kunder, avhengig av vilkår og betingelser.

Enkelte energikontrakter er ikke lenger vurdert å inneholde leieavtaler, og er nå omfattet av IFRS 9. Se note 13 for nærmere beskrivelse.

«Eget bruk»-kontrakter Energikontrakter som er inngått og fortsatt blir holdt med formål om mottak eller levering av energi, og som er i samsvar med Statkrafts forventede kjøps-, salgs eller bruksbehov, blir bokført som «eget bruk»-kontrakter. Disse kontraktene kvalifiserer ikke for balanseføring etter IFRS 9, men bokføres som kontrakter med kunder etter IFRS 15 og energikjøp. «Eget bruk»-kontrakter har typisk en stabil kundemasse som for eksempel bilaterale kontrakter, og er alltid gjort opp ved fysisk leveranse av kraft.

Energikontrakter som kan gjøres opp netto og som ikke er innenfor «eget bruk» unntaket, skal behandles som derivater (finansielle instrumenter). Ledelsen har vurdert hvilke kontrakter som omfattes av definisjonen av finansielt instrument og hvilke kontrakter som ikke omfattes som følge av «eget bruk» eller «nettoppgjør»-unntakene.

Note 10 fortsettelse

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Virkelig verdi-hierarki Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser målt og presentert til virkelig verdi er klassifisert i en av tre kategorier, kjent som verdi-hierarki som reflekterer datagrunnlaget som benyttes til å fastsette virkelig verdi. Virkelig verdi-hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Virkelig verdi fastsettes ved bruk av observerbare data som reflekterer ikke-justerte noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser.

Nivå 2: Virkelig verdi fastsettes ved bruk av vesentlige data som kan være direkte observerbare eller markedsdata som er avledet av priser i markedet.

Nivå 3: Virkelig verdi fastsettes ved bruk av vesentlige ikke-observerbare data i markedet og som kan kombineres med interne utviklede metoder basert på ledelsens beste estimat.

Nivå 3 består av investeringer i aksjer og kraftkontrakter hvor observerbare markedsdata ikke dekker hele kontraktperioden. Observerbare markedsdata (typisk noterte futures) for kraftkontrakter er normalt tilgjengelig for fem år fremover i tid. Kontrakten er i sin helhet en nivå 3-kontrakt hvis varigheten på kontrakten går utover perioden hvor markedsdata er tilgjengelig. Kraftkontrakter i nivå 3 er i hovedsak fysiske og finansielle kontrakter og innebygde derivater som stammer fra bilaterale kraftkontrakter. En vesentlig del av de innebygde derivatene knytter seg til valuta, og disse påvirkes ikke av estimater på fremtidige kraftpriser. Metode for diskontering av fremtidige kontantstrømmer er anvendt.

Verdsettelse av energiderivater innenfor nivå 3 er basert på observerbare markedsdata eller estimater med referanse til publiserte noteringer på kort sikt der dette er tilgjengelig. For perioder hvor observerbare markedsdata ikke er tilgjengelig, benyttes verdsettelsesteknikker som ikke er basert på eller avledet fra observerbare markedsdata. For utvalgte kontrakter er en rabatt inkludert i virkelig verdi på grunn av faktorer som arealpriser, kontraktslengde, volum, kvalitetsfaktor eller andre kontraktspesifikke risikoer. Dersom beregnet virkelig verdi ved førstegangs innregning avviker fra transaksjonsprisen oppstår en dag 1 gevinst eller tap. Inntil observerbare markedsdata blir tilgjengelig, blir slike gevinster og tap amortisert over resultatregnskapet basert på kjøpte eller leverte volumer over avtaleperioden. Eventuelle gevinster og tap som følge av påfølgende endringer i virkelig verdi føres direkte i resultatregnskapet og presenteres netto dersom disse inngås for handelsformål.

Børskontrakter neddiskonteres normalt med en risikofri rente. For de fleste bilaterale kontrakter inkluderes et kredittpåslag i diskonteringsrenten.

Verdsettelse av aksjer i nivå 3 er basert på ledelsens markedskunnskap i den relevante bransjen. Endringer i virkelig verdi vurderes ikke å ha vesentlig effekt for konsernregnskapet.

Beskrivelse av kontrakter og forutsetninger for verdsettelse

Kraftkontrakter Kontrakter inngått med kraftbørser verdsettes ved å anvende noterte diskonterte sluttkurser på balansedagen.

For andre bilaterale kraftkontrakter fastsettes forventet fremtidig kontantstrøm på basis av markedspriskurve på balansedagen. Markedspriskurven fastsettes på grunnlag av noterte sluttkurser på kraftbørser.

Flere kraftkontrakter refererer til områdepriser. Disse kontraktene verdsettes til noterte sluttkurser på kraftbørser. Egne modeller benyttes for områdepriser uten noterte sluttkurser.

Statkraft har energikontrakter hvor kontraktsprisen er indeksert til prisutviklingen på råvarer som metall, papir, gass, oljeprodukter og kull. Ved verdsettelse av disse kontraktene benyttes forwardpriser fra relevante råvarebørser og større finansinstitusjoner.

Flere kraftkontrakter har priser i ulike valutaer. Noterte valutakurser fra European Central Bank (ECB) anvendes ved verdsettelsen av kontrakter i utenlandsk valuta. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorisonen, benyttes rentepariteten for beregning av valutakurser

Markedsrentekurven er lagt til grunn ved diskonteringen av derivater. Markedsrentekurven utarbeides basert på tilgjengelige swap-renter.

Kredittpåslag legges til markedsrentekurven i tilfeller hvor kredittrisiko er relevant. Dette gjelder alle eksterne bilaterale kontrakter klassifisert som eiendel og forpliktelse.

Miljøsertifikatderivater

- CO₂-kontrakter vurderes på grunnlag av forwardprisen på European Union Allowance (EUA)-kvoter og Certified Emission Reduction (CER)-kvoter.
- Grønne sertifikatderivater verdsettes til forwardpris.

Rente- og valutaderivater Virkelig verdi av rentebytteavtaler, samt rente- og valutabytteavtaler fastsettes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdier ved bruk av tilgjengelige markedsrenter og noterte valutakurser fra ECB. Verdsettelse av valutaterminer er basert på noterte valutakurser, hvorav forward valutakurser avledes. Beregnede nåverdier rimelighetsvurderes mot beregninger foretatt av motpartene i kontraktene.

Sertifikater og obligasjoner Sertifikater og obligasjoner holdt for handelsformål er vurdert til noterte priser.

Aksjer og andeler Aksjer og andeler er vurdert til noterte priser. For andre verdipapirer er verdsettelse foretatt ved diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Note 10 fortsettelse

2019	Virkelig verdi måling ved periodeslutt i henhold til:			Sum
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Beløp i mill.kroner				
Derivater vurdert til virkelig verdi over resultatet				
Energiderivater, langsiktig eiendel	4	1 296	196	1 497
Energiderivater, kortsiktig eiendel	921	5 186	2 541	8 647
Energiderivater, langsiktig gjeld	-	-3	-774	-777
Energiderivater, kortsiktig gjeld	-679	-5 444	-3 239	-9 362
Sum energiderivater, netto	246	1 036	-1 277	5
Valuta- og rentederivater, langsiktig eiendel	-	1 197	-	1 197
Valuta- og rentederivater, kortsiktig eiendel	-	104	-	104
Valuta- og rentederivater, langsiktig gjeld	-	-206	-	-206
Valuta- og rentederivater, kortsiktig gjeld	-	-133	-	-133
Sum valuta- og rentederivater, netto	-	963	-	963

Andre finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet

Aksjer	-	-	345	345
Finansielle plasseringer, kortsiktige	1 082	389	-	1 470
Sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	-	3 707	-	3 707
Sum	1 082	4 096	345	5 522

Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat

Aksjer	-	-	133	133
--------	---	---	-----	-----

2018	Virkelig verdi måling ved periodeslutt i henhold til:			Sum
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Beløp i mill.kroner				
Derivater vurdert til virkelig verdi over resultatet				
Energiderivater, langsiktig eiendel	-	1 315	336	1 651
Energiderivater, kortsiktig eiendel	105	5 204	3 244	8 553
Energiderivater, langsiktig gjeld	-	-449	-179	-628
Energiderivater, kortsiktig gjeld	-237	-8 658	-3 721	-12 616
Sum energiderivater, netto	-132	-2 587	-320	-3 039
Valuta- og rentederivater, langsiktig eiendel	-	1 275	-	1 275
Valuta- og rentederivater, kortsiktig eiendel	-	565	-	565
Valuta- og rentederivater, langsiktig gjeld	-	-625	-	-625
Valuta- og rentederivater, kortsiktig gjeld	-	-509	-	-509
Sum valuta- og rentederivater, netto	-	706	-	706

Andre finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet

Aksjer	-	-	207	207
Finansielle plasseringer, kortsiktige	524	81	-	604
Sertifikater og kortsiktige obligasjoner	7 880	-	-	7 880
Sum	8 404	81	207	8 691

Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat

Aksjer	-	-	109	109
--------	---	---	-----	-----

Note 10 fortsettelse

Eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi basert på nivå 3

Beløp i mill. kroner	Eiendeler	Forpliktelser	Sum
Inngående balanse 01.01.2019	3 895	-3 900	-5
Urealiserte verdiendringer innregnet i resultatet	-841	-51	-892
Urealiserte verdiendringer innregnet i utvidet resultat	27	-	27
Tilganger og fraregninger	118	-	118
Overført til eller fra nivå 3	45	-88	-43
Valutaomregningseffekter	-31	25	-6
Utgående balanse 31.12.2019	3 214	-4 014	-800
Netto realisert gevinst (+)/tap (-) for 2019			46
Inngående balanse 01.01.2018	1 674	-2 105	-431
Urealiserte verdiendringer innregnet i resultatet	1 943	-1 815	128
Urealiserte verdiendringer innregnet i utvidet resultat	-33	-	-33
Tilganger og fraregninger	40	-	40
Overført til eller fra nivå 3	239	64	303
Valutaomregningseffekter	33	-44	-11
Utgående balanse 31.12.2018	3 895	-3 900	-5
Netto realisert gevinst (+)/tap (-) for 2018			-19

Sensitivitetsanalyse av faktorer klassifisert til nivå 3

Beløp i mill. kroner	10% reduksjon	10% økning
Netto effekt fra kraftpriser	-789	495

Årsaken til at endringene ikke er symmetriske er volumfleksibilitet i kontraktene.

Eiendeler og forpliktelser innregnet til amortisert kost

Beløp i mill. kroner	Note	Amortisert kost 2019	Virkelig verdi ¹⁾ 2019	Amortisert kost 2018	Virkelig verdi ¹⁾ 2018
Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost					
Langsiktige lån til investeringer innregnet etter egenkapitalmetoden	27	1 463		2 244	
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	27	770		932	
Kundefordringer	29	8 024		7 439	
Kortsiktige lån til investeringer innregnet etter egenkapitalmetoden	29	55		75	
Kontantsikkerhet og marginkrav	29	3 035		3 351	
Andre fordringer ²⁾	29	965		865	
Kontanter og bankinnskudd	30	11 507		15 381	
Sum		25 820		30 286	
Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost					
Obligasjonslån i det norske markedet	32	-3 050	-3 150	-6 050	-6 192
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	32	-23 778	-25 357	-24 304	-25 558
Leieforpliktelser (langsiktig)	32	-1 457		-	
Kontantsikkerhet	32	-1 383		-1 510	
Første års avdrag på langsiktig gjeld	32	-2 575	-2 576	-4 440	-4 546
Leieforpliktelser (kortsiktig)	32	-217		-	
Leverandørgjeld	33	-1 593		-1 115	
Påløpt rentefri gjeld	33	-5 812		-5 668	
Annet		-1 519		-2 542	
Sum		-41 385		-45 630	

¹⁾ Virkelig verdi er ikke vist om den ikke avviker vesentlig fra amortisert kost.

²⁾ Beløpet avviker fra note 29 på grunn av at forskuddsbetalte kostnader og offentlige avgifter ikke er inkludert i note 10.

Note 10 fortsettelse

MOTREGNINGSAVTALER

2019

Finansielle eiendeler

NOK millioner	Bruttobeløp	Beløp motregnet	Bokført beløp	Motregnings-avtaler, ikke nettoppresentert i balansen	Finansiell sikkerhet mottatt	Nettoverdi
Energiderivater	22 102	11 958	10 144	-	1 382	8 762
Valuta- og rentederivater	1 302	-	1 302	-	1 348	-46
Sum derivater (lang- og kortsiktig)	23 404	11 958	11 446	-	2 729	8 716
Fordringer	20 426	7 078	13 348	33	-	13 315

Finansielle forpliktelser

NOK millioner	Bruttobeløp	Beløp motregnet	Bokført beløp	Motregnings-avtaler, ikke nettoppresentert i balansen	Finansiell sikkerhet avgitt	Nettoverdi
Energiderivater	-22 097	-11 958	-10 139	-	-2 818	-7 322
Valuta- og rentederivater	-339	-	-339	-	-218	-121
Sum derivater (lang- og kortsiktig)	-22 436	-11 958	-10 478	-	-3 035	-7 443
Rentebærende gjeld, langsiktig	-28 160	-	-28 160	-	-	-28 160
Rentefri gjeld allokert til sysselsatt kapital	-16 798	-7 078	-9 720	-33	-	-9 687

2018

Finansielle eiendeler

NOK millioner	Bruttobeløp ¹⁾	Beløp motregnet ¹⁾	Bokført beløp	Motregnings-avtaler, ikke nettoppresentert i balansen	Finansiell sikkerhet mottatt	Nettoverdi
Energiderivater	28 077	17 872	10 205	-	97	10 107
Valuta- og rentederivater	1 840	-	1 840	-	1 412	427
Sum derivater (lang- og kortsiktig)	29 917	17 872	12 044	-	1 510	10 534
Fordringer	21 452	8 674	12 778	-	-	12 778

¹⁾ Tallene for energiderivater er omarbeidet for å reflektere et bruttobeløp målt til virkelig verdi.

Finansielle forpliktelser

NOK millioner	Bruttobeløp ¹⁾	Beløp motregnet ¹⁾	Bokført beløp	Motregnings-avtaler, ikke nettoppresentert i balansen	Finansiell sikkerhet avgitt	Nettoverdi
Energiderivater	-31 116	-17 872	-13 244	-	-2 834	-10 410
Valuta- og rentederivater	-1 134	-	-1 134	-	-518	-616
Sum derivater (lang- og kortsiktig)	-32 250	-17 872	-14 377	-	-3 351	-11 026
Rentebærende gjeld, langsiktig	-30 354	-	-30 354	-	-15	-30 339
Rentefri gjeld allokert til sysselsatt kapital	-18 416	-8 674	-9 742	-	-	-9 742

¹⁾ Tallene for energiderivater er omarbeidet for å reflektere et bruttobeløp målt til virkelig verdi.

Tabellene viser en avstemming av bruttobeløp, bokførte verdier og nettoverdi (nettoeksponering) av finansielle instrumenter hvor det foreligger motregningsavtaler eller lignende avtaler.

En finansiell eiendel og en finansiell forpliktelse vises netto i balansen hvis Statkraft har en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendelen og forpliktelsen, og hvor hensikten er å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og forpliktelsen samtidig.

For energiderivater, futures-kontrakter og spot-transaksjoner inngår Statkraft som regel bransjestandardiserte avtaler. Generelt åpner avtalene for nettooppgjør mellom partene hvis enkelte kriterier er oppfylt, for eksempel felles valuta og forfallsdato.

Standardavtalene har som hensikt å redusere partenes kredittrisiko ved å tillate nettooppgjør hvis en avtale termineres, for eksempel ved konkurs eller mislighold av avtalen. Nettooppgjør ved terminering av avtalen forutsetter at det er tillatt innenfor motpartens jurisdiksjon. Denne typen nettooppgjør åpner ikke for nettoppresentasjon i balansen.

Valuta- og rentederivater bokføres netto per kontrakt i balansen.

Finansiell sikkerhet er typisk inn- og utbetalinger av kontantsikkerhet (cash collateral) og marginkrav til/fra motpart, normalt en bank eller clearing-sentral. Finansiell sikkerhet kan også være bankinnskudd som er satt av på en sperret konto som sikkerhet for fremtidige renter og avdrag på lån.

I tabellen er energi-, valuta- og rentederivater fordelt på eiendeler og forpliktelser. Kontantsikkerhet er bokført netto per motpart og presenteres som kortsiktige eiendeler/forpliktelser i balansen, uavhengig av levetiden på det tilhørende derivatet. Derivater, både lang- og kortsiktige, er derfor presentert på samme linje i tabellen ovenfor.

Note 11 Regnskapsmessig sikring

GENERELL INFORMASJON

Se note 7 for informasjon om hvordan Statkraft forvalter rente- og valutarisiko. Statkraft er eksponert for rente- og valutarisiko, og inngår finansielle instrumenter for å redusere risikoen. Statkraft netter ofte eksponeringen, slik at få av sikringsrelasjonene oppfyller kravene til regnskapsmessig sikring. Formålet med regnskapsmessig sikringsbokføring er å redusere volatiliteten i resultatregnskapet.

Virkelig verdisikring To låneforhold er behandlet som virkelig verdisikring. Utstedte obligasjonslån er utpekt som sikringsobjekt i sikringsforholdene, og tilhørende rentebytteavtaler er pekt ut som sikringsinstrumenter. Sikringsobjektene er fastrenteobligasjoner pålydende totalt 750 millioner euro. Sikringsinstrumentene er rentebytteavtaler pålydende 750 millioner euro inngått med større banker som motpart. Avtalene bytter rente fra fast til flytende 3-måneders EURIBOR. Det økonomiske formålet med sikringsforholdene er å sikre eksponeringen mot endringer i virkelig verdi av lånene, som utstedes til fast rente (renterisiko).

Totalt 100 millioner euro i utstedte obligasjonslån og tilhørende rentebytteavtaler på totalt 100 millioner euro ble avsluttet i 2019 som følge av tilbakebetaling av gjelden.

Kritiske betingelser for sikringsobjekter og sikringsinstrumenter vurderes å være omtrent det samme, og det var ingen vesentlig innvirkning på resultatet som følge av ineffektivitet.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet Det ble ikke inngått noen nye kontrakter på sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet i 2019, og det var ingen sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet i 2019.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføring Finansielle instrumenter som inngår som sikringsinstrument eller sikringsobjekt i et sikringsforhold identifiseres ut i fra intensjonen med anskaffelsen av det finansielle instrumentet. I en virkelig verdisikring vil verdiendringen møte motsvarende verdiendring på sikringsobjektet, og presenteres på samme linje i totalresultatet og balansen.

Verdiendringer fra sikringer av nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet føres mot utvidet resultat. Gevinster og tap som følge av endringer i valutakurser på gjeld, inngått for å sikre nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet, føres direkte mot utvidet resultat og resirkuleres til resultat ved avhendelse av utenlandsk enhet.

Ineffektiviteten i sikringene innregnes i resultatregnskapet.

Vi viser til de vedtatte tilpasningene i IFRS 9 og IAS 39 som er en respons på den kommende IBOR reformen. Statkraft har valgt og tidlig anvende tilpasningene i standardene og de vedtatte endringene er gjeldende i 2019. Tilpasningene modifiserte enkelte krav knyttet til sikringsbokføring og ga lettelse fra eventuelle mulige effekter fra IBOR reformen. I 2019 har ikke IBOR reformen hatt noen effekt på virkelig verdisikringene og det har heller ikke vært behov for å avvike noen av sikringsforholdene som følge av dette.

Sikringsinstrumenter

Beløp i mill. kroner	Sikringsinstrumentets nominelle verdi	Sikringsinstrumentets regnskapsførte verdi ¹⁾		Regnskapslinje i balansen hvor sikringsinstrumentet er innregnet	Endringer i virkelig verdi benyttet til beregning av periodens sikringsineffektivitet
		Eiendeler	Gjeld		
2019					

Virkelig verdisikringer

Renterisiko:

Rentebytteavtaler	MEUR 750	-	267	Rentebærende gjeld	95
-------------------	----------	---	-----	--------------------	----

Sikring av nettoinvesteringer

Valutarisiko:

Valutaterminkontrakter	-	-	-	-	-
------------------------	---	---	---	---	---

2018

Virkelig verdisikringer

Renterisiko:

Rentebytteavtaler	MEUR 850	-	172	Rentebærende gjeld	36
-------------------	----------	---	-----	--------------------	----

Sikring av nettoinvesteringer

Valutarisiko:

Valutaterminkontrakter	-	-	-	-	47
------------------------	---	---	---	---	----

¹⁾ Påløpte renter er ikke en del av regnskapsført verdi.

Note 11 fortsettelse

Sikringsinstrumenter - forfallsoversikt

Beløp i mill. kroner	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5 år og senere
2019						
Virkelig verdisikringer						
<i>Renterisiko:</i>						
Rentebytteavtaler	-	-	-	MEUR 500		MEUR 250
2018						
Virkelig verdisikringer						
<i>Renterisiko:</i>						
Rentebytteavtaler	MEUR 100	-	-	-	MEUR 500	MEUR 250

Sikringsobjekter

Beløp i mill. kroner	Sikringsobjektets nominelle verdi	Sikringsobjektets regnskapsførte verdi ¹⁾		Akkumulert justering av virkelig verdisikring på sikringsobjektet, inkludert i regnskapsført verdi av sikringsobjektet ¹⁾		Regnskapslinje i balansen hvor sikringsobjektet er innregnet	Endringer i virkelig verdi benyttet til beregning av periodens sikringsineffektivitet	Sikringsreserve knyttet til sikring av nettoinvesteringer
		Eiendeler	Gjeld	Eiendeler	Gjeld			
2019								
Virkelig verdisikringer								
<i>Renterisiko:</i>								
Fastrentelån	MEUR 750	-	-7 633	-	-267	Rentebærende gjeld	-90	-
Sikring av nettoinvesteringer								
<i>Valutarisiko:</i>								
Avsluttet sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet	-	-	-	-	-		-	-
2018								
Virkelig verdisikringer								
<i>Renterisiko:</i>								
Fastrentelån	MEUR 850	-	-8 593	-	-177	Rentebærende gjeld	-33	-
Sikring av nettoinvesteringer								
<i>Valutarisiko:</i>								
Avsluttet sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet	MGBP 220	-	-	-	-		-47	-321

¹⁾ Påløpte renter er ikke en del av regnskapsført verdi.

Note 11 fortsettelse

Sikringseffektivitet

Beløp i mill. kroner	Sikrings- instrumentets verdiendring innregnet i utvidet resultat	Sikrings- ineffektivitet resultatført i resultat- regnskapet	Regnskapslinje i resultat- regnskapet (som inkluderer sikrings- ineffektivitet)	Sikringsreserve fra sikring av nettoinvestering resirkulert til resultat- regnskapet	Regnskapslinje i resultat- regnskapet hvor resirkuleringen blir resultatført
2019					
Virkelig verdisikringer					
<i>Renterisiko:</i>					
Fastrentelån	-	5	Andre finansposter	-	-
Sikring av nettoinvestering					
<i>Valutarisiko:</i>					
Nettoinvestering i utenlandsk virksomhet	-	-	-	-	-
2018					
Virkelig verdisikringer					
<i>Renterisiko:</i>					
Fastrentelån	-	2	Andre finansposter	-	-
Sikring av nettoinvestering					
<i>Valutarisiko:</i>					
Nettoinvestering i utenlandsk virksomhet	47	-	-	-	-

Sikringsreserver

Beløp i mill. kroner	Valutarisiko
2019	
Sikringsreserver knyttet til sikring av nettoinvesteringer	
<i>Balanseført verdi per 01.01</i>	-321
Gevinst eller tap fra sikring	-
<i>Balanseført verdi per 31.12</i>	-321
2018	
Sikringsreserver knyttet til sikring av nettoinvesteringer	
<i>Balanseført verdi per 01.01</i>	-368
Gevinst eller tap fra sikring	47
<i>Balanseført verdi per 31.12</i>	-321

Note 12 Salgsinntekter og energikjøp

GENERELL INFORMASJON

Konsernets salgsinntekter og energikjøp er inndelt i tre kategorier:

Produksjon inkluderer salgsinntekter og energikjøp relatert til Statkrafts kraftproduserende fysiske eiendeler og i tillegg fjernvarme. Denne kategorien inkluderer spotsalg, bilaterale industrikontrakter, konsesjonskraft og enkelte miljøsertifikater.

Kunder inkluderer salgsinntekter og energikjøp relatert til markedsadgang, primært knyttet til det tyske kraftmarkedet.

Nettleie og annet består primært av nettvirksomhet i Norge og Peru, en kraftutvekslingskabel mellom Sverige og Tyskland, nedstrøms markedstjenester i Storbritannia samt utleide verk i Norge.

Inntektene fra utleide verk i Norge er blitt reklassifisert fra Andre driftsinntekter til Salgsinntekter i kategorien Nettleie og annet. Sammenlignbare tall er omarbeidet.

VIKTIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Hovedprinsippet i IFRS 15 er å bokføre inntekter til et beløp som reflekterer beløpet som enheten forventer å ha en rettighet til i bytte mot overføring av varer eller tjenester til en kunde. For å oppnå dette bruker IFRS 15 en fem-stegsmodell til å bokføre inntekter som oppstår fra kontrakter med kunder.

Produksjon

Inntektene fra Produksjon omfatter salg av egenprodusert kraft og fjernvarme til en avtalt pris. Leveringsforpliktelsen er å levere en rekke spesifikke varer, hovedsakelig kraft, og transaksjonsprisen er godtgjørelsen som Statkraft forventer å motta, til enten spotpris, regulert pris eller kontraktspris. Leveringsforpliktelsen blir oppfylt over tid, noe som innebærer at inntekten skal innregnes for hver enhet levert til transaksjonspris. Statkraft benytter en praktisk tilnærming i henhold til IFRS 15 hvor inntekten fra kraften for de fleste kontraktene blir bokført til det beløpet som enheten har rett til å fakturere. Retten til å fakturere oppstår når kraften er produsert og levert, og retten til å fakturere godtgjørelsen vil normalt samsvare direkte med verdien for kunden.

I de tilfeller hvor Statkraft selger kraft via en børs (for eksempel Nord Pool), vil børsen defineres som kunden. Dette er basert på at Statkraft har bindende kontrakter med børsene.

Innen enkelte geografiske områder er Statkraft pålagt å levere en andel av kraftproduksjonen til fylker og kommuner hvor denne kraften er produsert. Statkraft har konkludert med at inntekten fra levering av konsesjonskraft ikke oppstår som følge av en kontrakt med en kunde i henhold til IFRS 15. Statkraft anvender prinsippene og retningslinjene i IFRS 15 analogt og presenterer inntekter fra salg av konsesjonskraft som salgsinntekter.

Miljøsertifikater opptjenes fra egne kraftverk innen visse teknologier. Retten til å motta miljøsertifikater er innvunnet på tidspunktet for produksjon av kraften, og på produksjonstidspunktet kan Statkraft med rimelig sikkerhet fastslå at vilkårene for tildeling av miljøsertifikater er oppfylt. Mottak av miljøsertifikater er nært relatert til kraftproduksjonen og er dermed presentert som en del av salgsinntekter. Inntektsført beløp fra offentlige tilskudd utgjør 531 millioner kroner for 2019 (881 millioner kroner).

Innenfor fjernvarme mottar konsernet anleggsbidrag fra kunder for utbygging av infrastruktur som kobler kunden til fjernvarmenettet. Se Nettleie og annet for ytterligere detaljer.

Kunder

Når andre aktører er involvert i å levere varer eller tjenester til Statkrafts kunder må Statkraft avklare hvorvidt deres leveringsforpliktelse er å fremskaffe varen eller tjenesten selv (Statkraft er prinsippal), eller om man leverer disse varene på vegne av en annen aktør (Statkraft er agent). Når det undersøkes hvorvidt Statkraft er agent eller prinsippal må det vurderes hvilke rettigheter som foreligger i kontrakten med hensyn til bruk av kraften, ubalanseriisiko, skjønnsmessige priser på leveransene, og om det er Statkraft som er hovedansvarlig for leveransen. Hvis Statkraft er prinsippal, blir vederlaget fra kunden presentert brutto som salgsinntekt. Tilhørende energikjøp presenteres brutto på en egen linje i resultatoppstillingen. Er Statkraft en agent, blir vederlaget presentert netto som salgsinntekt.

I forbindelse med overgangen til IFRS 16 fra 1. januar 2019 er visse kontrakter ikke lenger presentert brutto som leiekontrakter, men blir vurdert i henhold til IFRS 9. Se note 13.

Effekten av endrede regnskapsprinsipper ble en reduksjon i salgsinntekter og energikjøp sammenlignet med hvordan dette ble presentert i 2018. Statkraft bokførte i 2018 salgsinntekter på ca. 9 milliarder kroner fra disse kraftkjøpskontraktene. Sammenligningstall for 2018 er ikke omarbeidet.

Nettleie og annet

Inntekter fra nettaktiviteter har flere av de samme egenskapene som de inntektene som ble beskrevet under Produksjon. Statkraft anvender en praktisk tilnærming etter IFRS 15 hvor inntektene fra å transportere kraften blir bokført til det beløpet som enheten har en rett til å fakturere.

Konsernet mottar vederlag fra kunder i forskjellige virkeområder som støtte for å bygge ut infrastruktur for å knytte kunden til nettet for kraft eller fjernvarme. Statkraft har konkludert med at bidragene til eiendelene innenfor infrastruktur utgjør betalinger som skal vurderes sammen med fastsettelse av prisen på framtidige leveranser til kundene (en leveringsforpliktelse) og inntektene blir derfor bokført som inntekter over tid. Statkraft har konkludert med at det er korrekt å bokføre inntektene over forventet levetid for disse eiendelene innenfor infrastruktur.

Note 12 fortsettelse

Spesifikasjon per inntektskategori

Beløp i mill. kroner	Statkraft AS Konsern	Europeisk fleksibel kraft- produksjon	Markeds- operasjoner	Inter- nasjonal kraft	Europeisk vind- og solkraft	Fjernvarme	Industrielt eierskap	Annen virksomhet	Konsern- posteringer
2019									
Produksjon - salgsinntekter	26 138	19 323	22	2 791	1 260	902	2 095	-	-254
Produksjon - energikjøp	-2 139	-1 662	-22	-250	-	-266	-51	-	113
Produksjon - netto	24 000	17 660	-	2 542	1 260	636	2 044	-	-141
Kunder - salgsinntekter	13 588	-	14 575	-	-	-	3	-	-990
Kunder - energikjøp	-13 515	-	-14 505	-	-	-	1	-	990
Kunder - netto	73	-	70	-	-	-	4	-	-
Nettleie og annet - salgsinntekter	3 724	1 168	1 127	256	-	13	1 192	18	-50
Nettleie og annet - energikjøp	-829	-642	-47	-187	-	-	-	-	47
Nettleie og annet - netto	2 894	526	1 080	69	-	13	1 192	18	-3
Salgsinntekter	43 450	20 490	15 725	3 048	1 260	915	3 289	18	-1 295
Energikjøp	-16 483	-2 305	-14 575	-437	-	-266	-50	-	1 150
Salgsinntekter justert for energikjøp	26 967	18 186	1 149	2 611	1 260	649	3 239	18	-144
2018									
Produksjon - salgsinntekter	26 973	20 092	185	2 387	1 267	881	2 451	-	-290
Produksjon - energikjøp	-1 334	-925	-167	-166	-	-258	-47	-	228
Produksjon - netto	25 638	19 167	18	2 221	1 267	623	2 404	-	-62
Kunder - salgsinntekter ¹⁾	26 946	-	26 153	-	-	-	1 183	-	-390
Kunder - energikjøp ¹⁾	-25 606	-	-25 671	-	-	-	-1 002	-	1 067
Kunder - netto	1 340	-	482	-	-	-	181	-	677
Nettleie og annet - salgsinntekter ²⁾	2 969	1 286	319	214	-	12	1 189	-	-50
Nettleie og annet - energikjøp	-917	-739	-45	-156	-	-	-23	-	45
Nettleie og annet - netto	2 052	547	273	58	-	12	1 166	-	-4
Salgsinntekter	56 888	21 378	26 657	2 601	1 267	893	4 822	-	-731
Energikjøp	-27 858	-1 664	-25 884	-322	-	-258	-1 071	-	1 340
Salgsinntekter justert for energikjøp	29 030	19 714	774	2 279	1 267	635	3 752	-	610

¹⁾ Salgsinntekter og energikjøp ble rapportert 1 050 millioner kroner for lavt i 2018 og har blitt omarbeidet. Dette var relatert til markedsadgangsaktiviteter i Tyskland.

²⁾ 488 millioner kroner i inntekter fra utleide verk i Norge har blitt reklassifisert fra Andre driftsinntekter til Salgsinntekter for 2018.

Spesifikasjon per geografiske områder

Eksterne salgsinntekter fordeles basert på opprinnelseslandet til produksjonsapparatet eller produksjonsvirksomheten.

Geografiske områder

Beløp i mill. kroner	Statkraft AS Group	Norway	Germany	Sweden	UK	Other
2019						
Salgsinntekter eksterne	43 450	22 464	12 042	3 188	2 423	3 334
<i>Kraftproduksjon</i>	26 138	18 077	2 635	2 650	187	2 589
<i>Kunder</i>	13 588	2 764	9 190	-	1 141	493
<i>Nettleie og annet</i>	3 724	1 622	217	538	1 094	252
2018						
Salgsinntekter eksterne	56 888	24 859	14 681	3 092	10 780	3 475
<i>Kraftproduksjon</i>	26 973	19 929	1 610	2 881	218	2 335
<i>Kunder</i>	26 946	3 264	12 447	19	10 296	920
<i>Nettleie og annet</i>	2 969	1 667	624	192	266	221

Note 12 fortsettelse

Mer detaljer om salgsinntekter for inntektskategori **Produksjon**:

Produksjon - salgsinntekter

NOK million	2019	2018
Spotsalg	16 102	17 257
Langsiktige kontrakter	8 085	7 470
Konsesjonskraft	397	378
Fjernvarme	1 024	987
Miljøsertifikater	531	881
Produksjon - salgsinntekter	26 138	26 973

Inntektskategorien **Kunder** er primært relatert til aktiviteter innenfor markedsadgang i Europa. Statkraft tilbyr tjenester tilknyttet markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi. Disse tjenestene inkluderer vindprognostisering, nominering, håndtering av ubalanse i tillegg til de nødvendige IT-systemene som kreves for å kunne selge kraft. Hovedmålet er å oppnå lave ubalansekostnader. Virksomheten innen markedsadgang er en aktivitet med lav margin som blir drevet i stor skala og hvor kraften i all hovedsak selges via kraftbørser. De høyeste inntektene kommer fra Tyskland, se spesifisering av salg per geografiske områder på forrige side.

Mer detaljer om salgsinntekter for inntektskategori **Nettleie og andre inntekter**:

Nettleie og andre inntekter

NOK million	2019	2018
Nettleie	1 446	1 369
Undersjøisk kabel	722	798
Inntekter ved utleie av kraftverk ¹⁾	445	488
Nedstrøms markedstjenester i Storbritannia	1 080	271
Øvrig	30	44
Nettleie og andre inntekter	3 724	2 969

¹⁾ Inntekter fra kraftverk som er utleid til tredjepart er rapportert som salgsinntekter, mens kostnader relatert til drift i kraftverkene blir bokført under driftskostnader.

Note 13 Gevinster/tap fra markedsaktiviteter

GENERELL INFORMASJON

Risikoreducerende aktiviteter består av finansielle kraftkontrakter som reduserer prisenrisikoen relatert til kraftproduksjon. Disse aktivitetene inkluderer de nordiske og kontinentale forvaltningsporteføljene.

Trading-aktiviteter inkluderer kjøp og salg av standardiserte og likvide produkter, som for eksempel kraft, gass og oljeprodukter.

Origination-aktiviteter inkluderer kjøp og salg av både standardiserte og strukturerte energirelaterte produkter og tjenester. Den inneholder også enkelte markedsadgangsaktiviteter.

Innebygde derivater er relatert til langsiktige kraftsalgsavtaler med norske industriselskaper i Norge hvor kontraktene er notert i euro og/eller hvor prisingen er knyttet opp mot enkelte råvarepriser.

Se note 7 for mer informasjon.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Derivater Risikoreducerende derivater og de fleste kontraktene innenfor trading og origination blir innregnet som derivater til virkelig verdi over resultatet (se note 10). Gevinster og tap består av både realiserte og urealiserte poster og blir presentert netto.

Innebygde derivater Valutaeksponeringen som Statkraft påtar seg ved å nominere kraftsalgsavtalene inngått med norske industrikunder i euro er vurdert som et innebygget derivat. I tillegg er noen av disse kontraktene knyttet opp mot utviklingen i enkelte råvarepriser. De innebygde derivatene er skilt ut fra vertskontrakten og er innregnet til virkelig verdi i resultatregnskapet. Se note 10.

Enkelte kontrakter ble før 1. januar 2019 bokført i henhold til IAS 17 Leieforpliktelser, og kraftkjøp fra produsenter og kraftsalg til børsen ble presentert brutto i resultatoppstillingen som henholdsvis energikjøp og salgssinntekter. Statkraft tilbyr markedsadgang til produsenter av fornybar energi ved å inngå langsiktige kraftkjøpsavtaler hvor de håndterer volum- og ubalanserisiko og selger kraften til børsen. Statkraft er eksponert for prisenrisiko, avhengig av prismekanismene i kraftkjøpsavtalene med produsentene. Denne prisenrisikoen blir redusert ved å inngå finansielle kontrakter med tredjepart, hovedsakelig futures og forwards. I tillegg så tas det risikoreducerende tiltak for å sikre framtidige marginer fra porteføljene. Disse kontraktene anses ikke å oppfylle kravene for å bli klassifisert som kontrakter inngått for normalt kjøp eller salg (eget bruk). Statkraft regnskapsfører kontraktene som derivater vurdert til virkelig verdi via resultatet i samsvar med IFRS 9. Statkraft oppfylder kontraktene ved å ta imot kraft og selge denne kraften til børsen ved oppgjørdsdato. Kontraktene blir presentert netto på linjen «Gevinster/tap fra markedsaktiviteter» i resultatregnskapet.

Effekten av endrede regnskapsprinsipper ble en reduksjon i salgssinntekter og energikjøp sammenlignet med hvordan dette ble presentert i 2018. Statkraft bokførte i 2018 salgssinntekter på ca. 9 milliarder kroner fra disse kraftkjøpskontraktene. Sammenligningstall for 2018 er ikke omarbeidet.

Effekten av å måle disse kontraktene til virkelig verdi 01.01.2019 var en økning i egenkapitalen på 380 millioner kroner.

Gevinster/tap fra markedsaktiviteter

Beløp i mill. kroner	2019	2018 ¹⁾
Risikoreducerende aktiviteter	1 278	-1 236
Trading-aktiviteter	1 884	266
Origination-aktiviteter	1 355	-394
Innebygde derivater	-801	-333
Sum	3 716	-1 696

¹⁾ -252 millioner kroner ble feilaktig rapportert som Trading-aktiviteter i 2018, dette skulle ha vært rapportert som Riskoreducerende aktiviteter. Tallene er omarbeidet.

Note 14 Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Gevinster fra salg av forretningsvirksomhet	5	55	1 449
Øvrige driftsinntekter ¹⁾		711	643
Sum		766	2 092

¹⁾ Inkluderer inntekter fra et forsikringsoppgjør relatert til et kraftverk i Tyrkia og inntekter relatert til salg av et vindkraftprosjekt.

Note 15 Nedskrivninger

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler vurderes for verdifall ved utgangen av hvert kvartal. Når det er indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi beregnes gjenvinnbart beløp for å kunne vurdere om nedskrivning for verdifall må gjennomføres. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgskostnader og bruksverdi. Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke, men vurderes for verdifall en gang i året og når det er forhold som tilsier at en verdivurdering må gjennomføres. Ved hver rapporteringsdato vurderes grunnlaget for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler unntatt goodwill.

Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter (KGE)). KGE i Statkraft er definert som følger:

Vannkraftverk Vannkraftverk med magasiner som ligger i samme vassdrag og som styres samlet for å optimalisere kraftproduksjonen.

Vindkraftverk Det enkelte vindkraftverk.

Gasskraftverk Normalt utgjør et gasskraftverk en KGE med mindre to eller flere verk styres og optimaliseres sammen slik at inntektene ikke er uavhengig av hverandre.

Fjernvarmeanlegg Det enkelte anlegg sammen med tilhørende infrastruktur, inklusiv distribusjonsnett.

Biomassekraftverk Det enkelte biomassekraftverk.

Goodwill Ved nedskrivningstest av goodwill benyttes segment som laveste KGE.

Investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden testes for nedskrivning når det foreligger indikatorer på mulig verdifall. Investeringer nedskrives om gjenvinnbart beløp, estimert som det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgskostnader og bruksverdi, er lavere enn balanseført verdi. Nedskrivninger i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden blir regnskapsført som resultatandel i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden i resultatoppstillingen.

SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Vurdering av indikator Nedskrivning av balanseført verdi av eiendeler vurderes kvartalsvis som en del av den ordinære rapporteringsprosessen i konsernet. Indikatorer som kan tyde på et nedskrivningsbehov analyseres og diskuteres med segmentene og Statkrafts ekspertmiljø. Dersom det avdekkes indikasjon på verditap, gjennomføres beregninger. I tilfelle beregningene viser at balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp regnskapsføres verdinedgangen i resultat og balanse. Tilsvarende prosedyrer gjennomføres ved reversering av tidligere nedskrivninger. Statkrafts revisjonsutvalg blir hvert kvartal informert om forhold som kan medføre nedskrivning av eiendeler.

Særlig oppmerksomhet rettes mot eiendeler hvor en eller flere av de følgende situasjonene er til stede:

- Forskjellen mellom bokført verdi og gjenvinnbart beløp er marginal.
- Usikre regulatoriske rammebetingelser eller usikkerhet knyttet til prosjektgjennomføring.
- Strukturelle endringer i markedsforhold som medfører endret forventning til langsiktige kraftpriser.
- Nedskrivning er gjennomført i tidligere perioder.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Bruksverdi blir beregnet som nåverdien av fremtidige forventede kontantstrømmer diskontert ved bruk av et avkastningskrav som tilsvarer markedets avkastningskrav for tilsvarende eiendeler innenfor samme bransje. Driftskostnadene baseres på årets faktiske kostnader og budsjett for det kommende året. Restruktureringsaktiviteter som Statkraft enda ikke har forpliktet seg til og betydelige fremtidige investeringer som vil øke eiendelens ytelse blir ikke hensyntatt i disse kontantstrømmene. Forventede vedlikeholdskostnader blir inkludert for kraftverk som er i drift. Fjerningsforpliktelser er normalt ikke inkludert i beregningen av bruksverdien.

Når bruksverdi beregnes for varige driftsmidler som er under bygging inkluderes gjenværende investeringskostnad som er godkjent av Statkrafts ledelse.

Antagelser når bruksverdi vurderes Gjenvinnbart beløp er sensitiv mot fremtidige kraftpriser, forventet produksjonsvolum og diskonteringsrenten.

Kraftpriser:

- På kort sikt, typisk de første fem årene, legges observerbare priser i markedet til grunn for å estimere fremtidige inntekter.
- På lang sikt, typisk ti år etter balansedatoen, er de estimerte inntekter basert på Statkrafts syn på de langsiktige kraftprisene. Se note 2 for nærmere beskrivelse.
- For perioden mellom kort og lang sikt blir prisene interpolert.

Produksjonsvolum Produksjonsvolum som inngår i de neddiskonterte kontantstrømmene er den langsiktige forventede produksjonen fra ulike kraftverk. Redusert produksjon på grunn av tekniske utfordringer, hydrologiske faktorer og nedetid hensyntas i den langsiktige forventede produksjonen. Volumestimaten er en kombinasjon av informasjon fra turbinleverandører, eksterne konsulenter og Statkrafts interne estimat.

Diskonteringsrente Beregnet bruksverdi er basert på nominelle diskonteringsrenter etter skatt, hvorav skatteeffekten hensyntas i de beregnede kontantstrømmene. Dette betyr at beregnet gjenvinnbart beløp er konsistent med før-skatt beregninger. Diskonteringsrentene som benyttes tar hensyn til eiendelens eller grupper av eiendelers risikoprofil i det relevante markedet.

Antakelser når virkelig verdi fratrukket salgskostnader vurderes Om en eiendel opererer i et marked hvor det er et aktivt marked for tilsvarende eiendeler kan virkelig verdi fratrukket salgskostnader legges til grunn i beregning av eiendelens gjenvinnbare beløp. For landbaserte vindkraftverk i Storbritannia er oppnådde priser observert i transaksjoner som omfatter tilsvarende eiendeler. Verdsettelsesmodellen som ble lagt til grunn var basert på multipler for årlig kraftproduksjon.

Note 15 fortsettelse

Nedskrivninger innregnet i resultatregnskapet

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	900	167
Reversering av nedskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-1 035	-
Sum nedskrivninger/reversering av nedskrivninger i konsolidert virksomhet	-136	167
Selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	115	-
Sum nedskrivninger/reversering av nedskrivninger	-21	167

NEDSKRIVNINGER I 2019

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Gasskraft i Tyskland Forbedrede utsikter på marginer i forholdet mellom gasspris og kraftpris førte til en reversering av tidligere års nedskrivninger for gasskraftverk i Tyskland på 1035 millioner kroner. Eiendelene er en del av segmentet Europeisk fleksibel kraftproduksjon. Beregnet bruksverdi er basert på en nominell etter-skatt-diskonteringsrente på 6,1 % (tilsvarende en før-skatt-diskonteringsrente på 8,8 %).

Estimert bruksverdi er spesielt sensitiv for endringer i det fremtidige forholdet mellom gasspris og kraftpris og avkastningskrav. En økning i det fremtidige forholdet mellom gasspris og kraftpris på 10 % vil medføre en endring på omtrent 442 millioner kroner. En reduksjon i det fremtidige forholdet mellom gasspris og kraftpris på 10 % vil medføre en endring på omtrent -445 millioner kroner. En reduksjon i diskonteringsrenten på ett prosentpoeng (etter skatt) vil medføre en endring på omtrent 255 millioner kroner. En økning i diskonteringsrenten på ett prosentpoeng (etter skatt) vil medføre en endring på omtrent -227 millioner kroner.

Vindkraft i Sverige Veksten i produksjonskapasitet i den nordiske regionen er forventet og føre til reduserte inntekter fra enkelte eiendeler. Som et resultat er vindparker i Sverige nedskrevet med 333 millioner kroner. Eiendelene er en del av segmentet Europeisk vind- og solkraft. Beregnet bruksverdi er basert på en nominell etter-skatt-diskonteringsrente på 6,1 % (tilsvarende en før-skatt-diskonteringsrente på 7,7 %).

Estimert bruksverdi er spesielt sensitiv for endringer i fremtidige kraftpriser og avkastningskrav. En økning i fremtidige kraftpriser på 10 % vil medføre en endring på omtrent 426 millioner kroner. En reduksjon i fremtidige kraftpriser på 10 % vil medføre en endring på omtrent -426 millioner kroner. En reduksjon i diskonteringsrenten på ett prosentpoeng (etter skatt) vil medføre en endring på omtrent 250 millioner kroner. En økning i diskonteringsrenten på ett prosentpoeng (etter skatt) vil medføre en endring på omtrent -219 millioner kroner.

Vannkraft i Chile Reduserte langsiktige prisforventninger førte til nedskrivninger på vannkraftverk i Chile på 209 millioner kroner. Eiendelene er en del av segmentet Internasjonal kraft. Beregnet bruksverdi er basert på en nominell etter-skatt-diskonteringsrente på 6,5 % (tilsvarende en før-skatt-diskonteringsrente på 8,9 %).

Estimert bruksverdi er spesielt sensitiv for endringer i fremtidige kraftpriser og avkastningskrav. En økning i fremtidige kraftpriser på 10 % vil medføre en endring på omtrent 618 millioner kroner. En reduksjon i fremtidige kraftpriser på 10 % vil medføre en endring på omtrent -173 millioner kroner. En reduksjon i diskonteringsrenten på ett prosentpoeng (etter skatt) vil medføre en endring på omtrent 737 millioner kroner. En økning i diskonteringsrenten på ett prosentpoeng (etter skatt) vil medføre en endring på omtrent -536 millioner kroner.

Vannkraft i Nepal Ved utløpsdato av nåværende kraftkjøpsavtale er Statkrafts datterselskap Himal Power Ltd (HPL) forpliktet til å legge til rette for en overføring av 50 % av sin eierandel i vannkraftverket Khimti. Overføringen vil gjøres til et nyetablert selskap, eid i fellesskap mellom Nepal Electricity Authority (NEA) and HPL. Reviderte forutsetninger indikerer at det felleseide selskapet ikke vil kvalifisere til fortsatt konsolidering. Dette medførte en nedskrivning på 254 millioner kroner. Eiendelene er en del av segmentet Internasjonal kraft. Beregnet bruksverdi er basert på en nominell etter-skatt-diskonteringsrente på 11,6 %.

De resterende nedskrivningene på 104 millioner kroner er relatert til goodwill fra tidligere oppkjøp i Brasil, Sverige og Chile på totalt 76 millioner kroner, samt en nedskrivning i Peru på 28 millioner kroner.

Investeringer innregnet etter egenkapitalmetoden

Vannkraft i India En nedskrivning på 115 millioner kroner (Statkrafts andel) ble regnskapsført i selskapet Allain Duhangan Hydro Power Ltd i India, regnskapsført som felles virksomhet. Nedskrivningen var relatert til to vannkraftverk, hovedsakelig som en følge av reduserte langsiktige prisforventninger. Eiendelene er en del av segmentet Internasjonal kraft.

NEDSKRIVNINGER I 2018

Vannkraft i Peru To vannkraftverk i Peru ble nedskrevet med 132 millioner kroner. Eiendelene er en del av segmentet Internasjonal kraft.

Resterende nedskrivningskostnader på 35 millioner kroner er relatert til goodwill fra tidligere oppkjøp i Brasil og Sverige.

Note 16 Lønnskostnader og antall årsverk

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Lønn	2 618	2 425
Arbeidsgiveravgift	469	417
Pensjonskostnader ¹⁾	240	380
Andre ytelser	645	393
Sum	3 971	3 615

¹⁾ Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 17.

	2019	2018
Gjennomsnittlig antall årsverk konsern	3 415	3 270
Antall årsverk per 31.12.	3 601	3 229

KONSERN

STATKRAFT SF

BÆREKRAFT

Note 17 Pensjoner

GENERELL INFORMASJON

Statkrafts pensjonsplaner er etablert i samsvar med lokale lover, og omfatter både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en forvalter uten ytterligere forpliktelser etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad. Statkrafts pensjonsordning for nyansatte i heleide selskaper i Norge er fra og med 1. januar 2014 en innskuddsordning. Innskuddssatsen er 6 % for pensjongsivende lønn opp til 7,1 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og 18 % for pensjongsivende lønn mellom 7,1G og 12G. Innskuddsplanen omfatter foruten sparing til alderspensjon, også risikodekninger.

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Kravet til full pensjonsopptjening er mellom 30 og 40 år. Ansatte som ikke har full opptjening får sin pensjon redusert forholdsmessig.

Ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger Konsernselskaper i Norge har pensjonsordninger i Statens pensjonskasse (SPK), egne pensjonskasser, samt i forsikringsselskaper. Ansatte i konsernets selskaper i Norge deltar i offentlige tjenestepensjonsordninger i henhold til Lov om Statens pensjonskasse, overføringsavtalen og regelverket for offentlige tjenestepensjoner. Ytelsesplanene omfatter alders-, uføre- og etterlattepensjon. Majoriteten av selskapene har avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) for ansatte fra 62 år. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Alderspensjonen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjongsgrunnlaget for lønn opptil 12 G. Ansatte som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet ved en opptjeningstid på minst tre år.

Statens pensjonskasse (SPK) Selskapene som har sine ordninger i SPK betaler inn en årlig premie og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Pensjonsutbetalingene fra SPK er garantert av den norske stat. SPK forvalter ikke et reelt fond, men det simuleres en forvaltning av fondsmidler som om midlene var plassert i statsobligasjoner med 1-, 3-, 5- eller 10-årige norske statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall. Pensjonsordningen i Statens pensjonskasse (SPK) ble lukket for nye ansatte fra og med 1. januar 2014.

Pensjonskassene og forsikringsselskapene Pensjonskassene og forsikringsselskapene har plassert pensjonsmidlene i en diversifisert portefølje av norske og utenlandske rentebærende papirer, norske og utenlandske aksjer, pantelån til medlemmer, hedgefond og eiendom gjennom eksterne forvaltere.

Ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger Noen konsernselskaper i Norge har i tillegg til de ovennevnte avtalene inngått en pensjonsavtale som gir ansatte med lønn over 12G rettighet til alders- og uførepensjon på 66 % av lønn overskytende 12G ved full opptjening. Ordningen ble lukket for nye ansatte fra og med 30. april 2012. Medlemmer av den lukkede ordningen for ansatte med lønn over 12G som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet basert på relativ opptjeningstid. Dette forutsetter en opptjeningstid på minst tre år.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene redusert for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønnskostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene. Positive og negative estimatavvik som skyldes endringer i aktuarmessige forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot utvidet resultat.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimater på en rekke parametere. Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner og nåverdi av årets pensjonsopptjening blir beregnet ved bruk av pålørpte ytelsers metode. Netto pensjonsforpliktelse i balansen er justert for forventet fremtidig lønnsregulering frem til pensjonsalder. Beregningene tar utgangspunkt i medlemsbestand og lønnsdata ved utgangen av året.

Diskonteringsrenten Diskonteringsrenten er satt med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Statkraft vurderer at OMF- markedet representerer et tilstrekkelig dypt og likvid marked med relevante løpetider som kvalifiserer for referanserente i henhold til IAS 19.

Endringer i offentlige tjenestepensjonsordninger i Norge Statkraft har innregnet en reduksjon i pensjonskostnaden i 2019 knyttet til planendringer i offentlige tjenestepensjonsordninger i Norge. Endringene omfatter hovedsakelig nye reguleringer for hvordan offentlig tjenestepensjon skal samordnes med folketrygden, samt en ny pensjonsordning for ansatte født i 1963 eller senere.

Estimatavvik Estimataavvik innregnet i utvidet resultat i 2019 knytter seg i hovedsak til høyere verdi på pensjonsmidler.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn ¹⁾	31.12.2019	31.12.2018
Diskonteringsrente og forventet avkastning	2,30%	2,60%
Lønnsregulering	2,25%	2,75%
Pensjonsregulering i offentlige ordninger	1,25%	1,75%
Regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	2,00%	2,50%
Demografiske forutsetninger om dødelighet og utførhet	K2013/IR73	K2013/IR73

¹⁾ De oppgitte forutsetningene gjelder norske enheter. Utenlandske enheter har forutsetninger tilpasset lokale forhold.

Note 17 fortsettelse

Medlemmer av ytelsesplaner	2019	2018
Ansatte	1 460	1 511
Pensjonister og personer med oppsatte pensjonsrettigheter	2 779	2 699

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	6 978	6 915
Virkelig verdi på pensjonsmidler	6 232	5 744
Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	746	1 171
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	765	694
Arbeidsgiveravgift	288	297
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	1 799	2 161
Herav netto pensjonsmidler - se note 27	886	494
Herav netto pensjonsforpliktelse	2 685	2 655

Bevegelse i brutto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 01.01.	7 609	7 433
Netto endring i forpliktelser ved tilgang/avgang	-	-243
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	225	229
Rentekostnader	190	165
Planendringer	-161	-
Estimatavvik	79	199
Utbetalte ytelser	-194	-184
Valutaomregningseffekter	-4	10
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31.12.	7 744	7 609

Bevegelse i virkelig verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 01.01.	5 744	5 653
Netto endring i pensjonsmidler ved tilgang/avgang	-	-150
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	144	127
Estimatavvik	224	-13
Totalt tilskudd	279	274
Utbetalte ytelser	-160	-151
Valutaomregningseffekter	2	5
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31.12.	6 232	5 744

Pensjonsmidler består av	2019	2018
Egenkapitalinstrumenter	1 572	1 303
Rentebærende instrumenter	4 126	3 878
Annet	534	563
Virkelig verdi pensjonsmidler per 31.12	6 232	5 744

Estimatavvik innregnet i utvidet resultat

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Akkumulert estimatavvik innregnet i utvidet resultat før skatt 31.12.	2 470	2 604

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Ytelsesplaner		
Beløp i mill. kroner	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	225	229
Rentekostnad	190	165
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-144	-127
Planendringer	-161	-
Tilskudd fra ansatte	-18	-17
Arbeidsgiveravgift	37	47
Netto pensjonskostnad ytelsesplaner	127	297

Innskuddsplaner

Arbeidsgivers tilskudd	113	83
Totale pensjonskostnader - se note 16	240	380

Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger

	Diskonteringsrente		Lønnsregulering		Regulering av G	
	1%	-1%	1%	-1%	1%	-1%
Økning (+)/reduksjon (-) i periodens netto pensjonskostnad ytelsesplaner	-22%	23%	14%	-16%	13%	-15%
Økning (+)/reduksjon (-) i brutto pensjonsforpliktelse per 31.12.	-16%	21%	4%	-4%	16%	-13%

Note 18 Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Eiendomsskatt	734	997
Konsesjonsavgifter	404	364
Sum	1 138	1 361

Note 19 Andre driftskostnader

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Kjøp av eksterne tjenester ¹⁾	2 053	1 657
Materialer	417	362
Kraftverk drevet av andre	268	287
Erstatninger	152	202
IT	391	335
Markedsføring	65	67
Reise	160	154
Forsikring	90	56
Leiekostnader ²⁾	43	243
Øvrige driftskostnader	-1	64
Sum	3 639	3 427

¹⁾ Kjøp av eksterne tjenester består i all hovedsak av innleie av konsulenter og andre tjenester.

²⁾ Leiekostnader er redusert som følge av implementering av IFRS 16. Se note 25.

Note 20 Finansposter

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Renteinntekter	440	404
Rentekostnader		
Rentekostnader ekstern gjeld	-671	-969
Andre rentekostnader	-66	-28
Rentekostnader fra leieforpliktelser	-52	-
Balanseførte lånekostnader	123	119
Sum	-667	-878
Netto valutaeffekter	132	-464
Andre finansposter		
Urealisert gevinst/tap på rentederivater og verdipapirer	415	27
Gevinst/tap på salg av investeringer i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden ¹⁾	737	5 449
Annet	-245	-98
Sum	907	5 377
Netto finansposter	811	4 439

¹⁾ Se note 5.

Note 21 Urealiserte effekter presentert i resultatet

GENERELL INFORMASJON

Tabellen nedenfor presenterer effektene fra resultatregnskapet av de urealiserte verdiendringene av beholdninger og finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi og valutagevinster og tap på finansielle instrumenter verdsatt til amortisert kost.

Beløp i mill. kroner	2019			2018		
	Urealisert	Realisert	Sum	Urealisert	Realisert	Sum
Produksjon	-	26 138	26 138	290	26 683	26 973
Kunder	-	13 588	13 588	-115	27 060	26 946
Nettinntekter og andre inntekter	-	3 724	3 724	-	2 969	2 969
Sum salgsinntekter	-	43 450	43 450	175	56 713	56 888
Gevinster/tap fra markedsaktiviteter	1 250	2 467	3 716	-4 897	3 201	-1 696
Produksjon	-	-2 139	-2 139	-	-1 334	-1 334
Kunder	-	-13 515	-13 515	165	-25 771	-25 606
Annet energikjøp	-	-829	-829	-	-917	-917
Sum energikjøp	-	-16 483	-16 483	165	-28 023	-27 858
Urealiserte effekter inkludert i Driftsresultat (EBIT) ¹⁾	1 250			-4 557		
Netto valutaeffekter ²⁾	562	-430	132	606	-1 070	-464
Andre finansposter	415	491	907	27	5 350	5 377
Urealiserte effekter inkludert i Netto finansposter	977			633		
Sum urealiserte effekter	2 227			-3 924		

¹⁾ Sum salgsinntekter + Gevinster/tap fra markedsaktiviteter + Sum energikjøp.

²⁾ Tap for 2019 på interne lån utgjorde -42 millioner kroner, hvorav -33 millioner kroner var realisert. Tilsvarende tall for 2018 var henholdsvis -103 millioner kroner og -161 millioner kroner.

³⁾ Tallene for 2019 inkluderer en korleksjon mellom realisert og unrealisert relatert til 2018. Realisert ble overvurdert med 782 millioner kroner, med motsvarende effekt i urealisert.

Note 22 Resultatskatter

GENERELL INFORMASJON

Konsernets kraftproduksjonsvirksomhet i Norge er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernets skattekostnad omfatter derfor i tillegg til ordinær resultatskatt også naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Resultatskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler og anvender til enhver tid vedtatt skattesats. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Betalbar resultatskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt.

Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og beregnes på grunnlag av netto grunnrenteinntekt for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. Faktisk kontraktspris anvendes for leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter med en varighet på over syv år. Inntekter fra grønne sertifikater inngår i brutto grunnrenteinntekt. Det innrømmes fradrag for faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år kan kun fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Skatt på poster ført mot utvidet resultat er også ført mot utvidet resultat.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til betalbar resultatskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger betalbar resultatskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Balansføring av utsatt skattefordel innebærer bruk av skjønn, og foretas i den grad det er sannsynliggjort at fordelene vil bli utnyttet. Utsatt skattefordel vedrørende grunnrenteinntekt til fremføring er balanseført med det beløp som forventes å komme til anvendelse innenfor en tidshorisont på ti år. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan komme til anvendelse estimeres på grunnlag av forventinger om normalproduksjon og prisbaner. Andre utsatte skattefordeler balanseføres dersom de forventes å komme til anvendelse innenfor en tidshorisont på fem år. Se note 34 for informasjon om usikre skatteposisjoner.

Norske skattesatser i resultatregnskapet	2019	2018
Resultatskatt	22%	23%
Grunnrenteskatt	37,0 %	35,7 %

Norske skattesatser i balansen (utsatt skatt)	2019	2018
Resultatskatt	22%	22%
Grunnrenteskatt	37,0 %	37,0 %

Skattekostnad i resultatregnskapet

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Betalbar resultatskatt (inkludert betalbar naturressursskatt)	3 249	3 181
Betalbar grunnrenteskatt	3 407	3 678
Betalbar kildeskatt	10	23
Betalbar skattekostnad tidligere år	-10	87
Endring i utsatt skatt netto etter konsernbidrag	987	285
Skattekostnad i resultatregnskapet	7 642	7 255

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Betalbar resultatskatt	2 470	2 443
Betalbar naturressursskatt	625	634
Betalbar grunnrenteskatt	3 407	3 678
Betalbar skatt tidligere år	606	757
Betalbar skatt i balansen	7 109	7 513

Skatt inkludert i fordringer

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Forskuddsbetalt skatt	89	107
Skatt inkludert i fordringer - se note 29	89	107

Note 22 fortsettelse

Avstemming av norsk nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Resultat før skattekostnad	19 071	20 709
Forventet skattekostnad etter nominell sats 22% (23%)	4 196	4 763

Skatteeffekter av

Grunnrenteskatt	3 695	4 123
Satsforskjeller	259	-245
Endring i skattesats	-0	-111
Resultatandel i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	-275	-182
Skattefrie inntekter ¹⁾	-269	-1 398
Endringer vedrørende tidligere år	227	-5
Endring nedvurdering av utsatt skattefordel ²⁾	-235	198
Andre permanente forskjeller ³⁾	44	112
Skattekostnad	7 642	7 255
Effektiv skattesats	40,1 %	35,0 %

¹⁾ Skattefrie inntekter er hovedsakelig knyttet til salg av aksjer i BKK og Fjordkraft, samt urealisert gevinst på gjenværende investering i Fjordkraft.

²⁾ Endring i nedvurdering av utsatt skattefordel er hovedsakelig knyttet til Tyskland.

³⁾ Andre permanente forskjeller inneholder hovedsakelig ikke-fradragsberettigede kostnader og resultatetelementer uten skatteeffekt. Resultatelementer uten skatteeffekt omfatter avskrivninger på eiendeler uten initiell innregning av utsatt skatt.

Spesifikasjon av utsatt skatt

Beløp i mill. kroner	01.01.2019	Implementering av IFRS 16	Resultatført i perioden	Ført mot utvidet resultat	Kjøp og salg av selskaper	31.12.2019
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-109	-	232	-6	-0	117
Driftsmidler utenfor regimet for grunnrenteskatt ¹⁾	4 031	288	163	-35	47	4 494
Driftsmidler innenfor regimet for grunnrenteskatt	7 856	2	386	-	0	8 246
Pensjonsforpliktelser	-776	-	85	46	0	-645
Derivater	826	47	-21	-13	-	838
Andre langsiktige poster	-66	-290	-135	8	-25	-508
Fremførbare underskudd/godtgjørelse ¹⁾	-182	-	-58	8	-26	-258
Fremførbare negativ grunnrenteinntekt ²⁾	-2 241	-	337	-	-	-1 904
Sum netto utsatt skatt	9 340	47	989	8	-4	10 379
Herav presentert som utsatt skattefordel	676	-	-	-	-	614
Herav presentert som utsatt skatt	10 016	-	-	-	-	10 994

Beløp i mill. kroner	01.01.2018	Implementering av IFRS 16	Resultatført i perioden	Ført mot utvidet resultat	Kjøp og salg av selskaper	31.12.2018
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-175	-	84	-4	-14	-109
Driftsmidler utenfor regimet for grunnrenteskatt ¹⁾	3 794	-	145	0	93	4 031
Driftsmidler innenfor regimet for grunnrenteskatt	7 689	-	163	-	5	7 856
Pensjonsforpliktelser	-724	-	18	-94	24	-776
Derivater	1 489	-	-682	4	15	826
Andre langsiktige poster	3	-	-31	-71	32	-66
Fremførbare underskudd/godtgjørelse ¹⁾	-423	-	200	42	-1	-182
Fremførbare negativ grunnrenteinntekt ²⁾	-2 630	-	388	-	-	-2 241
Sum netto utsatt skatt	9 024	-	285	-122	154	9 340
Herav presentert som utsatt skattefordel	962	-	-	-	-	676
Herav presentert som utsatt skatt	9 986	-	-	-	-	10 016

¹⁾ Konsernet har i tillegg ikke balanseførte utsatte skattefordeler. I hovedsak gjelder dette Tyskland hvor utsatte skattefordeler estimert til 1961 millioner kroner ikke er balanseført pr 31.12.2019 (1805 millioner kroner pr 31.12.2018).

²⁾ Konsernet har i tillegg ikke balanseførte utsatte skattefordeler knyttet til negativ grunnrenteinntekt til fremføring. Dette er estimert til 435 millioner kroner pr 31.12.2019 (503 millioner kroner pr 31.12.2018).

Utsatt skatt ført mot utvidet resultat

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Estimatavvik pensjoner	45	-95
Valuta omregningseffekter	-37	-36
Endring i verdi på finansielle instrumenter	-1	9
Sum utsatt skatt ført mot utvidet resultat	8	-122

Note 23 Immaterielle eiendeler

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Immaterielle eiendeler Immaterielle eiendeler er regnskapsført til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Utgifter til immaterielle eiendeler, herunder goodwill, balanseføres når det er sannsynlig at eiendelen vil gi økonomiske fordeler og at den kan måles pålitelig. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubegrenset levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall.

Utgifter til forskning og utvikling Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

Beløp i mill. kroner	Goodwill	Annet ¹⁾	Sum
2019			
Balanseført verdi per 01.01.	1 351	2 008	3 359
Tilgang	-	290	290
Tilgang ved oppkjøp	307	342	649
Reklassifiseringer	-95	167	72
Overføring mellom anleggsklasser	70	-70	-
Avskrivninger	-	-159	-159
Nedskrivninger	-76	-	-76
Reversering av nedskrivninger	-	33	33
Avgang	-	-22	-22
Valutaomregningseffekter	4	-68	-64
Balanseført verdi per 31.12.	1 561	2 522	4 083
Anskaffelseskost per 31.12.	2 598	3 507	6 105
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-1 037	-985	-2 022
Balanseført verdi per 31.12.	1 561	2 522	4 083
¹⁾ Inkluderer verdier hovedsakelig knyttet til oppkjøp i segmentene Internasjonal kraft og Europeisk vind- og solkraft, samt rettigheter knyttet til leietakertilpasninger for overførte kraftverk i Norge.			
Beløp i mill. kroner	Goodwill	Annet	Sum
2018			
Balanseført verdi per 01.01.	1 052	1 712	2 764
Tilgang	-	48	48
Tilgang ved oppkjøp	339	630	969
Reklassifiseringer	-	-28	-28
Avskrivninger	-	-143	-143
Nedskrivninger	-35	-	-35
Avgang ved salg av virksomhet	-	-95	-95
Avgang	-	-1	-1
Valutaomregningseffekter	-5	-115	-120
Balanseført verdi per 31.12.	1 351	2 008	3 359
Anskaffelseskost per 31.12.	2 299	3 042	5 341
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-948	-1 034	-1 982
Balanseført verdi per 31.12.	1 351	2 008	3 359

Forventet levetid

10–22 år

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernets forsknings- og utviklingsaktiviteter består av aktiviteter knyttet til nye energikilder og videreutvikling av eksisterende anlegg og teknologier. I forskningsaktiviteter knyttet til nye energikilder inngår generelle forskningsprosjekter. Prosjektene har som formål å gi mer viten om teknologi eller annet som kan gi grunnlag for fremtidige aktiviteter/prosjekter.

For å tilegne seg ny kunnskap og utvikle nye metoder innenfor energidisponering og vedlikehold, har konsernet også forsknings- og utviklingsaktiviteter rettet mot eksisterende anlegg/energikilder. Forsknings- og utviklingsaktiviteter som er gjennomført i 2019 og 2018 er kostnadsført med henholdsvis 40 millioner kroner og 36 millioner kroner. Balanseførte utviklingskostnader i 2019 og 2018 er 5 millioner kroner og 10 millioner kroner.

Note 24 Varige driftsmidler

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er ferdigstilt og kan tas i bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler omfatter utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen slik at den er klar for bruk. Direkte henførbare lånekostnader tillegges anskaffelseskost. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som reparasjoner og vedlikehold, resultatføres løpende, mens øvrige utgifter som øker fremtidig produksjonskapasitet balanseføres. Estimerte fjerningsforpliktelser er inkludert i anleggets balanseførte verdi.

Utgifter balanseføres når det er sannsynlig at eiendelen vil gi økonomiske fordeler og at den kan måles pålitelig. Som en generell regel blir dette utført når investeringsbeslutning er tatt av den relevante ledelsen i Statkraft.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over forventet levetid. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold planlegges gjennomført. Avskrivningstiden vil tilpasses konsesjonsperioden. Forventet levetid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Tomter og vannfallsrettigheter avskrives ikke, da verdiene anses som evigvarende under forutsetning av at det ikke foreligger hjemfallsrett. Vannfallsrettigheter presenteres som varige driftsmidler ettersom Statkraft har en evigvarende avtale om rett til å bruke vannfallet.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Varige driftsmidler avskrives over forventet levetid. Forventet levetid estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderinger og justeres dersom det oppstår endringer i forventningene. Det tas hensyn til restverdi ved fastsettelse av avskrivningene og vurdering av restverdi er også gjenstand for estimater. Estimater på fjerningsforpliktelser, som inngår som en del av anleggets balanseførte verdi, er gjenstand for løpende vurderinger.

Fjerningsforpliktelsen er Statkrafts beste estimat av nåverdien av kostnadene ved å fjerne varige driftsmidler i tillegg til å gjenopprette stedet på datoen når driften opphører.

Beløp i mill. kroner	Reguleringsanlegg	Turbiner, generatorer mv.	Fallrettigheter	Tomt, fjellrom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet	Sum	Bruksrett-eiendeler	Sum
2019									
Inngående balanse per 31.12.2018	28 430	26 161	21 630	8 752	7 099	11 539	103 612	-	103 612
Implementering av IFRS 16 - se note 25	-	-	-	-	-	-	-	1 584	1 584
Balanse per 01.01.2019	28 430	26 161	21 630	8 752	7 099	11 539	103 612	1 584	105 196
Tilganger	110	228	-	97	5 045	409	5 889	146	6 035
Nye målinger og revurderinger	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Tilganger ved oppkjøp	-	278	-	-	5	90	373	137	510
Balanseførte lånekostnader ¹⁾	-	47	-	-	76	-	123	-	123
Reklassifiseringer	-	-3	-	-	-68	-1	-72	-	-72
Overføring mellom anleggsklasser	265	2 223	-200	750	-3 899	861	-	-	-
Avskrivninger	-757	-1 431	-	-477	1	-782	-3 446	-187	-3 633
Nedskrivninger	-	-427	-212	-164	-7	-8	-818	-5	-823
Reversering av nedskrivninger	-	814	-	125	63	-	1 002	-	1 002
Avganger	-2	-18	77	-9	-12	-31	5	-	5
Valutaomregningseffekter	-168	-224	62	-196	33	-23	-518	3	-515
Balanseført verdi per 31.12.	27 878	27 646	21 357	8 878	8 336	12 053	106 148	1 680	107 828
Bokført verdi 31.12 av evigvarende eiendeler	n/a	n/a	22 780	67	n/a	37	22 885	n/a	22 885
Anskaffelseskost per 31.12.	43 648	54 637	21 887	16 287	9 000	25 275	170 734	1 873	172 607
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-15 770	-26 991	-530	-7 409	-664	-13 223	-64 587	-193	-64 780
Balanseført verdi per 31.12.	27 878	27 648	21 357	8 878	8 337	12 050	106 148	1 680	107 828

¹⁾ Gjennomsnittlig rentesats anvendt for året var 1,64 %.

Note 24 fortsettelse

Beløp i mill. kroner	Regu- lerings- anlegg	Turbiner, generatorer mv.	Fallrettighet	Tomt, fjell- rom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet	Sum
2018							
Balanseført verdi per 01.01.	28 247	24 014	16 623	14 884	4 813	12 446	101 027
Tilganger	72	271	5	45	3 713	847	4 953
Tilganger ved oppkjøp	323	777	-	85	420	6	1 611
Balanseførte lånekostnader ¹⁾	-	-	-	-	119	-	119
Reklassifiseringer	-13	5	-	-	32	4	28
Overføring mellom anleggsklasser ²⁾	819	2 834	4 877	-5 498	-2 229	-803	-
Avskrivninger	-764	-1 331	-	-456	-	-841	-3 392
Nedskrivninger	-76	-32	-	-18	-	-7	-132
Avgang ved salg av virksomhet		-101	-	-1	-	-3	-105
Avganger	-59	-29	-	25	-36	-74	-173
Valutaomregningseffekter	-119	-247	125	-314	267	-38	-326
Balanseført verdi per 31.12.	28 430	26 161	21 630	8 752	7 099	11 539	103 611
Bokført verdi 31.12 av evigvarende eiendeler	n/a	n/a	16 753	67	n/a	38	16 858
Anskaffelseskost per 31.12.	43 347	52 471	22 995	15 766	7 815	24 396	166 790
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-14 917	-26 310	-1 365	-7 014	-716	-12 857	-63 179
Balanseført verdi per 31.12.	28 430	26 161	21 630	8 752	7 099	11 539	103 611

¹⁾ Gjennomsnittlig rentesats anvendt for året var 2,55 %.

²⁾ Overføring mellom anleggsklasser "Tomt, fjellrom, bygg, osv." (-5425 millioner kroner), "Fallrettigheter" (4877 millioner kroner), "Turbiner, generatorer, mv" (263 millioner kroner) og "Reguleringsanlegg" (285 millioner kroner) pga. ikke korrekt klassifisering innen varige driftsmidler.

INVESTERINGER I 2019

Tilganger i 2019 av varige driftsmidler på 6035 millioner kroner (eksklusiv balanseførte lånerenter på 123 millioner kroner) og av immaterielle eiendeler på 290 millioner kroner bestod av både investeringer i ny kapasitet, vedlikeholdsinvesteringer og andre investeringer. Vedlikeholdsinvesteringer og andre investeringer utgjorde 2712 millioner kroner (2067 millioner kroner). Investeringene relaterte seg primært til vannkraftverk i Norge. Investeringene i økt kapasitet var 3738 millioner kroner (3053 millioner kroner). De største prosjektene gjaldt vannkraft i Albania og India, og vindkraft i Norge.

EIENDELER STILT SOM SIKKERHET TIL MOTPART

Statkraft har stilt varige driftsmidler som sikkerhet overfor motpart. Se note 35 for mer informasjon.

IMMATERIELLE EIENDELER OG VARIGE DRIFTSMIDLER PER LAND

Beløp i mill. kroner	2019			2018		
	Immaterielle eiendeler	Varige driftsmidler	Sum	Immaterielle eiendeler	Varige driftsmidler	Sum
Norge	512	59 680	60 192	249	55 878	56 127
Sverige	68	20 331	20 399	76	21 353	21 428
Tyskland	145	3 525	3 670	39	2 508	2 547
Storbritannia	426	1 334	1 760	67	1 218	1 285
Tyrkia	1	1 146	1 147	2	1 294	1 295
Albania	1	5 381	5 382	2	4 999	5 001
Peru	110	9 231	9 341	114	9 231	9 345
Brasil	1 687	3 678	5 365	1 919	3 612	5 531
Chile	499	1 961	2 460	450	2 071	2 521
Andre	634	1 561	2 195	443	1 448	1 891
Sum	4 083	107 828	111 911	3 359	103 611	106 970

Note 24 fortsettelse

FORVENTET LEVETID FOR ULIKE DRIFTSMIDLER

Nedenfor følger en nærmere spesifisering av levetiden for de ulike driftsmidlene.

	Avskrivningstid (år)		Avskrivningstid (år)	
KONSERN	Reguleringsanlegg		Tomt, fjellrom, bygg, vei, bru og kaianlegg	
	- fyllingsdammer, betongdammer	75	- tomter	evig
	- øvrige dammer	30	- fjellrom	90
	- tunellsystemer	90	- veier, broer og kaier	75
			- kontrollanlegg	20
			- driftssentral	20
			- samband	10
	Turbiner, generatorer og lignende		Annet	
	- rørgater	75	- transformator (nettanlegg)	25-50
	- aggregater (turbin, ventil)	40	- apparatanlegg, høyspent (nettanlegg)	35-40
STATKRAFT SF	- øvrige maskintekniske anlegg	15	- bygninger	25-50
	- transformator/generator	40	- øvrige faste anlegg	10-20
	- vindturbiner	20-25	- diverse løsøre	5
	- gass- og dampgenerator	20-25	- kontor- og datautstyr	3
	- transformatorer gasskraftverk	20-25	- inventar og utstyr	5
			- transportmidler	8
			- anleggsmaskiner	12
	Fallrettigheter	evig	- småbåter	10
			- kjølevannsystem	20-25
BÆREKRAFT				

Note 25 Leieavtaler

GENERELL INFORMASJON

Statkrafts leiekontrakter omfatter hovedsakelig følgende type eiendeler:

Avtalene som i det vesentligste vil påvirke regnskapsføringen av leieforpliktelser og bruksretteeiendeler etter den nye standarden er avtaler om leie av kontor- og produksjonslokaler. I tillegg eksisterer det avtaler om leie av land, biler og utstyr.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Statkraft har anvendt IFRS 16 i inneværende år, med start fra 01.01.2019. IFRS 16 innførte nye eller endrede krav knyttet til bokføring av leiekontrakter. Dette har medført vesentlige endringer i leietakers regnskap. Skillet mellom drifts- og finansielle leieavtaler er fjernet, mens leieavtaler med bruksretteeiendeler og leieforpliktelser innregnes ved oppstart. Det er imidlertid mulig å anvende unntak for kortsiktige leieavtaler og leieavtaler av eiendeler med lav verdi. Effekten av innføring av IFRS 16 på konsernets konsernregnskap er beskrevet nedenfor.

Statkraft har anvendt IFRS 16 ved å bruke den modifiserte retrospektive tilnærmingen som:

- Krever at Statkraft på implementeringstidspunktet presenterer den kumulative effekten av å anvende IFRS 16 som en justering av åpningsbalansen på opptjent egenkapital.
- Ikke tillater omarbeidelse av sammenligningstall som fortsatt presenteres under IAS 17 og IFRIC 4.

På tiltrekkelsesdato for en leieavtale innregnet Statkraft som leietaker forpliktelser til nåverdien av fremtidige leiebetalinger og en tilsvarende eiendel som gjenspeiler retten til å anvende den underliggende eiendelen i leieperioden (bruksretteeiendelen). Standarden omfatter en rekke frivillige unntak ved førstegangs innregning. Leietaker må vise rentekostnader på leieforpliktelser og avskrivningskostnad på bruksretteeiendelen separat i resultatregnskapet.

Utleiers regnskapsføring etter IFRS 16 er i det vesentligste uendret fra tidligere regnskapsføring etter IAS 17. Utleier vil fortsette å klassifisere alle leieavtaler etter tilsvarende kriterier som tidligere.

Vurdering av om en avtale er eller inneholder en leieavtale etter IFRS 16

Endringen i definisjonen av en leiekontrakt knytter seg hovedsakelig til begrepet kontroll. IFRS 16 fastsetter om en kontrakt inneholder en leiekontrakt på bakgrunn av om en kunde har rett til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel i en periode mot vederlag. Dette i motsetning til IAS 17 og IFRIC 4 som fokuserer på risiko og belønning.

På tidspunktet for første gangs innregning av IFRS 16 vil konsernet, i samsvar med overgangsreglene, innregne en leieforpliktelse for tilsvarende leieavtaler som tidligere er klassifisert som operasjonelle leieavtaler etter IAS 17. Leieforpliktelser vil bli målt til nåverdien av gjenstående leiebetalinger neddiskontert ved bruk av marginal lånerente per 1. januar 2019. Statkraft har ikke benyttet det frivillige unntaket som er gitt i standarden til å videreføre tidligere vurdering av identifisering av leieavtaler og har derfor gjennomført en revurdering av samtlige leieavtaler. Bruksretteeiendelen vil videre bli målt individuelt til en verdi tilsvarende leieforpliktelser justert for eventuelle forskuddsbetalinger og/eller utsatte leiebetalinger. Avskrivning av bruksretteeiendeler og rentekostnader på leieforpliktelser er innregnet i resultatregnskapet. Den totale kontantutbetalingen er splittet på hovedstol og rentedel i kontantstrømoppstillingen (begge effektene er presentert som likviditetendring fra finansiering).

Kraftkjøpsavtaler

Statkraft tilbyr markedstilgang til produsenter av fornybar energi ved å inngå langsiktige kraftkjøpsavtaler. Noen av disse avtalene var definert som leieavtaler i henhold til IFRIC 4. Etter overgangen til IFRS 16 er disse avtalene ikke vurdert å inneholde en leieavtale. Det er konkludert med at avtaler som kan gjøres opp netto og som ikke er ment til eget bruk, er derivater som reguleres av IFRS 9 Finansielle instrumenter. Etter IAS 17 er betalt leie til eierne av vindparkene regnskapsført som energikjøp. Ved utarbeidelse av regnskapet for 2019 vil kraftkjøpsavtalene som er vurdert til å være derivater bli regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer ført over resultatregnskapet. Se note 13.

Følgende praktiske tilnærminger og frivillige unntak knyttet til leieavtaler som tidligere er klassifisert som operasjonelle leieavtaler er lagt til grunn på tidspunktet for førstegangs anvendelse:

- Unntak fra å regnskapsføre leieavtaler som avsluttes innen 12 måneder og leieavtaler på eiendeler med lavere verdi enn 50 tusen kroner.
- Utelate alle direkte utgifter til avtaleinngåelse ved måling av bruksretteeiendelen.
- I stedet for å gjennomføre test for verdifall etter IAS 36, er vurderingen av hvorvidt leieavtalen er en tapskontrakt basert på IAS 37. Hvis leieavtalen inneholder en tapskontrakt, justeres bruksretteeiendelen tilsvarende avsetningen.
- Immaterielle eiendeler er valgt holdt utenfor IFRS 16. Leide konsesjoner eller betalinger for lisenser til kraftproduksjon og lignende er derfor ikke regnskapsført i henhold til IFRS 16.

Måling

Statkraft har vurdert hvorvidt opsjoner til å fornye en leieavtale, ikke terminere en leieavtale eller å kjøpe den underliggende eiendelen med rimelig sikkerhet vil bli utøvd. Alle relevante forhold som kan gi Statkraft økonomiske incentiver til å utøve opsjoner, herunder kontrakts-, eiendels-, selskaps-, eller markedsbaserte forhold er blitt vurdert. Ved implementeringen vil avtaler om leie av kontorbygg og som inneholder opsjoner i hovedsak bli regnskapsført uten beløp fra opsjonsperioder. Opsjoner om forlengelse av avtaler om leie av lokaler og produksjonsanlegg som er spesifikt innrettet og tilpasset Statkrafts virksomhet vil bli inkludert i beregnet balanseførte beløp.

En leieforpliktelse vil bli revurdert under gitte hendelser og omstendigheter som ved endring i leiebetingelser, endringer i fremtidige leiebetalinger som følge av endringer av en indeks eller rente som inngår i fastsettelse av betalt beløp. Generelt vil endringen som følge av remåling av forpliktelser bli justert mot bruksretteeiendelen med et tilsvarende beløp.

Bruksretteeiendeler og leieforpliktelser vil ikke bli vist på egne linjer i balanseoppstillingen, men vil bli vist i en egen note.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Marginale lånerenter er beregnet som en sum av valutaavhengige markedsrenter og selskaps-spesifikke kredittmarginer for hvert relevante år for hver enkelt eiendel. De marginale lånerentene som er benyttet ved neddiskontering av fremtidige forpliktelser er et gjennomsnitt av slike årlige lånerenter, basert på kontraktslengden for hver enkelt leieavtale.

Note 25 fortsettelse

OVERGANG

Statkraft har implementert IFRS 16 i samsvar med den modifiserte retrospektive tilnærmingen. Den vektete årlige diskonteringsrenten som er benyttet er 3,22 % og effekten av diskonteringen av nominelle verdier er på 427 millioner kroner. Åpningsbalansen for leieforpliktelsene per 01.01.2019 er avstemt mot operasjonelle leieavtaler per 31.12.2018.

Avstemming av leieforpliktelsene fra IAS 17 til IFRS 16

Beløp i mill. kroner

IAS 17 ikke balanseførte operasjonelle leieforpliktelser per 31.12.2018	1 890
Opsjoner ¹⁾	42
Praktisk løsning knyttet til kortsiktige leieavtaler og leieavtaler på eiendeler med lav verdi	-7
Andre forskjeller	41
Nominelle leieforpliktelser per 01.01.2019	1 966
Diskonteringseffekt fra den marginale lånerenten	-427
Leieforpliktelser per 01.01.2019 under IFRS 16	1 539

Bruksretteiendeler per 01.01.2019 under IFRS 16 ²⁾ **1 584**

¹⁾ Opsjoner inkluderer kjøpsopsjoner og opsjoner på å forlenge leieavtaler som det med rimelig sikkerhet vil bli utøvd, samt termineringsopsjoner som det med rimelig sikkerhet ikke vil bli utøvd.

²⁾ Forskjellen mellom bruksretteiendeler og leieforpliktelser er knyttet til forhåndsbetalte leiebetalinger.

Implementeringen av IFRS 16 hadde ingen direkte effekt på egenkapitalen per 01.01.2019, og forskjellen mellom åpningsbalansene på bruksretteiendelene og leieforpliktelsen skyldes forskuddsbetalinger. Som en følge av reklassifiseringen av enkelte kraftskjøpsavtaler, derimot, er egenkapitalen per 01.01.2019 økt med 380 millioner kroner. Se også note 13.

STATKRAFT SOM LEIETAKER

Bruksretteiendeler

Beløp i mill. kroner	Kontorbygninger	Tomt og annen eiendom	Kjøretøy, utstyr og annet	Sum
2019				
Balanseført verdi per 01.01	-	-	-	-
Tilgang knyttet til implementering av IFRS 16 per 01.01.2019	1 258	306	20	1 584
Tilgang	85	15	46	146
Tilgang ved oppkjøp	-	-	137	137
Avskrivninger	-158	-16	-13	-187
Nedskrivninger	-	-	-5	-5
Remåling og andre endringer	2	3	-	5
Balanseført verdi per 31.12	1 187	308	185	1 680

Beløp resultatført i resultatregnskapet

Beløp i mill. kroner	2019
Inntekter fra fremleie av bruksretteiendeler ¹⁾	18
Variable leiebetalinger som ikke er inkludert i målingen av leieforpliktelsene ²⁾	-4
Utgifter knyttet til kortsiktige leieavtaler og leieavtaler på eiendeler med lav verdi ²⁾	-38
Avskrivninger fra bruksretteiendeler ³⁾	-187
Rentekostnader fra leieforpliktelser ⁴⁾	-52
Sum	-263

¹⁾ Presentert som Andre driftsinntekter

²⁾ Presentert som Andre driftskostnader

³⁾ Presentert som Avskrivninger

⁴⁾ Presentert som Rentekostnader

Beløp som er innregnet i kontantstrømpstillingen

Beløp i mill. kroner	2019
Kontantutbetaling for leieforpliktelsens hovedstol ¹⁾	-164
Kontantutbetaling for leieforpliktelsens rentedel ¹⁾	-52
Sum kontantutbetaling for leieforpliktelsene	-216

¹⁾ Presentert som Likviditetsendring fra finansiering

Note 25 fortsettelse

Leieforpliktelser

Beløp i mill. kroner	2019
Rentebærende gjeld, kortsiktig	
Leieforpliktelser	217
Rentebærende gjeld, langsiktig	
Leieforpliktelser	1 457
Sum leieforpliktelser	1 673

Forfallsplan leieforpliktelser - udiskonterte kontraktsmessige kontantstrømmer

Beløp i mill. kroner	2019
0-1 år	248
1-5 år	891
5 år og senere	906
Sum udiskonterte leieforpliktelser per 31.12	2 045

Fremtidige kontantstrømmer som ikke reflekteres i målingen av leieforpliktelser

Opsjoner på å forlenge leieavtaler:

Flere leiekontrakter av kontorbygg inneholder utvidelsesopsjoner som kan utøves av Statkraft, hvor leiekontrakten til hovedkontoret i Oslo er den største. Denne leieavtalen utløper i 2028, med opsjoner på å forlenge i ti pluss ti år, og hvor den årlige leiebetalingen er 102 millioner kroner. Bygningene som inngår i denne leieavtalen anses som standardiserte kontorbygg, ikke spesielt tilpasset Statkraft eller Statkrafts virksomhet. Med flere år igjen av denne kontrakten anses det ikke som rimelig sikkert at utvidelsesopsjonene vil bli utøvd, og dermed er ikke perioder etter 2028 inkludert i målingen av leieforpliktelsen. Tilsvarende vurdering er gjort for andre leieavtaler.

STATKRAFT SOM UTLEIER

Operasjonell leieavtale

Statkraft har fremleie av kontorbygg, og har klassifisert disse kontraktene som operasjonelle leieavtaler. Statkraft leier ut kraftverk til tredjepart, hvor inntektene fra utleie er basert på en fast og en variabel komponent. Inntektene fra utleie av kraftverk presenteres som salgsinntekter (se note 12).

Forfallsplan leiebetalinger - udiskonterte kontraktsmessige kontantstrømmer

Beløp i mill. kroner	2019
0-1 år	20
1-5 år	40
Sum udiskonterte leiebetalinger per 31.12	60

Note 25 fortsettelse

2018

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Operasjonelle leieavtaler resultatføres som hovedregel lineært over leieperioden. Ved leie av produksjonsanlegg der bruk er nært relatert til produksjonen måles leieutgiftene etter forbruk og presenteres som energikjøp.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Kraftkjøpsavtaler Skjønnsmessige vurderinger er påkrevd når det skal vurderes hvorvidt kraftkjøpsavtaler inneholder en leieavtale. En kraftkjøpsavtale inneholder en leieavtale når oppfyllelsen av avtalen er avhengig av en spesifikk eiendel og avtalen gir en rett til å kontrollere den underliggende eiendelen og hvor Statkraft tar en betydelig del av produksjonen til en pris som verken er fast eller lik den nåværende markedsprisen.

Sum framtidig minsteleie i henhold til uoppsigelige leieavtaler for hver av de følgende periodene var:

2018	Inntil 1 år etter periodens slutt	Mellom 1 og 5 år etter periodens slutt	Mer enn 5 år etter periodens slutt	Sum
Beløp i mill. kroner				
Husleieavtaler	170	625	1 001	1 797
Kjøretøy	8	9	-	17
Øvrige leieavtaler	5	33	40	78
Sum	183	667	1 041	1 890

Leiebeløp knyttet til leieavtaler regnskapsført i perioden og spesifisert på følgende måte:

Beløp i mill. kroner	Kostnader minsteleie	Kostnader variabel leie	Inntekter leie og fremleie
Husleieavtaler	184	5	21
Kjøretøy	7	-	-
Øvrige leieavtaler	11	-	-
Sum	202	5	21

Sum framtidige inntekter fra minsteleie i henhold til uoppsigelige fremleieavtaler var 100 millioner kroner per 31. desember 2018.

Majoriteten av Statkraft sine leiekostnader og framtidige leiefpliktelser var tilknyttet leie av kontorlokaler og landområder.

Statkraft tilbyr markedsadgang til små produsenter av fornybar energi. Noen av disse kontraktene var definert som operasjonelle leieavtaler som en følge av et fastelement i leiebetalingene, og er presentert som energikjøp (se note 12). Leieavtalene hadde en varighet opp til 20 år og betalt leie for 2018 er på 10 286 millioner kroner.

Statkraft hadde ved utgangen av 2018 ingen betydelige finansielle leieavtaler.

Note 26 Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Ved salg av eierandeler i felles drift der den regnskapsmessige behandling av investeringen endres fra brutto konsolidering til egenkapitalmetoden innregnes gevinst og tap delvis, basert på eierandel solgt til eksterne investorer. Bokført verdi på selskapets resterende eierandel videreføres. Endringen i den regnskapsmessige behandling kan også inntreffe når kontraktsmessige rettigheter og forpliktelser knyttet til ordningens underliggende eiendeler og gjeld endres eller når aksjonæravtaler endres.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Et nøkkelelement for å vurdere hvorvidt en investering er et datterselskap, felles drift, felles virksomhet eller tilknyttet selskap er graden av kontroll. For å vurdere kontrollgraden blir alle fakta og omstendigheter evaluert. Avgjørelsene knyttet til de relevante aktivitetene som i vesentlig grad påvirker avkastningen av investeringen er de elementene som krever høyest grad av skjønn.

For å konkludere på kontrollgraden har Statkraft systematisk definert de relevante aktivitetene og verdidrivere for hver enkelt teknologi. I tillegg blir det foretatt en vurdering av hver enkelt investering for å vurdere fakta og omstendigheter for øvrig. Det blir foretatt en nøye analyse av investeringer hvor Statkraft er operatør.

Skjønnsmessige vurderinger er påkrevd når man skal vurdere om en felleskontrollert ordning er felles drift eller felles virksomhet. Vurderingen er basert på hvilke rettigheter og plikter deltakerne har, samt underliggende faktum for øvrig. For å vurdere hvorvidt investeringen er felles drift vil aksjonæravtaler og avtaler mellom aksjonær og den legale enheten overstyre den legale formen en investering har. Virksomhet opprettet for kraftproduksjon og hvor deltakerne er de eneste kjøperne av kraftproduksjonen, i tillegg til å sørge for både kort- og langsiktig finansiering av virksomheten, vil som regel vurderes å være felles drift. Når Statkraft har rettigheter til netto eiendeler i virksomheten, vurderes virksomheten å være felles virksomhet.

Kraftverk med delt eierskap, hvor Statkraft har felles kontroll, er regnskapsført som felles drift.

Note 26 fortsettelse

Basert på en helhetsvurdering hvor størrelse og kompleksitet er tatt i betraktning er følgende selskaper gjengitt:

2019

Beløp i mill. kroner	BKK AS	Agder Energi AS	Hidroelectrica La Higuera S.A	Wind UK Invest Ltd.	Fjordkraft Holding ASA ¹⁾	Andre	Sum
Inngående balanse 01.01. - som tidligere rapportert	5 556	3 474	939	879	1 001	1 255	13 105
Endring i regnskapsprinsipper ²⁾	-	-	174	-	-	628	802
Balanse per 01.01	5 556	3 474	1 113	879	1 001	1 883	13 906
Tilganger	-	-	-	-	-	4	4
Salg ¹⁾	-535	-	-	-	-992	-27	-1 554
Resultatandel	990	423	6	14	46	-19	1 460
Avskrivning og nedskrivning av merverdi	-13	-66	-	-2	-11	-5	-97
Nedskrivninger ³⁾	-	-	-	-	-	-115	-115
Utbytte	-368	-269	-	-50	-37	-11	-736
Valutaomregningseffekter	-	-2	9	36	-	-13	30
Føringer mot utvidet resultat	60	16	-48	-6	-7	1	16
Utgående balanse 31.12.	5 691	3 577	1 080	871	-	1 698	12 917
Merverdi 31.12.	1 782	1 737	396	43	-	134	4 092
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 553	314	370	-	-	-	2 237

¹⁾ Se note 5 for mer informasjon om transaksjonene.

²⁾ Som en følge av endringen i IAS 28 har tidligere lån til selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden (Hidroelectrica La Higuera S.A og Hidroelectrica La Confluencia S.A) blitt revidert. Virkningen var en redusert balanseført verdi av Øvrige finansielle anleggsmidler og en økning i investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden. Se note 1.

³⁾ Nedskrivning i det indiske selskapet, Allain Duhangan Hydro Power Ltd, er presentert som Resultatandel i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden i resultatregnskapet. Se note 15.

2018

Beløp i mill. kroner	BKK AS	Agder Energi AS	Fjordkraft Holding ASA ¹⁾	Hidroelectrica La Higuera S.A ²⁾	Wind UK Invest Ltd.	Andre	Sum
Inngående balanse 01.01	5 417	3 935	-	844	876	2 264	13 335
Tilganger ¹⁾	108	-	967	-	-	-	1 075
Salg ¹⁾	-250	-	-4	-	-	-1 066	-1 320
Dekonsolidering	-	-	-	-	-	-60	-60
Resultatandel	730	26	59	43	33	102	993
Avskrivning og nedskrivning av merverdi	-62	-110	-25	-	-2	-4	-203
Kapitalinnskudd	-	-	-	-	-	111	111
Utbytte	-258	-276	-	-	-24	-49	-607
Valutaomregningseffekter	-84	-4	-	53	3	-56	-88
Føringer mot utvidet resultat	-45	-97	4	-1	-6	14	-131
Utgående balanse 31.12.	5 556	3 474	1 001	939	879	1 255	13 105
Merverdi 31.12.	1 976	1 803	845	392	44	148	5 208
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 711	314	-	370	-	-	2 395

¹⁾ Se note 5 for mer informasjon om transaksjonene.

²⁾ Hidroelectrica La Higuera S.A var tidligere inkludert i "Andre".

Note 26 fortsettelse

BESKRIVELSE AV VIRKSOMHETEN I VESENTLIGE TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLES VIRKSOMHET

BKK AS har sin virksomhet hovedsakelig på Vestlandet. Konsernets hovedaktiviteter er produksjon, salg og overføring av elektrisk kraft. BKK utvikler, bygger, eier og drifter også infrastruktur innenfor elektrifisering, samt tilbyr kundene bredbåndstilgang og fjernvarme.

Agder Energi AS er et selskap innen fornybar energi, hovedsakelig på Sørlandet. Konsernets aktiviteter omfatter produksjon, omsetning og overføring av elektrisk kraft, samt andre energirelaterte tjenester.

Hidroelectrica La Higuera S.A har virksomhet i Chile og består av vannkraftverket La Higuera.

Wind UK Invest Ltd (WUKI) eier de landbaserte vindparkene Alltwalis, Baillie og Berry Burn i Storbritannia.

Fjordkraft Holding ASA er en nasjonal strømleverandør i Norge som leverer strøm til privatkunder og bedrifter.

Se note 35 for informasjon om bankgaranti og morselskapsgaranti vedrørende tilknyttede selskap og felleskontrollerte ordninger.

FINANSIELL INFORMASJON FOR VESENTLIGE TILKNYTTETE SELSKAPER

Etterfølgende tabell viser oppsummert finansiell informasjon om vesentlige tilknyttede selskaper. Tallene som gjengis gjelder 100 % av selskapenes virksomhet i henhold til IFRS 12.

2019

Beløp i mill. kroner	BKK AS ¹⁾	Agder Energi AS ¹⁾	Hidroelectrica La Higuera S.A ¹⁾	Wind UK Invest Ltd. ¹⁾
Omløpsmidler	2 465	3 077	216	240
Anleggsmidler	22 751	19 124	4 525	3 091
Kortsiktig gjeld	4 098	5 482	217	201
Langsiktig gjeld	11 357	12 638	3 333	1 496
Brutto driftsinntekter	5 439	13 532	632	374
Resultat etter skatt	2 134	1 121	168	27
Totalresultat	2 003	1 110	90	15

¹⁾ Tall er foreløpige og ureviderte

2018

Beløp i mill. kroner	BKK AS ¹⁾	Agder Energi AS ¹⁾	Fjordkraft Holding ASA ¹⁾	Hidroelectrica La Higuera S.A ¹⁾	Wind UK Invest Ltd. ¹⁾
Omløpsmidler	3 270	3 072	2 918	328	265
Anleggsmidler	20 285	18 283	530	4 350	3 038
Kortsiktig gjeld	6 588	5 967	2 282	439	206
Langsiktig gjeld	8 391	11 736	296	3 145	3 302
Brutto driftsinntekter	5 155	13 980	6 721	631	428
Resultat etter skatt	1 729	57	254	86	64
Totalresultat	1 661	-158	255	84	52

¹⁾ Tall som tidligere er presentert i Statkrafts årsrapport for 2018.

FELLES VIRKSOMHET, FELLES DRIFT OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Aksjer i selskaper klassifisert som felles virksomhet og tilknyttet selskaper er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Statkraft innregner sin andel av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader i selskaper klassifisert som felles drift linje for linje i konsernregnskapet.

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
FELLES VIRKSOMHET			
Allain Duhangan Hydro Power Ltd.	New Delhi	43,12%	43,12%
Dugar Hydro Power Ltd	New Delhi	50,00%	50,00%
Hidroelectrica La Confluencia S.A	Santiago	50,00%	50,00%
Hidroelectrica La Higuera S.A	Santiago	50,00%	50,00%
KraftCERT AS	Bærum	33,33%	33,33%
Malana Power Company Ltd.	New Delhi	49,00%	49,00%
Silva Green Fuel AS	Oslo	51,00%	51,00%
Silva Green Fuel DA	Oslo	51,00%	51,00%
Vattenkraftens Miljøfond Sverige AB	Stockholm	9,06%	9,06%
Windpark Kollweiler GmbH & Co	Billerbeck	20,00%	20,00%
Wind UK Invest Ltd.	London	51,00%	51,00%
Glencloosagh Energy Ltd	Cork	50,00%	50,00%

Note 26 fortsettelse

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
FELLES DRIFT			
Aktieselskabet Tyssefaldene ¹⁾	Tysseidal	60,17%	60,17%
Fosen Vind DA	Oslo	52,10%	52,10%
Harrsele AB	Stockholm	50,57%	50,57%
Kraftwerksgesellschaft Herdecke, GmbH & Co. KG	Hagen	50,00%	50,00%
Sira-Kvina Kraftselskap DA	Sirdal	46,70%	46,70%
Grytten	Rauma	88,00%	88,00%
Gäddede	Stockholm	70,00%	70,00%
Kobbelv	Sørfold	82,50%	82,50%
Kraftverkene i Orkla	Rennebu	48,60%	48,60%
Sima	Eidfjord	65,00%	65,00%
Solbergfoss ²⁾	Askim	33,33%	33,33%
Stegaros	Tinn	50,00%	50,00%
Svartisen	Meløy	70,00%	70,00%
Svorka	Sumnadal	50,00%	50,00%
Vikfalli	Vik	88,00%	88,00%
Volgsjöfors	Stockholm	73,10%	73,10%
Ulla-Førre	Suldal	73,48%	73,48%
TILKNYTTETE SELSKAPER			
Agder Energi AS	Kristiansand	45,50%	45,50%
BKK AS	Bergen	43,44%	43,44%
Nape Kraftverk AS	Grimstad	49,00%	49,00%
Passos Maia Energética S.A.	Caçador City	50,00%	50,00%
Laugstol AS	Porsgrunn	33,40%	33,40%
Røldal-Suldal Kraft AS ³⁾	Suldal	4,79%	4,79%
Air Liquide Skagerak AS	Porsgrunn	49,00%	49,00%
Aursjøvegen AS	Sunnalsøra	17,00%	17,00%

¹⁾ Statkraft disponerer 71,4% av produksjonen i Tysso II kraftverk.

²⁾ Statkraft eier 33,3 % av Solbergfoss, men disponerer 35,6 % av produksjonen.

³⁾ Statkraft eier 8,74 % av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 % av Røldal-Suldal anleggene. Statkrafts indirekte eierandel i kraftanleggene er dermed 4,79 %.

Ingen av selskapene har observerbare markedsverdier i form av børskurs eller lignende.

Note 27 Øvrige finansielle anleggsmidler

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Det er en endring i IAS 28 Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte selskaper med virkning fra 1. januar 2019. Endringen tydeliggjør at IFRS 9 Finansielle instrumenter, inkludert dets nedskrivningskrav, gjelder langsiktige interesser i tilknyttede eller felleskontrollerte selskaper som i vesentlig grad utgjør en del av nettoinvesteringen og hvor egenkapitalmetoden ikke benyttes.

Implementering av endringen har begrenset innvirkning på Statkrafts resultatregnskap og egenkapitaloppstilling. Se note 26.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Lån til selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	1 463	2 244
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	770	932
Netto pensjonsmidler	886	494
Andre aksjer og andeler	478	316
Sum	3 597	3 986

Note 28 Beholdninger

GENERELL INFORMASJON

Statkrafts beholdninger består hovedsakelig av miljøsertifikater, herunder grønne sertifikater i Norden, Renewable Obligation Certificates (ROC-er) i Storbritannia og utslippkvoter (EUA-er). Grønne sertifikater og ROC-er stammer fra trading-, origination- og markedsadgangsaktiviteter og i tillegg fra egen produksjon hvor Statkraft mottar offentlige tilskudd.

Hoveddelen av beholdningene av miljøsertifikater er relatert til aktiviteter innenfor trading, origination og markedsadgang.

I tillegg til miljøsertifikatene har Statkraft noen beholdninger som er direkte relatert til de fysiske eiendelene, hvorav reservedeler er den vesentligste delen.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Statkraft har miljøsertifikater både til eget bruk og for handel.

Beholdninger vurdert til virkelig verdi fratrukket salgskostnader

Innkjøpte miljøsertifikater klassifiseres som beholdninger når de er mottatt og måles til virkelig verdi fratrukket salgskostnader. Endringer i virkelig verdi knyttet til beholdninger i tradingaktivitetene presenteres som Gevinster/tap fra markedsaktiviteter i resultatoppstillingen. Sertifikater holdt for handel er anskaffet med formål å tjene på kortsiktige svingninger i markedet. Slike sertifikater blir målt til virkelig verdi fratrukket salgskostnader og består hovedsakelig av ROC-er som er mottatt via kraftkjøpskontrakter med produsenter av vindkraft i Storbritannia.

Beholdninger vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi

Miljøsertifikater holdt for eget bruk inkluderer EUA-er og GoO-er (Guarantees of Origin, eller opprinnelsessertifikater). EUA-er holdt for eget bruk er tilknyttet produksjonen av gasskraft i Tyskland. GoO-ene er tilknyttet produksjon av kraft, hovedsakelig fra produksjon av vannkraft i Norden. Disse GoO-ene blir innregnet med en kostpris lik null.

Andre beholdninger er direkte relatert til de fysiske eiendelene og måles til det laveste av kostpris og netto realiserbar verdi.

Beløp i mill. kroner	2019		2018	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Beholdninger vurdert til virkelig verdi fratrukket salgskostnader:				
Miljøsertifikater	3 817	3 948	6 002	4 925
Sum	3 817	3 948	6 002	4 925
Beholdninger vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi:				
Miljøsertifikater	391		109	
Reservedeler	176		151	
Annet	85		54	
Sum	652		313	
Sum	4 468		6 316	

Note 29 Fordringer

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Kundefordringer ¹⁾	8 024	7 439
Kortsiktige lån til investeringer innregnet etter egenkapitalmetoden ²⁾	55	75
Forskuddsbetalt skatt	89	107
Kontantsikkerhet og marginkrav	3 035	3 351
Andre fordringer	2 145	1 806
Sum	13 348	12 778

¹⁾ Hovedsakelig markedsaktiviteter og nordisk vannkraftproduksjon. Se note 9.

²⁾ Rentebærende fordringer.

Forfallsanalyse av fordringer

2019	Fordringer, forfalt med				Sum
	Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager	Fordringer, forfalt og nedskrevet	
Beløp i mill. kroner					
Kundefordringer	7 186	799	66	-27	8 024
Andre fordringer	5 159	45	119	-	5 324
Sum	12 345	844	186	-27	13 348

Tapsført i året -34

2018	Fordringer, forfalt med				Sum
	Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager	Fordringer, forfalt og nedskrevet	
Beløp i mill. kroner					
Kundefordringer	7 396	18	89	-65	7 439
Andre fordringer	5 213	7	119	-	5 339
Sum	12 608	25	209	-65	12 778

Tapsført i året 50

Note 30 Bankinnskudd, kontanter og lignende

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Bankinnskudd, kontanter og lignende På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår sertifikater og andre rentebærende verdipapirer som normalt forfaller innenfor en tidsperiode på tre måneder. På linjen ligger også bundne midler. Klassifisering av depositum for å dekke marginkrav knyttet til handelsvirksomheten, avhenger av egenskapene til clearing tjenesten. Dersom leverandøren ikke er en finansinstitusjon, ikke en del av Statkrafts daglige likviditetsstyring og har ingen bankkontoer i navnet til Statkraft, er depositumet klassifisert som andre fordringer.

Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (kontantsikkerhet) balanseføres som enten fordring eller gjeld. Bankinnskudd, kontanter og lignende fra felles drift presenteres også på denne linjen.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Kontanter og bankinnskudd ¹⁾	11 507	15 381
Sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	3 707	7 880
Sum	15 214	23 261

¹⁾ Inneholder 328 millioner kroner og 357 millioner kroner for henholdsvis 2019 og 2018 fra selskaper rapportert som felles drift.

Bokført verdi av likvide midler som er stilt som garanti for forpliktelser (bundne midler)

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Depotkonti i forbindelse med kraftomsetning på kraftbørs	30	54
Andre bundne midler	5	7
Sum	36	61

Note 31 Avsetning for forpliktelser

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINISIPPER

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt som er resultat av en tidligere hendelse og det er mer enn 50 % sannsynlighet for at en forpliktelse har oppstått, samt at avsetningen kan måles pålitelig. Avsetninger innregnes med et beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende forpliktelsen på balansedagen. Dersom sannsynligheten er mindre enn 50 % opplyses det om forholdene i note 35 hvis dette er vurdert vesentlig.

Vesentlige tapskontrakter Forpliktelser som følge av vesentlige tapskontrakter innregnes og måles som avsetninger. En vesentlig tapskontrakt oppstår når konsernet har inngått en uoppsigelig kontrakt og kontantstrømmene for å oppfylle betingelsene under kontrakten overstiger de forventede inntektene som kan relateres til den samme kontrakten.

Konsesjonskraft Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. Levering av konsesjonskraft inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der Statkraft dekker forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen. Konsesjonskontrakter er ikke innregnet i regnskapet. Kapitalisert verdi av fremtidig konsesjonsforpliktelser er estimert og vist i note 35.

Fjerningsforpliktelser Fjerningsforpliktelser oppstår normalt når Statkraft har rettigheter til tidsbegrensede konsesjoner.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Avsetninger allokert til sysselsatt kapital ¹⁾	2 315	2 552
Fjerningsforpliktelser ²⁾	718	637
Sum avsetninger for forpliktelser	3 033	3 189

¹⁾ Hovedsakelig tilknyttet årlige kompensasjoner og fri kraft, langsiktige kraftkjøpsavtaler og egenkapitalinstrumenter.

²⁾ Hovedsakelig tilknyttet gasskraftverk og vindkraftverk.

Avstemming av bevegelser gjennom året

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Bokført verdi 01.01.	3 189	3 492
Tilganger i løpet av året	208	278
Tilganger fra oppkjøpte selskaper gjennom året	127	80
Avsetninger brukt/reversert i løpet av året	-505	-485
Reklassifiseringer	-	-123
Andre bevegelser	32	6
Valutaomregningseffekter	-17	-60
Bokført verdi 31.12.	3 033	3 189

Note 32 Rentebærende gjeld

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Rentebærende gjeld, kortsiktig		
Første års avdrag på langsiktig gjeld	2 575	4 440
Kontantsikkerhet	1 383	1 510
Leieforpliktelser	217	-
Andre kortsiktig lån	125	179
Sum	4 300	6 128
Rentebærende gjeld, langsiktig		
Obligasjonslån i det norske markedet	3 050	6 050
Øvrige lån i utenlandske markeder	21 603	21 770
Leieforpliktelser	1 457	-
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	2 051	2 535
Sum	28 160	30 354
Sum rentebærende gjeld	32 460	36 482

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Kontantstrømmer fra rentebærende gjeld og derivater allokert til gjeldsporteføljen		
Rentebærende gjeld og derivater allokert til gjeldsporteføljen 01.01 - som tidligere rapportert ¹⁾	35 776	39 709
Tilgang leieforpliktelser knyttet til implementering av IFRS 16 per 01.01.2019 (ingen kontanteffekt)	1 539	-
Rentebærende gjeld og derivater allokert til gjeldsporteføljen 01.01.	37 315	39 709
Tilgang leieforpliktelser (ingen kontanteffekt)	146	-
Tilgang leieforpliktelser ved oppkjøp (ingen kontanteffekt)	137	-
Opptak av ny gjeld (innbetaling)	261	759
Nedbetaling av gjeld (utbetaling)	-5 885	-5 595
Kontantsikkerhet (inn-/utbetaling)	-125	188
Rentederivater realisert før forfall (inn-/utbetaling)	-220	-
Tilgang fra virksomhetssammenslutninger (ingen kontanteffekt)	81	720
Valutaendringer (ingen kontanteffekt)	-501	-545
Endringer i virkelig verdi (ingen kontanteffekt)	340	355
Annet (ingen kontanteffekt)	-52	185
Rentebærende gjeld og derivater allokert til gjeldsporteføljen 31.12 ²⁾	31 496	35 776

¹⁾ I 2019 utgjorde derivatene -706 millioner kroner av åpningsbalansen. Tilsvarende tall for 2018 var -112 millioner kroner.

²⁾ I 2019 utgjorde derivatene -963 millioner kroner av utgående balanse. Tilsvarende tall for 2018 var -706 millioner kroner.

Note 33 Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Annen rentefri gjeld		
Leverandørgjeld	1 593	1 115
Skyldig offentlige avgifter	1 124	1 108
Påløpt rentefri gjeld ¹⁾	5 812	5 668
Påløpte renter på langsiktige lån	256	435
Annet	1 263	1 929
Sum	10 049	10 255

¹⁾ I hovedsak relatert til tradingaktiviteter, kraftkjøp fra eksterne produsenter (markedsadgangsaktiviteter) og underentreprenører i byggeprosjekter.

Note 34 Tvistesaker, betingede utfall og usikre skatteposisjoner

TVISTESAKER OG BETINGEDE UTFALL

Konsernet er involvert i tvistesaker av ulik karakter. Det er usikkerhet knyttet til tvistesakene, men basert på tilgjengelig informasjon er konsernet av den oppfatning at sakene vil bli løst uten vesentlig negativ påvirkning, verken individuelt eller samlet, på konsernets resultat eller likviditet. For tvistesaker hvor konsernet vurderer at det er mer enn 50 % sannsynlighet for at en økonomisk forpliktelse vil oppstå, har konsernet foretatt avsetninger basert på ledelsens beste estimat.

Brasil

Statkraft kjøpte en kontrollerende eierandel i det brasilianske selskapet Desenvix Energias Renováveis S.A. den 13. juli 2015. Selskapet har i etterkant av transaksjonen endret navn til Statkraft Energias Renováveis (SKER). Brasil har de siste årene opplevd store, alvorlige korrupsjonssaker. Statkraft iverksatte derfor på eget initiativ en intern granskning knyttet til datterselskapet som ble kjøpt i 2015. Basert på granskningen har Statkraft kontaktet brasilianske myndigheter. Det er på dette stadiet ikke mulig å forutsi det endelige utfallet.

De føderale påtalemyndighetene i Brasil etterforsker mulige kriminelle handlinger begått av representanter for de fire største pensjonskassene i Brasil og representanter for selskaper som pensjonskassene har investert i, samt andre enkeltpersoner som kan ha vært involvert i de påståtte mislighetene, knyttet til historiske investeringer foretatt av pensjonskassene. FUNCEF, som investerte i Desenvix (nå SKER) i 2009 og 2010, og som nå eier 18,7 % av SKER, er en av disse pensjonskassene. Påtalemyndighetene har avsluttet etterforskningen knyttet til FUNCEF og reist straffesak mot individer, inkludert aksjonærene i Jackson og tidligere ansatte i FUNCEF. I august 2017 utstedte den føderale dommeren ansvarlig for straffesakene en resolusjon om at ingen informasjon som knyttet SKER til de påståtte ulovlige handlingene hadde blitt avdekket og det ble derfor besluttet å frigi garantier og andre sikkerheter krevet av SKER. I tillegg er det reist et sivil søksmål mot pensjonskassene, bedrifter og enkeltpersoner knyttet til pensjonskassenes investeringer, herunder SKER. Det er på dette stadiet ikke mulig å forutsi om utfallet kan gi negative effekter for SKER.

USIKRE SKATTEPOSISJONER

Konsernet er underlagt resultatskatter i flere jurisdiksjoner, og det er usikkerhet tilknyttet endelig skatteplikt for flere transaksjoner og beregninger. En tvistesak, eller skattemyndigheters etterfølgende vurdering av en spesiell skattebehandling, kan påvirke regnskapsføringen av både betalbar og utsatt skatt. Når konsernet vurderer regnskapsføring av usikre skattefordeler eller skatteforpliktelser, vurderes det om eiendelen eller forpliktelsen er sannsynlig. Dersom endelig utfall av skattesaker avviker fra beløp innregnet i balanseoppstillingen, vil avviket påvirke skattekostnaden i den etterfølgende perioden.

Konsernets innregnede betalbare skatt per 31.12.2019 inkluderer 890 millioner kroner relatert til ledelsens estimater på usikre skatteposisjoner i Norge og Tyskland. Innregnede beløp er basert på mest sannsynlige utfall, ettersom sakene vurderes å være av binær karakter. Ingen usikre skattefordeler har blitt innregnet i balanseoppstillingen.

Konsernets estimat for akkumulerte usikre skatteposisjoner som er kostnadsført og betalt per 31.12.2019 var på 371 millioner kroner.

Konsernets estimat for potensiell betalbar skatt, og tilhørende rentekostnad, relatert til usikre skatteposisjoner som ikke er regnskapsført per 31.12.2019 var på 3,2 milliarder kroner. Av disse var 2,5 milliarder kroner relatert til Statkraft Treasury Centre SA. Se detaljer nedenfor.

Statkraft Treasury Centre SA

Den 9. oktober 2017 mottok Statkraft AS et utkast til vedtak om endring av likning fra norske skattemyndigheter. Den 11. september 2019 mottok Statkraft et revidert utkast. Det reviderte utkastet omfatter endring av likning for årene 2010-2014 og investeringen i Statkraft Treasury Center SA (STC) i Belgia.

Hovedspørsmålet relaterer seg til kapitalstruktur og etterlevelse av armlengdeprinsippet. Statkraft er sterkt uenig i at det er et rettslig grunnlag for å endre ligningene, og har ikke foretatt noen avsetning til dekning for et potensielt skattekrav.

Hvis alle krav fra norske skattemyndigheter skulle vinne frem, estimeres den finansielle eksponeringen for perioden 2010-2017 til 2,5 milliarder kroner i økt betalbar skatte- og rentekostnader.

Den 24. april 2017 ble det vesentlige av virksomheten i STC overført til Statkraft AS i Norge. Virksomheten i STC har blitt lagt ned.

Note 35 Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser

PANTSTILLELSER

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper har i visse tilfeller oppnådd en rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft mot å dekke en andel av byggekostnadene. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 255 millioner kroner. I tillegg har andre datterselskaper pantstillelser på til sammen 1401 millioner kroner.

Balansført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 850 millioner kroner per 31. desember 2019, og tilsvarende 3558 millioner kroner i andre datterselskaper, hovedsakelig Statkraft IH Invest-konsernet. Pantsatte eiendeler i Statkraft IH Invest-konsernet består hovedsakelig av eiendommer, anlegg og utstyr som sikkerhet for langsiktig gjeld.

GARANTIANSVAR

Konsernet har følgende garantier som ikke er balansført:

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Morselskapsgarantier på vegne av datterselskaper ¹⁾	17 470	16 790
Morselskapsgarantier på vegne av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger ¹⁾	828	451
Øvrige	801	876
Sum garantier i Statkraft AS	19 099	18 118
¹⁾ Hvorav de vesentligste garantiene er knyttet til energihandel med 16 094 millioner kroner og forpliktelser ovenfor leverandører med 1 675 millioner kroner.		
Garantier utstedt av datterselskaper	3 614	2 710
Garantier utstedt av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger	194	158
Sum garantier i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger	3 808	2 868
Sum garantier	22 907	20 986

KONTRAKTSFORPLIKTELSE

Statkraftkonsernet har følgende vesentlige forpliktelser som ikke er balansført:

- Konesjonsavgifter er i all hovedsak relatert til vannkraftverk i Norge. Nåverdien av forpliktelser knyttet til framtidige konesjonsavgifter, som ikke er regnskapsført, er for konsernet beregnet til 12 696 millioner kroner. Det er benyttet en diskonteringsrente på 3,2 % i henhold til forskrift om justering av konesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond med videre. I 2018 var tilsvarende tall 9560 millioner kroner med en diskonteringsrente på 3,8 %.
- Kraftkjøpsavtale med 16 års horisont. Kjøpsforpliktelsen er 1425 millioner kroner.
- Forpliktelser knyttet til vedlikeholdsavtaler og lignende for drift av gasskraftverk på 575 millioner kroner.
- Konesjonsavtale om utvikling, bygging og drift av ett vannkraftverk som innebærer et ansvar estimert til å være i størrelsesorden 294 millioner kroner.

KONSESJONSKRAFTKONTRAKTER

Konsernet innregner konesjonskraft som normalt kjøp og salg i henhold til fastsatt konesjonskraftpris ved levering, uavhengig av om oppgjøret skjer ved fysisk levering eller finansielt oppgjør. Normalt er konesjonskraftkontrakter evigvarende. Partene kan imidlertid avtale finansielt oppgjør for en periode.

Ved utgangen av 2019 utgjorde konesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør et årlig volum i størrelsesorden 18,7 GWh og gjennomsnittspris fra OED var 11,3 øre per kWh. Estimert virkelig verdi per 31. desember 2019 for gjenværende kontrakter med finansielt oppgjør er 289 millioner kroner.

Note 36 Honorar til ekstern revisor

Deloitte AS er revisor for Statkraft-konsernet og reviderer alle revisjonspliktige datterselskaper.

Totale honorarer (eksklusiv merverdiavgift) for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Lovpålagt revisjon	17 067	14 118
Andre attestasjonstjenester	1 041	809
Skatterådgivning	907	1 302
Øvrige tjenester ¹⁾	536	6 181
Sum	19 551	22 410

¹⁾ Honorar for øvrige tjenester i 2019 er hovedsakelig knyttet til attestasjon av rapport for samfunnsansvar. Tilsvarende tall i 2018 er knyttet til en due diligence-prosess samt attestasjon av rapport for samfunnsansvar.

Note 37 Ytelser til ledende ansatte og styret

Statkraft er organisert i resultatenheter og støtteenheter. Lederne for disse rapporterer til konsernledelsen som består av konserndirektører og konsernsjef.

Lønn og andre ytelser til ledende ansatte

2019

Beløp i hele kroner	Lønn	Bonus ¹⁾	Natural- ytelser	Lønn og andre ytelser
Christian Rynning-Tønnesen, konsernsjef	5 490 637	921 000	201 883	6 613 520
Anne Harris, konserndirektør ²⁾	1 769 563	586 000	141 737	2 497 300
Hallvard Granheim, konserndirektør	3 603 927	650 000	209 901	4 463 828
Steinar Bysveen, konserndirektør	2 879 584	453 000	208 686	3 541 270
Hilde Bakken, konserndirektør	2 958 516	615 000	213 169	3 786 685
Jürgen Tzschoppe, konserndirektør	3 686 726	589 000	161 534	4 437 260
Jon Vatnaland, konserndirektør	2 610 410	533 000	209 193	3 352 603

¹⁾ Bonus opptjent 2019, men utbetalt i 2020.

²⁾ Anne Harris tiltrådte konsernledelsen 2. mai 2019.

2018

Beløp i hele kroner	Lønn	Bonus ¹⁾	Natural- ytelser	Lønn og andre ytelser
Christian Rynning-Tønnesen, konsernsjef	5 288 570	664 000	196 054	6 148 623
Irene Egset, konserndirektør ²⁾	2 569 843	-	198 239	2 768 082
Hallvard Granheim, konserndirektør	3 318 523	442 000	199 592	3 960 115
Steinar Bysveen, konserndirektør	2 812 461	445 000	208 940	3 466 401
Hilde Bakken, konserndirektør	2 788 684	432 000	206 193	3 426 877
Jürgen Tzschoppe, konserndirektør	3 553 969	473 000	159 992	4 186 961
Jon Vatnaland, konserndirektør	2 332 114	429 000	199 025	2 960 139

¹⁾ Bonus opptjent 2018, men utbetalt i 2019.

²⁾ Irene Egset fratrådte som konserndirektør 31. desember 2018.

Konsernledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder. For 2019 var total lønn og andre ytelser til ledende ansatte 28 692 467 kroner. Tilsvarende beløp i 2018 var 26 917 198 kroner.

Kostnadsført pensjon til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	2019	2018
Christian Rynning-Tønnesen, konsernsjef	2 217 459	2 495 232
Irene Egset, konserndirektør ¹⁾	-	1 394 708
Anne Harris, konserndirektør ²⁾	97 228	-
Hallvard Granheim, konserndirektør	289 451	289 049
Steinar Bysveen, konserndirektør	1 180 345	1 203 229
Hilde Bakken, konserndirektør	1 355 548	1 474 632
Jürgen Tzschoppe, konserndirektør	144 545	140 832
Jon Vatnaland, konserndirektør	1 001 963	948 879

¹⁾ Irene Egset fratrådte konsernledelsen 31. desember 2018.

²⁾ Anne Harris tiltrådte konsernledelsen 2. mai 2019.

Årets regnskapsførte pensjonskostnad reflekterer perioden hvor den ansatte har vært i konsernledelsen.

For 2019 var totale pensjonskostnader til ledende ansatte 6 286 539 kroner. I 2018 var tilsvarende beløp 7 946 561 kroner.

Note 37 fortsettelse

Godtgjørelse til styret, revisjons- og kompensasjonsutvalg samt deltakelse på styremøter

2019

Beløp i hele kroner	Styregodtgjørelse	Revisjonsutvalg	Kompensasjonsutvalg	Deltakelse på styremøter
Thorhild Widvey, styreleder	524 000	-	54 200	10
Peter Mellbye, nesteleder	370 000	-	33 550	10
Hilde Drønen, styremedlem	304 000	101 400	-	9
Mikael Lundin, styremedlem	304 000	73 400	-	10
Ingelise Arntsen, styremedlem	304 000	73 400	-	10
Bengt Ekenstierna, styremedlem	304 000	-	-	10
Vilde Eriksen Bjerknes, ansattevalgt styremedlem	304 000	-	-	10
Thorbjørn Holøs, ansattevalgt styremedlem	304 000	73 400	-	9
Asbjørn Sevelejordet, ansattevalgt styremedlem	304 000	-	33 550	10

2018

Beløp i hele kroner	Styregodtgjørelse	Revisjonsutvalg	Kompensasjonsutvalg	Deltakelse på styremøter
Thorhild Widvey, styreleder	501 000	-	51 650	9
Peter Mellbye, nesteleder	323 000	-	32 050	9
Hilde Drønen, styremedlem	290 500	83 700	-	9
Mikael Lundin, styremedlem ¹⁾	150 000	36 150	-	6
Halvor Stenstadvold, styremedlem ²⁾	170 500	46 650	-	4
Ingelise Arntsen, styremedlem	290 500	69 950	-	9
Bengt Ekenstierna, styremedlem	290 500	-	-	9
Vilde Eriksen Bjerknes, ansattevalgt styremedlem	290 500	-	-	10
Thorbjørn Holøs, ansattevalgt styremedlem	290 500	69 950	-	10
Asbjørn Sevelejordet, ansattevalgt styremedlem	290 500	-	32 050	9

¹⁾ Tiltrådte styret i juni 2018.

²⁾ Fratrådte styret i juni 2018.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar og vederlag for deltakelse i utvalgsarbeid, og det er heller ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret. For 2019 var total godtgjørelse til styret, revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg henholdsvis 3 022 000 kroner, 321 600 kroner og 121 300 kroner. Tilsvarende beløp i 2018 var 2 887 500 kroner, 306 400 kroner og 115 750 kroner.

STYRETS ERKLÆRING OM LEDERLØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE – 2019

Styret vil bidra til en moderat, men konkurransedyktig utvikling av ledergodtgjørelse i Statkraft. Prinsipper og retningslinjer for lederlønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte er utformet i henhold til dette. Det var ingen vesentlige endringer i retningslinjer med hensyn til lønn og andre godtgjørelser i 2019.

Statkraft AS og heleide datterselskap følger Nærings- og fiskeridepartementets retningslinjer for lønn og andre ytelser til konsernledelsen i statlige selskaper.

Statkrafts policy er å tilby konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende. Ved fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse i Statkraft benyttes et eksternt stillingsvurderingssystem levert av Korn Ferry Hay Group som rangerer stillingene etter en anerkjent og utbredt metodikk. Dette selskapet foretar årlig en undersøkelse av hvordan tilsvarende rangerte stillinger i det norske arbeidsmarkedet er avlønnet. Undersøkelsen inneholder lønnsdata fra et bredt utvalg av norske selskap representerte det norske totalmarkedet og er ikke sektorbegrenset.

Denne informasjonen sammen med øvrig lønnsutvikling i Statkraft danner grunnlaget for fastsettelse av godtgjørelse.

Organisasjonen

Styret i Statkraft har etablert et eget kompensasjonsutvalg. Mandatet til utvalget er:

- Forberede styrebehandling av lønn og vilkår for konsernsjef en gang per år.
- Utarbeide styrets erklæring om lederlønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.
- Forberede styrebehandling av prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, bonussystemer, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og liknende for ledere i Statkraft.
- Behandle særlige spørsmål knyttet til kompensasjon for ansatte i Statkraft-konsernet i den utstrekning utvalget finner at disse berører forhold av særlig betydning for konsernets eksterne profil og konkurranseevne, og dets attraktivitet som arbeidsgiver.
- Konsernsjefen skal rådføre seg med styrets kompensasjonsutvalg vedrørende sin innstilling for lønnsregulering av konserndirektører og leder for konsernrevisjonen før endelig beslutning.

Redegjørelse for lederlønnspolitik

Konsernsjefen og konserndirektørene godtgjøres med fastlønn og variabel lønn.

Fast lønn

Fastlønn fastsettes etter en stillings- og markedsvurdering vurdert opp mot Statkrafts policy om å tilby konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende. Statkraft benytter metodikk fra Korn Ferry Hay Group for stillings- og markedsvurderinger. Ved fastsettelsen av den årlige reguleringen vektlegges også gjennomsnittlig lønnsvekst for øvrige ansatte i konsernet.

Note 37 fortsettelse

Variabel lønn

Grunnlønnen er den viktigste lønnskomponenten i Statkraft. Selskapet har i tillegg til fastlønn en ordning for variabel godtgjørelse av ledende ansatte basert på nøkkelindikatorer for resultatoppnåelse og individuelle mål. Formålet er å sikre god drift og håndtere risikoer for å oppnå målene i strategien.

Statkraft har innført en resultatstyringsprosess for å sikre en klar forbindelse mellom konsernets overordnede strategiske plattform og definerte mål. Resultatene rapporteres og følges opp gjennom nøkkelindikatorer for resultatoppnåelse (KPIer) i konsernmålekortet. Nøkkelindikatorene er basert på de mest relevante verdidrivere og strategiske ambisjoner for konsernet. Målene fastsettes for å sikre verdiskaping.

Ordningen med variabel godtgjørelse for Statkrafts ledende ansatte er utviklet for å støtte resultatstyringsprosessen og etablere en tydelig forbindelse mellom verdiskapende aktiviteter og individuell variabel godtgjørelse.

Nedenfor følger en beskrivelse av de aktuelle KPI-kategoriene som brukes i ordningen for variabel godtgjørelse. Målet vektet i henhold til den enkeltes ansvarsområde:

i) Hensyn til mennesker og miljø

Innenfor denne kategorien følger Statkraft opp at rettslige, miljømessige, sosiale og etiske standarder i industrien følges. Hovedfokus er på helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko for ansatte og reduksjon av negativ miljøvirkning. Felles helse- og sikkerhetsmål er inkludert for alle ledende ansatte.

ii) Finansielle indikatorer

Statkrafts finansielle resultater fra markedsaktiviteter måles ved hjelp av KPIer for lønnsomhet, der Statkrafts merverdi fra energidiskapning og andre markedsaktiviteter måles mot markedet. Hovedfokus er på å øke verdiskapingen for Statkraft, fastsatt ved hjelp av forskjellige KPIer med strekksmål.

iii) Driftsrelaterte indikatorer

Flere KPIer benyttes for å følge opp de operasjonelle aktivitetene. Statkraft måler kraftverkernes nyttejusterte tilgjengelighet, dvs. om selskapets kraftverk er tilgjengelige når det er mest lønnsomt å produsere. Statkraft følger også opp kostnader ved å måle utvikling i kostnadsbasen. Også for disse indikatorene er hovedfokus å øke verdiskapingen for Statkraft; målt ved hjelp av forskjellige KPIer med strekksmål.

For konsernsjefen og konserndirektørene har variabel godtgjørelse en maksimal opptjening på 25 prosent av grunnlønn. Beregningen av denne godtgjørelsen baseres på grad av måloppnåelse fra 0 til 100 prosent for spesifikke, definerte delmål.

Hvert enkelt delmål defineres ut fra tre nivåer:

- Forventet nivå; resultater i overensstemmelse med slik måloppnåelse reflekterer forventet leveranse og belønnes ikke med variabel godtgjørelse.
- Strekksmål; definert resultat over forventet nivå som utgjør 50 prosent måloppnåelse.
- Fremragende; definert resultat godt over forventet nivå som utgjør 100 prosent måloppnåelse.

For konsernsjefen og konserndirektørene defineres strategiske mål samt mål for finansielle og driftsrelaterte resultater. Konsernsjefens variable godtgjørelse er fullt ut basert på disse målene mens konserndirektørene har en kombinert vektning av 70 prosent på disse målene og 30 prosent på individuelle mål relatert til lederskap og organisatorisk utvikling. Vurdering av resultatoppnåelsen for konserndirektørene foretas i samråd med styrets kompensasjonsutvalg. Konsernsjefens resultatoppnåelse vurderes av styrets kompensasjonsutvalg og besluttes av styret.

I 2019 omfattet hovedmålene for konsernsjefen områdene sikkerhet (TRI), total målbar kostnad per kWh, nyttejustert tilgjengelighet for all kraftproduksjon, markedsoperasjoner, spesifikke mål for vannkraft, internasjonal kraft og Europeisk vind og sol, samt forretningsutvikling og andre organisatoriske mål. Alle mål ble støttet av omfattende planer og tiltak.

Andre variable elementer

Andre variable elementer inkluderer ordninger for firmabil, aviser, mobiltelefon og dekning av bredbåndskommunikasjon i samsvar med etablerte standarder.

Pensjonsordninger

For heleide norske virksomheter har Statkraft opprettet en innskuddsplan i Gjensidige Pensjonsforsikring AS, og selskapet har en lukket ytelsesbasert pensjonsordning i Statens pensjonskasse (SPK).

Konsernsjef Christian Rynning-Tønnesen har en pensjonsalder på 67 år med en pensjonsytelse på 66 prosent av årslønnen forutsatt full opptjeningstid på 30 år. De øvrige konserndirektørene har pensjonsalder fra tidligst 65 år, med en pensjonsytelse på 66 prosent av årslønnen basert på 30 års opptjening.

I 2003 etablerte Statkraft en pensjonsordning over driften for inntekt over 12G. Ordningen omfattet alle ansatte med lønn over 12G – inkludert konsernsjef og konserndirektører.

Denne ordningen ble i 2012 lukket for nye ansatte. Det er ikke etablert ny alderspensjonsordning for lønn over 12G, men det er etablert et system med tilleggslønn som kan benyttes til supplerende, privat pensjonssparing. Tilleggslønnen er satt til 18 prosent av ordinær lønn over 12G. Det er også etablert en kollektiv uføredekning knyttet til lønn over 12G.

Ansatte med lønn over 12 G og ansettelsestidspunkt før 30.april 2012 beholdt sine pensjonsavtaler i den lukkede ordningen. Tilknytningen ble også beholdt ved inntreden i konsernledelsen etter internt opprykk. Medlemmer i lukket ordning over 12G omfattet i 2019 konsernsjef og tre konserndirektører. Statkraft vil ved fremtidige interne opprykk legge til grunn at 12G – begrensning for pensjoner skal gjelde for alle nye medlemmer av konsernledelsen, uavhengig av når den enkelte ble ansatt i selskapet.

Stillingsendingsavtaler

Konsernsjef og en av konserndirektørene har avtale om stillingsendring etter fylte 62 år. Dette er avtaler om at det på ethvert tidspunkt etter at den ansatte har fylt 62 år, foreligger en gjensidig rett for den ansatte eller selskapet til å be om, eller bli bedt om, å fratse direktørstillingen uten nærmere begrunnelse. Gjør en av partene denne retten gjeldende, skal den ansatte tilbys en annen stilling med en lønn på 75 prosent av direktørlønnen – og en arbeidstid på inntil 50 prosent frem til avtalt pensjonsalder. Lederlønnspolitikken er endret og ordningen er lukket for nye ansatte.

Etterlønsordninger

Gjensidig oppsigelsestid for konsernsjefen er avtalt til 6 måneder. For konserndirektørene er det en gjensidig oppsigelsestid på 3 måneder. Ved mer enn 2 års ansettelsestid er arbeidsgivers oppsigelsestid 6 måneder.

For konsernsjefen og to av konserndirektørene er det avtalt en særskilt etterlønn ved oppsigelse fra arbeidsgiver med kortere frist enn de ovennevnte. I avtalen fraskriver den ansatte seg rettighetene i arbeidsmiljølovens bestemmelser om oppsigelsesvern. Dersom arbeidsgiver benytter denne oppsigelsesadgangen, har den ansatte rett på et sluttvederlag på inntil 12 månedslønner utover avtalt oppsigelsestid.

Beløpet skal utbetales månedlig. Sluttvederlaget skal reduseres etter fastsatte regler dersom arbeidstaker oppbeholder annen inntekt innenfor utbetalingsperioden. Disse avtalene er inngått i henhold til retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i heleide statlige foretak og selskaper av 28. juni 2004. Lederlønnspolitikken er endret og ordningen er lukket for de øvrige konserndirektørene og ved ansettelse av nye konserndirektører.

Vilkår for konsernsjef

Fastlønn til konsernsjefen for 2020 er 5 500 000 kroner, med øvrige vilkår slik det fremgår av denne erklæringen.

Note 38 Nærstående parter

GENERELL INFORMASJON

Alle datterselskaper, tilknyttede selskaper og felles virksomhet som angitt i note 26 og note 39 er nærstående parter av Statkraft. Mellomværende og transaksjoner mellom konsoliderte selskaper elimineres i Statkrafts konsernregnskap og vises ikke i denne note.

Personer som angitt i note 37 inngår i konsernets ledelse eller styre og er også nærstående parter av Statkraft.

Tabellen nedenfor viser transaksjoner og mellomværender med nærstående parter klassifisert som tilknyttede selskaper eller felles virksomhet og som ikke er eliminert i konsernregnskapet.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Inntekter	136	92
Kostnader	184	314
Fordringer ved periodens slutt	1 576	2 394
Gjeld ved periodens slutt	10	34

Vesentlige transaksjoner med eier og selskaper kontrollert av eier

Aksjene i Statkraft SF eies 100 % av den norske stat.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
I brutto driftsinntekter inngår		
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	397	378
I netto driftsinntekter inngår:		
Energikjøp fra Equinor	1 178	390
Overføringskostnader til Statnett	1 385	1 498
I driftskostnader inngår:		
Eiendomsskatt og konsesjonsavgift til norske myndigheter	976	1 062
I skattekostnader inngår:		
Betalbar skatt til norske myndigheter etter effekt av konsernbidrag	5 954	6 706
Foreslått utbytte til den norske stat	6 454	8 444

Overføringskostnader til Statnett omfatter hovedsakelig nettleie. Prisene i dette markedet fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat. Øvrige transaksjoner med nærstående parter skjer på markedsmessige vilkår.

Statkraft har også transaksjoner og mellomværender med andre foretak som er kontrollert av den norske stat. Størrelsen på disse er verken enkeltvis eller samlet av vesentlig betydning for Statkrafts regnskaper.

Note 39 Konsoliderte selskaper

Navn	Segment ¹⁾	Land	Forretningskontor	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft AS	OA, EF, IP, EW	Norge	Oslo	Statkraft SF	100,00%
Hitra Vind AS	EW	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Kjøllefjord Vind AS	EW	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Smøla Vind 2 AS	EW	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Vind Utvikling DA	EW	Norge	Kristiansand	Statkraft AS	100,00%
Statkraft European Wind and Solar Holding AS	EW	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Zonneakker De Doorbraak B.V	EW	Nederland	Amsterdam	Statkraft European Wind and Solar Holding AS	100,00%
Statkraft Hydrogen Sweden AB	OA	Sverige	Stockholm	Statkraft European Wind and Solar Holding AS	100,00%
Statkraft Biofuel Holding AS	OA	Norge	Oslo	Statkraft European Wind and Solar Holding AS	100,00%
Statkraft Italia S.R.L	EW	Italia	Milano	Statkraft European Wind and Solar Holding AS	100,00%
Statkraft Asset Holding AS	EF,OA	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Baltic Cable AB	EF	Sverige	Malmö	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Statkraft France SAS	EF	Frankrike	Lyon	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Statkraft Markets BV	MO	Nederland	Amsterdam	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Statkraft Renewables Albania SHPK	IP	Albania	Tirana	Statkraft Markets BV	100,00%
Devoll Hydropower Sh.A.	IP	Albania	Tirana	Statkraft Markets BV	100,00%
Statkraft Solar Solutions Pte Ltd	IP	India	New Delhi	Statkraft Markets BV	100,00%
Statkraft (China) Energy Ltd.	MO	Kina	Beijing	Statkraft Markets BV	100,00%
Statkraft Sverige AB	EF, EW	Sverige	Stockholm	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Gidekraft AB	EF	Sverige	Stockholm	Statkraft Sverige AB	90,10%
Statkraft US Holding AS	MO	Norge	Oslo	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Statkraft US LLC	MO	USA	San Francisco	Statkraft US Holding AS	100,00%
Statkraft Värme AB	DH	Sverige	Kungsbacka	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Statkraft Vind AB	EW	Sverige	Stockholm	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Statkraft Leasing AB	EW	Sverige	Stockholm	Statkraft Vind AB	100,00%
Statkraft Sverige Vind AB	EW	Sverige	Stockholm	Statkraft Vind AB	100,00%
Statkraft Sverige Vind Elnät AB	EW	Sverige	Stockholm	Statkraft Sverige Vind AB	100,00%
Statkraft Sverige Vind II AB	EW	Sverige	Stockholm	Statkraft Vind AB	100,00%
Statkraft Ireland Limited	EW	Irland	Cork	Statkraft Asset Holding AS	100,00%
Winter Winds Limited	EW	Irland	Limerick	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Boolyvannanan Renewable Energy Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Cloncant Renewable Energy Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
North Irish Sea Array Windfarm Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
JBM Solar Developments Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Coole Wind Farm Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Greenwire Transmission Pentir Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Greenwire Transmission South Wales Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Jupiter Energy Supply Company Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Moanvane Wind Farm Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
North Kildare Wind Farm Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
North Meath Wind Farm Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Behy Renewables Energy Limited	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Fossy Wind Farm Limited	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Statkraft Asset Management Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Statkraft Development Projects Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Statkraft Ireland Projects Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Kilsallaghan Solar Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Tomsallagh Solar Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Clonfad Solar Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Meath Solar Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Featherbed Lane Solar Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Dungeeha Solar Ltd.	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Sronagh Solar Ltd.	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Rathleague Solar Ltd.	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Dernacart Wind Farm Ltd.	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Kilsallaghan Solar Ltd	EW	Irland	Cork	Statkraft Ireland Limited	100,00%
Statkraft Carbon Invest AS	MO	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Elektrik Enerjisi Toptan Satis Ltd. Sti	MO	Tyrkia	Istanbul	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Energi AS	MO, EF, EW	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Tofte AS	OA	Norge	Oslo	Statkraft Energi AS	100,00%
Statkraft Varme AS	DH	Norge	Trondheim	Statkraft Energi AS	100,00%
Stjørdal Fjernvarme AS	DH	Norge	Trondheim	Statkraft Varme AS	85,00%
Statkraft Enerji A.S.	IP	Tyrkia	Istanbul	Statkraft AS	100,00%
Çakit Enerji A.S.	IP	Tyrkia	Istanbul	Statkraft Enerji A.S.	100,00%
Kargi Kizirlimak Enerji A.S.	IP	Tyrkia	Istanbul	Statkraft Enerji A.S.	100,00%
Statkraft Financial Energy AB	MO	Sverige	Stockholm	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Forsikring AS	OA	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Germany GmbH	MO	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft AS	100,00%
eeMobility GmbH	OA	Tyskland	München	Statkraft Germany GmbH	69,60%
E-Wald GmbH	OA	Tyskland	Teisnach	Statkraft Germany GmbH	100,00%
Zonnepark Wenumse Veld BV	EW	Nederland	Amsterdam	Statkraft Germany GmbH	100,00%
Statkraft Markets GmbH	MO, EF	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Germany GmbH	100,00%
Statkraft Holding Herdecke GmbH	EF	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Markets GmbH	100,00%
Statkraft Holding Knapsack GmbH	EF	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Markets GmbH	100,00%
Knapsack Power GmbH & Co KG	EF	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Holding Knapsack GmbH	100,00%

Note 39 fortsettelse

Navn	Segment ¹⁾	Land	Forretningskontor	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Knapsack Power Verwaltungs GmbH	EF	Tyskland	Düsseldorf	Knapsack Power GmbH & Co KG	100,00%
Statkraft Markets Financial Services GmbH	MO	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Markets GmbH	100,00%
Statkraft Trading GmbH	MO	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Markets GmbH	100,00%
Statkraft Ventures GmbH	MO	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Markets GmbH	100,00%
Statkraft Solar Deutschland GmbH	MO	Tyskland	Düsseldorf	Statkraft Germany GmbH	100,00%
Wenumse Veld B.V.	MO	Nederland	Amsterdam	Statkraft Germany GmbH	100,00%
Statkraft IH Invest AS	IP	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Brasil AS	IP	Norge	Oslo	Statkraft IH Invest AS	100,00%
Statkraft Investimentos Ltda.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Brasil AS	100,00%
Statkraft Energia do Brasil Ltda.	IP, MO	Brasil	Florianopolis	Statkraft Investimentos Ltda.	100,00%
Statkraft Energias Renováveis S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Investimentos Ltda.	81,31%
Esmeralda S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Enex O&M de Sistemas Elétricos Ltda.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Santa Laura S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Santa Rosa S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Moinho S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Macaúbas Energética S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Novo Horizonte Energética S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Seabra Energética S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Energen Energias Renováveis S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Monel Monjolinho Energética S.A.	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Santa Fé Energia S.A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Sierra de Mangabeira SA	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo I S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo II S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo III S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo IV S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo V S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo VI S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo VII S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo VIII S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo IX S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Oslo X S/A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Santa Eugénia Energias Renováveis S.A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Ventos de São Vitorino S.A	IP	Brasil	Florianopolis	Statkraft Energias Renováveis S.A.	100,00%
Statkraft IH Holding AS	IP	Norge	Oslo	Statkraft IH Invest AS	100,00%
Statkraft Holding Singapore Pte. Ltd.	IP	Nederland	Amsterdam	Statkraft IH Holding AS	100,00%
Himal Power Ltd.	IP	Nepal	Kathmandu	Statkraft Holding Singapore Pte. Ltd.	57,07%
Statkraft Holding Chile Pte. Ltd.	IP	Nederland	Amsterdam	Statkraft Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00%
Statkraft Chile Inversiones Electricas Ltd.	IP	Chile	Santiago	Statkraft Holding Chile Pte. Ltd.	100,00%
Statkraft Eólico S.A.	IP	Chile	Santiago	Statkraft Holding Chile Pte. Ltd.	100,00%
Statkraft Market Services Chile S.A.	IP	Chile	Santiago	Statkraft Chile Inversiones Electricas Ltd.	100,00%
Empresa Eléctrica Pilmaiquén S.A.	IP	Chile	Santiago	Statkraft Chile Inversiones Electricas Ltd.	99,62%
Empresa Eléctrica Rucatayo S.A.	IP	Chile	Santiago	Empresa Eléctrica Rucatayo S.A.	100,00%
Transrucatayo S.A	IP	Chile	Santiago	Empresa Eléctrica Rucatayo S.A.	100,00%
Statkraft Chile Tinguiririca SCC	IP	Chile	Santiago	Statkraft Chile Inversiones Electricas Ltd.	100,00%
Statkraft Holding Peru Pte. Ltd.	IP	Nederland	Amsterdam	Statkraft Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00%
Statkraft Peru Holding S.A.C.	IP	Peru	Lima	Statkraft Holding Peru Pte. Ltd.	100,00%
Statkraft Peru S.A.	IP	Peru	Lima	Statkraft Peru Holding S.A.C.	100,00%
Inversiones Shaqsa S.A.C.	IP	Peru	Lima	Statkraft Peru S.A.	100,00%
Tidong Power Generation Private Ltd	IP	India	Shimla	Statkraft IH Holding AS	100,00%
Statkraft India Pvt. Ltd.	IP	India	New Delhi	Statkraft Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00%
Statkraft Markets Pvt. Ltd.	MO	India	New Delhi	Statkraft Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00%
Statkraft Industrial Holding AS	IO	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Skagerak Energi AS	IO	Norge	Porsgrunn	Statkraft Industrial Holding AS	66,62%
Skagerak Kraft AS	IO	Norge	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100,00%
Grunnåi Kraftverk AS	IO	Norge	Porsgrunn	Skagerak Kraft AS	55,00%
Sauland Kraftverk AS	IO	Norge	Hjartdal	Skagerak Kraft AS	67,00%
Gjuvåa Kraftverk AS	IO	Norge	Porsgrunn	Skagerak Kraft AS	100,00%
Skagerak Nett AS	IO	Norge	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100,00%
Skagerak Varme AS	IO	Norge	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100,00%
Skien Fjernvarme AS	IO	Norge	Skien	Skagerak Varme AS	51,00%
Hjartdalskraft AS	IO	Norge	Porsgrunn	Skagerak Energi AS	100,00%
Statkraft Brussel Sprl	OA	Belgia	Brussel	Statkraft AS	100,00%
Statkraft Treasury Centre SA	OA	Belgia	Brussel	Statkraft AS	100,00%
Statkraft UK Ltd.	EW, MO	Storbritannia	London	Statkraft AS	100,00%
Bylgja Energy Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Logi Energy Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Artfield Forrest Wind Farm Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Knockronal Wind Farm Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Energy Isles Shetland Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Airvolution Clean Energy Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Gnoc Nam Muc Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Slickly Wind Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
LyG SPV Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Ackron Wind Farm Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Windy Rig Wind Farm Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Keith Storage Solutions Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%

Note 39 fortsettelse

Navn	Segment ¹⁾	Land	Forretnings kontor	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Twentyshilling Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Andershaw Wind Power Ltd.	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Statkraft Energy Ltd.	EF	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Rheidol 2008 Trustees Ltd.	EF	Storbritannia	London	Statkraft Energy Ltd.	100,00%
Statkraft Pure Energy Ltd.	MO	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	85,00%
Bryt Energy Storage	MO	Storbritannia	London	Statkraft Pure Energy	100,00%
Bryt Energy Ltd	MO	Storbritannia	London	Statkraft Pure Energy	100,00%
BB2 Wind Farm Ltd	EW	Storbritannia	London	Statkraft UK Ltd.	100,00%
Statkraft Vind Holding AS	EW	Norge	Oslo	Statkraft AS	100,00%
Grønn kontakt AS	OA	Norge	Kristiansand	Statkraft AS	95,72%
Grøn kontakt AB	OA	Sverige	Stockholm	Grønn kontakt AS	100,00%

¹⁾ EF: Europeisk fleksibel kraftproduksjon, MO: Markedsoperasjoner, IP: Internasjonal kraft, EW: Europeisk vind- og solkraft, DH: Fjernvarme, IO: Industrielt eierskap, OA: Annen virksomhet

Regnskap Statkraft SF

Resultatregnskap

Statkraft SF morselskap

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Andre driftskostnader	2, 10	1	2
Driftskostnader		1	2
Driftsresultat		1	2
Inntekt på investering i datterselskap	3, 5, 12	6 500	8 510
Finansinntekter	3, 12	31	33
Finanskostnader	3, 12	-29	-6
Netto finansposter		6 502	8 537
Resultat før skatt		6 503	8 539
Skattekostnad	4	-	-3
Resultat etter skatt		6 503	8 536
Disponeringer			
Avsatt utbytte	7	6 454	8 444
Overføring til opptjent egenkapital	7	49	92

Balanse

Statkraft SF morselskap

Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
Investering i datterselskaper	5	58 448	58 448
Anleggsmidler		58 448	58 448
Fordringer	6,12	6 679	9 131
Bankinnskudd, kontanter og lignende		10	86
Omløpsmidler		6 689	9 217
Eiendeler		65 137	67 665
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	7	48 250	48 250
Opptjent egenkapital	7	10 432	10 384
Egenkapital		58 682	58 634
Utsatt skatt	4	1	1
Langsiktig gjeld		1	1
Rentebærende kortsiktig gjeld	8	-	400
Betalbar skatt	4	-	121
Annen rentefri gjeld	9,12	6 454	8 509
Kortsiktig gjeld		6 454	9 030
Egenkapital og gjeld		65 137	67 665

Kontantstrømoppstilling

Statkraft SF morselskap

Beløp i mill. kroner	2019	2018
LIKVIDITETSENDRING FRA DRIFTEN		
Resultat før skatt	6 503	8 539
Endring i kortsiktige poster	-24	49
Bokført inntekt fra utbytte og konsernbidrag uten kontanteffekt	-6 500	-8 510
Mottatt utbytte og konsernbidrag	8 510	6 040
Betalt skatt	-121	-1
Likviditetsendring fra driften (A)	8 368	6 117
LIKVIDITETSENDERINGER FRA INVESTERINGER		
Investeringer i datterselskap	-	-
Likviditetsendringer fra investeringer (B)	-	-
LIKVIDITETSENDERINGER FRA FINANSIERING		
Utdelt utbytte	-8 444	-6 040
Likviditetsendringer fra finansiering (C)	-8 444	-6 040
Netto endring i likvider gjennom året (A)+(B)+(C)	-76	77
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01.	86	9
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12.	10	86
Ubenyttet kassakreditt	200	200

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i selskapets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Noter

Statkraft SF selskapsregnskapet

Oversikt over noter til selskapsregnskapet

	Side		Side		
Note 1	Vesentlige regnskapsprinsipper	111	Note 8	Rentebærende gjeld	114
Note 2	Lønnskostnader og antall årsverk	111	Note 9	Annen rentefri gjeld	114
Note 3	Finansposter	111	Note 10	Honorar til ekstern revisor	114
Note 4	Resultatskatter	112	Note 11	Forpliktelse og garantiansvar	114
Note 5	Eierandeler i datterselskaper	113	Note 12	Nærstående parter	115
Note 6	Fordringer	113	Note 13	Hendelser etter balansedagen	115
Note 7	Egenkapital	113			

Note 1 Vesentlige regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Årsregnskapet til Statkraft SF er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge (GRS).

Beskrivelsene av regnskapsprinsipper i morselskapets noter og oppstillinger utgjør sammen med beskrivelsen av prinsipper i denne noten helheten av regnskapsprinsipper for morselskapets regnskap. Følgende beskrivelser er plassert utenfor note 1:

- Kontantstrømpoppstilling
- Resultatskatter Note 4
- Investeringer i datterselskaper Note 5
- Fordringer Note 6
- Rentebærende gjeld Note 8

VURDERINGS- OG KLASSIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inntektsføring foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Valuta Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Realiserte og urealiserte valutaeffekter presenteres netto i resultatregnskapet som finansinntekt eller finanskostnad. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet.

Note 2 Lønnskostnader og antall årsverk

Selskapet hadde ingen ansatte i 2019. For informasjon om lønn og personalkostnader for konsernledelsen og styret henvises til note 37 i konsernregnskapet.

Note 3 Finansposter

Inntekt på investering i datterselskap

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Utbytte og konsernbidrag fra foretak i samme konsern	6 500	8 510

Finansinntekter

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	31	33
Sum	31	33

Finanskostnader

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Rentekostnader	-29	-6
Sum	-29	-6

Netto finansposter	6 502	8 537
--------------------	-------	-------

Note 4 Resultatskatter

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Statkraft SF er underlagt overskuddsbeskatning som blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Endring i utsatt skatt	-	3
Skattekostnad i resultatregnskapet	-	3

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Betalbar skatt tidligere år	-	121
Betalbar skatt i balansen	-	121

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Resultat før skattekostnad	6 503	8 539
Forventet skattekostnad etter nominell sats på 22% (23%)	1 431	1 964

Skatteeffekter av:

Skattefrie inntekter	-1 431	-1 961
Skattekostnad	-	3
Effektiv skattesats	0%	0%

Spesifikasjon av utsatt skatt

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av netto utsatt skatt:

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Omløpsmidler / kortsiktig gjeld	-	-
Driftsmidler	5	7
Sum midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd	5	7
Total utsatt skatt (+) /utsatt skattefordel (-)	1	1
Anvendt skattesats	22%	22%
Total utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 01.01.	1	-2
Resultatført i perioden	-	3
Total utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 31.12.	1	1

Note 5 Eierandeler i datterselskaper

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Investeringer i datterselskaper Datterselskap er selskap hvor Statkraft SF har bestemmende innflytelse over finansielle og driftsmessige prinsipper. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når selskapet eier mer enn 50% av de stemmeberettigede aksjene. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte og andre utdelinger inntektsføres samme år som de er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbyttet andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringens verdi i balansen. Gevinst eller tap ved salg av aksjer i datterselskaper klassifiseres som finansposter.

Beløp i mill. kroner	Forretningskontor	Eier- og stemmeandel	Egenkapital 31.12.2019	Resultat 2019	Balansført verdi
Datterselskaper					
Statkraft AS ¹⁾	Oslo	100,00%	80 984	9 105	58 448

¹⁾ Beløp fra morselskap

Note 6 Fordringer

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Andre fordringer	-	-
Kortsiktige fordringer konsernselskap ¹⁾	6 679	9 131
Sum	6 679	9 131

¹⁾ Kortsiktig fordringer konsernselskap knytter seg hovedsakelig til utbytte fra Statkraft AS og fordringer på Statkraft AS gjennom back to back-avtale i 2018. Statkraft SF hadde fordring på Statkraft AS gjennom back to back-avtaler. Denne fordringen ble gjort opp samtidig med nedbetaling av obligasjonslån (se note 8 for mer info).

Note 7 Egenkapital

Beløp i mill. kroner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.18	48 250	10 292	58 542
Resultat 2018	-	8 536	8 536
Avsatt utbytte 2018	-	-8 444	-8 444
Egenkapital 31.12.18	48 250	10 384	58 634
Resultat 2019	-	6 503	6 503
Avsatt utbytte 2019	-	-6 454	-6 454
Egenkapital 31.12.19	48 250	10 432	58 682

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og fiskeridepartementet.

Note 8 Rentebærende gjeld

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rentemetoden (amortisert kost) for fastrentelån. Første års avdrag på langsiktig gjeld er presentert som kortsiktig gjeld.

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Rentebærende kortsiktig gjeld		
Obligasjonslån i det norske markedet kortsiktig	-	400
Sum	-	400

Statkraft SF nedbetalte et statsgarantert lån på til sammen 400 millioner kroner i 2019. Statkraft SF hadde identiske fordringer på Statkraft AS gjennom back to back-avtaler (se note 6 for mer informasjon), og denne fordringen ble nedbetalt samtidig av Statkraft AS.

Note 9 Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2019	2018
Avsatt utbytte	6 454	8 444
Annen rentefri gjeld til selskap i samme konsern	-	53
Eiendomsskatt	-	10
Periodiserte kostnader	-	2
Sum	6 454	8 509

Note 10 Honorar til ekstern revisor

Deloitte AS er revisor for Statkraft SF konsern. Totale honorarer for revisjon og øvrige tjenester for Statkraft SF (eksklusiv merverdiavgift) utgjør som følger:

Beløp i tusen kroner	2019	2018
Lovpålagt revisjon	125	126
Sum	125	126

Note 11 Forpliktelser og garantiansvar

Statkraft SF har ingen garantier og forpliktelser som ikke er balanseført.

Note 12 Nærstående parter

Selskapets nærstående parter er vurdert å være:

- Statkraft AS
- Øvrige konsernselskaper, jf. spesifikasjon i note 39 i konsernregnskapet
- Konsernledelse og styret, jf. spesifikasjon i note 37 i konsernregnskapet

Alle konserninterne transaksjoner skjer til markedsmessige vilkår.

For informasjon om avlønning til konsernledelsen og styret som også er nærstående parter, henvises det til note 37 i konsernregnskapet.

Transaksjoner og mellomværende med nærstående parter er spesifisert i tabellen under:

Resultatregnskap - beløp i mill. kroner	2019	2018
Renteinntekter fra selskap i samme konsern		
Statkraft AS	31	33
Utbytte og konsernbidrag fra selskap i samme konsern		
Statkraft AS	6 362	8 500
Statkraft Energi AS	138	10
Sum	6 500	8 510
Balanse - beløp i mill. kroner	2019	2018
Omløpsmidler		
Statkraft AS	6 541	9 120
Statkraft Energi AS	138	11
Kortsiktige fordringer til selskap i samme konsern	6 679	9 131
Statkraft Energi AS	-	53
Annen rentefri gjeld til selskap i samme konsern	-	53

Note 13 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært noen betydelige hendelser etter balansedagen.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til foretaksmøtet i Statkraft SF

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Statkraft SF¹ årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Statkraft SF per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Statkraft SF per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2019. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Nedskrivninger og reversering av tidligere års nedskrivninger

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Det vises til note 15 i konsernregnskapet hvor Statkraft beskriver nedskrivningsprosessen og vesentlige vurderinger. Det vises også til note 2 for en beskrivelse av prosessen for fastsettelse av langsiktige prisbaner for kraftpriser i de relevante markedene, og vurderingene og estimatene som er foretatt i den forbindelse.</p> <p>Balansført verdi av immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden beløper seg per 31. desember 2019 til NOK 124,8 milliarder. Gjenvinnbart beløp for disse anleggsmidlene vurderes for nedskrivning eller reversering av nedskrivning ved periodeslutt dersom indikatorer er identifisert. Resultatførte nedskrivninger beløper seg til NOK 1,015 milliarder og resultatført reversering av nedskrivninger beløper seg til NOK 1,035 milliarder.</p> <p>For å beregne og vurdere gjenvinnbart beløp for disse anleggsmidlene, må ledelsen estimere fremtidige kraftpriser, diskonteringsrenter samt fremtidig produksjonsnivå, investeringskostnader og driftskostnader. Gjenvinnbart beløp er særlig sensitivt for endringer i estimerte fremtidige kraftpriser og diskonteringsrenter.</p> <p>På grunn av kompleksiteten knyttet til nedskrivninger og reversering av nedskrivninger og graden av skjønn som ledelsen må utøve, er nedskrivninger identifisert som et sentralt forhold i revisjonen.</p>	<p>Vi har vurdert Statkrafts nedskrivningsprosess og testet design og implementering av interne kontroller.</p> <p>Vi har utfordret ledelsens vurdering av hvorvidt det foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov eller reversering av tidligere nedskrivninger for disse eiendelene.</p> <p>For eiendeler hvor de forelå indikator innhentet vi verdsettelsesmodellene som ble brukt til å fastsette gjenvinnbart beløp. Vi har vurdert og utfordret ledelsens skjønnsmessige vurderinger som er benyttet som grunnlag til modellene, spesielt i forhold til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modellene ledelsen har brukt til å underbygge forutsetningene for kraftpriser, • vesentlige forutsetninger som er brukt til å fremskrive kraftpriser, og • diskonteringsrenter. <p>For å vurdere estimatet på langsiktige kraftpriser har vi sammenlignet forutsetninger mot relevant informasjon fra tredjepart dersom tilgjengelig, benyttet oss av Deloitte's verdsettelseseksperter og vurdert sensitivitetsanalyser for å utfordre ledelsens estimater.</p> <p>For å vurdere diskonteringsrenter har vi benyttet oss av Deloitte's verdsettelseseksperter, gjennomgått beregninger og sammenlignet mot relevant informasjon fra tredjepart dersom tilgjengelig.</p> <p>Vi har testet matematisk integritet av modellene som er brukt til å fastsette gjenvinnbart beløp.</p> <p>Videre har vi vurdert om de tilknyttede noteopplysningene i konsernregnskapet er dekkende.</p>

Verdsettelse av energikontrakter

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Det vises til note 10 i konsernregnskapet hvor det er gitt en beskrivelse av Statkrafts portefølje av energikontrakter, prosessen og vurderingene for å estimere virkelig verdi, presentasjonen i regnskapet og vurderingene knyttet til hvordan Statkrafts forretningsmodeller påvirker den regnskapsmessige behandlingen.</p>	<p>Vi har vurdert Statkrafts prosess for identifisering, klassifisering og verdsettelse av energikontrakter, og testet design og implementering av relevante interne kontroller.</p> <p>Vi har benyttet Deloitte's verdsettelsesspesialister til å vurdere om ledelsens verdsettelsesmodeller</p>

Verdsettelse av energikontrakter

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Balansført verdi av positive energiderivater (eiendeler) som måles til virkelig verdi beløper seg per 31. desember 2019 til NOK 10,1 milliarder, og balansført verdi av negative energiderivater (gjeld) som måles til virkelig verdi beløper seg per 31. desember 2019 til NOK -10,1 milliarder. Det vises til note 10 i konsernregnskapet for spesifikasjon av derivatene per 31. desember 2019.</p> <p>Energikontraktenes art og risiko varierer. Fokusområdet i revisjonen har vært langsiktige industrikontrakter og langsiktige kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter, med høy grad av estimeringsusikkerhet og som krever ledelsens skjønnsmessige vurderinger.</p> <p>Det er spesielt knyttet risiko til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verdsettelse av innebygde derivater, • skjønnsmessige vurderinger for å fastsette om fysiske langsiktige kontrakter er knyttet til eget bruk, og • verdsettelse av langsiktige energikontrakter. <p>På grunn av kompleksiteten i regnskapsføringen av energikontrakter og graden av ledelsens skjønn, er dette identifisert som et sentral forhold i revisjonen.</p>	<p>er hensiktsmessige, og til å teste matematisk integritet av modellene som er benyttet.</p> <p>Vi har vurdert et utvalg av kontrakter med hensyn til hvorvidt klassifisering for eget bruk er i overensstemmelse med relevant regnskapsstandard.</p> <p>Vi har testet et utvalg av kontrakter og innebygde derivater som måles til virkelig verdi, spesielt med hensyn til kildene som er lagt til grunn for beregning av verdier i nivå 2 og 3 i virkelig verdi-hierarkiet, som beskrevet i note 10 i konsernregnskapet.</p> <p>Videre har vi vurdert om de tilknyttede noteopplysningene i konsernregnskapet er dekkende.</p>

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og konsernsjefens ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjefen (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde, for selskapsregnskapet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for konsernregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle

relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsikk i Norge.

Oslo, 12. februar 2020
Deloitte AS

Aase Aa. Lundgaard
statsautorisert revisor

Bærekraftregnskap

Samfunnsmessig informasjon

Helse og sikkerhet

Dødsulykker	Enhet	2019	2018	2017
Konsolidert virksomhet ¹⁾				
Medarbeidere	Antall	0	1	0
Kontraktører	Antall	0	0	0
Tredjepart	Antall	0	0	0
Tilknyttet virksomhet ²⁾				
Medarbeidere	Antall	0	0	0
Kontraktører	Antall	0	0	0
Tredjepart	Antall	0	0	0

¹⁾ Virksomhet der Statkraft er majoritetseier.

²⁾ Virksomhet der Statkraft har 20 - 50 % eierskap.

Alvorlige hendelser ^{1), 2)}	Enhet	2019	2018	2017
Alvorlige skader	Antall	7	7	4
Hendelser med, eller med potensiale for, alvorlige konsekvenser	Antall	53	31	48

¹⁾ Inkluderer aktiviteter der Statkrafts eierandel er $\geq 20\%$.

²⁾ Hendelser inkluderer ulykker og nestenulykker.

Skader ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Medarbeidere				
Fraværsskader ²⁾	Antall	23	30	40
Antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	LTI rate	2,1	2,9	3,4
Skader ³⁾	Antall	42	57	78
Antall skader per mill. arbeidstimer	TRI rate	3,8	5,4	6,6
Kontraktører				
Fraværsskader ²⁾	Antall	31	29	27
Antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	LTI rate	3,1	3,0	2,2
Skader ³⁾	Antall	59	50	46
Antall skader per mill. arbeidstimer	TRI rate	5,9	5,2	3,8
Tredjepart				
Skader ⁴⁾	Antall	1	0	0
Statkraft, totalt				
Antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	LTI rate	2,6	2,9	2,8
Antall skader per mill. arbeidstimer	TRI rate	4,8	5,3	5,2

¹⁾ Inkluderer virksomhet der Statkrafts eierandel er $\geq 20\%$.

²⁾ Arbeidsrelaterte skader som har medført fravær utover den dagen det skjedde.

³⁾ Arbeidsrelaterte skader med og uten fravær. Inkluderer skader som medfører fravær, medisinsk behandling eller alternativt arbeid.

⁴⁾ Skader som medfører legebehandling.

Sykefravær ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Sykefravær, totalt				
Herav korttidsfravær (til og med 16 dager)	%	2,7	3,3	3,5
Herav langtidsfravær (utover 16 dager)	%	1,2	1,5	1,5
Herav langtidsfravær (utover 16 dager)	%	1,5	1,8	2,0

¹⁾ Fravær på grunn av sykdom eller skade som prosent av vanlig arbeidstid.

Sanksjoner, helse og sikkerhet	Enhet	2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om helse og sikkerhet	Antall	0	1	1
Juridiske bøter for vesentlige brudd på lovgivning om helse og sikkerhet	Mill.kr	0	0	0
Administrative gebyr for vesentlige brudd på lovgivning om helse og sikkerhet	Mill.kr	0	0,02 ¹⁾	0,05 ²⁾

¹⁾ Gebyr knyttet til dødsulykke i vannkraftprosjektet Moglicë i Albania.

²⁾ Gebyr knyttet til arbeidsulykke i Statkraft Varne.

Medarbeiderforhold

Medarbeidere	Enhet	2019	2018	2017
Medarbeidere per 31.12	Antall	3 973	3 557	3593
Herav i Norge	Antall	2 173	2 040	2241
Herav i Norden for øvrig	Antall	210	212	213
Herav i Europa for øvrig	Antall	889	713	661
Herav i verden for øvrig	Antall	701	592	478
Medarbeidere i 100 % stilling per 31.12	%	95	95	96
Turnover ¹⁾	%	4,3	4,2	5,7
Ansiennitet				
Totalt	År	10,5	11,6	12,0
Blant medarbeidere med avsluttet ansettelsesforhold ¹⁾	År	10,2	12,4	8,3
Lærlinger per 31.12	Antall	89	77	77
Traineer per 31.12	Antall	13	3	7
Nasjonaliteter representert blant Statkrafts medarbeidere	Antall	61	57	51

¹⁾ Ikke inkludert pensjonering.

Likestilling	Enhet	2019	2018	2017
Kvinneandel				
Totalt	%	26	25	25
I Norge	%	26	25	27
I Norden for øvrig	%	18	18	19
I Europa for øvrig	%	27	24	23
I verden for øvrig	%	29	25	22
Blant lederstillinger	%	23	21	22
I Norge	%	27	25	26
I Norden for øvrig	%	9	11	9
I Europa for øvrig	%	19	18	18
I verden for øvrig	%	24	17	18
I konsernledelsen	%	29	29	29
I Statkrafts styre	%	44	44	44
Blant nyansatte	%	38	31	22
Blant nye ledere	%	32	24	20
Blant heltidsansatte	%	25	23	23
Blant deltidsansatte	%	50	53	57

Likelønn	Enhet	2019	2018	2017
Lønnsratio blant alle medarbeidere ¹⁾	Forhold	0,93	0,94	0,93
I Norge	Forhold	0,99	0,97	0,97
I Norden for øvrig	Forhold	1,04	1,03	1,00
I Europa for øvrig	Forhold	0,78	0,85	0,81
I verden for øvrig	Forhold	0,88	0,88	0,92
Lønnsratio blant ledere ¹⁾	Forhold	0,92	0,87	0,92
I Norge	Forhold	0,99	0,95	0,99
I Norden for øvrig	Forhold	0,90	0,83	0,90
I Europa for øvrig	Forhold	0,72	0,78	0,74
I verden for øvrig	Forhold	1,02	0,83	1,04

¹⁾ Gjennomsnittlig lønn for kvinner i forhold til gjennomsnittlig lønn for menn.

Statkraft som arbeidsgiver	Enhet	2019	2018	2017
Tilfredshet og motivasjon blant medarbeidere ¹⁾				
Engasjement blant medarbeidere	Skala 0-100	84	78	72
Svarprosent	%	92	91	92
Medarbeidere som har gjennomført årlig medarbeidersamtale	%	88	87	97
Rangering som foretrukket arbeidsgiver ²⁾ blant				
Økonomistudenter	Rangering	57	65	58
Teknologistudenter	Rangering	14	11	6
Yrkesaktive økonomer	Rangering	38	45	22
Yrkesaktive teknologer	Rangering	20	10	13

¹⁾ Fra Statkrafts interne, årlige organisasjons- og lederevaluering. Statkrafts resultat kan sammenlignes med Merces Sirota Global Benchmark som var 77 i 2019.

²⁾ Rangeringen av Statkraft blant sisteårs-studenter og yrkesaktive, som definert og målt i Universum Graduate Survey for Norge respektive Universum Professional Survey for Norge.

Menneskerettigheter

Opplæring om menneskerettigheter ^{1), 2)}	Enhet	2019	2018	2017
Opplæring gitt om menneskerettigheter	Timer	600	300	225
Medarbeidere som har fått opplæring om menneskerettigheter	%	20	13	13
Ledere på høyt nivå som har fått opplæring om menneskerettigheter	%	40	100	100

¹⁾ Omfatter opplæring og bevisstgjøring om menneskerettigheter. Antallet rapporterte timer omfatter ikke opplæring om for eksempel helse og sikkerhet eller rapporterte bekymringer (som inngår i implementering av del 3 av FNs Guiding Principles for Business and Human Rights) som alle ansatte har mottatt opplæring i.

²⁾ Informasjon om opplæring gitt for 2017 og 2018 gjelder opplæring gitt i de to foregående årene. Denne opplæringen inkluderte kun overordnet opplæring om menneskerettigheter.

Konsultasjoner med urbefolkning	Enhet	2019	2018	2017
Antall prosjekter hvor konsultasjoner med urbefolkning pågår	Antall	15	14	8

Brudd på urfolks rettigheter	Enhet	2019	2018	2017
Antall hendelser hvor urfolks rettigheter har blitt brutt i rapporteringsperioden	Antall	0	0	0

Straffereaksjoner, menneskerettigheter ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om menneskerettigheter	Antall	0	0	0
Juridiske bøter for vesentlige brudd på lovgivning om menneskerettigheter	Mill.kr	0	0	0
Administrative gebyr for vesentlige brudd på lovgivning om menneskerettigheter	Mill.kr	0	0	0

¹⁾ Vesentlige juridiske sanksjoner for diskriminering, tvangsarbeid, barnearbeid eller brudd på organisasjonsfriheten, urfolks rettigheter eller arbeidstakerrettigheter.

Miljøinformasjon

Klima

Utslipp av klimagasser	Enhet	2019	2018	2017
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter fra konsolidert virksomhet ¹⁾	Tonn	1 493 100	485 400	818 000
Herav fra gasskraftverk (scope 1)	Tonn	1 443 100	439 000	763 900
Herav fra fjernvarmeverk ²⁾ (scope 1)	Tonn	28 900	28 500	23 500
Herav fra utslipp SF ₆ (scope 1)	Tonn	2 500	200	900
Herav fra utslipp av halon (scope 1)	Tonn	0	0	0
Herav fra drivstofforbruk ³⁾ (scope 1)	Tonn	14 900	14 900	26 900
Herav fra forbruk av elektrisitet ⁴⁾ (scope 2)	Tonn	0	0	0
Herav fra tjenestereiser ⁵⁾ (scope 3)	Tonn	3 700	2 800	2 800
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter fra tilknyttede gasskraftverk ⁶⁾ (scope 1)	Tonn	96 900	105 000	94 500
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter fra Heimdal forbrenningsanlegg ²⁾	Tonn	74 200	74 400	79 800
Utslipp av biogen CO ₂ fra fjernvarmeverk	Tonn	224 800	306 500	317 300
Utslipp av SF ₆	kg	112	28	40
Utslipp av halon	kg	0	0	140

¹⁾ Statkrafts eierandel er over 50 %.

²⁾ Utslipp fra avfallsforbrenningsanlegget på Heimdal er ikke inkludert i Statkrafts totale CO₂-utslipp i samsvar med etablert rapporteringspraksis for fjernvarmebransjen.

³⁾ CO₂-utslipp fra drivstofforbruk fra Statkrafts maskiner og kjøretøy.

⁴⁾ 100 % av Statkrafts elektrisitetsforbruk er sertifisert fornybar.

⁵⁾ Omfatter flyreiser og bilkjøring i norsk virksomhet.

⁶⁾ Statkrafts andel.

Utslipp av klimagasser per scope ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Scope 1: Direkte utslipp ²⁾	Tonn	1 586 300	587 600	909 700
Scope 2: Indirekte utslipp, knyttet til forbruk av elektrisitet	Tonn	0	0	0
Scope 3: Andre indirekte utslipp	Tonn	3 700	2 800	2 800

¹⁾ Rapportering av utslipp av klimagasser per scope ble introdusert i 2017.

²⁾ Inkluderer Statkrafts andel av utslipp av CO₂ i det felleskontrollerte kraftverket Herdecke (Tyskland).

Relative utslipp av klimagasser	Enhet	2019	2018	2017
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter per produsert MWh, totalt ¹⁾	kg/MWh	26	9	14
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter per produsert MWh, gasskraft ¹⁾	kg/MWh	342	363	390
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter per produsert MWh, fjernvarme ²⁾	kg/MWh	26	26	19

¹⁾ Inkluderer Statkrafts andel av utslipp av CO₂ i det felleskontrollerte kraftverket Herdecke (Tyskland).

²⁾ Utslipp fra avfallsforbrenningsanlegget på Heimdal er ikke inkludert i Statkrafts totale CO₂-utslipp i samsvar med etablert rapporteringspraksis for fjernvarmebransjen.

Biodiversitet og miljøpåvirkning

Påvirkning i vassdrag ^{1), 2)}	Enhet	2019	2018	2017
Påvirkede elver med:				
Anadrom fisk	Antall	47	47	46
Katadrom fisk	Antall	8	8	6
Påvirkede nasjonale laksevassdrag	Antall	13	13	13
Påvirkede vernede vassdrag	Antall	8	8	8

¹⁾ Endring av vannmengde, vannnivåer eller andre levevilkår for fisk.

²⁾ Mer detaljert informasjon om påvirkning i vassdrag finnes i tabellen "Påvirkning i vassdrag".

Fiskeforvaltning	Enhet	2019	2018	2017
Utsetting av settefisk og smolt ¹⁾				
Herav i Norge	Antall	624 800	658 900	2 188 400
Herav i Norden for øvrig	Antall	315 000	325 200	1 614 700
Herav i Europa for øvrig	Antall	-	10 700	30 000
Utsetting av yngel ^{2), 3)}				
Herav i Norge	Antall	909 300	1 168 800	-
Herav i Norden for øvrig	Antall	598 900	923 900	-
Herav i Europa for øvrig	Antall	310 400	244 900	-
Planting av rogn ⁴⁾				
	Antall	1 101 800	1 332 800	568 200

¹⁾ Omfatter laks, sjøørret, ørret, harr og ål.

²⁾ Omfatter laks, sjøørret, ørret, harr og ål. Yngel er definert som startforet yngel, ettårig yngel og to-somrig yngel.

³⁾ Rapportering av utsetting av yngel ble introdusert i 2018.

⁴⁾ Omfatter laks i Norge og ål i Sverige.

Rødlistearter (fauna) ^{1), 2)}	Enhet	2019	2018	2017
Rødlistearter med habitat i områder som er påvirket av Statkrafts aktiviteter i:				
Norge	Antall	33	33	32
Norden for øvrig	Antall	6	6	6
Europa for øvrig	Antall	13	13	13
Verden for øvrig	Antall	83	83	83 ³⁾

¹⁾ Mer detaljert informasjon om rødlistearter finnes i tabellen "Rødlistearter (fauna)".

²⁾ Arter som er definert som rødlistearter av Verdens naturvernunion (IUCN) eller nasjonale myndigheter.

³⁾ Økningen skyldes i første rekke at Brasil er inkludert i regnskapet.

Anlegg i, eller i tilknytning til, vernede områder ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Anlegg i, eller i tilknytning til, vernede områder:				
Herav i Norge	Antall	34	29	27
Herav i Norden for øvrig	Antall	19	18	16
Herav i Europa for øvrig	Antall	9	6	6
Herav i Norge	Antall	6	5	5

¹⁾ Begrenset til nasjonalparker og naturreservater.

Forbruk

Forbruk av elektrisitet	Enhet	2019	2018	2017
Elektrisitet	GWh	1 041	1 067	944
Herav pumpekraft	GWh	665	709	633
Herav elektrokjeler til fjernvarmeverk	GWh	72	89	65
Herav øvrig drift	GWh	304	269	246

Forbruk av brensel	Enhet	2019	2018	2017
Fossilt brensel				
Naturgass, gasskraftverk	Mill. Nm ³	699	258	354
Fyrgass, fjernvarmeverk	Tonn	8 670	7 918	5 750
Fyringsolje, fjernvarmeverk	Tonn	1 117	1 674	1 813
Drivstoff ¹⁾	Tonn	7 993	4 707	8 493
Annet brensel				
Avfall til fjernvarmeverk	Tonn	206 100	206 800	221 800
Avfall til biokraftverk	Tonn	14 000	262 300	265 400
Biobrensel	Tonn	470 200	188 500	183 900

¹⁾ Omfatter forbruk av drivstoff til egen maskinpark (for eksempel aggregater).

Bruk av vann	Enhet	2019	2018	2017
Kjølevann, gasskraftverk	m ³	1 030 900	1 731 000	1 900 000
Prosessvann ¹⁾	m ³	387 300	177 800	251 000
Herav brukt i gasskraftverk	m ³	225 000	32 000	185 000
Herav brukt i biokraftverk	m ³	96 600	83 300	-
Herav brukt i fjernvarmeverk	m ³	65 700	62 500	66 000
Fjernvarme, lekkasje fra fjernvarmenett	m ³	40 100	30 200	24 600

¹⁾ Brukt til røykgassrensing.

Avfall

Avfall	Enhet	2019	2018	2017
Farlig avfall	Tonn	22 600	21 200	15 400
Herav fra avfallsforbrenning ¹⁾	Tonn	5 400	4 500	6 900
Herav fra biokraftverk	Tonn	14 000	15 800	7 900
Herav annet farlig avfall	Tonn	3 200	900	600
Annet avfall	Tonn	40 600	46 400	51 400
Herav kildesortert	Tonn	36 600	45 100	49 800
Herav fra biokraftverk	Tonn	300	800	-
Herav fra avfallsforbrenningsanlegg	Tonn	36 400	36 500	-
Herav restavfall	Tonn	4 000	1 300	1 600

¹⁾ Består av filterstøv og filterkaker.

Miljøhendelser

Miljøhendelser	Enhet	2019	2018	2017
Alvorlige miljøhendelser ¹⁾	Antall	0	0	0
Mindre alvorlige miljøhendelser ²⁾	Antall	288	283	187

¹⁾ En hendelse som medfører alvorlig eller irreversibel miljøpåvirkning.

²⁾ En hendelse som medfører liten eller moderat negativ miljøpåvirkning.

De fleste av de mindre alvorlige miljøhendelsene i 2019 var knyttet til mindre utslipp til grunn, vann og luft. Noen hendelser var også knyttet til kortvarige brudd på manøvreringsreglement for vassdrag og vannmagasiner.

Sanksjoner, miljø	Enhet	2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på miljølovgivning	Antall	0	4	1
Juridiske bøter for vesentlige brudd på miljølovgivning	Mill.kr	0	0	0
Administrative gebyr for vesentlige brudd på miljølovgivning	Mill.kr	0	0,2 ¹⁾	0,2 ²⁾

¹⁾ Gebyr for brudd på manøvreringsreglementet ved fire kraftstasjoner i Sverige (hendelsene inntraff i perioden 2015-2017).

²⁾ Gebyr for brudd på manøvreringsreglementet i Alta kraftverk.

Økonomisk informasjon

Kraft- og fjernvarmeproduksjon

Installert effekt per teknologi og geografi	Enhet	2019	2018	2017
Installert effekt per teknologi, kraftproduksjon	MW	18 445	17 831	17 478
Herav vannkraft	MW	14 399	14 190	14 099
Herav vindkraft	MW	1 607	1 203	947
Herav gasskraft ¹⁾	MW	2 390	2 390	2 390
Herav annet ²⁾	MW	49	49	43
Installert effekt, fjernvarme	MW	828	836	835
Installert effekt per geografi, kraftproduksjon				
Norge	MW	12 513	12 127	11 857
Norden for øvrig	MW	1 813	1 813	1 813
Europa for øvrig	MW	3 181	2 974	2 974
Verden for øvrig	MW	937	917	834
Installert effekt per geografi, fjernvarme				
Norge	MW	669	673	671
Norden for øvrig	MW	159	164	164

Installert effekt per teknologi og geografi	Enhet	2019	2018	2017
Installert effekt per teknologi, kraftproduksjon				
Vannkraft	%	78,1	79,6	80,7
Vindkraft	%	8,7	6,7	5,4
Gasskraft ¹⁾	%	13,0	13,4	13,7
Annet ²⁾	%	0,3	0,3	0,2
Installert effekt per geografi, kraftproduksjon				
Norge	%	67,8	68,0	67,8
Norden for øvrig	%	9,8	10,2	10,4
Europa for øvrig	%	17,2	16,7	17,0
Verden for øvrig	%	5,1	5,1	4,8
Installert effekt per geografi, fjernvarme				
Norge	%	80,8	80,5	80,4
Norden for øvrig	%	19,2	19,6	19,6

Kapasitet under utvikling per teknologi og geografi ³⁾	Enhet	2019	2018	2017
Kapasitet under utvikling, kraftproduksjon	MW	750	865	718
Herav vannkraft	MW	386	292	184
Herav vindkraft ⁴⁾	MW	364	574	520
Herav solkraft	MW	0	0	14
Kapasitet under utvikling, fjernvarme	MW	0	0	0
Kapasitet under utvikling per geografi, kraftproduksjon				
Norge ⁴⁾	MW	364	559	520
Norden for øvrig	MW	0	0	0
Europa for øvrig	MW	184	23	198
Verden for øvrig	MW	202	283	0
Kapasitet under utvikling per geografi, fjernvarme	MW	0	0	0

Kapasitet under utvikling per teknologi og geografi ³⁾	Enhet	2019	2018	2017
Kapasitet under utvikling per teknologi, kraftproduksjon				
Vannkraft	%	51,5	33,7	25,6
Vindkraft ⁴⁾	%	48,5	66,3	72,4
Solkraft	%	0	0	1,9
Kapasitet under utvikling per geografi, kraftproduksjon				
Norge ⁴⁾	%	48,5	64,6	72,4
Norden for øvrig	%	0	0	0
Europa for øvrig	%	24,5	2,7	27,6
Verden for øvrig	%	26,9	32,7	0

KONSERN

STATKRAFT SF

BEREKNING

Kraftproduksjon og fjernvarme per teknologi og geografi		Enhet	2019	2018	2017
Kraftproduksjon		TWh	61,1	61,7	62,6
Herav vannkraft		TWh	53,4	57,2	57,4
Herav vindkraft		TWh	3	2,7	2,7
Herav gasskraft ¹⁾		TWh	4,5	1,5	2,2
Herav annet ²⁾		TWh	0,3	0,3	0,3
Fjernvarme		TWh	1,1	1,1	1,1
Fornybar kraftproduksjon ⁵⁾		%	92,6	97,6	96,5
Fornybar fjernvarme ⁵⁾		%	89,5	89,2	91,6
Kraftproduksjon per geografi					
Norge		TWh	44,9	48,6	48,6
Norden for øvrig		TWh	6,2	6,0	6,6
Europa for øvrig		TWh	5,6	2,8	3,2
Verden for øvrig		TWh	4,4	4,3	4,2
Fjernvarme per geografi					
Norge		TWh	0,9	0,9	0,9
Norden for øvrig		TWh	0,2	0,2	0,2

Kraftproduksjon og fjernvarme per teknologi og geografi		Enhet	2019	2018	2017
Kraftproduksjon per teknologi					
Vannkraft		%	87,3	92,7	91,7
Vindkraft		%	4,9	4,4	4,3
Gasskraft ¹⁾		%	7,4	2,4	3,3
Annet ²⁾		%	0,5	0,5	0,4
Kraftproduksjon per geografi					
Norge		%	73,5	78,8	77,6
Norden for øvrig		%	10,1	9,7	10,5
Europa for øvrig		%	9,2	4,5	5,1
Verden for øvrig		%	7,2	7,0	6,8
Fjernvarme per geografi					
Norge		%	81,8	81,8	79,5
Norden for øvrig		%	18,2	18,2	20,5

¹⁾ Statkrafts andel av det felleskontrollerte kraftverket Herdecke (Tyskland) er inkludert.

²⁾ Inkluderer biokraft og solkraft.

³⁾ Inkluderer prosjekter der investeringsbeslutning er tatt.

⁴⁾ Inkluderer Statkrafts andel i Fosen-prosjektet.

⁵⁾ Ikke-fornybar produksjon omfatter gasskraft og deler av fjernvarmeproduksjon basert på fossilt brensel. Produksjonen ved Heimdal varmesentral i Trondheim regnes som 100 % fornybar (i samsvar med Statistisk Sentralbyrås rapporteringspraksis).

Økonomisk samfunnsbidrag

Verdiskaping	Enhet	2019	2018	2017
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	48 679	56 623	52 883
Urealiserte verdiendringer i energikontrakter	Mill. kr	-801	-789	1 289
Forbruk av innkjøpte varer og tjenester ¹⁾	Mill. kr	22 157	33 137	33 349
Brutto verdiskaping	Mill. kr	25 722	22 698	20 823
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	Mill. kr	3 689	3 734	4 162
Netto verdiskaping	Mill. kr	22 033	18 964	16 661
Finansinntekter	Mill. kr	1 401	5 781	7 122
Gevinst eller tap fra salg av selskaper	Mill. kr	55	1 449	315
Resultatandel i tilknyttede selskap	Mill. kr	1 249	790	-79
Minoritetsandeler av resultat	Mill. kr	416	680	-94
Verdier til fordeling	Mill. kr	24 323	26 303	24 113

¹⁾ Omfatter energikjøp, overføringskostnader samt andre driftskostnader.

Fordeling av verdiskaping	Enhet	2019	2018	2017
Ansatte				
Brutto lønn og sosiale ytelser	Mill. kr	3 503	3 198	3 262
Långivere/eiere				
Finanskostnader	Mill. kr	669	1 369	3 303
Utbytte ¹⁾	Mill. kr	6 500	8 500	6 100
Skatter og avgifter ²⁾	Mill. kr	9 241	9 027	5 743
Selskapet				
Endring egenkapital	Mill. kr	4 411	4 210	5 705
Fordelte verdier	Mill. kr	24 323	26 303	24 113

¹⁾ Inkluderer utbytte og konsernbidrag fra Statkraft AS til Statkraft SF.

²⁾ Omfatter skattekostnad, eiendomsskatt, konsesjonsavgifter og arbeidsgiveravgift.

Skatt ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Totalt	Mill. kr	7 109	7 391	4 010
Herav Norge	Mill. kr	6 029	6 857	3 603
Herav Norden for øvrig	Mill. kr	246	113	50
Herav Europa for øvrig	Mill. kr	820	364	333
Herav verden for øvrig	Mill. kr	14	57	23

¹⁾ Betalbar skatt i balansen.

Forretningsetikk og antikorrupsjon

Opplæring om antikorrupsjon ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Medarbeidere som har mottatt opplæring om antikorrupsjons-arbeid de siste tre årene	%	100	100	100
Ledere på høyt nivå som har mottatt opplæring om antikorrupsjons-arbeid i løpet av de siste to årene	%	100	100	100
Statkrafts styre har mottatt opplæring om antikorrupsjon i løpet av de siste to årene	Ja/Nei	Ja	Ja	Ja

¹⁾ Denne indikatoren omfatter Statkraft konsern, unntatt Skagerak Energi.

Korrupsjonssaker ¹⁾	Enhet	2019	2018
Bekreftede brudd på Statkrafts leveregler relatert til korrupsjon	Antall	0	0
Offentlige rettssaker relatert til korrupsjon ²⁾	Antall	0	0

¹⁾ Denne indikatoren ble introdusert i 2018.

²⁾ Saker fremmet mot Statkraft eller medarbeidere i selskapet.

Sanksjoner, forretningsetikk ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Saker der juridiske eller administrative sanksjoner er gitt på bakgrunn av vesentlige brudd på lovgivning om forretningsetikk	Antall	0	0	0
Juridiske bøter for vesentlige brudd på lovgivning om forretningsetikk	Mill.kr	0	0	0
Administrative gebyr for vesentlige brudd på lovgivning om forretningsetikk	Mill.kr	0	0	0

¹⁾ Vesentlige juridiske sanksjoner for regnskapssvindel, korrupsjon, prissamarbeid, antitrust eller monopolvirksomhet.

Rapporterte bekymringer for mulige brudd på Statkrafts leveregler

Varslingsaker ¹⁾	Enhet	2019	2018	2017
Totalt antall rapporterte bekymringer	Antall	60	55	57
Herav knyttet til forretningsetikk og antikorrupsjon	Antall	28	32	40
Herav knyttet til diskriminering ²⁾	Antall	8	2	na
Granskinger initiert av konsernrevisjonen i rapporteringsåret	Antall	3	3	5

¹⁾ Varslingssystemet omfatter alle deler av Statkrafts leveregler, for eksempel menneskerettigheter, miljø, helse og sikkerhet, forretningsetikk og antikorrupsjon.

²⁾ Denne indikatoren ble introdusert i 2018.

Når en varslings sak mottas blir risikoen vurdert for å beslutte videre håndtering. De fleste varslene blir håndtert av hvert enkelt forretningsområde i samsvar med Statkrafts retningslinjer for håndtering av varslings saker. Varslinger med potensiale for store konsekvenser for konsernet blir håndtert av konsernrevisjonen. I tilfeller der det er nødvendig å gjennomføre en granskning er det lederen for konsernrevisjonen som er ansvarlig for denne.

Rødlisterarter (fauna)

Rødlistede arter med habitat i områder som er påvirket av Statkrafts aktiviteter

Rødlistede arter	Sårbarhet ikke kjent	Sårbarhetsnivå, IUCN-liste					Sårbarhetsnivå, nasjonal liste				
		Kritisk truet	Truet	Sårbar	Noe sårbar	Lite sårbar	Kritisk truet	Truet	Sårbar	Noe sårbar	Lite sårbar
NORGE											
Hubro						X		X			
Hønehauk						X			X		
Smålom						X					X
Storlom						X					X
Lirype						X				X	
Fjellvåk						X					X
Ål	X								X		
Elvemusling		X							X		
Fiskeørn						X				X	
<i>Mycetochara obscura</i> (bille)									X		
Polarbjørnespinner						X		X			
<i>Stagetus borealis</i> (bille)										X	
<i>Dolichocis laricinus</i> (bille)										X	
<i>Mycetophagus multipunctatus</i> (bille)										X	
<i>Acerbia alpina</i> (møll)										X	
<i>Exodontha dubia</i> (flue)										X	
<i>Trypophloeus alni</i> (bille)										X	
<i>Phiaris heinrichana</i> (sommerfugl)										X	
Elvesandjeger (bille)								X			
<i>Hypnoidus consobrinus</i> (bille)										X	
<i>Denticollis borealis</i> (bille)									X		
<i>Fleutiauxellus maritimus</i> (bille)										X	
<i>Bledius denticollis</i> (bille)										X	
Hare						X				X	
Dvergspurv						X			X		
Dobbeltbekkasin				X						X	
Sivspurv						X				X	
Vipe				X				X			
Skjeand						X			X		
Hettemåke						X			X		
Sandsvale						X				X	
Jaktfalk						X				X	
Edelkreps								X			
SVERIGE											
Havnøyøye						X				X	
Edelkreps			X				X				
Oter				X						X	
Kongeørn						X				X	
Ål	X						X				
Elvemusling		X					X				
TYSKLAND											
Ål	X										
Elvemusling	X										
UK											
Glente					X						
TYRKIA											
Krøllpelikan					X						
Villgeit			X								
Liten hestekonese (flaggermus)						X					
Middelhavhestekonese (flaggermus)					X						
Åtselgribb		X									
Gresk skildpadde			X								
Euphrates softshell turtle		X									
Central Anatolian Spined Loach		X									
Orontes Spotted Bleak			X								
European sea or Atlantic sturgeon	X										
ALBANIA											
Krøllpelikan					X						
NEPAL											
Chinese pangolin	X										
Asian small-clawed otter			X								
East Himalayan yew		X									
Himalayan musk deer		X									
Western tragopan					X						
PERU											
Sechurarev					X						
BRASIL											
Puma, Mountain lion						X					
Araucaria tit-spinetail					X						
Azure jay					X						

Rødlistede arter med habitat i områder som er påvirket av Statkrafts aktiviteter (fortsettelse)

Rødlistede arter	Sårbarhet ikke kjent	Sårbarhetsnivå, IUCN-liste					Sårbarhetsnivå, nasjonal liste				
		Kritisk truet	Truet	Sårbar	Noe sårbar	Lite sårbar	Kritisk truet	Truet	Sårbar	Noe sårbar	Lite sårbar
BRASIL											
Black Spiny-necked Swamp Turtle											
Brazilian Dwarf Brocket				X							
Brazilian Three-banded Armadillo				X							
Canebrake Groundcreeper					X						
Green-throated Euphonia					X						
Helmeted Woodpecker				X							
Black-fronted Piping-guan or <i>Jacutinga</i>			X								
Jaguar					X						
Margay					X						
Neotropical Otter					X						
Ochre-breasted Pipit				X							
Northern Tiger Cat or <i>Oncilla</i>				X							
Pampas Deer					X						
Red Myotis					X						
Sharp-tailed Tyrant				X							
Southern Bristle-tyrant					X						
Southern Long-Nosed Armadillo					X						
Southern Tiger Cat				X							
Straight-billed Reedhaunter					X						
Swallow-tailed Cotinga					X						
Vinaceous-breasted Parrot			X								
White-browed Guan				X							
Wild Common Carp					X						
William's South-American Side-necked	X										
Yellow-browed Woodpecker					X						
Yellow-legged Timanou	X										
Mottled Piculet					X						
Black-capped Piprites				X							
Pinheiro-bravo	X										
Creamy-bellied Gnatcatcher					X						
Argentine Horned Frog (<i>Sapo-de-chifres</i>)	X										
Bare-throated Bellbird				X							
Mantled Hawk					X						
Saffron Toucanet					X						
Black-horned Capuchin					X						
Coypu or <i>Rato-do-banhado</i>						X					
Marsh Tapaculo			X								
Ornate Hawk-eagle				X							
Sporophila melanogaster					X						
Rusty Barred Owl (<i>Strix hylophila</i>)					X						
Solitary Tinamou					X						
Saffron-cowled Blackbird				X							
Black-and-white Monjita				X							
CHILE											
Puye Chico / Inanga	X										
Pejerrey Cauque	X										
Bagre Pintado				X							
Tollo de Agua Dulce			X								
Puye	X										
Pocha del Sur						X					
Pouched Lamprey	X										
Carmelita Común						X					
Peladilla						X					
Perca Trucha						X					
Brown Trout					X						
Atlantic Salmon						X					
Chiloe Island Ground Frog						X					
Rosy Ground Frog						X					
Grey Wood Frog						X					
Chile Four-eyed Frog						X					
Yellow-billed Pintail						X					
Chiloé wigeon						X					
Great White Egret						X					
Cocoi Heron						X					
Churrete	X										
Chacoan Peccary or <i>Tagua</i>			X								
Amazon Kingfisher or <i>Martin Pescador</i>	X										
Neotropic Cormorant or <i>Pato Yeco</i>	X										
Great Grebe or <i>Huala</i>						X					
Pied-billed Grebe or <i>Picurio</i>						X					
White-tufted Grebe or <i>Pimpollo /Hualita</i>						X					
Tollo, Bagre, Tollo de Agua Dulce	X										
Torrent Duck						X					
Andean condor					X						
Guanaco						X					
Puma, Mountain Lion						X					

KONSERN

STATKRAFT SF

BEREKRAFT

Påvirkning i vassdrag

Vernede vassdrag og vassdrag med vandrende fisk som er påvirket av Statkrafts aktiviteter

	Vassdrag med anadrom fisk	Vassdrag med ål (katadrom fisk)	Nasjonale laksevassdrag	Vernede vassdrag
NORGE				
Region Nord-Norge og Sør-Amerika				
Altaelva	X		X	
Beiarelva	X		X	
Bjerkaelva	X			
Engabrevassdraget	X			
Kobbelvassdraget	X			
Målselvassdraget	X		X	X
Ranaelva	X		X	
Røssåga	X			
Skjoma	X			
Vefsna	X		X	
Glomdalselva				X
Region Midt-Norge				
Auravassdraget	X			
Bævra	X			
Daleelva	X			
Dalselva	X			
Hopra	X			
Indredalselva	X			
Isa/Glutra	X			
Jostedalselva	X			
Litledalselva	X			
Nærøydalselva	X		X	
Rauma	X		X	X
Suma	X		X	
Vikja	X		X	
Ytredalselva	X			
Nidelva	X	X	X	
Region Sør-Norge				
Austdøla/Norrdøla	X			
Austrepollelva	X			
Bondhuselva	X			
Førreåna	X			
Eio/Bjoreio	X			
Jondalselva	X			
Sima	X			
Suldalslågen	X		X	X
Ulla	X			
Øyreselva	X			
Årdalselva	X			
Klebastølåi				X
Gaularvassdraget			X	
Eidselva		X		
Numedalsågen	X	X	X	
Austbygdåi				X
Dagali				X
Skagerak Energi AS				
Daleelven				X
Kragerøvassdraget		X		
Skienelva	X	X		
SVERIGE				
Skellefteåälven	X			
Gideälven	X			
Moälven	X			
Nätraälven	X			
Lagan	X	X		
Nissan	X	X		
Ljungan	X			
TYSKLAND				
Weser	X	X		
UK				
Rheidol	X			

Statkrafts GRI indeks

Rapporteringsstandardene fra GRI (GRI Standards) presenterer beste praksis for rapportering om bærekraft. GRIs retningslinjer omfatter både generelle indikatorer og indikatorer knyttet til samfunn, miljø og økonomi. Selskaper kan velge mellom to rapporteringsnivåer, Core eller Comprehensive.

Statkrafts rapportering om bærekraft er basert på GRI Standards, og rapporteringen er gitt på nivået Core. Statkraft har engasjert Deloitte AS for å gjennomføre en uavhengig attestasjon av selskapets informasjon om bærekraft i Statkrafts årsrapport 2019. Attestasjonen er basert på revisjonsstandard ISAE 3000, og revisors konklusjon er presentert i Revisors uttalelse.

Forklaringer

Rapportert = Indikatoren er rapportert i henhold til GRI Standards.

Delvis = Indikatoren er delvis rapportert i henhold til GRI Standards.

Tilpasning til GRI pågår = En rapporteringspraksis i henhold til GRI Standards er under utvikling.

EU = Indikator som er spesifikk for elektrisitetsbransjen.

INDIKATOR	REFERANSE / RESPONS	STATUS
GENERELLE INDIKATORER: SELSKAPETS PROFIL		
102-1	Navn på selskapet	Statkraft AS
102-2	Aktiviteter, merkevarer, produkter og tjenester	Statkraft kort fortalt Årsberetning
102-3	Selskapets hovedkontor	Oslo, Norge
102-4	Land hvor selskapet opererer	Statkraft kort fortalt
102-5	Eierskap og selskapsform	Statseid aksjeselskap
102-6	Markeder	Statkraft kort fortalt Årsberetning
102-7	Selskapets størrelse	Nøkkeltall Statkraft kort fortalt
102-8	Informasjon om medarbeidere og andre som arbeider for selskapet	Bærekraftregnskap: Medarbeiderforhold
102-9	Leverandørkjede	Bærekraftstyring
102-10	Vesentlige endringer i organisasjon og leverandørkjede	Årsberetning
102-11	Føre-var-prinsippet	Note 5: Transaksjoner Bærekraftstyring
102-12	Eksterne initiativer	Miljøinformasjon: Klima Økonomisk informasjon: Forvaltning av vannressurser Foretaksstyring
102-13	Medlemskap i organisasjoner	Bærekraftstyring Bærekraftstyring
GENERELLE INDIKATORER: STRATEGI		
102-14	Status fra ledelsen	Konsernsjefens forord Årsberetning
GENERELLE INDIKATORER: ETIKK OG INTEGRITET		
102-16	Verdier, prinsipper, standarder og etiske retningslinjer	Årsberetning Foretaksstyring Bærekraftstyring Økonomisk informasjon: Forretningsetikk
GENERELLE INDIKATORER: STYRING		
102-18	Foretaksstyring – struktur og sammensetning	Foretaksstyring
GENERELLE INDIKATORER: INTERESSENDIALOG		
102-40	Oversikt over interessegrupper	Bærekraftstyring
102-41	Kollektiv forhandlingsrett	Samfunnmessig informasjon: Medarbeidere og organisasjon
102-42	Utvelgelse av interessegrupper	Bærekraftstyring
102-43	Interaksjon med interessegrupper	Bærekraftstyring
102-44	Viktigste temaer fremmet av interessegrupper	Bærekraftstyring Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter
GENERELLE INDIKATORER: RAPPORTERINGSPRAKSIS		
102-45	Virksomheter inkludert i konsolidert finansielt regnskap	Note 39: Konsoliderte selskaper
102-46	Prosess for å definere rapportens innhold	Bærekraftstyring
102-47	Oversikt over vesentlige aspekter	Bærekraftstyring
102-48	Endringer av tidligere rapportert informasjon	Bærekraftregnskap
102-49	Endring av rapporteringspraksis	Bærekraftregnskap
102-50	Rapporteringsperiode	2019
102-51	Forrige rapport	Statkrafts årsrapport 2018
102-52	Rapporteringscyklus	Årlig
102-53	Kontakt for spørsmål om rapporten	info@statkraft.no
102-54	Rapporteringsnivå med hensyn til GRI Standards	Statkrafts informasjon om bærekraft har blitt utarbeidet i tråd med GRI Standards, nivå Core.
102-55	GRI indeks	Statkrafts GRI indeks
102-56	Praksis for ekstern verifisering	Bærekraftstyring Revisors uttalelse

GRI G4 RETNINGSLINJER: ENERGIBRANSJEN			
G4-EU1	Installert effekt	Bærekraftregnskap: Kraft- og fjernvarmeproduksjon	Rapportert
G4-EU2	Kraftproduksjon	Bærekraftregnskap: Kraft- og fjernvarmeproduksjon	Rapportert
G4-EU3	Antall kunder	Se kunderelatert informasjon på: www.statkraft.no www.skagerakerenergi.no www.statkraftvarme.no	Delvis
G4-EU25	Skader og dødsulykker blant tredjepart grunnet selskapets aktiviteter	Bærekraftregnskap: Helse og sikkerhet	Rapportert
ØKONOMISKE INDIKATORER: ØKONOMISKE RESULTATER			
103: 1-3	Ledelsespraksis for økonomiområdet	Årsberetning Foretaksstyring Bærekraftstyring	Rapportert
201-1	Økonomisk verdiskaping og -fordeling	Bærekraftregnskap: Økonomisk samfunnsbidrag	Rapportert
201-2	Økonomiske virkninger, risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer	Årsberetning Miljøinformasjon: Klima Økonomisk informasjon: Forvaltning av vannressurser	Rapportert
201-3	Pensjons- og forsikringsordninger	Note 17: Pensjoner	Rapportert
ØKONOMISKE INDIKATORER: INDIREKTE ØKONOMISK PÅVIRKNING			
203-1	Investeringer i infrastruktur og andre tjenester	Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter	Delvis
203-2	Vesentlig indirekte økonomisk påvirkning	Statkrafts bidrag	Delvis
ØKONOMISKE INDIKATORER: ANTIKORRUPSJON			
205-1	Forretningsenheter som er risikovurdert med hensyn til korrupsjon	Økonomisk informasjon: Forretningsetikk	Rapportert
205-2	Opplæring og kommunikasjon om policy og prosesser knyttet til antikorrupsjon	Økonomisk informasjon: Forretningsetikk Bærekraftregnskap: Forretningsetikk og antikorrupsjon	Rapportert
205-3	Bekreftede antikorrupsjons-saker og iverksatte tiltak	Økonomisk informasjon: Forretningsetikk Bærekraftregnskap: Forretningsetikk og antikorrupsjon	Rapportert
MILJØINDIKATORER: ENERGI			
103: 1-3	Ledelsespraksis for miljøområdet	Årsberetning Bærekraftstyring	Rapportert
302-1	Energiforbruk	Bærekraftregnskap: Forbruk	Rapportert
MILJØINDIKATORER: BRUK AV VANN PER VANNKILDE			
303-1	Bruk av vann per type vannkilde	Bærekraftregnskap : Forbruk	Delvis
303-2	Vannkilder vesentlig påvirket av vannuttak	Økonomisk informasjon: Forvaltning av vannressurser Bærekraftregnskap: Biodiversitet og miljøpåvirkning Bærekraftregnskap: Påvirkning i vassdrag	Rapportert
MILJØINDIKATORER: BIODIVERSITET			
304-1	Anlegg beliggende i, eller i tilknytning til, naturvernområder eller områder med høyt biomangfold	Bærekraftregnskap: Biodiversitet og miljøpåvirkning	Rapportert
304-2	Påvirkning av naturvernområder og områder med høyt biomangfold	Miljøinformasjon: Biodiversitet Økonomisk informasjon: Forvaltning av vannressurser Bærekraftregnskap: Biodiversitet og miljøpåvirkning	Rapportert
304-4	Rødlistearter og nasjonalt vernede arter i påvirkede områder	Bærekraftregnskap: Biodiversitet og miljøpåvirkning Bærekraftregnskap: Rødlistearter (fauna)	Rapportert
MILJØINDIKATORER: UTSLIPP TIL LUFT			
305-1	Direkte utslipp av klimagasser (scope 1)	Bærekraftregnskap : Klima	Rapportert
305-2	Indirekte utslipp av klimagasser knyttet til energiforbruk (scope 2)	Bærekraftregnskap : Klima	Rapportert
305-3	Andre indirekte utslipp av klimagasser (scope 3)	Bærekraftregnskap : Klima	Rapportert
305-4	Relative utslipp av klimagasser	Bærekraftregnskap : Klima	Rapportert
MILJØINDIKATORER: UTSLIPP TIL VANN OG AVFALL			
306-2	Avfallsmengder og disponering av avfall	Bærekraftregnskap: Avfall	Rapportert
306-3	Uhellsutslipp	Bærekraftregnskap: Miljøhendelser	Rapportert
MILJØINDIKATORER: ETTERLEVELSE			
307-1	Brudd på lover og regler knyttet til miljø	Bærekraftregnskap: Miljøhendelser	Rapportert
MILJØINDIKATORER: MILJØEVALUERING AV LEVERANDØRER			
308-1	Nye leverandører vurdert med hensyn til miljøkriterier	Bærekraftstyring	Rapportert

SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: SYSSELSETTING			
103-1-3	Ledelsespraksis for samfunnsområdet	Årsberetning Bærekraftstyring Samfunnmessig informasjon: Helse og sikkerhet Samfunnmessig informasjon: Sikring (security) Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter Samfunnmessig informasjon: Medarbeidere og organisasjon	Rapportert
401-1	Nyansettelser og turnover	Bærekraftregnskap: Medarbeiderforhold	Rapportert
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: HELSE OG SIKKERHET			
403-1	Andel ansatte representert i formelle samarbeidsfora for helse og sikkerhet	Samfunnmessig informasjon: Helse og sikkerhet Samfunnmessig informasjon: Medarbeidere og organisasjon	Delvis
403-2	Dødsulykker, skader og arbeidsrelatert sykdom	Samfunnmessig informasjon: Helse og sikkerhet Bærekraftregnskap: Helse og sikkerhet	Rapportert
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: OPPLÆRING			
404-2	Kompetanseutvikling og livslang læring	Samfunnmessig informasjon: Medarbeidere og organisasjon	Delvis
404-3	Andel ansatte som har gjennomført medarbeider- og utviklingssamtaler	Samfunnmessig informasjon: Medarbeidere og organisasjon Bærekraftregnskap: Medarbeiderforhold	Rapportert
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: MANGFOLD OG LIKESTILLING			
405-1	Mangfold i styrende organer og i ansatt-kategorier	Bærekraftregnskap: Medarbeiderforhold	Rapportert
405-2	Forhold mellom grunnlønn for men og kvinner	Bærekraftregnskap: Medarbeiderforhold	Rapportert
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: DISKRIMINERING			
406-1	Bekreftede saker knyttet til diskriminering og iverksatte tiltak	Bærekraftstyring Bærekraftregnskap: Rapporterte bekymringer for mulige brudd på Statkrafts leveregler	Rapportert
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: ORGANISASJONSFRIHET OG KOLLEKTIVE LØNNSFORHANDLINGER			
407-1	Risikovurdering i egen virksomhet og i leverandørkjeden knyttet til organisasjonsfrihet og kollektive lønnsforhandlinger	Bærekraftstyring Bærekraftregnskap: Medarbeiderforhold	Tilpasning til GRI pågår
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: BARNEARBEID			
408-1	Risikovurdering i egen virksomhet og i leverandørkjeden knyttet til barnearbeid	Bærekraftstyring	Tilpasning til GRI pågår
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: TVANGSARBEID			
409-1	Risikovurdering i egen virksomhet og i leverandørkjeden knyttet til tvangsarbeid	Bærekraftstyring Samfunnmessig informasjon: Medarbeidere og organisasjon	Tilpasning til GRI pågår
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: URFOLKS RETTIGHETER			
411-1	Brudd på urfolks rettigheter	Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter Bærekraftregnskap: Menneskerettigheter	Rapportert
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: VURDERINGER KNYTTET TIL MENNESKERETTIGHETER			
412-1	Forretningsenheter som er vurdert med hensyn til menneskerettigheter	Bærekraftstyring Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter	Delvis
412-2	Opplæring om menneskerettigheter	Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter Bærekraftregnskap: Menneskerettigheter	Rapportert
412-3	Vesentlige avtaler og kontrakter som er vurdert ned hensyn til menneskerettigheter og som inneholder klausuler om menneskerettigheter	Bærekraftstyring Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter	Delvis
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: LOKALSAMFUNN			
413-1	Forretningsenheter som har etablerte programmer for å håndtere påvirkning på lokalsamfunn	Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter Økonomisk informasjon: Forvaltning av vannressurser	Delvis
413-2	Forretningsenheter med vesentlig negative eller potensielt negative påvirkning på lokalsamfunn	Samfunnmessig informasjon: Menneskerettigheter Økonomisk informasjon: Forvaltning av vannressurser	Delvis
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: SAMFUNNSMESSIG EVALUERING AV LEVERANDØRER			
414-1	Nye leverandører som er vurdert med hensyn til samfunnmessige kriterier	Bærekraftstyring	Rapportert
SAMFUNNSMESSIGE INDIKATORER: ETTERLEVELSE			
419-1	Brudd på lover og regler knyttet til samfunnmessige forhold	Bærekraftregnskap: Forretningsetikk og antikorrupsjon Bærekraftregnskap: Menneskerettigheter	Rapportert

Statkrafts Global Compact indeks

Global Compact omfatter ti grunnleggende prinsipper om menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, beskyttelse av miljøet og bekjempelse av korrupsjon. Bedrifter som slutter seg til Global Compact forplikter seg til å støtte og respektere prinsippene, samt årlig rapportere sine resultater innen de forskjellige områdene.

MENNESKERETTIGHETER

PRINSIPP	BESKRIVELSE	REFERANSE
1	Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og	Årsberetning Bærekraftstyring Samfunnsmessig informasjon, Menneskerettigheter
2	påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene.	Bærekraftstyring Samfunnsmessig informasjon, Menneskerettigheter

STANDARDS FOR ARBEIDSLIVET

PRINSIPP	BESKRIVELSE	REFERANSE
3	Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis,	Bærekraftstyring Samfunnsmessig informasjon, Medarbeidere og organisasjon
4	sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes,	Bærekraftstyring Samfunnsmessig informasjon, Medarbeidere og organisasjon
5	sikre at barnarbeid reelt avskaffes, og	Bærekraftstyring Samfunnsmessig informasjon, Medarbeidere og organisasjon
6	sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.	Bærekraftstyring Samfunnsmessig informasjon, Medarbeidere og organisasjon

MILJØ

PRINSIPP	BESKRIVELSE	REFERANSE
7	Bedrifter skal støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer,	Årsberetning Bærekraftstyring Miljøinformasjon, Biodiversitet Miljøinformasjon, Klima Økonomisk informasjon, Forvaltning av vannressurser
8	ta initiativ for å fremme økt miljøansvar, og	Miljøinformasjon, Biodiversitet Miljøinformasjon, Klima Økonomisk informasjon, Forvaltning av vannressurser
9	oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi.	Statkrafts bidrag Miljøinformasjon, Biodiversitet Miljøinformasjon, Klima Økonomisk informasjon, Forvaltning av vannressurser

BEKJEMPELSE AV KORRUPSJON

PRINSIPP	BESKRIVELSE	REFERANSE
10	Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser.	Årsberetning Bærekraftstyring Økonomisk informasjon, Forretningsetikk

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til Styret i Statkraft AS

UAVHENGIG ATTESTASJONSUTTAELSE TIL STATKRAFTS RAPPORTERING OM SAMFUNNSANSVAR FOR 2019

Vi har på oppdrag fra Styret i Statkraft gjort en uavhengig gjennomgang av informasjon presentert i Statkraft AS – Årsrapport 2019, kapitlene Bærekraft og Bærekraftregnskap ("Rapporten"). Vår oppgave er å gi styret moderat sikkerhet for de forhold vi har konkludert på nedenfor.

Styrets ansvar

Styret er ansvarlig for utarbeidelse og presentasjon av Rapporten i samsvar med GRI Standards, nivå Core, og kriterier for rapporteringen som beskrevet i Rapporten. Styret er også ansvarlig for slik internkontroll som de finner nødvendig for å kunne utarbeide informasjon som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å uttrykke våre konklusjoner med moderat grad av sikkerhet knyttet til informasjonen i Rapporten. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med ISAE 3000 (revidert) Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon, utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board.

Deloitte AS anvender International Standard on Quality Control 1 og opprettholder følgelig et omfattende kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, profesjonelle standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Vi har utført oppdraget i samsvar med krav til uavhengighet og andre etiske krav i Code of Ethics for Professional Accountants utgitt av International Ethics Standards Board for Accountants, som bygger på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, profesjonell kompetanse og tilbørlig aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell atferd.

Handlingene utført på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, avviker i art og tidspunkt fra et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet, og er mindre i omfang; og følgelig er graden av sikkerhet som fremskaffes på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet betydelig lavere enn sikkerheten som ville ha vært fremskaffet hvis det var blitt utført et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko, har vårt arbeid omfattet analyser og stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon. Vi har gjennomført intervjuer og møter med ansvarlige for oppfølging av forhold relatert til samfunnsansvar på konsernnivå og ved et utvalg forretningsenheter og stabsenheter.

Vi har utført det arbeid vi mener har vært nødvendig for å avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet.

Etter vår mening er innhentet bevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Konklusjon

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til forhold som gir oss grunn til ikke å anta at:

- Statkraft har etablert ledelsesprosesser og ledelsessystemer for å ivareta vesentlige forhold knyttet til samfunnsansvar, som beskrevet i Rapporten.
- Statkraft har etablert rutiner for å identifisere, samle inn, sammenstille og kvalitetskontrollere informasjon for 2019 til bruk i Rapporten, som beskrevet i Rapporten. Informasjon presentert for 2019 er i samsvar med data fremkommet som et resultat av disse rutinene og er tilfredsstillende presentert i Rapporten.
- Statkrafts praksis for rapportering om samfunnsansvar samsvarer i all hovedsak med Global Reporting Initiative (GRI) Standards sine rapporteringsprinsipper og rapporteringen tilfredsstillende nivå Core i henhold til GRI Standards. Statkrafts Global Reporting Initiative (GRI) tabell presentert i Rapporten reflekterer på en tilfredsstillende måte hvor informasjon om de ulike elementer og indikatorer i GRI Standards finnes i Statkrafts årsrapport for 2019.

Oslo, 12. februar 2020
Deloitte AS

Aase Aa. Lundgaard
statsautorisert revisor

Frank Dahl
Deloitte Sustainability

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at:

- konsernregnskapet for 2019 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven
- årsregnskapet for morselskapet for 2019 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge
- regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet
- årsberetningen, kapitlene som omfatter redegjørelse for foretaksstyring og samfunnsansvar inkludert regnskap for samfunnsansvar gir rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Statkraft SF
Oslo, 12 februar 2020

Thorhild Widvey
Styreleder

Peter Mellbye
Nestleder

Hilde Drønen
Styremedlem

Mikael Lundin
Styremedlem

Ingelise Arntsen
Styremedlem

Bengt Ekenstierna
Styremedlem

Vilde Eriksen Bjerknes
Styremedlem

Thorbjørn Holøs
Styremedlem

Asbjørn Seveljordet
Styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
Konsernsjef

Alternative resultatmål

Som definert i ESMA's retningslinjer vedrørende alternative resultatmål (APM eller «alternative performance measures»), er APM ment som et finansielt måltall for historiske eller framtidige økonomiske resultater, balanse, eller kontantstrøm, til forskjell fra et økonomisk måltall som er definert eller spesifisert i det anvendte rammeverket for finansiell rapportering.

Statkraft benytter følgende alternative resultatmål:

EBITDA underliggende er definert som underliggende driftsresultat før renter, skatt, avskrivninger og nedskrivninger. Denne APM'en blir brukt for å måle resultat fra operasjonell virksomhet. EBITDA underliggende skal ikke vurderes som et alternativ til driftsresultat og resultat før skatt som en indikator på selskapets drift i samsvar med generelle regnskapsprinsipper. EBITDA underliggende er heller ikke et alternativ til likviditetsendring fra driften i samsvar med generelle regnskapsprinsipper.

Driftsresultat (EBIT) underliggende er en APM som blir brukt for å måle resultat fra operasjonell virksomhet.

Poster som ekskluderes fra driftsresultat (EBIT) underliggende:

Statkraft justerer for følgende tre elementer ved rapportering av driftsresultat (EBIT) underliggende.

1. Urealiserte verdiendringer fra energiderivater

- **Innebygde derivater** er ekskludert fordi de kun utgjør en del av en energikontrakt og de øvrige delene av disse energikontraktene blir ikke rapportert basert på markedsverdier.
- **Derivater inngått med risikoreduserende formål** var ekskludert fra underliggende tall i 2018. Dette ble gjort i de tilfeller hvor det sikrede objektet var regnskapsført til kostpris eller ikke regnskapsført i balansen. Fra og med 2019 blir enkelte energikontrakter og de tilhørende derivatene regnskapsført til virkelig verdi. Dermed så blir de urealiserte verdiendringene av disse derivatene fra første kvartal 2019 presentert som en del av de underliggende tall.

2. **Gevinster/tap fra salg av selskaper** er eliminert ettersom gevinsten ikke gir noen indikasjon på fremtidig- eller periodisk avkastning fra operasjonelle aktiviteter. En slik gevinst er relatert til den kumulative verdiskapningen fra tidspunktet eiendelen er anskaffet frem til salgstidspunktet.

3. **Nedskrivninger/reversering av nedskrivninger** er ekskludert. Bakgrunnen for dette er at en nedskrivning påvirker avkastningen av en eiendel over hele dens levetid, ikke bare i den perioden eiendelen blir nedskrevet eller en nedskrivning blir reversert.

De ovennevnte postene er også ekskludert fra brutto driftsinntekter underliggende og netto driftsinntekter underliggende. Se note 4 i konsernregnskapet.

Avkastning på sysselsatt kapital (ROACE) er definert som driftsresultat (EBIT) underliggende dividert på sysselsatt kapital. ROACE beregnes basert på rullerende 12 måneders gjennomsnitt og brukes for å måle avkastning på konsernets operasjonelle virksomhet og også for å sammenligne avkastning med tilsvarende selskaper.

Avkastning på gjennomsnittlig verdi av investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden (ROAE) er definert som resultatandeler i investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden dividert på gjennomsnittlig bokført verdi av selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden. ROAE beregnes basert på rullerende 12 måneders gjennomsnitt og brukes til å måle konsernets avkastning på investeringer innregnet etter egenkapitalmetoden, samt til å sammenligne avkastning med tilsvarende selskaper.

Sysselsatt kapital er kapital som er nødvendig for å utøve operasjonell virksomhet og er presentert i tabell på neste side.

Netto rentebærende gjeld brukes for å måle gjeldens utnyttelsegrad og er presentert i tabell på neste side.

Netto rentebærende gjeld/egenkapital er kalkulert som netto rentebærende gjeld relativt til summen av netto rentebærende gjeld og egenkapital.

Driftsresultat (EBIT) margin underliggende (%) er kalkulert som driftsresultat (EBIT) underliggende relativt til brutto driftsinntekter underliggende.

Driftskostnader, nordisk vannkraftproduksjon (øre/kWh) er en APM som brukes for å måle driftskostnad pr kWh for nordiske vannkrafteiendeler i segmentet Europeisk fleksibel kraftproduksjon. Totale driftskostnader for disse eiendelene divideres med sjuårs snittproduksjon fra egendrevne nordiske vannkraftverk i segmentet. Totale driftskostnader inkluderer lønn og lønnsrelaterte kostnader, avskrivninger og amortiseringer, eiendomsskatt og konsesjonsavgifter og alle andre driftskostnader. Netto finansposter og skattekostnader er ikke inkludert i denne APM'en. I tillegg er heller ikke kostnader relatert til vannkrafteiendeler utenfor Norden eller andre teknologier i segmentet inkludert i denne APM'en.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL

Beløp i mill. kroner	2019	2018
AVSTEMMING AV DRIFTSRESULTAT (EBIT) UNDERLIGGENDE MOT EBITDA UNDERLIGGENDE		
Driftsresultat (EBIT) underliggende (se note 4 til konsernregnskapet)	17 620	14 987
Avskrivninger	3 793	3 535
EBITDA underliggende	21 412	18 522
Driftsresultat (EBIT) underliggende (%)	34,9	27,0
BALANSEPOSTER INKLUDERT I SYSSELSATT KAPITAL		
Immaterielle eiendeler	4 083	3 359
Varige driftsmidler	107 828	103 611
Øvrige finansielle anleggsmidler	3 597	3 986
- Lån til tilknyttede selskaper og felles virksomhet ¹⁾	-1 463	-2 244
- Obligasjoner og øvrige langsiktige investeringer ¹⁾	-203	-232
- Pensjonseiendeler ¹⁾	-886	-494
- Andre aksjer og andeler ¹⁾	-478	-316
Beholdninger	4 468	6 316
Fordringer	13 348	12 778
- Fordringer relatert til kontantsikkerhet ²⁾	-3 035	-3 351
- Kortsiktige lån til tilknyttede selskaper og felles virksomhet ²⁾	-55	-75
- Øvrige fordringer som ikke er allokert til sysselsatt kapital ²⁾	-245	-8
Avsetning for forpliktelser allokert til sysselsatt kapital (x)	-2 308	-2 552
Betalbar skatt (x)	-7 109	-7 513
Rentefrie forpliktelser allokert til sysselsatt kapital (x) ³⁾	-9 720	-9 752
Sysselsatt kapital	107 822	103 512
Gjennomsnittlig sysselsatt kapital ⁴⁾	105 309	98 832
AVSTEMMING AV SYSSELSATT KAPITAL MOT TOTALE EIENDELER		
Sysselsatt kapital	107 822	103 512
Utsatt skattefordel	613	676
Investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	12 917	13 105
Øvrige finansielle anleggsmidler ¹⁾	3 031	3 286
Derivater, langsiktig	2 694	2 926
Fordringer ²⁾	3 335	3 434
Kortsiktige finansielle investeringer	1 470	604
Derivater, kortsiktig	8 752	9 118
Bankinskudd, kontanter og lignende	15 214	23 261
Avsetning for forpliktelser allokert til sysselsatt kapital, se linjer ovenfor markert med (x)	19 137	19 817
Totale eiendeler fra balansen	174 984	179 739
AVKASTNING PÅ GJENNOMSNIITTLIG SYSSELSATT KAPITAL (ROACE)		
Driftsresultat (EBIT) underliggende, 12 måneders rullerende	17 620	14 987
Gjennomsnittlig sysselsatt kapital	105 309	98 832
ROACE	16,7 %	15,2 %
AVKASTNING PÅ GJENNOMSNIITTLIG VERDI AV INVESTERING I SELSKAPER INNREGNET ETTER EGENKAPITALMETODEN (ROAE)		
Resultatandel i investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden	1 249	790
Gjennomsnittlig verdi av investering i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden ⁴⁾	13 107	13 359
ROAE	9,5 %	5,9 %
NETTO RENTEBÆRENDE GJELD		
Rentebærende langsiktig gjeld	28 160	30 354
Rentebærende kortsiktig gjeld	4 300	6 128
Bankinskudd, kontanter og lignende (inkludert bundne midler)	-15 214	-23 261
Kortsiktige finansielle investeringer	-1 470	-604
Netto rentebærende gjeld	15 776	12 617
NETTO RENTEBÆRENDE GJELD/ EGENKAPITAL		
Netto rentebærende gjeld	15 776	12 617
Total egenkapital	98 177	95 251
Sum av netto rentebærende gjeld og egenkapital	113 953	107 868
Netto rentebærende gjeld/ egenkapital	13,8 %	11,7 %

DRIFTSKOSTNAD, NORDISK VANNKRAFT I SEGMENTET EUROPEISK FLEKSIBEL KRAFTPRODUKSJON (EF)

Netto driftsinntekter underliggende (EF)	18 028	18 765
- driftsresultat (EBIT) underliggende (EF)	12 247	12 943
Driftskostnader, underliggende (EF)	5 780	5 822
- elementer i EF som ikke er relatert til nordisk vannkraftproduksjon ⁵⁾	1 280	1 180
= Driftskostnad nordisk vannkraft (EF)	4 500	4 642
Gjennomsnittlig produksjon siste 7 år for nordisk vannkraft (GWh) ⁶⁾	49 613	48 191
= Driftskostnad, nordisk vannkraft i EF (øre/kWh)	9,1	9,6

¹⁾ Posten er en del av øvrige finansielle anleggsmidler i balansen, men er ikke en del av sysselsatt kapital.

²⁾ Posten er en del av fordringer i balansen, men er ikke en del av sysselsatt kapital.

³⁾ Påløpte renter pålydende 256 millioner kroner og annen kortsiktig gjeld pålydende 73 millioner kroner utgjør en del av annen rentefri gjeld i balansen, men er ikke en del av sysselsatt kapital. Se note 33.

⁴⁾ Gjennomsnittlig sysselsatt kapital er basert på gjennomsnittet av de siste fire kvartalene.

⁵⁾ Inkluderer alle driftskostnader relatert til vannkraftproduksjon utenfor Norden samt andre teknologier.

⁶⁾ Det har vært en mindre justering i grunnlaget for gjennomsnittlig produksjon siste 7 år og sammenlignbare tall er omarbeidet tilsvarende.

Statkraft SF
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Tlf.: 24 06 70 00
Besøksadresse:
Lilleakerveien 6

Organisasjonsnummer:
Statkraft SF: 962 986 277

www.statkraft.no

